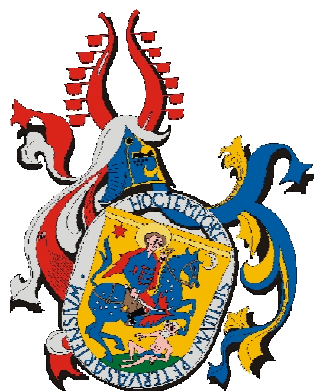

PÉTERVÁSÁRA VÁROS INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

PÉTERVÁSÁRA, 2013

PÉTERVÁSÁRA INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

MEGBÍZÓ: PÉTERVÁSÁRA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

KÉSZÍTETTE : **ECORYS**

ECORYS MAGYARORSZÁG KFT.

Székhely: 1027 Budapest, Margit krt. 26..

Tel: +36-1-266-2482

Fax: +36-1-317-2091

E-mail: info@ecorys.hu

KÉPVISELI: Bedőcs Bernadett, ügyvezető

TARTALOMJEGYZÉK

I.	BEVEZETŐ	5
II.	VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	7
III.	PÉTERVÁSÁRA SZEREPE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN.....	11
III.1.	Pétervására bemutatása.....	11
III.2.	Az Országos Területfejlesztési Konceptió vonatkozásai	12
III.3.	Pétervására szerepe a térségi munkamegosztásban	15
III.4.	Pétervására fejlődésének dinamikája	18
IV.	PÉTERVÁSÁRA - VÁROSI SZINTŰ HELYZETÉRTÉKELES	21
IV.1.	Településszerkezet	21
IV.1.1.	Morfológiai és történelmi tényezők	21
IV.1.2.	Szerkezetet meghatározó főbb közlekedési tényezők.....	23
IV.1.3.	Főbb szerkezeti problémák és következményeik	23
IV.2.	Gazdasági helyzet.....	24
IV.2.1.	Ágazati szerkezet és vállalkozások helyzete	24
IV.2.2.	Kiskereskedelmi egységek	29
IV.2.3.	Gazdasági aktivitás legfontosabb térbeli különbségei	31
IV.2.4.	Önkormányzat bevételei - Helyi adózási környezet vizsgálata	32
IV.2.5.	A helyi gazdaságfejlesztés eszközei	33
IV.2.6.	Információs társadalom	35
IV.2.7.	Idegenforgalom, turizmus	35
IV.3.	Társadalmi helyzet.....	38
IV.3.1.	Demográfiai adatok.....	38
IV.3.2.	Foglalkoztatás, munkaerő-piaci helyzet.....	42
IV.3.3.	Munkanélküliség	44
IV.3.4.	Képzettség.....	47
IV.3.5.	Jövedelmi viszonyok, szociális helyzet.....	48
IV.3.6.	Nemzetiségi és vallási összetétel	49
IV.3.7.	Civil szervezetek, közélet	50
IV.4.	Közzolgáltatások	51
IV.4.1.	Oktatás-nevelés	53
IV.4.2.	Egészségügyi ellátás	55
IV.4.3.	Szociális ellátás	57
IV.4.4.	Közbiztonság	61
IV.4.5.	Sport, szabadidő, közművelődés.....	61
IV.5.	Települési környezet.....	63
IV.5.1.	A természeti környezet vizsgálata	63
IV.5.2.	Az épített környezet vizsgálata, műemlékek és helyi értékvédelem	65
IV.5.3.	A lakásállomány jellemzése.....	66
IV.5.4.	Települési környezeti infrastruktúra	69
IV.5.5.	Közlekedési infrastruktúra	72
IV.5.6.	Környezeti minőség elemzése	73
IV.6.	A korábbi időszak fejlesztései	76
IV.7.	Pétervására SWOT elemzése	78
V.	VÁROSRÉSZEK ELEMZÉSE	80
V.1.	A lehatárolás indoklása	80
V.2.	D-i városrész.....	81
V.3.	É-is városrész.....	85
V.4.	Külterület	87

VI.	ANTISZEGREGÁCIÓS TERV – HELYZETELEMZÉS	90
VI.1.	Szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása.	90
VI.2.	Szegregátumok helyzetértékelése	93
VI.2.1.	Városszerkezeti elhelyezkedés	93
VI.2.2.	Demográfia és foglalkoztatás	94
VI.2.3.	Szociális helyzetértékelés	97
VI.2.4.	Lakáshelyzet	98
VI.2.5.	Közzolgáltatásokhoz való hozzáférés	99
VI.2.6.	Infrastruktúra állapota	99
VI.3.	Közzolgáltatások	99
VI.3.1.	Szociális ellátás	99
VI.3.2.	Lakhatással kapcsolatos támogatások	105
VI.3.3.	Oktatási nevelési rendszer	106
VI.3.4.	Középfokú és felnőttképzés	108
VI.3.5.	Foglalkoztatás	109
VII.	STRATÉGIA	110
VII.1.	Jövőkép, átfogó és tematikus célok	110
VII.1.1.	Jövőkép	112
VII.1.2.	Hosszú távú, átfogó célok	113
VII.1.3.	Középtávú, specifikus célok	115
VII.1.4.	Városrészi célok	119
VII.2.	A stratégia koherenciája és konzisztenciája	122
VII.2.1.	A egyes városrészekre meghatározott célok illeszkedése egymáshoz	122
VII.2.2.	Illeszkedés Pétervására város településrendezési tervéhez és településfejlesztési koncepciójához	123
VII.2.3.	A stratégia főbb külső összefüggései	125
VII.3.	Akcióterületek	128
VII.3.1.	Akcióterületek kijelölése és priorizálása	128
VII.3.2.	Akcióterületek bemutatása	132
	Város Szíve akcióterület	132
	Szőlő utcai akcióterület	138
	Kastély akcióterület	140
VII.3.3.	Akcióterületi fejlesztések finanszírozása és ütemezése	142
VII.4.	Fenntarthatósági szempontok	144
VII.4.1.	Környezeti hatások, a környezeti állapot fenntartása és kompenzálása	144
VII.4.2.	Antiszegregációs program	147
VII.5.	A stratégia megvalósításának főbb kockázatai	158
VIII.	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSA	160
VIII.1.	A célok elérését szolgáló nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	160
VIII.2.	Az IVS megvalósításával kapcsolatos szervezeti elvárások	167
VIII.3.	Településközi koordináció mechanizmusai	171
VIII.4.	Ingatlangazdálkodási koncepció	173
IX.	PARTNERSÉG	180
X.	MONITORING	190
XI.	MELLÉKLETEK	195
XI.1.	Kérdőíves felmérés	196
XI.2.	Önkormányzati vagyonelemek - 2012	213
XI.3.	Interjúk dokumentálása	221
XI.4.	Közösségi tervezés meghívója és egyeztetések jelenléti ívei	234

I. BEVEZETŐ

Pétervására város Önkormányzata – jogszabályi kötelezettségének is eleget téve – Integrált Városfejlesztési Stratégia (továbbiakban IVS) készítését kezdeményezte 2012-ben. A középtávú fejlesztési elképzelések strukturált újragondolását indokolta továbbá, hogy a város településfejlesztési koncepciója 2001-ben készült, az eltelt egy évtized alatt azonban alapvető változások történtek a külső fejlesztési környezetben, s időszerű volt a városban zajló belső folyamatok újraértékelését is elvégezni. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy már megkezdődött a 2014-2020-as programozási időszakra való felkészülés és tervezési munka, azonban egyelőre csak az országos szintű tervek és megyei koncepciók készülnek. Jelen dokumentum elkészítésénél még nem láthatóak a kormány fejlesztéspolitikájának konkrétumai, s ezáltal a finanszírozási rendszer felépítése sem. Ennek megfelelően a város vezetése szükségesnek tartja a hazai fejlesztéspolitikai dokumentumok rendelkezésre állásakor jelen IVS felülvizsgálatát, különösen az akcióterületi beavatkozások és egyéb fejlesztési elképzelések finanszírozási hátterének kidolgozása kapcsán. A helyzetértékelés és a diagnózis felállítása megtörtént, a célrendszerben konszenzus alakult ki, hiszen az igények, problémák és belső értékek, lehetőségek mentén kerültek elsősorban meghatározásra. A külső feltételek egy része azonban – köztük a fejlesztési elképzelések finanszírozása – folyamatosan változik, ennek aktualizálására 2014-ben szükség van.

Az IVS azt a komplex, területi alapú tervezési személetet kívánja meghonosítani, amely ötvözi a különböző szakági koncepciókban már megfogalmazott fejlesztési elképzeléseket. A megvalósításban érdekelt szereplők, azaz a helyi lakosság, a gazdasági élet és a civil szféra szereplőinek aktív bevonásával, érdekeik, a település jövőjével, fejlesztésével kapcsolatos elképzeléseik megismerésével és a dokumentumba való beleépülésével válik az IVS a teljes település által elfogadott stratégiává.

Fontos kiemelni, hogy a város érvényben lévő településfejlesztési koncepciója 2001-ben készült, ezért az IVS készítése során a koncepciókészítés metodikáját egyes elemeit integráltuk a tervezési folyamatba (helyzetértékelés, társadalmasítás, jövőkép scenáriók elemzése és hosszú távú célrendszer meghatározása). Célunk volt, hogy olyan stratégiai anyag szülessen, mely alkalmas alapot nyújt a városfejlesztési koncepció felülvizsgálatához, .

Az integrált megközelítés fontos elemét jelenti a távlati, átfogó fejlesztési célokból kiinduló, azokat speciális, operatív célokká lebontó elv alkalmazása, amely szinergikusan kezeli a célok finanszírozási, megvalósítási és fenntartási módját is.

A munka eredményeként egy olyan komplex településfejlesztési/megújítási dokumentum áll majd Pétervására rendelkezésére, amely összefoglalja a településfejlesztés főbb irányvonalait és céljait, kiszámítható fejlesztési környezetet biztosít az érintett szereplők számára, továbbá keretet, struktúrát ad az egyes projektek összefüggő programmá, rendszerré szervezéséhez.

Mindezek mellett az IVS kiváló alapot jelent majd középtávon intenzíven fejlesztendő területek előkészítő, megvalósíthatósági tanulmány mélységű, a fejlesztések részletes leírását, ütemezését, pénzügyi tervét és a megvalósítás szervezeti feltételeit bemutató Akcióterületi Tervek kidolgozásához is, amelyek 2014 után még nagyobb hangsúlyt kapnak a tervezési rendszerben.

II. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Pétervására a jogszabályi kötelezettségének eleget téve 2012 októberében az Integrált Városfejlesztési Stratégia elkészítéséről határozott. Az elhatározás óta a városfejlesztési stratégia, mint tervezési dokumentum legitimitását a 314/2012. sz. Korm. rendelet megerősítette. Jelen tervezési munka még a 2012-ben hatályban lévő vonatkozó jogszabályok szerint készült, de a stratégia tartalmi kialakítása a fenti 314/2012. sz. kormányrendelet és a Városfejlesztési Kézikönyv 2009-es javított változatában megadott módszertani útmutatások alapján készült.

Az IVS felépítése a következő:

- I. Pétervására helye a településhálózatban
- II. Városi szintű helyzetelemzés és értékelés
- III. Városrészi szintű helyzetelemzés
- IV. Szegregált területek helyzetelemzése
- V. Stratégia
- VI. A stratégia megvalósíthatósága
- VII. Partnerség
- VIII. Monitoring

Pétervására 2437 fős lakosságszámával az ország egyik legkisebb városa. Heves megye északnyugati határán, a Mátra északi előterében, fekszik, a Pétervásárai Járás székhelytelepülése. A város a közúton a 23. számú főúton közelíthető meg, vasúti összeköttetéssel nem rendelkezik, a megye és a régió határán belső periferiának tekinthető, jellemzően rurális térségi központ.

Intézményi ellátottsága lakosságszámához képest kimagasló, valódi központi szerepkörrel bír, elsősorban a közigazgatási, szociális, oktatási intézményi és pénzügyi szolgáltatások vonatkozásában.

A város mai beépítettsége, karaktere inkább falusias jellegű, belterületéhez képest jelentős méretű külterülettel rendelkezik, belterülete Északon összeér Erdőkövesd belterületével. A városszerkezeti problémák között legfontosabb a várost keresztülszelő 23-as főút, mely közlekedésbiztonsági és környezetterhelési problémákat okoz. A város központjában a zöldterületek kialakultak szerkezetileg, de állapotuk leromlott, közösségi és pihenőtérként nem használhatók jelenlegi állapotukban. Egy kivételével a település minden utcája aszfaltozott. A villany-, víz-, gáz, csatorna-, telefon- és kábeltévé-hálózat kiépített.

Ma a gazdasági szektorban a kiskereskedelmi, szolgáltató vállalkozások dominanciája jellemző, a működő vállalkozások száma azonban 2008 óta csökkenő tendenciát mutat. Az 1000 főre jutó regisztrált vállalkozások száma elmarad mind a megye mind az országra jellemző hasonló fajtájos

mutatótól, tehát összességében a vállalozási aktivitás alacsonyabb az elvártnál, különösen, ha figyelembe vesszük a térségközpont szerepkört. Legjelentősebb gazdasági területnek – a 23-as út Ivádi bevezető szakasza mellett – a volt laktanya mintegy 11 hektáros területe tekinthető, mely jelenleg magánkézbén van.

A vendégforgalom alacsony. Ennek okai egyrészt, hogy a turisztikai lehetőségek vonzerővé fejlesztése eddig elmaradt, másrészt a turisztikai marketingtevékenység sem megfelelő hatásfokú. A város elsősorban a természetközeli és rendezvényturizmus területének fejlesztésével, s a kulturális értékek látogathatóvá tételével kíván bekapcsolódni a térségi idegenforgalmi kínálatba.

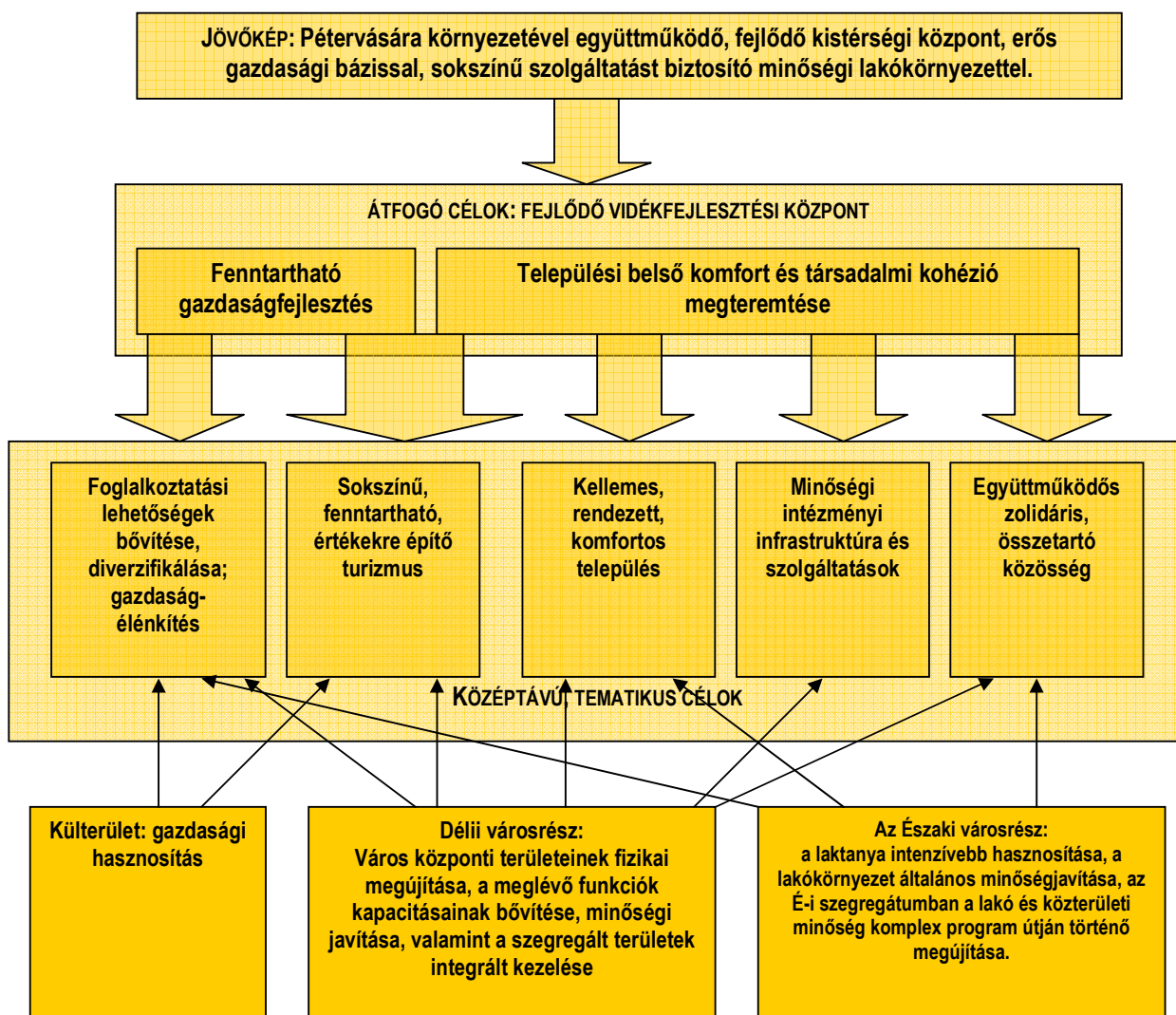
A város lakosság száma lassú mértékben csökken, melyben a negatív vándorlási egyenleg és a természetes fogyás egyaránt közre játszik. Nagyobb problémát jelent az iskolázottsági szint csökkenése, a fiatal, képzett rétegek tanulmányaik elvégzése után többnyire nem térnek vissza Pétervására, s ennek háttérében elsősorban a foglalkoztatási lehetőségek hiánya áll. A másik következménye a fiatalok elvándorlásának, hogy a produktív korúak nem itt alapítanak családot, a gyerekek száma csökkenő tendenciát mutat, fokozódik a lakosság elöregedése. Ezzel egyidejűleg csökken a gazdaságilag aktívák száma, s foglalkoztatási lehetőségek hiányában az aktívakon belül a munkanélküliek aránya növekszik.

A jelenlegi gazdasági és foglalkoztatottsági helyzetben az önkormányzat minden lehetőséget meg kíván ragadni, mely a lakosság jövedelmi helyzetét pozitívan befolyásolja. Ennek a célnak az érdekében kezdődött a start közmunkaprogram is a településen.

A területfejlesztés kedvezményezett térségeit meghatározó (311/2007. (XI. 17.) kormányrendelet szerint a Pétervásárai kistérség az ország 33 LHH komplex programmal támogatott leghátrányosabb helyzetben lévő kistérségeit követi, a 36. helyen áll, ezzel a leghátrányosabb helyzetű kistérségek közé tartozik.

Az önkormányzat célja a negatív társadalmi, gazdasági tendenciák hatásait mérsékelje, s a folyamatok pozitív irányú elmozdulását minden eszközzel támogassa.

Ennek érdekében határozta meg jövőképét és célrendszerét. A középtávú és városrészi célok, valamint a tervezett akcióterületi és egyéb beavatkozások középtávon irányozzák elő a városvezetés legfontosabb fejlesztését.

A célok megvalósításának elősegítéséhez három olyan akcióterület került kijelölésre, ahol integrált, egymást kiegészítő, hatásaiban szinergikus beavatkozások tervezettek. A három akcióterület fontossági sorrendben a következő:

1. Város Szíve AT – város központi területeinek megújítása, ezen belül is a szociális városrehabilitációs projektsomag megvalósítása (lásd az akcióterület bemutatásánál) kapott prioritást
2. Szőlő utcai AT – szegregátum megszüntetésére komplex program
3. Kastély AT – kastély funkcionális és műszaki megújítása, bekapcsolása a város életébe

Szeretnénk hangsúlyozni, hogy a városban jelentkező és a helyzetértékelés során azonosított társadalmi és gazdasági problémák az egész várost érintik, a városi mutatók összességében is megfelelnek a szociális városrehabilitációs akcióterület kritériumainak. A Város Szíve AT tervezett fejlesztései esetében elmondható, hogy nem csak a település, de annak vonzáskörzetében élő lakosság szempontjából is minőségi változást jelentő fejlesztésekről van szó. Az élhető, funkcionálisan sokszínű, ügyfélforgalommal járó egészségügyi, adminisztrációs szolgáltatási és kereskedelmi funkciókat is integráló központi városmag kialakítása Pétervására térségi szerepkörének megerősítése szempontjából kulcsfontosságú. A fejlesztések fókuszában olyan minőségi közösségi terek kialakítása a cél, amelyek rekreációs célok mellett a közösségi eseményeknek, az iskolán kívüli tanulásnak és sportnak is helyszíne lehet. A Szőlő utcai telep állapota mindenképpen indokolja a célzott és komplex beavatkozást, hiszen a jelenlegi állapotban az épületállomány már nem újítható fel gazdaságosan és fenntarthatóan.

A kastély AT megvalósítása nagymértékben függ attól, hogy az épület visszakerül-e az önkormányzat fenntartásába, de arra is ki kell dolgozni működési, hasznosítási alternatívát, amennyiben ez nem valósul meg, hiszen a város legértékesebb, legszebb és üresen álló ingatlanjáról van szó.

Az elérhető források figyelemmel kísérésével és a folyamatos előkészítéssel – műszaki, partnerségi, jogi, egyéb finanszírozási lehetőségek bevonásának menedzselése, stb. – biztosítható, hogy az akcióterületeken és azokon kívül is meginduljanak a tervezett fejlesztések.

Az önkormányzat településrehabilitációs céljainak elérését szolgáló nem fejlesztési, beruházási jellegű tevékenységei a következő területekre terjednek ki: településrendezési eszközök alkalmazása, befektetés-ösztönzés, társadalmi integrációt támogató és partnerséget, közösséget építő társadalmi projektek, városmarketing.

A város nagysága és a tervezett fejlesztések volumene alapján az önkormányzat a fejlesztések megvalósítását saját szervezeti rendszerében, külső szakértők bevonásával kívánja menedzselni.

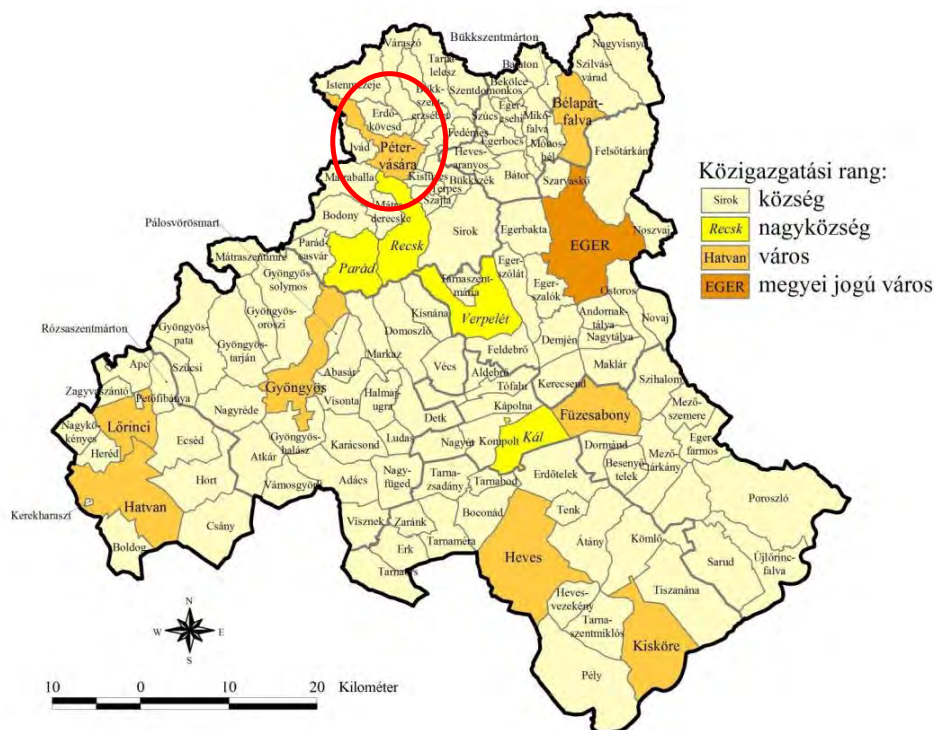
A Mátra és a Bükk lábánál fekvő település első írásos említése a XIII. sz-ra nyúlik vissza, a régészeti feltárások azonban azt igazolják, hogy már a Honfoglalás előtti időkben is lakott térség volt. A XV. sz-ban már vásártartási joggal rendelkező mezőváros a török időszak alatt szinte teljesen elpusztult, újbóli felvirágzása a Keglevich család nevéhez fűződik, akik a XVII. sz. végétől egészen 1945-ig a település birtokosai voltak. Nevükhöz fűződik a műemléki szempontból jelentős és a város arculatát meghatározó épületállomány létrehozása. 1989-ben várossá nyilvánították a települést.

Pétersvára az Északi-középhegység azon belül is a Pétersvári-dombság kistáj területén fekszik. Pétersvára külterületére is jellemző az erősen tagolt dombság, melynek egy része földes kopár, más része (főleg a külterület É-i része) erdősült terület.

11

A közigazgatás és területfejlesztés rendszerében a város az Észak-magyarországi régióban, Heves megye ÉNY-i részén fekszik, viszonylag közel Nógrád megyéhez, mely a megyehatáron átnyúló napi kapcsolatokat is meghatározza. A Pétervásárai statisztikai kistérséghez 20 település tartozik, a megye É-i részére jellemző aprófalvas települések között Pétervására központ szerepkört tölt be. 2013. január 1-től Pétervására a Pétervásárai kistérség központja.

2. ábra: Heves megye települései jogállás szerint

Forrás: Heves Megyei Területfejlesztési Konceptió, Helyzetelemzés, helyzetértékelés, 2012

III.2. Az Országos Területfejlesztési Konceptió vonatkozásai

Az Országos Területfejlesztési Konceptióban (OTK) megalapozott területfejlesztési struktúra rendszerében Pétervására az ország fejlesztési csomópontjaitól és tengelyeitől viszonylag távol helyezkedik el. A térségi szintű alacsony népsűrűség és az alacsony népességű központi település miatt a kistérség vidékies (rurális) kistérségnek tekintendő, melyek integrált fejlesztését tűzte ki a 2005-ben elfogadott OTK. Ennek legfontosabb releváns prioritásai a következők voltak:

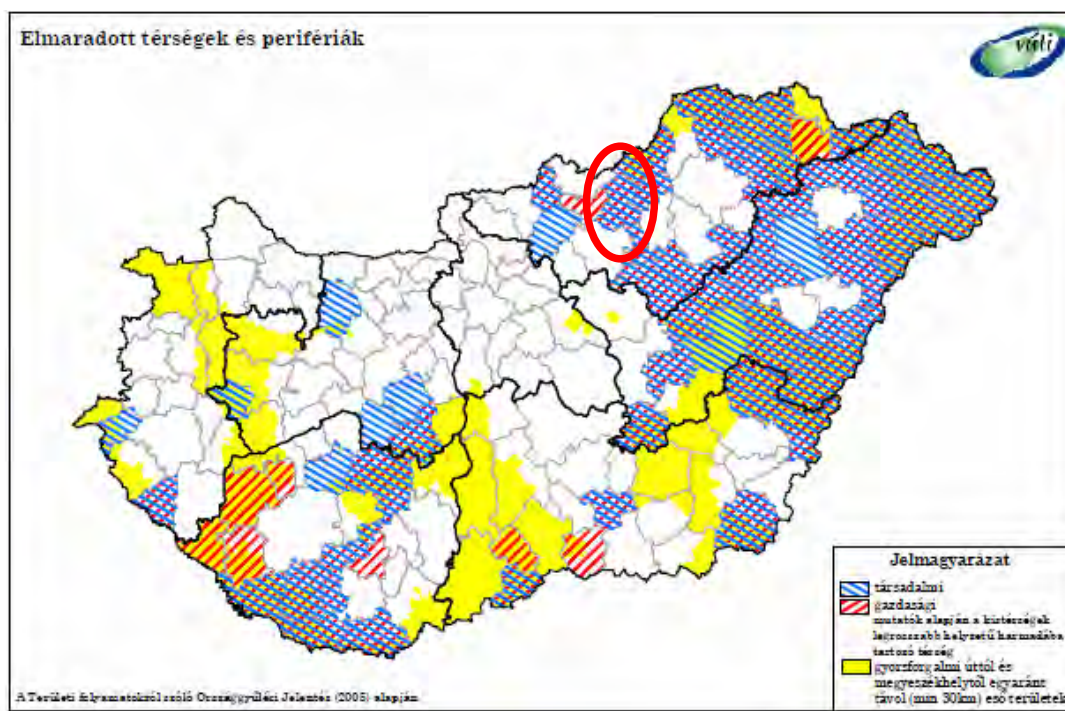
- a természeti és kulturális táji értékekben gazdag területeken a helyi értékek és erőforrások fenntartható hasznosítása;
- a magas arányú cigány népességgel rendelkező térségek társadalmának hagyományait, értékeit befogadó társadalmi-gazdasági integrálása.

Pétervására térsége ugyanakkor belső perifériaként is értelmezhető, melyek felzárkóztatása szintén szerepel az OTK középtávú céljai között, az alábbi részcélok megvalósítása mentén:

- a lakosság, különös tekintettel a képzett csoportok helyben tartása érdekében a foglalkoztatás bővítése, a munkahelyteremtés, beleértve a távmunka fokozott ösztönzését;
- minden település lakossága számára a megfelelő életkörülmények infrastrukturális feltételeinek és a közszolgáltatások (például alapfokú szociális, egészségügyi, kulturális, oktatási) elérhetőségének, lehetőleg helyben történő biztosítása a településszerkezeti adottságokat és a szükségleteket figyelembe véve, szem előtt tartva a kistelepülések működőképességének és lakosságmegtartó erejének növelését;
- a térségi központokban a környező települések lakói által igénybe vett szolgáltatások szükséglet szerinti bővítése és minőségének fejlesztése;
- a térségi központok elérhetőségének javítása;
- érdekérvényesítésre képes helyi-térségi közösségek megteremtése, a társadalmi tőke növelése és az egészséges életmód terjesztése.

A régiók fejlesztési irányainak vonatkozásában megfogalmazódott, hogy Észak-Magyarország területén prioritást kap a közszolgáltatások és életkörülmények tekintetében a régió belül egyenlőtlenségek mérséklése, az elfogadhatatlan területi egyenlőtlenségek megszüntetése.

3. ábra: Elmaradott térségek és perifériák

Forrás: Országos Területfejlesztési Koncepció

Az OTK elfogadása óta eltelt 7 évben, bár történtek pozitív elmozdulások, és a célok részben megvalósultak, az ország területi egyenlőtlenségei nem mérséklődtek lényegesen, fennmaradtak a relatív területi különbségek, s ez igaz a Pétervásárai kistérség helyzetére is. Mind az új Európai Unió programozási időszakra való felkészülés, mind a válság következtében beálló megváltozott fejlesztési környezet indokolta a koncepció újragondolását. Bár jelenleg még nincs elfogadott változat, a szakmai vélemények egy részét már beépítő, társadalmi vitára bocsátott munkaanyag jó kiindulási alap lehet a város és térsége jövőbeli fejlesztési irányainak áttekintésére. A Nemzeti Fejlesztés 2020, azaz az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OTFK) nevű dokumentum¹ célrendszere és jövőképe 2030-ig szól, és kijelöli a kormányzati fejlesztéspolitika 2014-2020 közötti stratégiai céljait is. A dokumentum a települések gazdasági, társadalmi, infrastrukturális fejlettsége alapján alátámasztotta, hogy a területi különbségek tovább mélyültek, ezért rövidtávú térstratégiai feladatként definiálta a leszakadó térségek, vidéki térségek, külső és belső perifériák foglalkoztatási és szociális problémáinak kezelését. A specifikus célok között újra megjelenik a vidéki térségek értékalapú felemelése, fejlesztése. A Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal által szerkesztett tematikus térképen a Pétervásárai kistérség a magas arányú roma népességgel bíró, leghátrányosabb helyzetű kistérségek közé sorolt.

A leszakadó vidéki térségek felemelésének egyik leghatékonyabb eszköze a térségi központok megerősítése, itt koncentrált beavatkozások megvalósítása, s a vonzáskörzetben élők szolgáltatásokhoz, munkahelyekhez való hozzáféréseinek biztosítása. Természetesen az anyag szerint is a foglalkoztatási problémák kezelése a fejlesztések kulcskérdése, de nagy hangsúlyt kap a közösségépítés, társadalmi kohézió erősítése, ezzel is biztosítva a térségek és városok népességmegtartó képességét. Alapvető cél, hogy ezek a térségek és településrészek egyedi stratégiák mentén, a belső erőforrásaik felhasználásával, de jelentős állami támogatás mellett felzárkózzanak.

Mindezek az irányok – annak ellenére, hogy az OFTK végleges elfogadására csak 2013. első negyedévében kerül sor – jól jelzik azokat a fejlesztési irányokat, prioritásokat, amelyek a jövőben alapvetően meg fogják határozni a fejlesztés és támogatáspolitikát, s ezért ezek figyelembe vétele a stratégia készítésénél is nagy hangsúlyt kapott.

Az új területfejlesztési rendszerben a megyék szerepe megerősödött, ennek jegyében készülnek el 2013 első negyedévére a megyei fejlesztési koncepciók². A megyék szerepe a jövőben többek között az lesz, hogy koordinálják a helyi szintű fejlesztéseket. Az OFTK készítői konzultáltak a megyei

¹ Forrás: az OFTK 2012. decemberében társadalmi vitára bocsátott anyaga

² Az IVS készítésének időszakában csak a helyzetértékelő munkarész készült el Heves Megye Területfejlesztési Koncepciója 2014-2020 dokumentumból

tervek készítőivel, illetve egyéb területfejlesztésben érintett szereplőkkel, melynek eredményeként fogalmazták meg a megyék legfontosabb fejlesztési prioritásait, mely Heves megyében a Pétervására központtal működő kistérség vonatkozásában a következő:

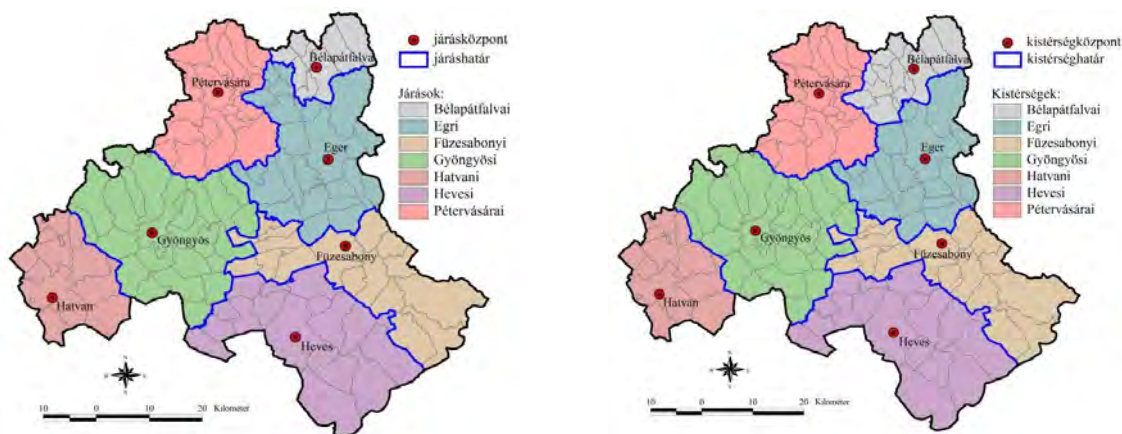
- A hátrányos helyzetű perifériális kistérségekben az ellátórendszerek és térségközponti szerepkörök fejlesztése mellett a közlekedési viszonyok javítása, a jelentős arányú roma népesség társadalmi integrációjának segítése

III.3. Pétervására szerepe a térségi munkamegosztásban

Pétervására – bár lakosságszáma a magyar városok között alacsonynak számít, s városi rangja is csak közel két évtizedes – határozott vonzáskörzettel rendelkezik, elsősorban az itt található szolgáltató és intézményi funkciók révén. Köszönhető ez annak, hogy a város a megye ÉNY-i részén lévő kistáj (Pétervásári-dombság) természetes központja, a 23-as másodrangú főút vonalán fekszik, s nem utolsósorban annak, hogy a rendszerváltás előtt is járásközpontként funkcionált.

2013. január 1-től Pétervására járásközpontként működik, a járáshoz tartozó települések ebben az esetben megegyeznek a kistérségi lehatárolással.

4. ábra: Heves megye kistérségi-járási rendszere

Forrás: Heves Megyei Területfejlesztési Konceptió, Helyzetelemzés, helyzetértékelés, 2012

A kistérségben 20 település található, melyek a következők: Bodony, Bükkszék, Bükkszenterzsébet, Erdőkövesd, Fedémes, Istenmezeje, Ivád, Kisfüzes, Mátraballa, Mátraderecske, Parád, Parádsasvár, Pétervására, Recsk, Sirok, Szajla, Szentdomonkos, Tarnalelesz, Terpes és Váraszó.

A mikro-térség/járás össznépessége a 2011-es adatok alapján 20.749 fő, mely a 2001-hez képest 10,7%-os csökkenést mutat. Az alábbi táblázat adatai alapján elmondható, hogy Pétervására

népességmegtartó ereje a járáson belül a legkedvezőbb értékeket mutatja az évtized viszonylatában. Relatív romlott ez a népességmegtartó erő az utóbbi három évben, de még így is kedvezőbb a helyzet a kistérségi és megyei átlagtól (Heves megye népességvesztése 2008 és 2011 között: 3,9%, az Észak-magyarországi régióban 6%, míg az országos átlagos fogyás ezen időszak alatt csak 1,4% volt).

1. táblázat: Pétervásárai kistérség településeinek népességváltozása

	Lakónépesség száma			terület	Népességszám változás (%)	
	2001	2008	2011		2001-2011	2008-2011
Bodony	867	770	714	2 987	-12,6	-7,8
Bükkszék	873	758	681	1 530	-15,2	-11,3
Bükkszenterzsébet	1 204	1 119	1 040	2 486	-7,6	-7,6
Erdőkövesd	659	636	640	1 718	-3,6	0,6
Fedémes	386	315	309	862	-22,5	-1,9
Istenmezeje	1 839	1 615	1 525	3 279	-13,9	-5,9
Ivád	435	361	366	1 194	-20,5	1,4
Kisfüzes	168	132	127	481	-27,3	-3,9
Mátraballa	853	768	714	2 636	-11,1	-7,6
Mátraderecske	2 274	2 000	1 886	1 399	-13,7	-6,0
Parád	2 150	1 961	1 964	3 720	-9,6	0,2
Parádsasvár	568	416	409	1 694	-36,5	-1,7
Pétervására	2 616	2 534	2 464	3 387	-3,2	-2,8
Recsk	3 048	2 782	2 656	4 537	-9,6	-4,7
Sirok	2 107	1 903	1 846	6 339	-10,7	-3,1
Szajla	676	658	612	870	-2,7	-7,5
Szentdomonkos	565	464	447	1 840	-21,8	-3,8
Tarnalelesz	1 839	1 715	1 663	3 713	-7,2	-3,1
Terpes	231	204	194	220	-13,2	-5,2
Váraszó	597	522	492	2 705	-14,4	-6,1
Pétervásárai kistérség	23 955	21 633	20 749	47 597	-10,7	-4,3

Forrás: KSH

Pétervására a kistérség ÉNy-i részén fekszik, s többnyire az őt körülvevő kisebb népességszámú települések alkotják természetes vonzáskörzetét. A járási szereppel együttjáró vonzáskörzet természetesen kiterjed a kistérség D-i településeire is, bár ezen települések vonatkozásában (Recsk, Sirok, Parád, Parádsasvár) a mindennapi kapcsolatok (vásárlás, bank, iskola, munkahely) gyengébbek, mely részben a gyengébb közlekedési kapcsolatoknak is köszönhető.

A Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulásnak mind a 20 kistérségi település tagja, legfontosabb működési területét a szociális és közoktatási feladatok térségi szintű biztosítása jelentették 2013-ig. A járási rendszer és a közoktatás átszervezésével párhuzamosan megszűnt a társulás pétervásárai önálló munkaszervezete. A társulási megállapodás 2013 januárjában – az IVS készítése időszakában – módosítás alatt áll, a tervezet szerint a társulásnál maradó feladatok a következők:

- o Gyermekek átmeneti gondozása
- o Gyermejjóléti szolgálat
- o Családsegítés
- o Házi segítségnyújtás
- o Támogató szolgálat
- o Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- o Sport és diákköri feladatok
- o Területfejlesztési feladatok
- o Belső ellenőrzés

Az új rendszerben a közoktatási feladatok átkerültek a tankerületi rendszerbe, az orvosi ügyeletet 2013-tól az orvosi ügyeleti társulás keretében biztosított. A legtöbb társulás nyújtotta szolgáltatás az Aranykapu Kistérségi Humán Szolgáltató Központ keretében működik.

2012 áprilisában kezdte meg hivatalosan munkáját az Észak Hevesi 33 Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület, mely két kistérség (Pétervásárai és Bélapátfalvai kistérség) 33 településének csatlakozásával jött létre az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (UMVP) LEADER akciócsoportjaként. Az Egyesület célja a települések élhetőbbé tétele, befektetési tőke vonzása a pályázati források révén, a feltételek megteremtése annak érdekében, hogy a munkaképes lakosság helyben találjon megélhetési forrást és szórakozási, pihenési lehetőségeket. Az UMVP pályázatok feldolgozására szolgáló Munkaszervezet felállt, központja Pétervásáran található. Az egyesületnek jelenleg 74 tagja van, 1/3 részét a közszféra, 2/3 részét a civil és a vállalkozói szféra alkotja. Pályázati területek a jelenlegi UMVP alatt (az akciócsoport indulásának időpontjától):

- o Mikrovállalkozások fejlesztésére
- o Falusi szálláshely, egyéb szálláshely felújítása, korszerűsítése, bővítése, vagy új kialakítása
- o Turisztikai szolgáltatások bevezetése vagy fejlesztése az agro-, horgász-, vadász-, bor-, lovas-, erdei-, vízi turizmus területén
- o Falumegújítás és fejlesztés,
- o Vidéki örökség megőrzése

Az alábbiakban megkíséreljük rendszerszerűen összefoglalni Pétervására funkcionális ellátottságát, ill. szolgáltatásait. Pétervására esetében elmondható, hogy a nemzetközi, országos és regionális szerepkör nem releváns.

2. táblázat: Pétervására funkcióinak területi hatóköre

	Megyei	Kistérségi	Helyi
Gazdaság		Gazdasági egységek	
Közlekedés	23-as sz. főút		
Kereskedelem		Kiskereskedelmi egységek	
Államigazgatás		Járási központ Heves Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Pétervásárai Kirendeltsége	
Oktatás-nevelés	Mezőgazdasági Szakképző Iskola	Általános iskola	Óvoda
Szociális és egészségügyi ellátás	Gyermekotthon Lakásotthon	Aranykapu Kistérségi Humán Szolgáltató Központ Orvosi ügyelet Egészségügyi központ- laboratórium Mentőállomás Idősek Otthona	
Kultúra		Péter-Pál napi vásár Művelődési Ház Városi Könyvtár	Templom Helyi rendezvények
Turizmus, rekreáció		Vendéglátóhelyek Sportsarnok Labdarúgó pálya	Játszótér

III.4. Pétervására fejlődésének dinamikája

Sajnos, Pétervására esetében fejlődési dinamikáról az utóbbi két évtized távlatában nem beszélhetünk. Mint az előzőekben is bemutatásra került, a megyehatáron fekvő, az ország fontos infrastrukturális vonalaitól, dinamikus fejlődő pólusaitól és tengelyeitől viszonylag távol fekvő település legfontosabb problémája a munkahelyek hiánya, s az ennek következtében előálló népességfogyás, a képzett rétegek elvándorlása és a folyamat eredményeként előálló, az önkormányzatra is egyre nagyobb terhet róó szociális problémák arányának növekedése. Történelmi múltjában három meghatározó momentum biztosította a kiegyensúlyozott foglalkoztatást. Egyrészt a környék egykor virágzó bányászati, ipari telephelyeinek metszéspontjában található, mely jelentős foglalkoztatási lehetőséget biztosított az itt élők számára is. Fontos dinamizáló tényező volt az 1970-es évekig a laktanya és TSZ működése, illetve a járási szerepkörrel együtt járó funkciók. A

rendszerátalakítás utáni évek – s az Észak-Magyarországon még korábban megkezdődött ipari strukturális problémák – a környék munkalehetőségeinek folyamatos csökkenését hozta. A város viszonylagos foglalkoztatási stabilitását egyértelműen a szolgáltató szféra foglalkoztatási lehetőségeinek köszönheti, s a jövőben is az egyik fontos irány a térségközpont ellátó funkcióinak, s ezzel a szektorban adódó foglalkoztatási lehetőségeknek a bővítése.

A területfejlesztés kedvezményezett térségeit meghatározó kormányrendelet³ és az ezt megalapozó, Faluvégi Albert által végzett kutatás szerint a Pétervásárai kistérség az ország 33 LHH komplex programmal támogatott leghátrányosabb helyzetben lévő kistérségeit követi, a 36. helyen áll, ezzel a szintén a leghátrányosabb helyzetű kistérségek közé tartozik.

A társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet melléklete szerinti hátrányos helyzetű települések listáján Heves megyében a kistérség 20 települése közül 10 – köztük Pétervására is – szerepel.

3. táblázat: Hátrányos helyzetű települések listáján Heves megyében

Település	A társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott települések	Az országos átlagot legalább 1,75-szörösen meghaladó munkanélküliségű települések
Bodony	0	1
Bükkszenterzsébet	0	1
Fedémes	1	0
Ivád	1	0
Pétervására	0	1
Szajla	1	1
Szentdomonkos	1	1
Tarnalelesz	1	1
Terpes	1	1
Váraszó	0	1

Forrás: NFSZ

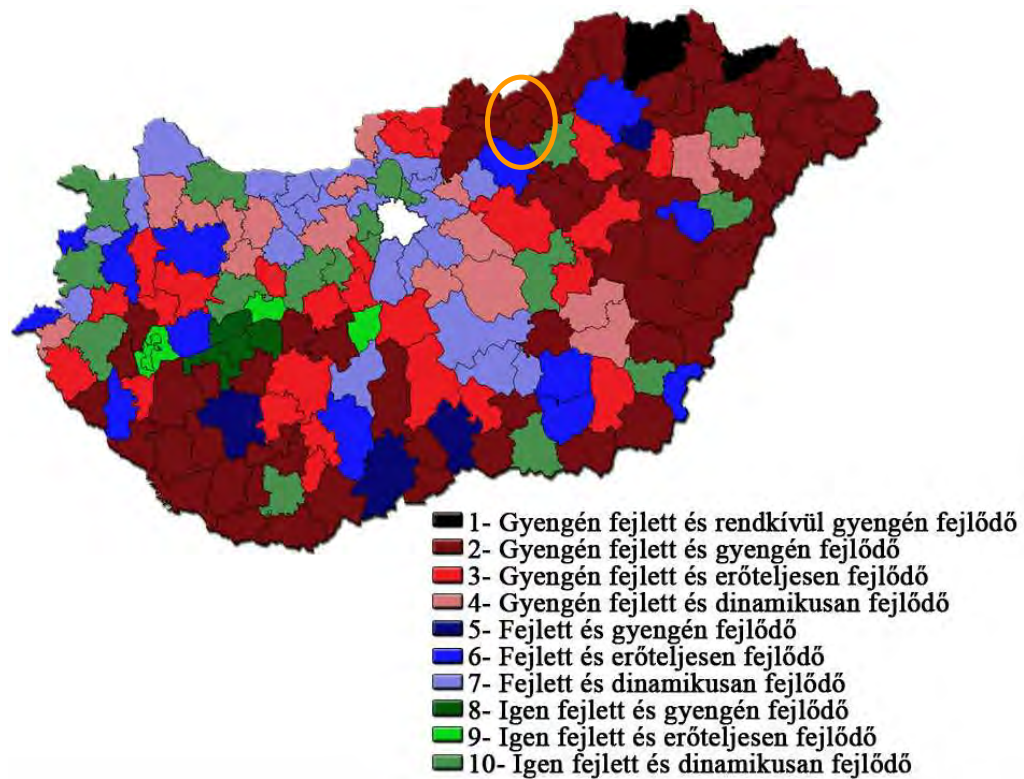
A fejlettségi szint és a fejlődés dinamikáját együttesen értékelte Tánczos Tamás doktori értekezésében⁴ egy 34 indikátorból képzett komplex index segítségével. Az 1996-os fejlődési szint mellett a 2007-ig tapasztalható fejlődési ütemet vizsgálta.

Ennek alapján a Pétervásárai kistérség a gyengén fejlett és gyengén fejlődő térségek közé tartozik.

3 (311/2007. (XI. 17.) Korm. Rendelet a kedvezményezett térségek besorolásáról

⁴ Forrás: Tánczos Tamás: A társadalmi és gazdasági fejlettség térbeli folyamatvizsgálata Magyarországon; (doktori PhD értekezés), 2011, Gödöllő

5. ábra: A fejlettség és fejlődési ütem alapján kialakított kistérségi csoportok térbeli elhelyezkedése

Forrás: Tánczos Tamás: A társadalmi és gazdasági fejlettség térbeli folyamatvizsgálata Magyarországon; (doktori PhD értekezés), 2011, Gödöllő

IV. PÉTERVÁSÁRA - VÁROSI SZINTŰ HELYZETÉRTÉKELES

IV.1. Településszerkezet

IV.1.1. Morfológiai és történelmi tényezők

Pétervására Heves megye ÉNY-i határán, a Pétervásári-dombság területén fekszik, ezért domborzatilag is meglehetősen tagolt. A belterület Keglevich úttól É-ra eső része viszonylag sík, míg, D-i irányban a felszín emelkedik, a templom küszöbe 195 m magasságban van a tengerszint felett. Ennek megfelelően ezen a patakok szabályozása előtt is árvízmentes területen épült ki az ősi falu, majd húzódott É-ra, először a főtérig, majd a XIVIII. sz. végi katonai térképek szerint egészen a mai kórkápolna vonaláig. A település többi része fokozatosan népesedett be, legfiatalabbnak a Stugár nevű, II. világháború után kiépült telep tekinthető, mely a település NY-i szélén található.

A település belterületének szempontjából meghatározó vízrajzi elem a Tarna, a Leleszi patak, az Ivádi-patak és a Tó-patak, melynek következtében a település mélyen fekvő részei belvízveszélyesek, ugyanakkor ezeknek a patakoknak a találkozásánál kialakult süllyedékes medence kiváló helyet jelentett a megtelepedésre és a gazdálkodásra. A Mátra É-i előterében fekvő város É-i irányból (Gömör), a Tarna-völgyön keresztül is jól megközelíthető volt, így ennek a kedvező földrajzi elhelyezkedésnek köszönhetően már az első fennmaradt írásos emlék is vásáros helyként említi Pétervásárát. A török időkben a lakosság megfogyatkozott, a XVI. sz-tól több birokosa volt a falunak, míg 1620 körül a Keglevich család lett település földbirtokosa egészen 1945-ig (mintegy 325 évig). A város török utáni felvirágzását jól jelzi, hogy 1786-ban már 1097 lakosa volt, s ezzel az akkori mátrai járás legnépesebb településének számított. Szintén a XVIII. sz. közepére tehető a kastély építésének kezdete.

A települést átszövő patakok, kisebb vízfolyások, és vizesebb területek a belterület beépítettségét, sűrűségét is meghatározták. Ezért alakulhattak ki a viszonylag hosszú telkek, és nagy tömbök. A templomtól ÉNy-i irányban lévő Várdombot leszámítva a szalagtelkes beépítés volt jellemző a falura. Ezek a telkek később elaprózódtak, s a családok nősülő férfitagjai az új házakat a portán belül építették fel, ennek eredménye, hogy a hosszú telkeken több lakóházat is találunk egymás mögött. Sajnos a régi jellegzetes házak (az úgynevezett háromsejtes palóházak) mára nem maradtak fenn eredeti szépségükben.

Természetesen az épületállomány zömét a 1960-90-es évek között épült családi házak alkotják. Kisebb gazdasági telephelyek, szolgáltató helyiségek a lakóterületbe ágyazottan, elszórtan jellemzőek, nagyobb koncentráció csak a 23-as főútvonal Kossuth utcától K-re fekvő szakaszán

jellemző, míg a nagyobb gazdasági telephelyek a 23-as út Ivád felőli bevezető szakaszán jellemzőek koncentráltan.

A település belterülete É-D, illetve K-NYi irányban futó fő útvonalak mentén kiterjedt, É-felé „egybenőtt” Erdőkövesd településsel. Pétervására központja határozott, történelmi – Keglevich-korszak – idején kialakult szerkezetet hordoz.

Viszonylag jól elkülönülő, megkülönböztethető karakterrel bíró elemei a következők:

- Katolikus templom és környéke
- Történelmi településmag (Szala és Alvég, gyakorlatilag a katolikus templomtól É-ra az Ivád patakig)
- Keglevich-kastély és környezete (Alvégtől Ny-ra fekvő településrész , hagyományos elnevezése: Győr)
- Erdőkövesd felé vezető út mindkét oldala (Felvég)

6. ábra: településszerkezet fő jellemzői

Forrás: Google térkép, saját szerkesztés

A település belterülete viszonylag kicsi, Pétervására 3387 ha-os területének 22%-a (764 ha), így gyalog, kerékpárral is jól elérhetőek a szolgáltatások, intézmények.

Összességében elmondható, hogy bár a kastély és az egykori királyi járási bíróság épülete (ma középiskolai kollégium) impozáns és határozottan jelzi Pétervására szerepét a történelem során, a település mai beépítettsége, karaktere inkább falusias jellegű.

Pétervására külterülete 2641 ha, egy része kopár domboldal, É-i részén többnyire erdősült, D-i részén a szántó és erdőgazdálkodás jellemző. Külterületi lakott ingatlanokról az önkormányzatnak nincs tudomása.

IV.1.2. Szerkezetet meghatározó főbb közlekedési tényezők

A 23. sz. út feltárja, ugyanakkor el is választja a település belterületét. A település észak-déli összeköttetéseit a 23. sz. útra merőleges, a település központon átfutó Kossuth Lajos és Dózsa György utcák tengelye biztosítja elsődlegesen. A település belterülete gyakorlatilag erre a két fő útvonalra fűződik fel, a központi csomópont körül alakultak elsődlegesen az igazgatási és egészségügyi intézmények, itt koncentrálódnak a kiskereskedelmi, szolgáltató funkciók.

A település másik jelentős forgalmat lebonyolító útja a 2412. sz. Sirok – Pétervására- összekötő forgalmi út, mely jelentős forgalmat bonyolít Eger felé és összeköti a 23. sz. és 24. sz. főutakat. A 23-as sz. főúttól É-ra fut a Kossuth u nyomvonalán a 2305 sz. főút, mely szintén jelentős forgalommal bír. A térségi összekötő utak között meg kell említeni még a Dózsa Gy úton keresztül futó 24121. sz. bekötőutat D-felé, Kisfüzes irányába. Település-mellékút kategóriába az Ivádi-Petőfi utcák kerültek be a 2002-es rendezési tervben.

Pétervására település vasúti összeköttetéssel nem rendelkezik.

IV.1.3. Főbb szerkezeti problémák és következményeik

A legfontosabb problémák és tervezett kezelésük:

- Laktanya területének beágyazottsága a lakóterületbe – a viszonylag jó fizikai állapotban lévő terület foglalkoztatási szerepének erősítése, vállalkozások vonzása és ezzel a szlömösödés (rozsdaterületté válás) megakadályozása nagyon fontos célja a város vezetésének, annak ellenére, hogy magántulajdonban van a terület. Ennek érdekében – s azért, hogy a lakóterületeken élőket nem zavaró és egészségüket nem veszélyeztető funkciók találjanak telephelyet a területen, az önkormányzat a befektetésvonzásban, marketingben partner és proaktív szerepet vállal.
- A 23-as főútvonal átmenő forgalma – a nagy forgalom okozta baleseti kockázatok csökkentésére a város legforgalmasabb csomópontjának (Keglevich u – Kossuth u) körforgalommá való átalakítását tervezi az önkormányzat.

- A város központjában a viszonylag nagyméretű tömbök belső területei elhanyagoltak, alulhasznosítottak (gazosodás, gyomnövények terjedése, parlagfű-veszély)
- A nagy tömbök és a vízfolyások miatt a keresztirányú kapcsolatok, az egyes utcák összeköttetése gyenge, a ma már többnyire funkciójukat veszített kertek megkerülésével oldható csak meg. Középtávon az önkormányzat a belterületi kapcsolatok racionalizálása érdekében a településrendezési eszközeinek felülvizsgálatát tervezi.

7. ábra: településszerkezet fő problémái

Forrás: Google térkép, saját szerkesztés

IV.2. Gazdasági helyzet

IV.2.1. Ágazati szerkezet és vállalkozások helyzete

Pétevááráán a II. világháború előtt a mezőgazdaság, mint ágazat dominált, a lakossági és gazdálkodási igények kielégítését szolgáló kisiparos, szolgáltató és kereskedő tevékenységek mellett. 1945 után az egyik legjelentősebb foglalkoztató az 1960 és 1990 között működő termelőszövetkezet volt, mely öt település közös gazdaságát jelentette. 1961-ben a péteváárai TSZ-nek 452 tagja volt, 1969-ben egyesítették Erdőkővesd és Váraszó gazdaságával, a

foglalkoztatottak száma pedig már elérte együttesen a közel 900 főt. A kenyérgabonák termesztése mellett az állattenyésztés és takarmánytermesztés, valamint a gyümölcsgazdálkodás és öntözéses kertészet is felfutóban volt az 1960-as években. Az 1970-es évektől azonban – a szektorban jelentkező általános problémáknak megfelelően – a mezőgazdasági termelés fokozatos leépülése volt jellemző.

A kisiparosokat 1945 után – a magánszektor működésének korlátozása keretében – szintén szövetkezeti formába kényszerítették. A TSz-ek átalakulásával egyre nagyobb szerepet kapott a TSz-en belüli ipari tevékenység is. A termesztett növények feldolgozása (erdőkövesdi savanyítóüzem) mellett fűrészüzem, raklap és bányafakészítés, fatömegcikk gyártása, tejgyártás, de ide tartozott a TSz gépállományának javítása. Az Egri Vas és Fém KTSZ telephelye – mely az egykori vegyesipari szövetkezet utódjaként jött létre Pétervására legnagyobb üzeme lett az 1970-es évek végére (kilincseket, kerti székeket öntöttek, lemezzekrényeket és vasszerkezeteket valamint fém szítaszöveteket gyártottak). Az üzem foglalkoztatási lehetőséget biztosított a vasipari szak- és segéd munkások számára. A hazai városokhoz hasonlóan a női munkaerőt a mezőgazdaságon túl elsősorban a ruházati ipar foglalkoztatta. Pétervásárán két varroda is működött az 1970-80-as években.

A malmot még Keglevich gróf alapította, működése fennmaradt egészen a közelmúltig, ma sajnos az épület teljesen lepusztult állapotban van. A malom mögötti telephelyen található –ma is – a pékség, illetve szintén ezen a telephelyen működött egykor az ÁFÉSZ szikvízüzeme. A malom, a pékség és a szikvízüzem együttesen 54 embert foglalkoztatott az 1980-as években.

Mint látjuk az 1970-es és 80-as évek üzemei jelentősen hozzájárultak a település fejlődéséhez, a munkaerő térségi vonzásához, s ezzel egy városiasodási tendencia elindulásához. A helyi kiskereskedelem az ÁFÉSZ keretei között működött, de a rendszerváltozásra már több magánkereskedő és vendéglátó is működött a településen. Az 1980-as évek végére a korábbi ágazatok üzemei szinte teljesen leépültek. A munkalehetőségek szűkülésével az ingázás iránya is megváltozik, a helyi munkaerő volt kénytelen távolabbi településeken (Sirok, Ózd, Salgótarján) munkalehetőséget szerezni.

A fenti gazdaságtörténet egyrészt rávilágít, hogy az 1980-as években megindult ipari szerkezeti válságnak mennyire kitett volt a város, másrészt jól tükrözi, hogy milyen munkakultúrával rendelkezik az itt élő népesség. Természetesen a rendszerváltozás óta eltelt több mint 20 év egy új generáció munkába lépésével is járt, azonban sem a helyi szakképzés diverzifikálódása, sem egyes gazdasági szektorok újbóli megerősödése nem jellemző a város elmúlt két évtizedére.

A mai ágazati megoszlást a 2010-es regisztrált vállalkozások száma és aránya alapján mutatjuk be. Az alábbi adatok jól mutatják, hogy a mezőgazdaság, s az erdőgazdálkodás ma is fontos szerepet játszik Pétervására gazdasági életében, annak ellenére, hogy a termelési terület jelentősen csökkent az elmúlt 30 év során. A mezőgazdaságban az egyéni vállalkozások száma kiemelkedő. Az erdőgazdálkodás – bár mind a cégek száma, mind a foglalkoztatottak tekintetében viszonylag alacsonyok a számok – mégis nagyon fontos alaptevékenység a település életében. A feldolgozóipar jelentősége viszonylag kicsi.

4. táblázat: Regisztrált vállalkozások megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint, 2011

	Összesen			társas	egyéni
	db	db	%	db	db
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	109	109	38%	6	103
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmegsejtetés	2	24	8%	1	1
Feldolgozóipar	14			6	8
Építőipar	8			10	-2
Kereskedelem, gépjárműjavítás	48	156	54%	21	27
Szállítás, raktározás	6			1	5
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	15			4	11
Információ, kommunikáció	3			1	2
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	5			0	5
Ingatlanügyletek	32			7	25
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	15			7	8
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	8			2	6
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	0				0
Oktatás	6				6
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	2			2	0
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	8			3	5
Egyéb szolgáltatás	8			1	7
Összes regisztrált vállalkozás	289	289	100%	72	217

Forrás: KSH

Foglalkoztatási szempontból pontosabb képet ad a szektorok szerepéről a működő vállalkozások vizsgálata, mely az elérhető legutóbbi évre és bontásban a következő megoszlást mutatta:

5. táblázat: Működő vállalkozások megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint, 2008- 2010

	2008 (db)	2009 (db)	2010 (db)	2010 (%)
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	8	7	6	6%
Feldolgozóipar	8	7	9	15%
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés	1	1	1	
Építőipar	7	7	6	
Kereskedelem, gépjárműjavítás	31	34	35	79%
Szállítás, raktározás	4	3	4	
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	13	12	13	
Információ, kommunikáció	1			
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	4	2	3	
Ingatlanügyletek	3	6	3	
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	10	10	9	
Egyéb működő vállalkozás	22	19	18	
Összesen	112	108	107	100%

Forrás: KSH

A fenti két táblázat összevetéséből jól látszik, hogy a legtöbb gazdasági egység, mely jelenleg nem működik (adóbevallást nem nyújtott be) a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat szektorban jelentkezik. A működő vállalkozások megoszlása egyben realisabb képet ad mind az ágazatok gazdasági súlyáról, mind a foglalkoztatási potenciál vonatkozásában. A megoszlás jól tükrözi a kistérségi szerepkörrel járó kereskedelmi, szolgáltató funkciók dominanciáját.

6. táblázat: Vállalkozások száma és működési formája

Mutatók	2001	2008	2009	2010	2011	változás 2008-2011 (%)	1000 főre jutó mutatók 2011
Regisztrált vállalkozások száma	186	245	265	275	289	18%	117,3
Regisztrált jogi személyiségű vállalkozások száma	36	27	42	49	50	85%	20,3
Regisztrált korlátolt felelősségű társaságok száma	na	27	42	48	49	81%	19,9
Regisztrált jogi személyiség nélküli vállalkozások száma	150	218	223	226	239	10%	97,0
Regisztrált egyéni vállalkozások száma	123	189	194	199	217	15%	88,1
Regisztrált betéti társaságok száma	na	23	23	21	19	-17%	7,7
Regisztrált részvénytársaságok száma	0	0	0	1	1	-	0,4
Működő vállalkozások száma	119	112	108	107	na	-	-
Regisztrált őstermelők száma	-	-	65	77	81	-	32,9

Forrás: KSH

A Pétervásárán a regisztrált vállalkozások száma 2001 és 2011 között 55%-kal nőtt, mely elmarad Heves megye átlagától (77%), de meghaladja az országos átlagot (47%). 2001-ben a regisztrált vállalkozások mintegy 63%-a volt működő vállalkozás az adóbevallások alapján, ez az arány 2010-re 39%-ra csökkent. A tendencia követi az országos szintű elmozdulást, bár mindkét vizsgált évben kedvezőtlenebbek az arányok Pétervására esetében (2001-ben 75%, 2010-ben 42% ez az arány országosan, amely csökkenés részben a módszertani változásoknak is köszönhető). Megállapíthatjuk tehát, hogy a válság után sem csökkent a „vállalkozási kedv”, a lakosság próbálja minden eszközzel helyzetét javítani, annak ellenére, hogy viszonylag nagy azon vállalkozások aránya, melyek ideiglenesen nem működnek.

Ha a működési formákat vizsgáljuk megállapítható, hogy 2001 óta a vállalkozások összetétele kedvezőbb irányban változott, 2008 óta a jogi személyiségű vállalkozások száma növekedést mutat. Az egyéni vállalkozások száma szintén egyenletesen növekedett az elmúlt évtized során. A statisztikai rendszerben 2009-től megjelentek az őstermelők is, pozitív tendenciaként értékelhetjük ennek a számnak a 3 év alatti bővülését, mely szintén fontos szerepet játszik a lakosság jövedelemszerzési képességében.

Az 1000 főre jutó regisztrált vállalkozások száma 2011-ben 117 volt, mely lényegesen elmarad mind a megye (154 vállalkozás/1000 fő), mind az országra jellemző (166 vállalkozás/1000 fő) hasonló fajlagos mutatótól, tehát összességében a vállalkozási aktivitás alacsonyabb az elvártnál, különösen, ha figyelembe vesszük a térségközpont szerepkört.

A regisztrált vállalkozások foglalkoztatottak száma szerinti megoszlása a következőképpen alakult az utóbbi néhány évben:

7. táblázat: Regisztrált vállalkozások megoszlása a foglalkoztatottak alapján, 2008-2011

	db				%			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
0 és ismeretlen fős	43	59	68	69	18%	22%	25%	24%
1-9 fős	194	199	201	215	79%	75%	73%	74%
10-19 fős	4	4	2	2	2%	2%	1%	1%
20-49 fős	4	3	4	3	2%	1%	1%	1%

Forrás: KSH

Elmondhatjuk, hogy a foglalkoztatottak száma alapján a vállalkozások összetétele szintén kedvezőtlenebb irányban mozdult el, a növekedés igazából a 10 fő alatti vagy ismeretlen foglalkoztatottságú cégek számának növekedését jelentette, s ezzel relatív arányuk is növekedett.

A legnagyobb bevétellel rendelkező cégeket az önkormányzat adóbevételeinél mutatjuk be.

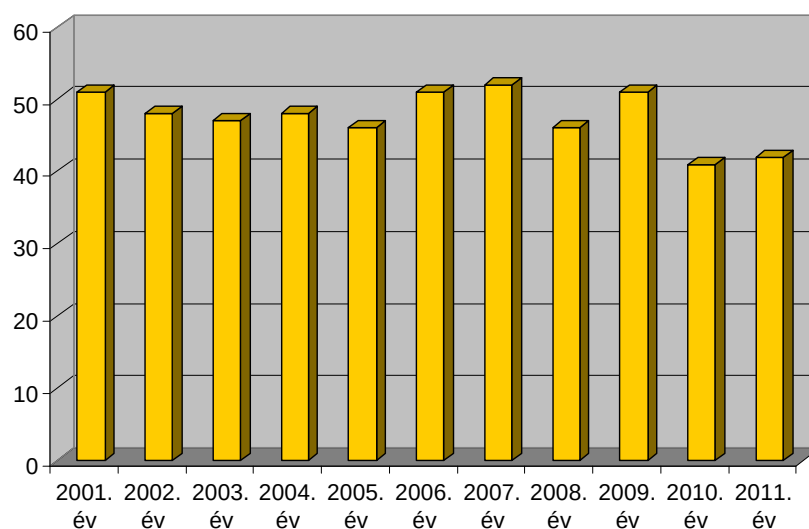
Pétervására esetében kutatás-fejlesztési tevékenységekről nem beszélhetünk.

IV.2.2. Kiskereskedelmi egységek

A kiskereskedelmi egységek leginkább a városszövet főbb közlekedési tengelyei mentén helyezkednek el, nevezetesen a Keglevich u. és Kossuth u. kereszteződésétől K-i és É-i irányban, illetve a csomóponttól D-re rövid szakaszon a Dózsa Gy úton. Az itt található üzletek elsősorban a helyi és térségi lakosság ellátását biztosítják.

A kiskereskedelmi üzletek száma 2001-ben 51 darab volt, ez a 2011-es KSH adatok szerint 42-re csökkent. A mellékelt diagramon jól látható, hogy 2008-ig viszonylag stabil volt ez a szám, majd 2008-as átmeneti csökkenés után 2010-től visszaesett az üzletek száma. Természetesen ez részben a válság és a vásárlóerő szűkülésével magyarázható.

8. ábra: Kiskereskedelmi üzletek számának változása, Pétervására

Forrás: KSH

Az átlagos kiskereskedelmi ellátottsági mutató, azaz az 1000 főre jutó kiskereskedelmi egységek száma 2011-ben 17 üzlet/1000 fő volt, mely valamivel magasabb mind a megyei (15), mind az országos átlagnál (15,3), s elsősorban a térségközpont és városi szerepkörrel függ össze.

Az alábbi táblázat is azt igazolja, hogy még a válságot az élelmiszeripari kiskereskedelem csak átmenetileg, a nagyobb értékű tartós fogyasztási cikkek kereskedelme tartósan megérezte.

8. táblázat: Kiskereskedelmi üzletek számának változása profil szerint, Pétervására

Mutatók	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kiskereskedelmi üzletek száma (db)	51	48	47	48	46	51	52	46	51	41	42
Használcikk-szaküzletek száma (db)	4	5	3	4	3	3	3	2	3	3	3
Gépjárműalkatrész-szaküzletek száma (db)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Élelmiszer vegyesüzletek és áruházak száma (db)	9	9	10	8	8	8	6	6	5	5	7
Zöldség-, gyümölcs-szaküzletek száma (db)	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2	2
Hús-, húsfuvar-szaküzletek száma (db)	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kenyér-, pékáru- és édesség-szaküzletek száma (db)	0	0	0	0	0	1	1	1	4	1	1
Palackozott italok szaküzleteinek száma (db)	1	0	0	0	0	0	0		0	0	0
Dohányáru-szaküzletek száma (db)	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb élelmiszer-szaküzletek száma (db)	0	0	0	1	1	1	2	1	1	0	0
Ruházati szaküzletek száma (db)	6	5	5	4	5	6	9	8	8	5	5
Bútor-, háztartási-cikk- és világítástechnikai szaküzletek száma (db)	2	2	2	3	3	4	4	4	4	1	1
Egyéb iparcikk-szaküzletek száma (db)	14	12	12	12	12	12	11	8	0	0	0

Forrás: KSH

Ha az adatokat tovább elemezzük, elmondható, hogy az üzletek közül 19 működik egyéni vállalkozás keretében (45%), míg 2001-ben ez a szám 36 volt (71%).

A nagyobb kiskereskedelmi láncok közül egy sem található meg Pétervásárán.

2008 óta két nagykereskedelmi bázis is működik a városban (élelmiszer és háztartási-cikk nagykereskedelem).

A vendéglátóhelyek vonatkozásában elmondható, hogy 2001 (14 db) és 2011 (15 db) között számuk szinte állandó, 2010-ben cukrászda is nyílt Pétervásárán. Az Arany Kakas Fogadónak köszönhetően a viszonylag alacsony népességszámú településen egy 120 főt befogadó, klimatizált étteremmel is rendelkezik a város.

Pétervásárán kiépített piacterület nem található, a heti két alkalommal működő „kirakodó” jellegű árusítás a viszonylag széles Kossuth utca mentén folyik, míg a nagyobb vásároknak a település K-i

területén, a 23-as főút mellett található, a helyiek által is vásártérnek nevezett településrész ad helyet. A jövőben az önkormányzat tervei között szerepel egy kulturált piacterület kialakítása.

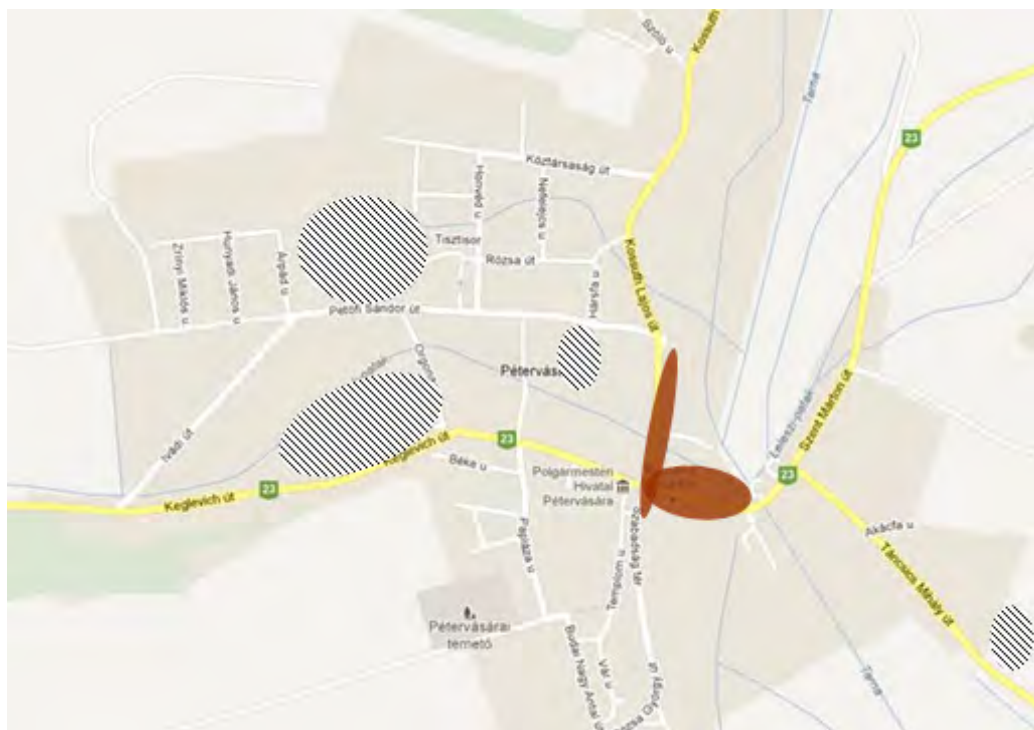
A szociális bolt építése a főtérről és a városháza közvetlen szomszédságában folyamatban van, célja, a közmunkaprogramban megtermelt zöldség és gyümölcs árusítása, így az intézményi ellátáson felül megmaradó áruhoz a helyi lakosság kedvező áron juthat hozzá, a bolt működtetése pedig tovább bővíti a helyi foglalkoztatási lehetőségeket.

Összességében elmondható, hogy a kiskereskedelmi ellátottság a település méretéhez viszonyítva megfelelő, ugyanakkor egyes termékek, terméktípusok beszerzése problémát jelent helyi szinten, vagy egy-egy kereskedő jelenléte miatt az ellátás nem mindig megfelelő színvonalú. Ezért a helyi lakosság körében is jellemző, hogy nagyobb településeken – elsősorban Egerben – intézik a nagybevásárlásaikat.

IV.2.3. Gazdasági aktivitás legfontosabb térbeli különbségei

A következő térképvázlaton a legfontosabb gazdasági területeket, zónákat jelöltük:

9. ábra: gazdasági területek

Forrás: saját szerkesztés, kiskereskedelmi folyosó, ipari-gazdasági területek,

Nagyobb, összefüggő gazdasági területnek számít a 23-as főút Ivád felőli bevezető szakaszától É-ra lévő telephelyek sora (gabonátároló, betongyár, Tüzép telep), illetve Petőfi Sándor utcából nyíló telephely együttes, ahol az uniós támogatással korszerűsített Beretka pékség mellett bútorbolt és ital nagykereskedés található. A telephely az egykori malom mellett fejlődött. Ma a malom épülete elhanyagolt állapotban, üresen áll, az utcafronton álló lepusztult épület látványa a lakókörnyezetben zavaró.

Legjelentősebb gazdasági területnek a volt laktanya mintegy 11 hektáros területe tekinthető, mely jelenleg magánkézben van. A területen lévő infrastruktúra jó fizikai állapotú, de viszonylag alulhasznosított, jelenleg is vannak bérbeadó területek. Mivel az önkormányzat nem tulajdonos, közvetlen eszközökkel nem tudja előmozdítani a terület vállalkozókkal, befektetőkkel való megtöltését. Ugyanakkor a helyi foglalkoztatás szempontjából kulcsfontosságú területen segíteni, támogatni kívánja a befektetővonzást, a lakosságot nem zavaró, környezetbarát termelő tevékenységek megtelepedését.

IV.2.4. Önkormányzat bevételei - Helyi adózási környezet vizsgálata

Pétervására Város Önkormányzata a törvény biztosította lehetőségénél fogva helyi adókat vet ki, mely érinti a településre letelepülő vállalkozásokat is. A településen jelenleg az iparüzési adó érinti a gazdasági tevékenységet folytató vállalkozásokat.

Iparüzési adó esetében az előírt maximális 2% érvényes az állandó jellegű iparüzési tevékenység esetén, míg az ideiglenes jelleggel végzett tevékenység esetén az adóátalány naptári naponként kerül megállapításra, melynek összege a törvény 37§ (2) bekezdés a, pontjában végzett tevékenység esetén (építőipari tevékenység), 500-Ft/nap, ugyanennek a bekezdésének a b pontjába sorolt tevékenységek esetén 3000 Ft/nap. (ide tartozik a vásárolás abban az esetben, ha a vállalkozás telephellyel, székhellyel az adott önkormányzat területén nem rendelkezik, és más településen sincs székhelye vagy telephelye).

Természetesen, ha a vállalkozás gépjárművekkel rendelkezik, úgy a törvény szerint súlyadót kell fizetnie, az ott meghatározott mértékben.

Helyi adómentességet vagy kedvezményt az önkormányzat még eddig nem vezetett be.

Az alábbi listából látható, hogy első sorban a helyi szolgáltatásokban közreműködő cégek kerültek fel a listára (Pevik – térségi hulladékszállítás, Panax – gyógyszertár, OTP-bank; Palóc Nagyker - élelmiszerbolt, Posta, Beretka – pékség). A legtöbb helyi iparüzési adót fizető vállalatok között találjuk az Egererdő Zrt-t, melynek telephelye a város központjában található, a Bafag Kft-t, mely építőipari tevékenységet folytat, a Nyomell Kft-t, mely papíráruk előállításával foglalkozik. A Gombamező Kft.

erdei gombák felvásárlásával, feldolgozásával és értékesítésével foglalkozik, mely cégnek a központi telephelye található Pétervásáran.

9. táblázat: Legtöbb helyi iparüzési adót fizető cég illetve egyéni vállalkozó Pétervásáran (2011)

	Név	Árbevétel (ezer Ft)	Adó (ezer Ft)
1	Pevik Kft.	184.486	3.690
2	Egererdő Zrt.	180.046	3.601
3	Otp Bank Nyrt.	122.587	2.452
4	Bafag Kft.	98.185	1.964
5	Panax Szt. Márton Bt.	55.580	1.112
6	Nyomell Kft.	54.100	1.082
7	Palóc Nagyker Kft.	50.010	1.001
8	Magyar Posta Zrt.	48.517	970
9	Gombamező Kft.	46.120	922
10	Beretka és Társai Kft.	36.594	732

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

Az árbevételből és ennek megfelelően az iparüzési adóból befolyó bevételek viszonylag alacsonyak, sajnos egy kiemelkedő bevételű cég sem található a településen.

IV.2.5. A helyi gazdaságfejlesztés eszközei

Az önkormányzat célja a gazdasági tevékenység ösztönzésével elsősorban a helyi munkahelyek létrejötte, másrészt a helyi adóbevételek növelése és az önkormányzati vagyon értékének növelése. A helyi gazdaságfejlesztés során kiemelt fontosságúnak minősítik Pétervására területén működő mikro-, kis- és középvállalkozások helyzetének javítását, valamint a laktanya területére a település számára foglalkoztatást biztosító cégek megtelepedésének segítségét. Ennek érdekében vett részt Pétervására Város Önkormányzata a Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulása által menedzselte MARKETINFOCHANNEL projektben, mely a gazdasági szektor együttműködésének térségi támogatását célozta szlovák és magyar települések részvételével.

A jelenlegi gazdasági és foglalkoztatottsági helyzetben az önkormányzat minden lehetőséget meg kíván ragadni, mely a lakosság jövedelmi helyzetét pozitívan befolyásolja. Ennek a célnak az érdekében kezdődött a START közmunkaprogram is a településen. Ennek legfontosabb területei:

- Külterületen a mezőgazdasági utak megtisztítása, patakmedrek karbantartása, ezzel a jelenleg műveletlen egykori mezőgazdasági területekhez való hozzáférés biztosítása, a területeken a gazdálkodás biztosítása (2013-as tervek szerint 10 fő foglalkoztatása)

- A belterületi utak mellett futó rossz minőségű járdák és padkák javítása, utak melletti területek rendbetétele. A város központjában a járdák jelenleg rossz állapotban vannak, felületük nem egyenletes, kátyús, sok helyen töredezett. A városképet ez a látvány nagymértékben rontja továbbá így kialakult gödrökben felgyülemlik a csapadék, nem tud elfolyni. Ez különösen a téli időszakban fokozottan balesetveszélyes. Ezen a területen 12 fő foglalkoztatása tervezett 2013 során.
- Pétervására belterületén 11817 m burkolt árok került kialakításra egy csapadékvíz elvezetési projekt keretében, a Start program keretében ennek a szakasznak a karbantartása és tisztítása történik kézi erővel. A településen található belterületi föld árkok hossza 21294 m amelyek rendbetétele a 2012 során is folyamatos volt, ezen a területen 2013-tól 6 fő foglalkoztatása tervezett
- Önkormányzatunk a 2012. évi START munkaprogram által 27,5 hektáros területen tervezte akácerdő telepítését, amely jelenleg is folyamatban van. Emellett 9 hektáros önkormányzati tulajdonú erdő tisztítása, ápolása szerepelt a programban. A 2012. évi START munkaprogramon belül, az erdőtelepítési projekt nagyrészt az újonnan telepített erdők ápolása, a meglévők törzskiválasztó gyérítése jelentette 2013-tól ezek mellett további energiaerdő telepítését tűzte ki az önkormányzat célként. Ehhez az 1238 hrsz-ú NFA kezelésben álló, 1,05 hektáros területen tisztítás, előkészítés után energiaültetvény telepítése a cél. A fenti tevékenységekkel érintett ingatlanok összterülete 45.5985 m². 2013-tól 41 fő foglalkoztatása tervezett ezen a területen.
- A program keretén belül 2013-ban egész éves, foglalkoztatás keretében történik meg az önkormányzati tulajdonban lévő középületek felújítása, állapotjavítása (óvoda, önkormányzati konyha, sportöltöző) Az építőipari karbantartó brigád kapcsán 2 fő szakmunkás és 4 fő segédmunkás foglalkoztatása tervezett.
- 2012-ben az önkormányzat növénytermesztést folytatott a Start program keretében, 26 fő bevonásával. A mezőgazdasági projekt jelenleg két területen zajlik, ahol konyhakerti növények termesztése folyik. A termékek felhasználása javarészt a helyi konyhán történik. 2013-ban további területek bevonása tervezett. Az újonnan bevont területek magántulajdonban állnak, amelyek tulajdonosaival az önkormányzat bérleti szerződést köt. Ezekről a bérletekről előzetesen már lefolytatásra kerültek az egyeztetések. A 2012. évi támogatás keretében felállításra került egy 241 m²-es fóliasátor, amelyben 2013-tól tavaszi primőrök (fejes saláta, hónapos retek, zöldhagyma) és virágpalánták kerülnek ültetésre, majd folyamatos váltással nyári termesztésben egyéb zöldségfélék. A foglalkoztatás a palántanevelés munkálataira, palántázás és folyamatos növényápolási munkákra (kapálás, permetezés, locsolás stb.) betakarításra, hasznosításra irányulnak. A kertben megtermelt növények felhasználása a városi konyhában tervezett, valamint az intézményi felhasználáson túl az önkormányzat által működtetett szociális boltban

kerülnek értékesítésre, amely üzlethelyiség kialakítására belügyminisztériumi pályázat i forrás felhasználásával folyamatban van. 2013-tól 26 fő foglalkoztatása tervezett ezen a területen.

A gazdaság élénkítésére tervezett eszközök a stratégia VIII.1. fejezetében kerülnek bemutatásra.

IV.2.6. Információs társadalom

Sajnos ma még sem a KSH, sem az Önkormányzatok nem rendelkeznek pontos adatokkal a lakosság internet használati szokásaival kapcsolatban. Pétervásárán az internetes hozzáférés biztosított, a szolgáltatás típusa szerint csoportosítva a szolgáltatók a következők:

- ADSL szolgáltatás: TENET, ALTAinternet, Drávanet, NordTelekom, Compagnon Internet, BTel, Printer-fair, Invitel, T-Home, Externet, EQnet, Enternet, UPC Business
- Csupasz ADSL szolgáltatás: ALTAinternet, Drávanet, TENET, BTel, NordTelekom, Externet, Enternet, EQnet, Compagnon Internet, T-Home, Invitel, UPC Business
- Műholdas internet szolgáltatás: BTel, RG Networks

Az önkormányzatnál e-pont nincs, elektronikus ügyfélszolgálat sem működik. Az önkormányzat honlapjának látogatói adatai alapján naponta átlagosan 175 látogató informálódik a weboldalon. Az utóbbi években ez emelkedő tendenciát mutat.

IV.2.7. Idegenforgalom, turizmus

Pétervására földrajzi elhelyezkedése, táji adottságai turisztikai szempontból nagyon jók, ugyanakkor a szektorban tapasztalható versenyhelyzetben ezen a téren csak térségi összefogással, integrált kínálattal lehet aktív szereplője a turisztikai piacnak. Sajnos el kell mondani, hogy ma hozzáférhető, látogatható turisztikai attrakció nincs a településen. Vannak viszont olyan értékek, melyek fejlesztése valódi kínálatot jelenthet. Ezek közé tartoznak a következők

- Keglevich kastély: a város központjától Ny-i irányban található kastély építése 1750 körül kezdődött, az épület előtt futó főút csak a II. világháború után épült ki. Egykor a kastély park övezte, dísztóval, sétautakkal és igazi attrakciónak számított a kastélyhoz Ny-i oldalról kapcsolódó hatalmas üvegház. A második világháborúban, a frontvonal közeledtével a Keglevich család elhagyta az épületet és annak berendezéseit elhordták a térségben élők. A Földművelésügyi Minisztérium átvette később a kastélyt, részben restaurálták is (1964) és itt kapott helyet a minisztérium által működtette mezőgazdasági szakiskola. Ma a kastély épülete üresen áll, az iskola a kastély mellett felépült új épületben kapott helyet. A kastély legfőbb ékessége a díszterem, s az itt található, 1770-ben, Beller

Jakab által készített freskó. A kastély dísztermének restaurálását 1999-ben kezdték meg. A kastély összes vasmunkáját a híres egri lakatosmester, Fazola Henrik készítette.

- Körkápola (Fájdalmas Anya Kápolna): A Posta és a könyvtár szomszédságában, a városközponttól É-ra, a Kossuth utcában található kápolna 1722-ben épült, szintén a Keglevich család jóvoltából.
- Katolikus templom: a mai templom helyén – Szent Márton domb - már korábban is templom állt, melyet többször átépítettek, bővítettek. Az új templom építése a XVIII. Sz. végén kezdődött, s lényegében a magyar romantikus építészet egyik legelső alkotásaként tartják nyilván. A templom belseje művészeti értékekben gazdag, több elem (padok, szekrény a sekrestyében, tabernákulum) még a régi templomból való.

Mindhárom műemlék kapcsán elmondható, hogy csak korlátozottan – engedéllyel, előzetes bejelentés alapján – látogatható. A kastélyt a szakiskolát működtető minisztérium már nem tudta fenntartani, gyakorlatilag üresen áll, ezért az önkormányzat kezdeményezte az állami tulajdont képező kastély vagyonkezelőjénél, a Nemzeti Vagyonkezelő Zrt-től a kastély átadását, mely ügy jelenleg is folyamatban van. A kastély hasznosítására több elképzelés is van. Pl. jelenleg, a járási hivatal indulásának következményeként nincs a városnak házasságkötő terme, a könyvtár is férőhely és épületstatikai problémákkal küzd, de a lehetséges funkciók kialakítására az önkormányzat a későbbiekben részletes hasznosítási tervet kíván készíttetni. Az új hasznosításnak azonban mindenképpen része lesz a kastély turisztikai célú hasznosítása is, a díszterem látogathatóvá tételével.

A fentiekén túl az önkormányzat célja, hogy olyan rendszeres, évente megrendezésre kerülő eseményeket, rendezvényeket honosítson meg a településen, melyek addicionális keresletet jelentenek a térségben működő vállalkozások életében, s hozzájárulnak a település imázsának javításához. Ezek közül kell kiemelni a 2012-ben első alkalommal megrendezett Lovas Napokat, mely egyben egy díjugrató verseny is volt. Az egész napos rendezvény - melynek látogatása ingyenes volt – nagy sikerrel zajlott, a szervezők ezért célként tűzték ki a rendezvény további fejlesztését és évenkénti megrendezését.

A magánszektor által szervezett események közül meg kell említeni a laktanya területén rendszeresen megrendezett rallye versenyeket, melyek szintén nagy népszerűségnek örvendenek. Szintén magánkézben van a város D-i külterületén lévő tó, melynek rekreációs, sport célú fejlesztése hozzájárulhat a város természetközeli szabadidős kínálatának bővítéséhez. Évek óta szerepel a tervekben a külterület Kisfüzes település határához közeli részén egy tározó megépítése, mely szintén a D-i külterület szabadidős turisztikai potenciálját erősítené.

Pétervásáran egyetlen szálláshely található, az Arany Kakas Fogadó, amely a település központjában, a 23-as főútvonal mellett fekszik. A KSH adatszolgáltatása alapján a panzió kategóriába sorolt szálláshely 30 férőhelyes, vendégforgalmi adatai a következők:

10. táblázat: Idegenforgalmi mutatószámok, Pétervására

	2001	2008	2009	2010	2011
Vendégek száma a panziókban (fő)	1132	565	359	538	596
Panziók száma (db)	1	1	1	1	1
Vendégéjszakák száma a panziókban (vendégéjszaka)	3575	1284	768	2032	986
Külföldi vendégek száma a panziókban (fő)		68	29	29	2
Külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma a panziókban (vendégéjszaka)		157	95	96	2

Forrás: KSH

A fenti adatokból jól látható, hogy 2001-es adatokhoz képest az utóbbi 4 évben jelentősen lecsökkent mind a vendégek, mind a vendégéjszakák száma, s összességében az egy vendégre jutó átlagos tartózkodási idő is. A panzió kapacitásának kihasználtsága erősen függ a kapcsolódó rendezvényektől, ezek vonzerejétől. Viszonylag stabil piacot jelent a vadászturizmus, illetve a városban megrendezésre kerülő sportesemények. A turisztikai kínálat (rendezvények, látnivalók) és a hatékonyabb térségi turisztikai marketingmunka további keresletet jelenthet a jövőben a város számára.

Összességében elmondható, hogy bár a Pétervásárai kistérség turisztikai szempontból fontos célterület, de hagyományosan ez a kistérség D-i településire jellemző (Parád, Bükkszék), míg az É-i, Pétervásárát is magában foglaló részen az attrakciók száma, és a hely turisztikai ismertsége messze elmarad az előbbi településektől. A kínálat fejlesztésében fontos szerepe lehet a potenciálok kihasználásának, a vonzerők valódi attrakcióvá fejlesztésének és a térségmarketingnek. Az alapot a táji adottságok jelenthetik, s az erre épülő természet közeli turisztikai, szabadidős programok és infrastruktúrák kiépítése. Fejleszthető területek

- Aktív turizmus, túrázás (térségi összefogással)
- Sportturizmus (sport infrastruktúra további fejlesztése, térségi, országos versenyek megszervezése)
- Lovas turizmus (térségi összefogással, a Pétervásárai Lovas Napok bázisán)
- Kulturális turizmus (bekapcsolódás a Palóc értékek bemutatásába a templomon keresztül, melyet a népnyelv „spanyol katedrálisnak” is hív); kastély bemutatható tetele; szakmai rendezvények
- Rendezvényturizmus – szakmai konferenciák megtartása speciális témákban („fenntartható – önfenntartó kisvárosok”; szociális gazdaság; szociális szolgáltatások, kisebbségi integráció, stb.)

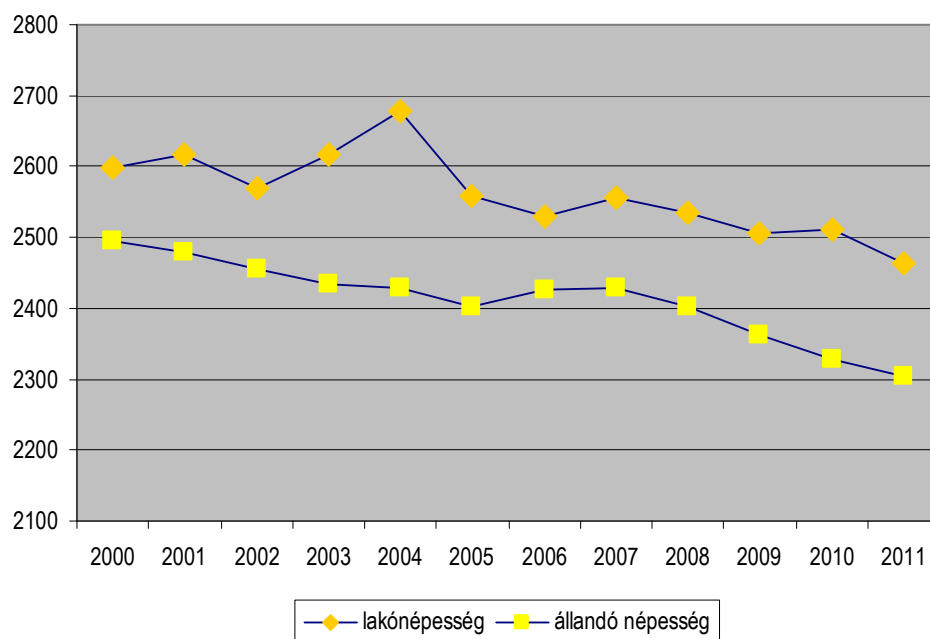
IV.3. Társadalmi helyzet

IV.3.1. Demográfiai adatok

Pétervására állandó népessége 2011-ben 2304 volt, lakónépessége ugyanez év végén a KSH adatszolgáltatása alapján 2464 fő. Pétervására tehát Magyarország legkisebb, 5000 fő alatti városainak sorába tartozik, a megye lakónépességének mindössze 7%-val. Területe 3387 ha, a népsűrűség 73 lakos/km².

A népesség számának elmúlt évtized során tapasztalható csökkenését mutatja az alábbi grafikon.

10. ábra: Népesség számának változása 2000-2011, Pétervására

Forrás: KSH

Az állandó népesség száma a 2001-es 2011között Pétervásárán 7 %-kal csökkent, mely népességfogyatkozás kismértékben meghaladja a megyei átlagot (5%) A város története során legnagyobb arányú népességszám növekedés az 1960-as évektől egészen az 1970-es évek közepéig volt tapasztalható, 1974-ben 3258 lakosa volt a településnek. Az elmúlt két évtized során összességében a kis ütemű népességfogyás jellemző Pétervásárára.

A népesség számának alakulását több tényező együttes hatása befolyásolja. Egy-egy település népességszámát a születések és a halálozások egyenlege mellett a vándorlási folyamatok határozzák meg.

11. táblázat: Természetes népmozgalom mutatószámai, Pétervására

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Élveszületések száma (fő)	23	26	25	20	23	26	28	25	16	24	18
Halálozások száma (fő)	39	38	39	32	34	47	35	36	45	48	41
Természetes fogyás (fő)	-16	-12	-14	-12	-11	-21	-7	-11	-29	-24	-23
Fajlagos fogyás (1000 főre)	-6,1	-4,7	-5,3	-4,5	-4,3	-8,3	-2,7	-4,3	-11,6	-9,6	-9,3

Forrás: KSH

Az elveszületés értékei elmaradnak a halálozási értékektől, ebből adódóan – változó mértékben – de a természetes fogyás jellemzi a települést. Az utóbbi három vizsgált évben az 1000 főre jutó fajlagos érték jóval meghaladja a megyére vonatkozó hasonló mutatókat. (2009-ben: 5,8 míg 2011-ben 5,9 volt az 1000 lakosra jutó fogyás átlaga a megyében).

A természetes fogyás következtében beálló népességszám csökkenést összességében tovább rontja a településről történő elvándorlás.

12. táblázat: Állandó és ideiglenes vándorlások száma, Pétervására

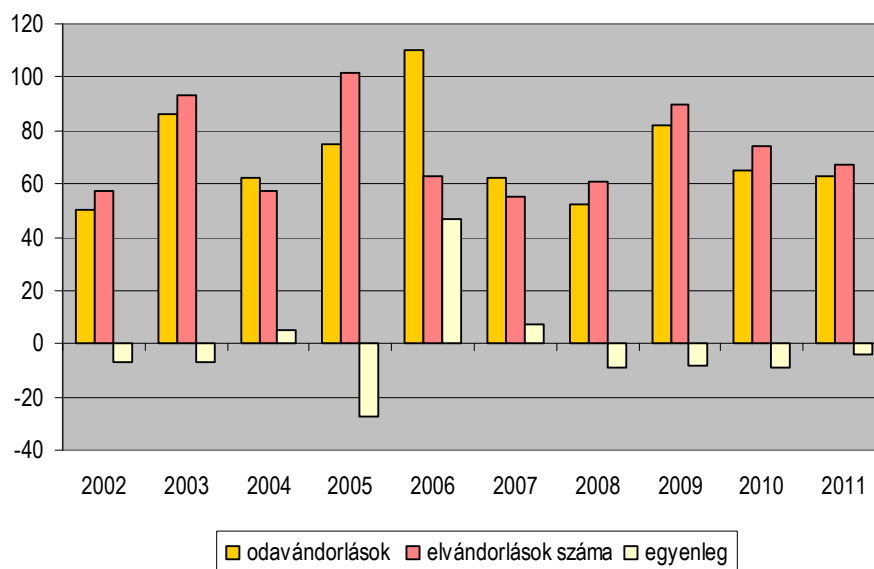
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Odavándorlások száma (eset)	191	119	240	191	184	180	219	106	159	172	143
Elvándorlások száma (eset)	154	154	177	123	289	195	182	115	158	143	169
Vándorlási egyenleg(eset)	37	-35	63	68	-105	-15	37	-9	1	29	-26

Forrás: KSH

Mint látjuk az egyes években erősen változó volt a vándorlás egyenlege, a legnagyobb arányú különbség 2005-ben volt tapasztalható (ez magyarázza a 2005-ös népességszámcsökkenés viszonylag nagyobb mértékű csökkenését is).

A vándorlási statisztika állandó jellegű migrációra vonatkozó adatai a következőképpen alakultak a településen:

11. ábra: Állandó vándorlások száma, Pétervására

Forrás: KSH

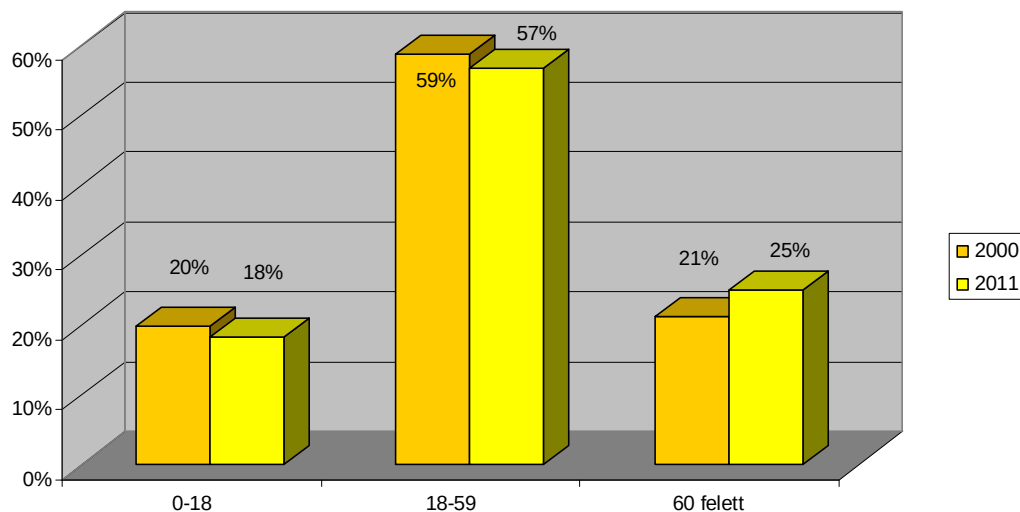
Az adatokból jól látszik az állandó és ideiglenes vándorlás sokszor eltérő tendenciája a településen. Különösen igaz ez a 2006-os évre, mikor a legnagyobb számú pozitív állandó vándorlási különbözet (42 eset) mellett az ideiglenes vándorlás egyenlege relatíve nagyon kedvezőtlen volt (-62 eset). 2008 óta az állandó vándorlás egyenlege minden évben, míg az ideiglenes vándorlás csak 2011-ben volt negatív.

A településen a 18-59 éves, valamint a 60 éves és annál idősebb korosztály aránya jelentős, míg a fiatal korosztály lakosságszámának beszűkülése mutatkozik. Az idősebb korosztály száma az utóbbi két évtizedben növekedést mutat, míg a fiatalabb korosztályé 2007-ben még csökkent, de 2008 óta újra növekedést mutat.

A népmozgalom mellett a település hosszú távú népesedési folyamatait és a helyi szolgáltatások iránti igények alakulását lényegesen befolyásolja a lakosság kor szerinti összetétele.

Az állandó népesség korcsoport szerinti megoszlásának vizsgálata során jól látható, hogy 2000 és 2011 között mind 18 év alattiak aránya és a 18-59 éves korosztály aránya csökkent, míg a 60 év feletti lakosság aránya emelkedett. A népesség előregedésének tendenciája megegyezik a térség és az ország egészére jellemző trendekkel.

12. ábra: Állandó népesség kor szerinti megoszlása, Pétervására

Forrás: KSH

13. táblázat: A korszerkezet változása, Pétervására

	2000	2011	Különbözet
Állandó népességből a 18 év közöttiek száma (fő)	497	422	-75
Állandó népességből 18-59 év közöttiek száma (fő)	1467	1307	-160
Állandó népességből 60 felettiek száma (fő)	531	575	44

Forrás: KSH

A 2011-es év statisztikáit elemezve megállapítható, hogy minden korcsoport esetében a relatív arányok közel megegyeznek a megye egészére jellemző értékekkel (18 év alattiak aránya Heves megyében 2011-ben 18%, 18-59 közöttiek aránya 58%, míg a 60 év felettiek aránya 24%).

14. táblázat: korszerkezet változása a 18 év alattiak vonatkozásában, Pétervására

	2000	2011	Különbözet
Állandó népességből a 0-2 évesek száma (fő)	94	53	-41
Állandó népességből a 3-5 évesek száma (fő)	76	70	-6
Állandó népességből a 6-13 évesek száma (fő)	208	197	-11
Állandó népességből a 14 évesek száma (fő)	33	21	-12
Állandó népességből a 15-17 évesek száma (fő)	86	81	-5

Forrás: KSH

A fenti adatokból jól látható, hogy különösen a legfiatalabb korosztály a 2 év alatti újszülöttek és kisgyermekének száma nagyon alacsony a 2000. évi statisztikákhoz viszonyítva. Ez egyrészt magyarázható gyermekvállalási hajlandóság általános negatív trendjével, másrészt az okok között szerepel, hogy a fiatal felnőttek, produktív korban lévők elvándorlása a legnagyobb arányú.

Összességében elmondható, hogy Pétervására lakosságszáma csökkenő tendenciát mutat, korszerkezete kedvezőtlen irányban változott az elmúlt 10 év során. Ezért a település vezetésének fontos célja a térségi szerepkör erősítése, új munkahelyek generálása, valamint a települési életminőség javítása, amely kedvezően befolyásolhatja a migrációs folyamatokat. Másrészt szükség van a településhez való kötődés és a helyi közösségi élet erősítésére, mely a munkalehetőségeken túl a fiatalok helyben maradásának – vagy tanulmányaik után a településre való visszatérésüknek – fontos szubjektív faktora.

IV.3.2. Foglalkoztatás, munkaerő-piaci helyzet

A gazdaságilag aktív népesség a foglalkoztatottakból és a munkanélküliekből tevődik össze. A gazdaságilag aktív népesség számában 1990 és 2001. évi népszámlálás között 17%-os csökkenés, míg a gazdaságilag nem aktív (inaktív + eltartott) népesség körében 7 %-os növekedés volt tapasztalható.

15. táblázat: Gazdasági aktivitás változása, Pétervására

	Gazdaságilag aktív		Gazdaságilag nem aktív	
	Foglalkoztatott	Munkanélküli	Inaktív	Eltartott
1990	1 031	38	707	835
2001	710	182	946	701
Változás 1990-hez képest	-31%	+379%	+34%	-16%

Forrás: KSH

Hasonló tendencia figyelhető meg a kistérség egészére, illetve Heves megyére vonatkozóan is. A megyében 1990 és 2001 között 15%-kal csökkent a gazdaságilag aktívak száma, míg a gazdaságilag aktív népesség száma szintén 7%-kal emelkedett. A kistérségi hasonló mutatók viszont már lényegesen kedvezőtlenebbek, itt a gazdaságilag aktív népesség száma 27%-kal csökkent, míg a gazdaságilag nem aktív népesség száma 8%-kal nőtt.

Minden esetben a foglalkoztatottak körébe tartozó népesség csökkenése, míg a munkanélküliek körébe tartozók jelentős növekedése figyelhető meg, ami összefügg a népesség korösszetételének módosulásával és elsősorban a megváltozott társadalmi-gazdasági viszonyokat tükrözi.

A 2001-es megyei és kistérségi mutatószámok összehasonlítása alapján elmondható, hogy Pétervásáran a foglalkoztatottak aránya az össznépességen belül magasabb volt a kistérségi átlagnál, de elmaradt Heves megye átlagértékétől.

16. táblázat: Gazdasági aktivitás mutatószámainak össznépességen belüli arányai, 2001

	Foglalkoztatott	Munkanélküli	Inaktív kereső	Eltartott
Heves megye	34%	4%	35%	26%
Pétervásárai kistérség	26%	5%	46%	23%
Pétervására	28%	7%	37%	28%

Forrás: KSH

A rendszerváltozást követően lezajlott változások nagyságrendjét jól érzékeltetik a foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág szerinti megoszlásában bekövetkezett változások. A statisztikai besorolási rendszer megváltozása miatt részletes, pontos összevetésre nincs lehetőség, de megállapítható, hogy jelentősen növekedett a tercier szektorhoz tartozó ágakban foglalkoztatottak száma, és csökkent a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya.

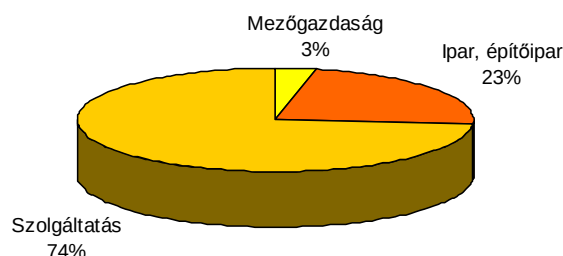
17. táblázat: A foglalkoztatottak száma és összetétele nemzetgazdasági ág szerint, 2001

Foglalkozási nemzetgazdasági ág	Heves megye		Pétervásárai kistérség		Pétervására	
	fő	%	fő	%	fő	%
Vezető, értelmiségi	18 640	19%	589	17%	148	20%
Egyéb szellemi	18 455	18%	473	13%	144	20%
Szolgáltatási	16 890	17%	569	16%	129	18%
Mezőgazdasági	3 342	3%	205	6%	19	3%
Ipari, építőipari	34 198	34%	1 213	35%	171	24%
Egyéb	8 278	8%	465	13%	116	16%
Összesen	99 803	100%	3514	100%	727	100%

Forrás: KSH

A 2001. évi népszámlálás adatait elemezve megállapítható, hogy a tercier szektor a legnagyobb foglalkoztató (74 %), második helyen szerepel az ipar és építőipar (23%), míg legkisebb számú és arányú a foglalkoztatás a mező- és erdőgazdaságban (3 %).

13. ábra: Foglalkoztatás aránya ágazonként, 2001

A foglalkoztatottak ágazatok közötti megoszlása jól tükrözi egyrészt a térségi szerepkörrel járó intézményi, kereskedelmi, szolgáltató funkciók dominanciáját a foglalkoztatásban, másrészt érzékelhető az is, hogy az egykor virágzó mezőgazdasággal és jelentősebb ipari foglalkoztatással is jellemezhető településen ezek az ágazatok folyamatosan visszaszorultak, s a rendszerváltás óta nem tapasztalható fellendülés, dinamika ezeken a területeken. A foglalkoztatottak végzettség szerinti összetétele szintén a fenti intézményi szereppel függ össze, ebben a tekintetben Pétervására kedvezőbb képet mutat, mint a kistérség vagy a megye.

18. táblázat: A foglalkoztatottak kor- és végzettség szerinti összetétele, 2001

	15–29 éves	30–49 éves	50–X éves	Érettséginel alacsonyabb	Középiskolai érettségi	Főiskola, egyetem
Heves megye	24,8%	57,2%	18,1%	51,1%	32,7%	16,2%
Pétervásárai kistérség	23,5%	63,5%	13,0%	59,9%	27,2%	12,9%
Pétervására	22,3%	64,2%	13,5%	47,7%	34,5%	17,7%

Forrás: KSH

A kor szerinti összetétel természetesen az adott aktív, középkorú réteg népességen belüli súlyát is tükrözi, a megyei és kistérségi adattal való összevetés alapján elmondhatjuk, hogy Pétervásárán az 50 év feletti és 30 év alatti foglalkoztatottak aránya kisebb volt, mint a megye vagy a kistérség esetében.

Az ingázással kapcsolatban a KSH adatbázisában csak 2001-es népszámlálás tartalmaz adatokat ezért visszamenőleges összehasonlításra, valamint aktuális adatok bemutatására nincsen lehetőség. A 710 foglalkoztatott mintegy 64%-a helyben talált munkahelyet, míg 36% (252 fő) más településre jár dolgozni.

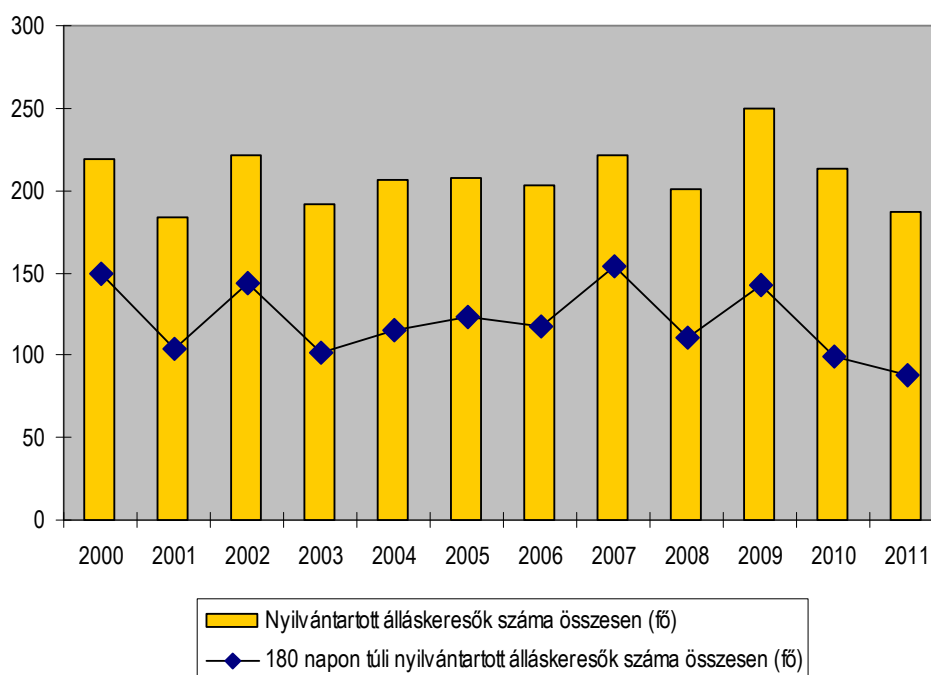
Természetesen az eltelt 10 év alatt mind az ingázási szokások, mind a foglalkoztatási viszonyok – részben a válság hatására – jelentősen átalakultak. Ma már még gyakoribb, hogy egy távolabbi munkalehetőség miatt az emberek napi több órát is hajlandók utazni. A helyben lakók foglalkoztatásában továbbra is szerepet játszanak a közelben lévő középvárosok, mint Eger, Salgótarján.

IV.3.3. Munkanélküliség

A politikai rendszerváltással járó gazdasági átalakulással együtt országszerte jelentősen növekedett a munkanélküliség. Az átalakulás számos vállalat megszűnését, leépülését eredményezte. Idő kellett az új vállalkozások megjelenéséhez, illetve az átalakult régiók megerősödéséhez. A KSH statisztikai rendszerében a nyilvántartott álláskeresők száma az elmúlt egy évtized alatt 180 és 220 között

változott. A válság hatására 2009-ben elérte a 250 főt, majd csökkenni kezdett. Ez a tendencia az utóbbi három évben a tartósan munkanélküliek számának csökkenésével is járt, amely a munkanélküliség szerkezetében pozitív elmozdulás.

14. ábra: Nyilvántartott álláskeresők száma, Pétervására

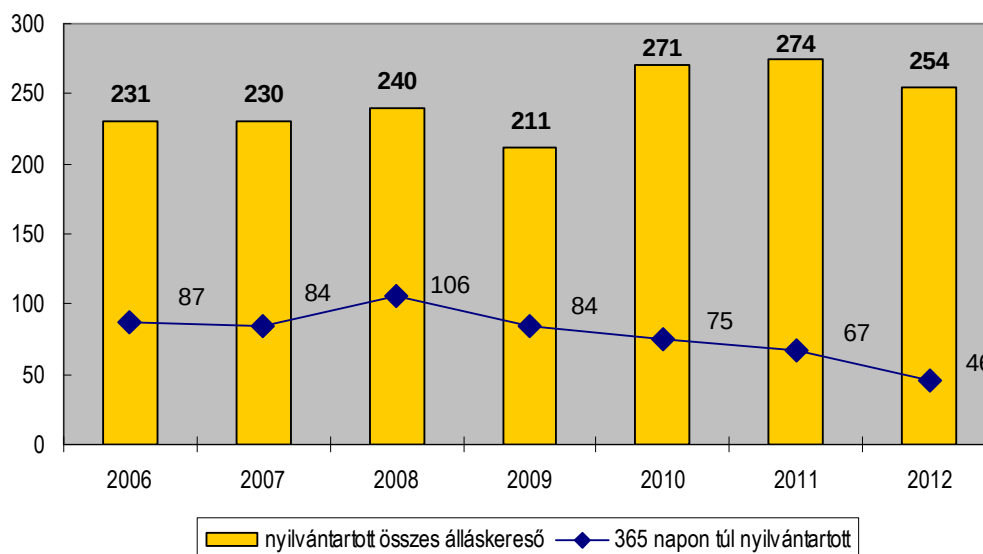

Forrás: KSH

A nyilvántartott álláskeresők összetétele vonatkozásában elmondható, hogy a férfiak aránya magasabb (2011-ben 57%), minden évben 90% felett volt a fizikai foglalkozásúak aránya (2011-ben 93%) volt a fizikai, míg 7% a szellemi foglalkozású nyilvántartott álláskeresők száma. Kedvezőtlen tendencia viszont – hasonlóan az országos adatokhoz – hogy a munkanélküliek között növekszik a pályakezdekők száma és aránya. 2011-ben a nyilvántartott álláskeresők közül 18 pályakezdeő volt, ezzel az össze álláskeresőn belüli arányuk elérte a 10%-ot.

A Nemzeti Foglalkoztatási szolgálat havi statisztikái kissé eltérnek az alkalmazott módszertan miatt a KSH adataitól, de nagyságrendileg hasonló az álláskeresők száma. szerint Pétervásárán a munkanélküliségi helyzet relatíve kedvezőbb a megyei átlagnál.

15. ábra: Nyilvántartott állás keresők száma, Pétervására (januári statisztikai adatok)

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján elmondhatjuk, hogy 2011-ben volt a legmagasabb a nyilvántartott állás keresők száma és a munkavállalási korúakhoz viszonyított aránya. A táblázatban vizsgált időszak alatt az országos átlagértéknél mindvégig kedvezőtlenebb ez a mutató, de szinte folyamatosan csökken az országos átlagtól való eltérés, tehát a leszakadás jelei ebben a tekintetben nem mutatkoznak.

19. táblázat: Munkanélküliség mutatószámai, Pétervására

	nyilvántartott összes állás kereső	munkavállalási korú népesség	Relatív mutató (a nyilvántartott állás keresők a munkavállalási korú népesség %-ában)	a relatív mutatónak az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya
2006	231	1 513	15,27	2,31
2007	230	1 526	15,07	2,29
2008	240	1 532	15,67	2,23
2009	211	1 545	13,66	1,8
2010	271	1 525	17,77	1,83
2011	274	1 502	18,24	1,78
2012	254	1 471	17,27	1,77

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

A következő táblázatban látható, hogy míg 2012 januárjában lényeges eltérés volt a munkanélküliség arányában Pétervására és a megyei átlag között (relatív mutató), addig – a közmunkaprogram

következményeként – Pétervására 2012 folyamán lényegesen csökkenteni tudott ezen a helyzeten, s a relatív mutató – a mellett, hogy a közmunkaprogram hatása megyei szinten is kimutatható – megközelített a megyei átlagértéket, s folytatódott az országos átlaghoz való felzárkózás.

20. táblázat: Munkanélküliség mutatószámai, 2012

	Heves megye		Pétervására	
	január	november	január	november
nyilvántartott összes álláskereső	24115	19850	254	151
365 napon túli nyilvántartottak	5049	5908	46	38
Relatív mutató (a nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség %-ában)	11,84	9,74	17,27	10,27
a relatív mutatónak az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya	1,22	1,21	1,77	1,28

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

A Start közmunkaprogram folytatását a város vezetése különösen fontosnak tartja, nem csak a lakosság jövedelemszerzési lehetőségeinek bővítése szempontjából, hanem a „minta” hatás, a munkakultúra erősítése miatt is (különösen a fiatal korosztály szempontjából fontos, ahol a családokban a szülők esetleg hosszú éveken át nem kaptak munkalehetőséget). Ez a munkalehetőség segít helyreállítani az egyéni önbecsülést, s segíti a társadalmi beilleszkedést, a helyi közösség erősítését. A 2013. évi tervezett közfoglalkoztatás adatai a IV.2.5. fejezetben kerültek bemutatásra.

Összességében elmondható, hogy bár a foglalkoztatási lehetőségek korlátozottak, Pétervására még sem tartozik a munkanélküliségi adatok alapján leszakadó települések közé. Az álláskeresők között többségében van a fizikai foglalkozású, ezért nagyon fontos, hogy ez a réteg – a közmunkaprogram átmeneti segítségnyújtása mellett – tartós, biztonságos munkahelyeket találjon a térségben. Ennek érdekében az önkormányzat aktív szerepet kíván vállalni a befektetővonzásban, toborzásban, és szorosan együtt kíván működni a volt laktanya területének tulajdonosával.

IV.3.4. Képzettség

Az általános iskolai osztályt nem végzettek száma a kistérségi és megyei arányoknál kedvezőbb, a középiskolai érettségivel és felsőfokú diplomával rendelkezők aránya bár elmarad a megyei átlagértékektől, de minden esetben magasabb arányú, mint a kistérség adott mutatószáma.

21. táblázat: 7 éves és idősebb népesség legmagasabb iskolai végzettség alapján az összes 7 éves és idősebb népesség %-ában, 2001

	Általános iskola			Középiskola		Főiskola, egyetem	
	első évfolyamát sem végezte el	1–7.	8.	érettségi nélkül	érettséggel	oklevél nélkül	oklevéllel
Heves megye	1,8%	21,0%	26,7%	21,9%	19,1%	1,8%	7,8%
Pétervásárai kistérség	1,6%	27,3%	33,5%	21,0%	12,7%	0,5%	3,4%
Pétervására	1,5%	22,4%	28,8%	23,1%	17,4%	1,1%	5,8%

Forrás: KSH

A megfelelő korúakhoz viszonyított arányok hasonló különbséget adnak a megyével és a kistérséggel való összehasonlítás során.

22. táblázat: Népesség iskolai végzettsége a megfelelő korúak arányában, 2001

	10–X éves általános iskola első évfolyamát sem végezte el	15–X éves legalább általános iskola 8. évfolyam	18–X éves legalább középiskolai érettséggel	25–X éves egyetem, főiskola stb. oklevéllel
Heves megye	0,7	85,6	33,4	9,9
Pétervásárai kistérség	0,7	78,2	19,0	4,1
Pétervására	0,7	83,7	28,7	7,6

Forrás: KSH

IV.3.5. Jövedelmi viszonyok, szociális helyzet

A KSH utóbbi évekre vonatkozó adatszolgáltatása alapján a lakosság viszonylag nagy aránya részesült az önkormányzat segélyezési rendszeréből. Az adatok jól tükrözik a lakosság növekvő megélhetési gondjait, hiszen lakásfenntartási támogatásban részesült az összlakosság több mint 9%-a, a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők éves adatai is magasak. A segélyezési rendszer átalakítása nagymértékben befolyásolja az adatokat, így tendenciák megállapítása nem releváns ezen a téren. A 2011-es adatok megyével történő összehasonlítása során elmondható, hogy az 1000 lakosra jutó rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma mindössze 12,3 fő Heves megyében, míg Pétervására esetében ugyanez a mutató 164,3. E mellett a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek 1000 fő jutó fajlagos mutatója Pétervásárán 117 fő, Heves megyében 75 fő.

23. táblázat: Segélyezési adatok

	2008	2009	2010	2011
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek közül foglalkoztatásban részt vettek száma (fő)	39	85	128	119
A rendelkezésre állási támogatásban részesítettek közül közcélú foglalkoztatásban résztvettek száma (fő)	21	81	124	na
Lakásfenntartási támogatásban részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	233	192	163	225
Átmeneti segélyezésben részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	36	78	64	32
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	834	588	458	405
Súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedési támogatásában részesültek száma (fő)	104	82	70	72
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (fő)	246	221	260	289
Ápolási díjban részesítettek évi átlagos száma (fő)	24	30	36	45
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (rendelkezésre állási támogatásban részesülők adatai nélkül) (fő)	na	67	14	23
Óvodáztatási támogatásban részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	na	na	na	40

Forrás: KSH

A fentiek alapján elmondható, hogy a lakosság jövedelmi helyzete a válság kezdete óta romlott, a lakásfenntartással és a gyermekek nevelésével kapcsolatos költségek nagyon sok család számára problémát jelentenek.

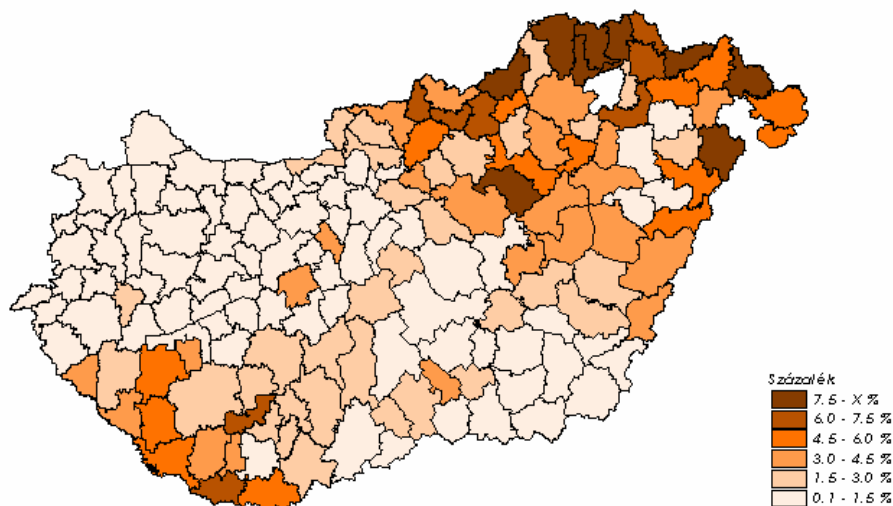
IV.3.6. Nemzetiségi és vallási összetétel

Pétervására lakosságának mintegy 2/3-a vallotta magát római katolikusnak a 2001-es népszámláláskor, a második legnagyobb felekezet a református közösség (3%).

A római katolikus plébánia – az idősebb lakosság elmondása szerint – meghatározó jelentőségű volt a város életében a történelem során. Ez a szerep mára csökkent, ugyanakkor a helyi karitás csoport tevékenysége és a gyermekekkel való foglalkozás ma is nagy jelentőségű a város szempontjából.

A 2001-es népszámlálás során a lakosságból 197-en nyilatkoztak úgy, hogy valamelyik hazai kisebbséghez tartoznak, ebből 193-an a cigány, romani, beás csoporthoz tartozónak vallotta magát. Ez az össznépességen belül 7,4%-ot tett ki, amely közel megegyezik a pétervásárai kistérség hasonló mutatószámával (7,9%), de jelentősen meghaladja a megyei átlagot (3,9%).

16. ábra: A cigány, románi és beás népcsoportokhoz tartozók aránya, 2001

Forrás: KSH adatok alapján feldolgozta Dr. Vécsei Pál⁵

Az általános iskolai adatszolgáltatás alapján a gyermekek között ez az arány már sokkal magasabb. A 2012/13-as tanévben a tanulók összlétszáma 421 fő, melyből 202 roma gyermek. Az óvodai adatszolgáltatás hasonló, az óvodások 43%-a szociálisan hátrányos helyzetű (43 %), ebből halmozottan hátrányos 31 %. A Mezőgazdasági Szakiskolában a tanulók kb. 70%-a hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű.

Ezért különösen fontosnak tartja az önkormányzat a gyermekekre irányuló felzárkóztató és integráló programok elindítását, a pályázati lehetőségek megragadását, ezzel is biztosítva az egyenlő esélyeket és a továbbtanulási arányok javítását.

IV.3.7. Civil szervezetek, közélet

Pétervárára – városi státuszának és történelmi hagyományainak megfelelően – gazdag civil élet zajlik. Az egyes szervezetek rendszeresen találkoznak, önkéntesként részt vesznek a város rendezvényeinek előkészítésében, lebonyolításában, melyek közül sok a karitatív célú rendezvény is valamely rászoruló társadalmi csoport megsegítésére.

⁵ Forrás: Dr. Vécsei Pál: A jelentős arányban romák által lakott települések, s erre alapozottan a roma népesség helyzetének alakulása a rendszerváltozást követően; 2010 Budapest (www.terport.hu)

A Pétervásáran működő társadalmi- és civil szervezetek, alapítványok a következők:

- Nyugdíjasok Pétervásárai Szövetsége - 3250 Pétervására, Kossuth u. 81.
- Pétervására Sportegyesület - 3250 Pétervására, Szabadság tér 1.
- Gyermekmosolyért Alapítvány - 3250 Pétervására, Szent Márton u. 21.
- Gyermekkert Alapítvány - 3250 Pétervására, Kossuth út 1.
- Felső-Tarnavölgyi Idegenforgalmi és Turisztikai Egyesület - 3250 Pétervására, Keglevich út 19.
- Méhész Egyesület - 3250 Pétervására, Széchenyi u. 16.
- Pétervásárai Postagalamb Sportegyesület - 3250 Pétervására, Szent Márton u. 3.
- Pétervására Város Fejlődéséért Közalapítvány - 3250 Pétervására, Szabadság tér 1.
- Molnár Antal Alapítvány - 3250 Pétervására, Szabadság tér 1.
- Pro Kultúra Pétervására Alapítvány - 3250 Pétervására, Szabadság tér 1.
- Pétervásárai Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Pétervására Város Szociálpolitikai Kerekasztala
- Pétervásárai Fiatalok Egyesülete PETIFE

A fentiek közül kiemelnénk a Pétervásárai Fiatalok Egyesületét, mely fontos szerepet játszik a város rendezvényeinek előkészítésében, lebonyolításában, illetve a "péterkei" fiatalok közösségi életének alakításában. Ehhez a munkához az egyesület rendelkezésére áll az épület alsó szintjén lévő egyik klubszoba is.

A településen viszonylag magas az idős korúak száma, arány. Az időskorúak társadalmi kapcsolatainak javítása céljából működik Nyugdíjasok Pétervásárai Szövetség, mely lehetőségei szerint igyekszik gondoskodni az idősek életkörülményeinek javításáról, főleg programok szervezésével.

IV.4. Közszolgáltatások

1867-től egészen 1966-ig a város a mátrai járás központja, egykori szerepéről a ma kollégiumként működő királyi járásbíróság épülete is árulkodik. A járások megszűnése után továbbra is megtartotta központi szerepkörét a kistérségben, s 1989-ben várossá nyilvánították. A járási rendszer újbóli bevezetésével (2013. január 1.) Pétervására visszakapta járásközpont szerepkörét. A térségi járási hivatal törzshivatala a városházán kapott helyet, szakigazgatási szervei közül a munkaügyi kirendeltség az új Keglevich u-i épületben maradt, a járási gyámhivatal szintén a városházán kapott helyet.

A járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény több mint 80 db törvényi szinten szabályozott államigazgatási feladatot határozott meg a járások számára, ezek között szerepel az Okmányirodai feladatok teljes köre.

2013. januárjában a járási hivatal alkalmazottainak száma 18 fő.

Pétervásáran működő közigazgatási, illetve közszolgáltatás ellátó szervezet a Polgármesteri Hivatal, mely 2012. januárjáig Pétervására, Erdőkövesd, Váraszó, Ivád, Kisfüzes Társult Képviselőtestület Közös Polgármesteri Hivatala volt. 2012-től már csak három település között áll fenn, ez az együttműködés, Erdőkövesd és Ivád települések részvétele nélkül.

Pétervására Polgármesteri Hivatalában 2013. januárjában 22 fő munkavállaló állt alkalmazásban. A hivatal a következő csoportokkal működik: szociális iroda, adóiroda, pénzügyi osztály, építési osztály, személyügy, titkárság, jegyző, aljegyző. A képviselőtestület 7 taggal működik, az önkormányzat munkáját három bizottság támogatja:

24. táblázat: Az önkormányzat állandó bizottságai

Bizottság neve	2012	
	belső tagok száma	külső tagok száma
Pénzügyi- és ügyrendi bizottság	2	1
Városüzemeltetési, sportbizottság	2	1
Szociális, művelődési és oktatási bizottság	3	2

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A Polgármesteri Hivatalban működik az ÉMÁSZ (Észak-magyarországi áramszolgáltató) fiókirodája is, illetve a Pétervásárai Kistérségi Többcélú Társulása munkaszervezetének megszűnése után 2013-tól a hivatal ad helyet a kistérségi irodának is.

Az ivóvíz, szennyvíz és hulladékszállítással kapcsolatos ügyekben a Pevik Kft. jár el, míg a közrendet a Pétervásárai Rendőrőrs biztosítja. A lakosságot szolgálja továbbá 1 posta és két pénzügyi kirendeltség (OTP, Eger és Környéke Takarékszövetkezet) is.

A városban cigány kisebbségi önkormányzat is működik.

IV.4.1. Oktatás-nevelés

Pétervásáran jelenleg egyetlen általános iskola működik 2 épületben: Pétervásáran és az erdőkertesi tagiskolában. Tanulóinak száma a 2012-13-as tanévben 421 fő. 2013-ig 5 település közösen működtetett intézménye volt (Pétervására, Erdőkeres, Váraszó, Ivád, Kisfüzes), de Szajláról, Terpesről és Istenmezejéről is járnak gyerekek az iskolába (szülői jogon történő iskolaválasztás, az érintett települések anyagi támogatása nélkül, így 2013-ig ezeknek a gyerekeknek az étkeztetését és a bejárás költségeit szintén az öt fenntartásban résztvevő önkormányzat finanszírozta.)

Az iskola rendszeresen és sikeresen vesz részt pályázatokon, ennek eredményeként az intézmény mára jól felszerelt (különösen számítógépek, tanulói laptop és interaktív táblák tekintetében). Problémát jelent viszont a tornaterem hiánya, különösen a minden napos testnevelés programjának bevezetése óta. Az iskolai étkeztetésre jelenleg használt helyiség befogadótérsége a tanulói létszámhoz képest kicsi. Ezeknek a funkcionális hiányoknak a pótlására készült el az iskola bővítésének terve, mely plusz két tantermet és egy fejlesztőszobát is magában foglal. A bővítés az iskola jelenlegi udvarán valósulhat meg, így az udvar területe lényegesen leszűkül. Ez még inkább sürgeti, hogy az iskola előtti park megújítására sor kerüljön. Az intézmény már eddig is napi szinten használta a város központjában lévő, az iskolával közvetlen határos főteret, ünnepségeit, nagyobb szabadtéri rendezvényit is itt tudja csak megtartani. A parkban ugyanakkor burkolt felületek nem találhatók, s mind a zöldterületek, mind a közterületi bútorzat jelentős felújításra szorul (padok, szeméttárolók, világítás).

25. táblázat: Oktatási-nevelési intézmények adatai, 2012

Intézmény neve	Címe	gyermekek létszáma	pedagógus	más településről bejáró tanulók száma
Tamási Áron Általános Iskola	Pétervására, Szabadság tér 12.	418	33	226
Tamási Áron Általános Iskola tagiskolája	Erdőkeres, Petőfi út 2.	16	2	0

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A 2012 és 2013 év elejétől életbe lépő változások az általános iskola működését is érintették. Az iskola az állami intézményfenntartó központ fenntartása alá került, a pedagógia program szakmai irányítása pedig ezentúl a Klebansberg Központ feladata, a tankötelesek nyilvántartása pedig a járási hivatal feladatkörébe tartozik. Az önkormányzat szerepe tehát ebben a tekintetben visszaszorult, ugyanakkor az iskola színvonalának fejlesztése, s végső soron a jövő generációjának sikere és a

település fejlődése érdekében az önkormányzat minden lehetséges eszközzel támogatni kívánja az iskola működését a jövőben is.

A város egyetlen óvodájában a férőhelyek száma 75, s az elmúlt években a zsúfoltság volt jellemző az intézményre. A 2012-13-as nevelési évben ez mérséklődött, az óvoda jelenleg 3 db 27-28 fős csoporttal működik, 7 óvodapedagógussal és 2 dajkával.

Az óvoda legnagyobb problémája a férőhelyek hiánya. Mivel Pétervásárán nem működik bölcsőde, szükségesnek tartanak az óvoda bővítését egy 4. csoporttal.

Az óvoda épületében jelenleg nincs tornaterem, ennek kialakítása – pályázati források lehetőségének függvényében – tervezett. A Művelődés Háza viszonylag közel fekszik az óvodához, ezért az óvoda rendezvényeit itt tartja, ugyanakkor szükségesnek tartják a Művelődés Háza befogadó kapacitásának fejlesztését. Belső felújítás szintén tervezett rövidtávon.

TÁMOP pályázaton való indulással kívánják az udvari játszótér megújítani, illetve egy másik pályázat célja a hátrányos helyzetű gyerekek támogatása egyéb partnerek bevonásával (orvos, védőnő). Az óvoda szeretné fejleszteni a környezeti nevelésre irányuló pedagógiai programját a jövőben.

Nagyon jó az intézményi együttműködés az általános iskolával. Az Integrációs Pedagógiai Program (IPR) keretein belül közös szervezéseik, rendezvényeik vannak. A védőnő havonta jár az óvodába és nagyon jól működik az Aranykapuval kiépített jelzőrendszer is. A Cigány Kisebbségi Önkormányzattal is együttműködési megállapodásuk van, havonta össze is ülnek megbeszélni a problémákat. Egre egyesületben tagok, melynek keretein belül továbbképzéseken, szakmai napokon vesznek részt. A város szlovák testvértelepülésével, Feleddel is szoros a kapcsolata az intézménynek..

A Vidékfejlesztési Minisztériumhoz tartozó VM ASzK – Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium révén középfokú oktatási intézménnyel is rendelkezik Pétervására. 1962-től egészen 2009 végéig a Keglevich kastélyban működött az iskola fiúkollégiuma, ma az egykori járásbíróház épületében található, mely az átköltözés előtt felújításon esett át. A két szinten 54 férőhelyet alakítottak ki. A lánykollégium 2001-ben épült. Az iskola az Új Széchenyi Terv keretében sikeresen pályázott energetikai korszerűsítésre. Az intézmény referencia intézménnyé válik (szakiskola és kollégiumi feladat ellátási hely), így felsőoktatási gyakorló helyé válhat. A tanuló száma a 2012-13-as tanévben összesen 220 fő volt. Bár csak 30 tanuló rendelkezik pétervásárai lakcímmel, az itt tanuló diákok napjuk nagy részét a városban töltik, az itt megtalálható művelődési intézmények és közösségi terek használói.

A 4 évfolyamos szakközépiskolában mezőgazdasági képzés folyik, érettségi után mezőgazdasági technikus és gépészmérnök képzések szerezhetők. A szakiskolai képzés OKJ-s végzettséget ad a következő területeken: virágkötő és virágkereskedő, kertész, pék, mezőgazdasági gépész.

Azok a tanulók, akiknek nincs alapfokú iskolai végzettsége, a Köznevelési Híd II. programban megszerezhetik a szakképzésbe történő bekapcsolódáshoz szükséges elméleti és gyakorlati tudáselemeket. A program záróvizsgával fejeződik be, amely után a tanuló a szakképzési évfolyamon folytathatja tanulmányait. A Szakiskola nagy sikerrel indít felnőttképzési OKJ-s tanfolyamokat.

Az iskola vezetésének céljai között szerepel a fenntartást olcsóbbá és a működést komfortosabbá tevő felújítások elvégzése (kollégium energiaracionalizálása, iskola épületének fűtőkorszerűsítése, belső felújítások), a felnőttképzés kiterjesztése és a pedagógusok továbbképzésének biztosítása.

IV.4.2. Egészségügyi ellátás

Pétervására lakosságának egészségi állapotáról adatok nem állnak rendelkezésre.

A leggyakoribb halálokok a KSH országos adatai szerint a keringési rendszer megbetegedései miatt bekövetkezett halálesetek, második helyen állnak a daganatos halálozások, a harmadik helyen a gastrointestinális rendszer zavarai miatt bekövetkezett halálozások.

26. táblázat: egészségügyi ellátás adatai, Pétervására

	Pétervására			Heves megye		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Működő háziorvosok száma 12.31-én (fő)	2	2	2	155	155	153
A háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)	28 418	29 938	30 643	2 253 582	2 229 905	2 220 043
1 orvosra jutó esetek száma	14 209	14 969	15 322	14 539	14 386	14 510
Működő házi gyermekorvosok száma 12.31-én (fő)	1	1	1	37	37	37
A házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)	5 630	5 690	5 890	281 678	273 975	271 700
1 orvosra jutó esetek száma	5 630	5 690	5 890	7 613	7 405	7 343

Forrás: KSH

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy az egy orvosra jutó esetek száma mind a háziorvosi, mind a gyermekorvosi szolgálat esetében növekvő tendenciát mutat. Az adatokból azonban nem állapítható meg, hogy mindez az egészségtudatosabb életmódnak tudható be, tehát a lakosok

nagyobb figyelmet szentelnek egészségi állapotuknak, s a problémák kezelésének, vagy az általános egészségi állapot romlik. Az elmozdulásban nyilvánvalóan magyarázó tényező a korszerkezet változása is, az időskorúak számának emelkedése.

Az egészségügyi szolgáltatások egy helyen, a város központjában lévő Egészségügyi Központban találhatók. 2 körzettel működik a háziorvosi szolgálat (2 orvos), valamint itt található a védőnői szolgálat, a fogászat, a gyermekorvosi szolgálat (1 orvos, 2 ápolónő) és az orvosi ügyeleti központ is. Az egészségügyi Központ az 5 társult településre vonatkozóan is biztosítja az ellátást, az orvosi ügyelet a kistérség egészére vonatkozóan működik.

A lakosok a kórházi és szakrendelési ellátásokat Egerben veszik igénybe.

A Mentőszolgálat a Petőfi utcában található, jelenleg 2 mentőautóval működik.

A védőnői szolgálat az egészségügyi alapellátás része, körzeti beosztás szerint működik, biztosítva az egységes, magas színvonalú preventív ellátást a nővédelem, a várandós anyák, a gyermekágyas anyák, valamint a 0-16 éves korú gyermekek gondozása területén.

Jelenleg a településen 4 védőnő dolgozik. A védőnői adatszolgáltatás adatai is egyértelműen jelzik, hogy mind a terhességek száma, mind a 16 év alatti gyerekek száma 2010 óta – az egy-két évben tapasztalt viszonylag kis növekedés ellenére – csökkenő tendenciát mutat az utóbbi években, s különösen 2010 óta.

27. táblázat: Védőnői szolgálat adatai

	Terhesség	0-16 éves gyermekek száma, fő	Gyermekágyas látogatások száma	Tanácsadáson ellátottak száma, fő	Otthonában ellátott gyermekek száma, fő
2007	36	250	166	966	1064
2008	41	246	189	847	1519
2009	36	233	168	850	1532
2010	45	229	181	1010	1542
2011	34	237	166	945	1494
2012	31	229	82	530	739

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Pétervásáran nem működik bölcsőde, ami jelenleg problémát jelent a munkába való visszatérést a gyermek 3 éves életkora előtt tervező anyák számára.

IV.4.3. Szociális ellátás

A Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulása, intézményfenntartó társulásként 2007. július 31-i határozatával létrehozta az „Aranykapu” Kistérségi Humán Szolgáltató Központot, gesztortelepülésként Pétervásárát megjelölve. Az intézmény közelmúltban felújított épülete a város központjában, a Szent Márton u. 14. sz. alatt található. Egyes feladatait 15, illetve 20 kistérségi településre kiterjedően látja el. Jelenleg 47 főt foglalkoztat az integrált intézmény, közel 1100 „ügyfél” mindennapjait segítik. Az intézmény által működtetett alapszolgáltatások, és ellátási területek a következők⁶:

▪ Családsegítő Szolgálat

Célja, feladata: A működési területen élő egyének, családok, közösségek érdekeinek képviselete, szociális, mentális problémáinak, szükségleteinek feltárása, e problémák kezelésében és megoldásában. Kiemelt prevenciós feladata a családok védelme. Fő munkamódszer a komplex családgondozás, mely rendszerszemléletű, a család belső, konfliktusos viszonyainak rendezését elősegítő, folyamatos, együttműködő kapcsolattartás. A szolgálat a szociális információs szolgáltatást is magában foglalja.

28. táblázat: Családsegítő Szolgálat, 2012-es statisztika

Ellátási terület	Foglalkoztatottak száma	Ellátott esetek száma	Esetekből pétervásárai lakos
17 település (Recsk, Parád, Sirok nem)	4 fő	1637 eset	741 eset

Forrás: Aranykapu Kistérségi Humán Szolgáltató Központ

▪ Gyermekjóléti Szolgálat

Célja, feladata: A gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettségének megelőzése és kialakult veszélyeztetettségének megszüntetése annak érdekében, hogy a gyermek saját családjában éljen, valamint a gyermek családból történő kiemelésének a megelőzése. A szolgálat hatásköre az illetékességi területén lévő valamennyi gyermekre kiterjed.

29. táblázat: Gyermekjóléti Szolgálat 2012-es statisztika

Ellátási terület	Foglalkoztatottak száma	Ellátott esetek száma	Esetekből pétervásárai lakos
17 település (3 családgondozóval)	4 fő	170 fő	17 fő

Forrás: Aranykapu Kistérségi Humán Szolgáltató Központ

⁶ Forrás: A Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója, 2009-2012

▪ Házi segítségnyújtás

Célja, feladata: Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias
- körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

30. táblázat: Házi segítségnyújtás, 2012-es statisztika

Ellátási terület	Foglalkoztatottak száma	Ellátott esetek száma	Esetekből pétervásárai lakos
Kistérség (17 település Recsk, Parád, Sirok nem)	24 fő	217 fő	27 fő

Forrás: Aranykapu Kistérségi Humán Szolgáltató Központ

▪ Támogató szolgálat

Célja, feladata: A fogyatékkal élő személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén. A szolgáltatás bevezetését indokoltá tette a magas fogyatékkal élő személyek száma, illetve, hogy a kistélepusélen élö fogyatékkal élö személyek közlekedése, állapotuknak megfelelő szállítása igen nehézkes, vagy megoldatlan. A szolgáltatás bevezetésével az eddig elszigetelten élö személyek kapcsolati hálaja is bővült, nyithattak a társadalom, a közösségi élet felé.

31. táblázat: Támogató Szolgálat 2012-es statisztika

Ellátási terület	Foglalkoztatottak száma	Ellátott esetek száma	Esetekből pétervásárai lakos
Kistérség (20 település)	4 fő	38 fő	16 fő

Forrás: Aranykapu Kistérségi Humán Szolgáltató Központ

▪ Gyermekek átmeneti gondozása

Célja, feladata: A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (a továbbiakban:

teljes körű ellátás) kell gondoskodni. A helyettes szülői átmeneti gondozás célja, hogy a családot segítse a gyermeknevelésben, ha szükséges, ideiglenesen pótolja a gyermekek számára a szülői gondoskodást annak érdekében, hogy ne alakuljon ki a veszélyeztetettség, illetve ha az kialakult, azt helyben, a szükségletekhez igazodva lehet megszüntetni.

32. táblázat: Gyermekek átmeneti gondozása, 2012-es statisztika

Ellátási terület	Foglalkoztatottak száma	Ellátott esetek száma	Esetekből pétervásárai lakos
Kistérség	1 fő (megbízással)	0	0

Forrás: Aranykapu Kistérségi Humán Szolgáltató Központ

■ Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Célja, feladata: Saját otthonukban élő, egészségügyi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, segélyhívó készülék megfelelő használatára képes, időskorú, fogyatékos, vagy pszichiátriai betegséggel küzdő személyek, önálló életvitelének fenntartása, a krízishelyzetek elhárítása. Segítségével fenntarthatók a biztonságos életvitel feltételei, lehetőséget nyújt az ellátást igénybevevő személynél történő gyors megjelenésre és segítségnyújtásra.

33. táblázat: Jelzőrendszeres segítségnyújtás, 2012-es statisztika

Ellátási terület	Foglalkoztatottak száma	Ellátott esetek száma	Esetekből pétervásárai lakos
Kistérség (20 település)	7 fő megbízással	153 fő	13 fő

Forrás: Aranykapu Kistérségi Humán Szolgáltató Központ

Az Aranykapu Humán Szolgáltató Központ fejlesztési elképzelései között szerepel a munkavégzéshez szükséges eszközállomány bővítése, folyamatos megújítása (személygépkocsi állomány, ITK eszközök, ellátáshoz szükséges eszközök), a szolgáltatások térségi kiterjesztésével párhuzamosan a foglalkoztatottak számának bővítése, továbbképzésük biztosítása, illetve a térségben működő releváns szolgáltató intézményekkel való szorosabb szakmai működés elősegítése. Még ma is jellemző, hogy az érintett térségi lakosság nem ismeri kellőképpen az intézmény szolgáltatásait, ezért kiemelten fontos, hogy az ezzel kapcsolatos információ minél több emberhez eljusson.

Heves Megyei Önkormányzata 3 lakásotthont működtet Pétervásáran. A két otthon a város központjában lévő családi házak megfelelő átalakításával került kialakításra, míg a harmadik az intézmény Szent Márton úti központjában kapott helyet. Minden lakásotthonban 12 gyermek átmeneti

elhelyezésére van lehetőség, tehát évenkénti felülvizsgálat után innen a gyermekek visszakérülhetnek családjukhoz. A lakásotthonok átlagosan 4,5 foglalkoztatottal működnek. Az intézmény kapcsolata a város vezetésével és más közszolgáltatókkal, oktatási-nevelési intézményekkel jó, de a szociális háló hatékonyságának növelése miatt ennek az együttműködésnek az erősítését a jövőben fejleszteni kívánják.

Pétervásárának lakosság száma alapján az idősek nappali ellátását kellene működtetni, azonban az önkormányzat önként vállalt feladatként idősek otthonát tart fenn. A 33 férőhelyes otthon az utóbbi években teljes kihasználtsággal működik, 2-3 fő rendszeresen szerepelt az intézménybe kerülés várolistáján. Heves Megye Önkormányzatával kötött megállapodás alapján fogadnak a térségben élő lakosokat is. Az intézményben konyhája biztosítja a városban a szociális étkeztetés háttérét is. A lakosok szociális rászorultság alapján (önkormányzat szociális rendeletében meghatározott feltételek szerint), illetve kor és egészségi állapotuk alapján igényelhetik a szolgáltatást. A helyben fogyasztás mellett a házhoz történő ebédkiszállítás is biztosított.

Pétervására Önkormányzat által biztosított szociális ellátási formák és a 2012-es segélykeret felhasználása

34. táblázat: Segélyezési adatok, Pétervására, 2012

Ellátás megnevezése	Igénybevevő fő
Nem foglalkoztatottak rendszeres szociális segélye	37
Egészségkárosodottak rendszeres szociális segélye	0
Rendelkezésre állási támogatás	114
Időskorúak járadéka	0
Lakásfenntartási támogatás normatív	328
Lakásfenntartási támogatás helyi	0
Ápolási díj jogosult	78
Ápolási díj méltányos	10
Ápolási díj szakvélemény	6
Átmeneti segély	31
Temetési segély	2
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás	0
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	344
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	301
Gyerekek gyógyszer-támogatása	0
Mozgáskorlátozott támogatás	55
Köztetetés	0
Közügyellátás	0
Természetben nyújtott egyéb ellátás	74
Térítésmentes étkeztetés	0
Szociális étkeztetés	0
Óvodáztatási támogatás	34

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

IV.4.4. Közbiztonság

Pétervására közbiztonsági helyzetét a helyi rendőrség 2012. évi beszámolója szerint az alábbiakkal jellemezhetjük. A Pétervásárai Rendőrség tevékenységét a 20 településből álló Pétervásárai kistérség 13 településén látja el (Pétervására város és 12 község). Az intézmény működését 22 hivatásos és egy fő közalkalmazott látja el.

A bűncselekmények számának változásában egyértelmű tendenciát nem lehet levonni.

35. táblázat: Ismertté vált bűncselekmények száma, Pétervására, 2007.01- 2012.10.

Év	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bűncselekmények száma (db)	79	85	61	66	105	50

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

A bűncselekmények közül kimagaslóan nagy arányt tesz ki a lopás (2011-ben az összes bűncselekmény 40%-a) . A kisvárosra leginkább a megélhetési bűnözés a jellemző, tekintettel a munkanélküliek, kizárólag segélyből élők, és az alacsony iskolai végzettségűek magas arányára.

A Pétervásárai rendőrség fő célkitűzése, hogy a lakossággal együttműködve Pétervásáran az ismertté vált bűncselekmények száma csökkenjen, az eredményességi mutatókban javulás következzen be.

IV.4.5. Sport, szabadidő, közművelődés

Pétervására sokszínű kulturális élettel rendelkezik, az év minden időszakában különböző kulturális program zajlik. Ezek helyszíne elsősorban a Szántó Vezekényi István Művelődés Háza. és Könyvtár, mely két épületben található, integrált intézményként működik. A Művelődés Háza nagyterme 250 látogató fogadását képes ellátni, ugyanakkor az épület fizikai állapota és berendezésének minősége erősen leromlott. Az épület 2 szintre tagolódik. Alsó szintje a közelmúltban a TÁMOP-3.2.3/A-11/1-2012-0117 számú, "Péterkei Produktív Palánták" elnevezésű projekt keretében megújult, s így az intézmény alsó szintjén történt átalakítás eredményeként a rövidebb közlekedési útvonal mellett két új foglalkoztató helyiség és egy iroda jöhetett létre. Ezen felül az intézmény költségvetéséből javításra és kifestésre kerültek további helyiségek is. A projekt keretében mintegy másfél millió forint értékben eszközbeszerzésre is sor került. (számítási-és irodatechnikai eszközök), melyek a projekt foglalkozásainak megvalósulását, valamint az intézmény működését segítik. A felső szinten található az öltöző és mellékhelyiségek, irodák, valamint a rendezvények megtartására alkalmas nagyterem. A nagyterem kihasználtsága kora délutáni óráktól szinte folyamatos, hiszen ez az egyetlen nagyobb tér, ahol kulturális és sportfoglalkozásokat lehet tartani a városban. Párhuzamos rendezvények megtartására ezért ilyen módon nincs lehetőség a művelődési házban.

A főbb események Pétervására kulturális életében időrendben:

- Farsangi mulatság
- Óvodai Karnevál (az óvodának nincs tornaterme, ezért a rendezvények egy része szintén a Művelődés Házában valósul meg)
- Március 15-ei megemlékezés
- Tavaszköszöntő Benedek nap (óvodások és iskolások számára)
- Tündérvölgy-nap (Felső-Tarna menti óvodások közös rendezvénye)
- Húsvéti játszóház
- Gyereknapi (helyszín a sportpálya)
- Nyári tábor (szintén a Művelődés Háza biztosítja a helyszínt)
- Szent István Ünnepe
- Őszi könyvtári napok (helyszín: városi könyvtár)
- Október 23-i megemlékezés

Az események helyszínéül – kevés kivételtől eltekintve – a Művelődés Háza szolgál. A városi sportcsarnok rossz fizikai állapota nem alkalmas közösségi rendezvények befogadására, illetve jelenleg nincs a városban közösségi rendezvények megtartására alkalmas szabadtéri közterület.

Az intézményben rendszeresen vannak ezen felül kiállítások, színházi előadások, hangversenyek, programok.

Viszonylag komoly problémát jelent, hogy a fiatalok (14 év feletti korosztály) szabadidős és szórakozási lehetőségei korlátozottak. A Pétervásárai Fiatalok Egyesülete működtet egy klubhelyiséget a Művelődés Háza alsó szintjén, ezen kívül nem igazán találni olyan helyet, ahol a fiatalok találkozhatnak, szórakozhatnak.

A Kossuth u-ban található a városi könyvtár, mely a közelmúltban bővült internet-elérhetőségi pontokkal és egy helytörténeti kiállítószobával (Palóc szoba). A könyvtár épülete mind minőségileg (burkolatok, fűtés korszerűtlen, statikai problémák) mind a rendelkezésre álló alapterület vonatkozásában fejlesztésre, esetleg áthelyezésre szorul. A könyvtár szolgáltatásait nem csak a helyiek, de a környező településen élők is igénybe veszik. 2011-ben a KSH adatai szerint 641 beiratkozott olvasója volt, könyvtárlománya mintegy 19 ezer db. Mind a kölcsönzött könyvek éves száma, mind a beiratkozott olvasók száma az elmúlt évtized során folyamatos bővülést mutatott.

A mozi 1991ben megszűnt a településen.

A város sportélete kimagasló, mind a szakosztályokat, mind a megrendezésre kerülő versenyeket tekintve. A város 150 igazolt sportolóval rendelkezik 2012-ben, a szakosztályok között található a

labdarúgás, sakk, shotokan karate, röplabda és auto-motorsport. A sportélet helyszínéül szolgál a Bocsi Attila Sporttelep, ahol labdarúgópálya, felújított öltözők és egy felújításra, átalakításra váró tekepálya található. Ez utóbbi az átalakítás után edzőterem és klubhelyiség funkciót kap.

A városban található sportcsarnok fizikai állapota szintén nem felel meg a mai kor elvárásainak és méreténél fogva funkcionálisan sem tudja az igényeket kielégíteni.

Sajnos az utóbbi évtizedekben egyre kisebb érdeklődés mutatkozott a hagyományörzés iránt. Ennek újbóli felélesztését fontos feladatnak tartja a város vezetése, hiszen a gyökerek, hagyományok ismerete fontos része az identitástudat, a településhez és a helyi közösséghez tartozás kialakulásának, fenntartásának. Részben ezt a célt szem előtt tartva – másrészt a gyermekek nevelésének, s az integráció megvalósításának érdekében – indult el a „Péterkei Produktív Palánták” nevű projekt, melyre a település 30. millió Ft-ot nyert az Új Széchenyi Terv TÁMOP-os pályázatán. A program célja, hogy a gyerekek játékosan ismerjék meg a tájegységre jellemző palóc hagyományokat, népi mesterségeket, épített, és szellemi-kulturális örökségeket és közben megtanulják ápolni és megőrizni elődeik értékeit. Mindezt a kreatív kompetenciafejlesztést elősegítő új tanulási formák keretében. 2012. szeptember és 2014. augusztus 31. között több mint száz iskolás tanuló vesz részt a projektben, összesen 350 alkalom keretében.

Pétervásáran a lakosok a programokról, eseményekről és a közügyekről elsősorban a Pétervásárai Közösségi Televízió (PKTV) adásán keresztül, illetve a város honlapján keresztül tájékozódhatnak. Negyedévente nyomtatott formában is megjelenik a helyi újság.

Az ide érkezőket a város főterén egy információs tábla fogadja, a várost bemutató marketingkiadvánnyal nem rendelkezik Pétervására.

IV.5. Települési környezet

IV.5.1. A természeti környezet vizsgálata

Pétervására Heves megye északnyugati részén, a Tarna völgyében, a Mátrától északra található. Egertől, Ózdtól, Salgótarjától mintegy 30 kilométerre.

Területe teraszos folyóvölgy, maga a völgy tektonikai árok, mely több helyen medencévé tágul. A legnagyobb, tengerszint feletti magasság a 400 métert alig haladja meg. Kiemelkedései Pilis- és Remete-tető, Dudar-hegy, Nagy-, és Kis-Lyukaskő.

Természetes növényzetét keményfaligetek, tölgyesek és gyertyánosok, valamint kaszálórétek alkotják. A védett terület olyan különleges növényekben is gazdag, mint a sárga nőszirm, a vörös acsalapu, a pirosuló hunyor, szellőrózsa, odvas keltike, szártalan kankalin és a gyapjúsás. Állatvilága

nagy- és kisvadakból, hüllőfélékből áll, gyakoriak a foltos szalamandrák. A pétervásárai (Búzavölgyi) gyertyános-tölgyes növénytársulás Pétervására város határában fekvő erdőterületet, összesen 40,2 ha kiterjedésben, amelyen különleges értéket képviselő növényfajok, növénytársulások vannak. Szigorú védelmi előírások menten az erdő művelési ágat tilos megváltoztatni, és a terület szigorúan védett részein is csak télen, megfelelő hótakaró esetén lehet fahasználati munkát végezni.

Pétervására térségének éghajlata kontinentális. Az évi középhőmérséklet jóval alacsonyabb, mint az Alföldön, mindössze 9,4 C-fok, a tenyészidőszakban is csak 16,4 C-fok. A csapadék mennyisége viszont meghaladja a 600 mm-t, amiből a tenyészidőszak alatt 350-400 mm esik. A legcsapadékosabb hónap június, a legszárazabb a január. Az éves napfényes órák száma 1891, melyből a tenyészidőszakra 1379 óra jut.

A külterületek terület-felhasználásában a hagyományosan kialakult tájszerkezetnek megfelelően a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási tájhasználat domináns. A szántók mellett jelentősek a gyepterületek, amelyek szintén évszázadok óta honosak a tájban és egyes időszakokban az állattenyésztés szinterei voltak (juhtenyésztés). A külterületen telephelyek (egykori majorok helyén gazdasági tevékenységek) és közművek létesítményei és területei helyezkednek el.

Amint az alábbi ábrák jól szemléltetik, országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezetébe tartozik a település egésze, valamint ökológiai magterület található a város déli sávjában, ökológiai folyosó és puffer terület a település észak-nyugati részén.

17. ábra: Heves megye területrendezési terve kivonatok

Heves megye Területrendezési terve, Térségi övezeti terv, Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete.

Heves megye Területrendezési terve, Szerkezeti terv (az elkerülő út feltüntetve)

Heves megye Területrendezési terve, Térségi övezeti terv, Tájképvédelmi terület övezete.

Heves megye Területrendezési terve, Térségi övezeti terv, Országos ökológiai hálózat részét képező megyei övezetek.

A település lakott területén egyetlen nagyobb területű közpark van, amely a település központjaiban található, és minden szempontból megújításra szorul. A település jelentősebb zöldfelületei között meg kell említeni a temető területét és a sportpályát, illetve a vízfolyások közvetlen környezetét, a kastélyhoz tartozó kertet.

IV.5.2. Az épített környezet vizsgálata, műemlékek és helyi értékvédelem

A településszerkezet ismertetése a IV.1. fejezetben került részletesebb kifejtésre.

A településen négy műemlék, védett építészeti érték található, amelyet az országos nyilvántartás tartalmaz. A műemlék helyrajzi számait az országos nyilvántartás tartalmazza.

36. táblázat: Országos nyilvántartásban jegyzett védett építészeti érték, műemlék

Megnevezés	Törzsszám	Helyrajzi szám
Római katolikus templom	2278	1
Keglevich kastély	2276	416/1; 416/2
Oroszlán-szobrok	2279	574
Római katolikus kápolna	2277	1059/2

Forrás: www.koh.hu

Római katolikus templom és Keglevich kastély, Forrás: internet

A turisztikai elemzésnél már bemutattuk mindhárom műemlék épületet és állapotukat. A kőoroszlánok egykor a kastély bejáratánál álltak, ma a város főterén lévő parkban kaptak helyet.

IV.5.3. A lakásállomány jellemzése

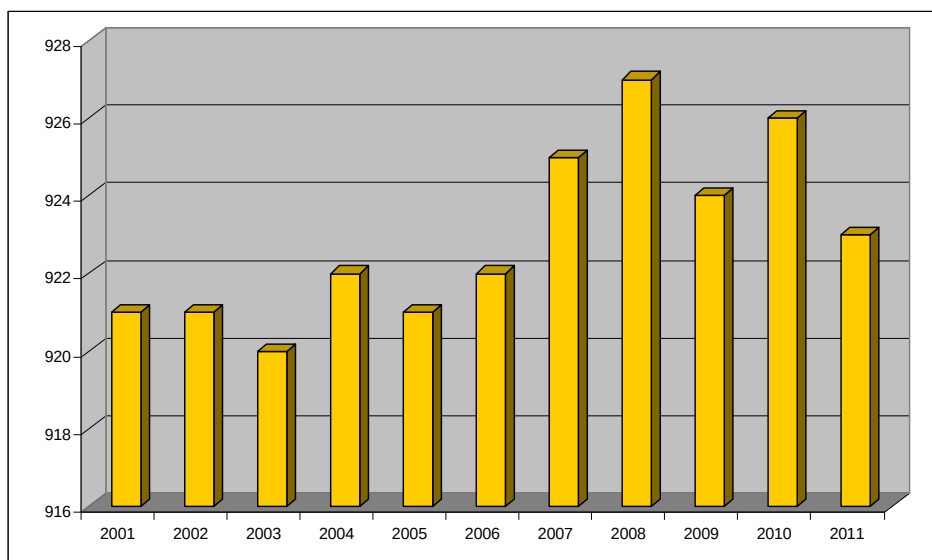
Pétervására lakásállománya 2001-ben 921-ről 2011-re 923-ra változott, a 100 lakásra jutó népesség csak enyhén növekedett az elmúlt években. Az önkormányzati tulajdonban lévő lakások száma 2012-ben összesen 3, lakófunkcióval nem rendelkeznek jelenleg az ingatlanok (a Szabadság tér 3. sz alatti lakóépület szociális boltja alakítása jelenleg folyik, a Keglevich utcában található lakóház az Észak Hevesi 33 Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület munkaszervezetének ad otthont, a harmadik lakóépület megvásárlására azért került sor, mert az életveszélyes állapotban van, lebontása tervezett).

37. táblázat: Pétervására lakásállományának és laksűrűségének változása

Mutatók	Időszak				
	2001	2008	2009	2010	2011
Lakónépesség	2616	2534	2507	2511	2464
Lakásállomány (db)	921	927	924	926	923
100 lakásra jutó lakónépesség száma (fő)	35,2	36,5	36,8	36,8	37,4

Forrás: KSH

18. ábra: Pétervására lakásállománya (db)

Forrás: KSH

A következő táblázatokban Pétervására lakásállománnyal kapcsolatos adatait Belpátfalvával és Bátorterenyével, valamint Heves megyével hasonlítottuk össze. A lakásállomány Pétervásárán Heves megyéhez és Belpátfalvához képest is kisebb aránnyal, 0,22%-kal növekedett. Bátorterenyéhez képest viszont - ahol -3,69%-os csökkenés történt az elmúlt tíz évben – ez az érték is pozitívnak számít.

38. táblázat: Lakásállomány változása (2001-2011)

	Pétervására	Belpátfalva	Bátorterenye	Heves megye
2001	921	1 123	6 067	129 859
2008	927	1 154	5 820	134 170
2009	924	1 159	5 826	134 461
2010	926	1 151	5 841	134 657
2011	923	1 150	5 843	134 764
Változás (bázisérték 2001) %	0,22%	2,40%	-3,69%	3,78%

Forrás: KSH

A lakásállomány típus szerinti megoszlásáról elmondható, hogy többnyire családi házakból áll, a településközpontban falusias jellegű lakóterületként, míg az 1945 után beépült területeken kertvárosias lakóterületként jelöli ezeket a területeket a város szerkezeti terve. Pétervásárán a kisvárosias lakóövezetbe mindössze három társasház tartozik, a Keglevich úton. A társasházak az 1960-as években épültek, azóta nagyobb felújításuk nem történt. Nem rendelkeznek megfelelő szigeteléssel és zárófödémmel, így energetikailag hatékonytalanok. A Keglevich–kastély

szomszédságában való elhelyezkedésük miatt esztétikai megítélésük is fontos. Jelenleg leromlott műszaki állapotban vannak.

Legrosszabb a lakásállomány fizikai állapota a szegregációval érintett területeken, legjobb minőségű összefüggő lakóövezet pedig a Kossuth utca Köztársaság úttól É-ra fekvő páratlan oldalán található .

Az épített lakások számát tekintve Pétervásárán mindösszesen 19 épült 2000 óta, míg Belpátfalván ez a szám 50, illetve Bányaterenyén is 125 darab volt. Amennyiben az ezer lakosra jutó épített lakások számát nézzük, látható, hogy Pétervásárán az építési aktivitás messze a megyei vagy a belpátfalvi átlag alatt volt, még Bányaterenye is megelőzi ebben a tekintetben.

39. táblázat: Épített lakások száma (2000-2011)

	Pétervására	Belpátfalva	Bányaterenye	Heves megye
2000	4	3	4	495
2001	1	4	6	729
2002		1	7	694
2003	2		4	892
2004	2	4	22	777
2005		2	13	1 062
2006	2	10	11	693
2007	3	10	9	582
2008	2	9	23	584
2009		5	6	391
2010	3	2	18	257
2011			2	190
épített összesen	19	50	125	7 346
összes épített/ 1000 lakos (2011)	7,7	16,7	9,9	24,1

Forrás: KSH

40. táblázat: Épített lakások átlagos négyzetmétere (2000-2011)

	Pétervására	Belpátfalva	Bányaterenye	Heves megye
2000	71,3	154,7	167,5	95,0
2001	49,0	108,3	98,8	87,9
2002		52,0	99,1	98,0
2003	180,0		130,8	94,0
2004	141,0	85,5	85,5	102,5
2005		150,0	91,0	74,5
2006	183,5	82,0	93,8	85,5
2007	87,7	87,7	123,7	97,4
2008	130,5	115,4	88,1	102,4
2009		103,2	65,5	104,5
2010	109,3	125,5	70,1	109,0
2011			111,5	123,6
épített összesen	115,5	101,9	92,8	93,9

Forrás: KSH

A fenti táblázat az épített lakások átlagos négyzetméterének alakulását mutatja. Pétervásárán összességben az elmúlt tíz évben épült lakások átlagos alapterülete magasabb értéket mutat a vizsgált városok és a megye átlagánál. Ez elsősorban a családi házas építkezés nagy arányának tudható be.

Épített lakások közül 4 és többszobás arányaiban jóval több épült Pétervásárán, mint a vizsgált településeken vagy Heves megyében. Heves megyében folyamatosan – néha visszaesésekkel - növekedett a négynél több szobás lakások száma 2000-től, míg a településen az épített lakások kis száma miatt egyenetlenül jelentkezett ez az arány, de volt két olyan év is, ahol az épített lakások száz százaléka négynél több szobás volt.

41. táblázat: 4 és többszobás lakások aránya az épített állományon belül %, (2000-2011)

	Pétervására	Bélapátfalva	Bátonyterenye	Heves megye
2000	0	0	50	31
2001	0	0	17	29
2002	0	0	0	41
2003	0	0	50	41
2004	50	50	23	46
2005	0	50	31	25
2006	100	40	36	36
2007	33	0	44	44
2008	100	44	26	41
2009	0	20	17	47
2010	67	50	22	41
2011	0	0	100	57
összesen	42	26	28	38

Forrás: KSH

IV.5.4. Települési környezeti infrastruktúra

Pétervásárán minden közmű megtalálható, a vízellátás, a szennyvízelvezetés, a villamos energia ellátás, a földgázellátás és a vezetékes távközlés is. A telefonhálózat nagyrészt légvezetékes formában került kiépítésre, a településen lévő legnagyobb szolgáltató az T-Com/ T-Home.

42. táblázat: Közütemi infrastruktúra mutatói, Pétervására

Mutatók	2001	2008	2009	2010	2011
Lakásállomány (db)	921	927	924	926	923
Közcsonahálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	0	770	776	782	785
Közcsonahálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	0	83,1%	84,0%	84,4%	85,0%
Közütemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	811	750	738	737	736
Közütemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	88,1%	80,9%	79,9%	79,6%	79,7%

Forrás: KSH

A szennyvízelvezetés és szennyvíztisztítás megoldása megvalósult, de még ma sem teljes települési szintű. A gerincvezetékek mindenhol kiépített, de mindkét esetben elmondható, hogy a hálózatra kötött lakások aránya viszonylag alacsony. Ahol nincs vezetékes ivóvíz, ott közkútból történik az ellátás, amely vízminősége ugyanolyan, mint a vezetékes ellátásban részesülteké. 2011-ben 79%-os az egészséges vezetékes ivóvíz hálózatra kötött lakások aránya, míg ugyanez a mutató a közcsonahálózat esetében 85% körüli a KSH adatai szerint. A statisztikák alapján az ivóvíz hálózatra kötött lakások aránya folyamatosan csökken, míg a csatornázott lakások aránya növekvő tendenciát mutatott. Az utóbbi években. 2013-tól a szennyvízkezelés kikerült a hulladékelszállításban továbbra is működő Pevik Kft-től, s az Észak-Magyarországi Regionális Vízművek ÍZrt. Hatáskörébe került.

A település lakásállományának majdnem 100 %-a rendelkezik villamos energia ellátással. Föld felett került elhelyezésre a villamos energia ellátás, a vezetékes távközlési hálózat vezetékei, amely a település arculatát jelentősen meghatározza. A villany és közvilágítás ellátását az ÉMÁSZ Zrt. biztosítja.

A korszerű energiaellátásra a kiépített földgáz hálózat rendelkezésre áll. A vezetékes gázellátottság 80%-os mértékű, a gázellátást a TIGáz Zrt. biztosítja.

43. táblázat: Háztartási gázinfrastruktúra és fogyasztás mutató, Pétervására

Mutatók	2001	2008	2009	2010	2011
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	719	745	745	775	739
Háztartási gázfogyasztók száma (%)	78,1%	80,4%	80,6%	83,7%	80,1%
Az összes gázcsőhálózat hossza (km)	29,8	30,2	30,2	30,2	30,2
Összes gázfogyasztók száma (db)	779	815	817	845	810

Forrás: KSH

A települési hulladékkezelési közszolgáltatást a Pevik Kft. végzi. Évente egy alkalommal szerveznek lomtalanítási akciót és a szelektív hulladékgyűjtés feltételei is kiépítettek. A település központjában

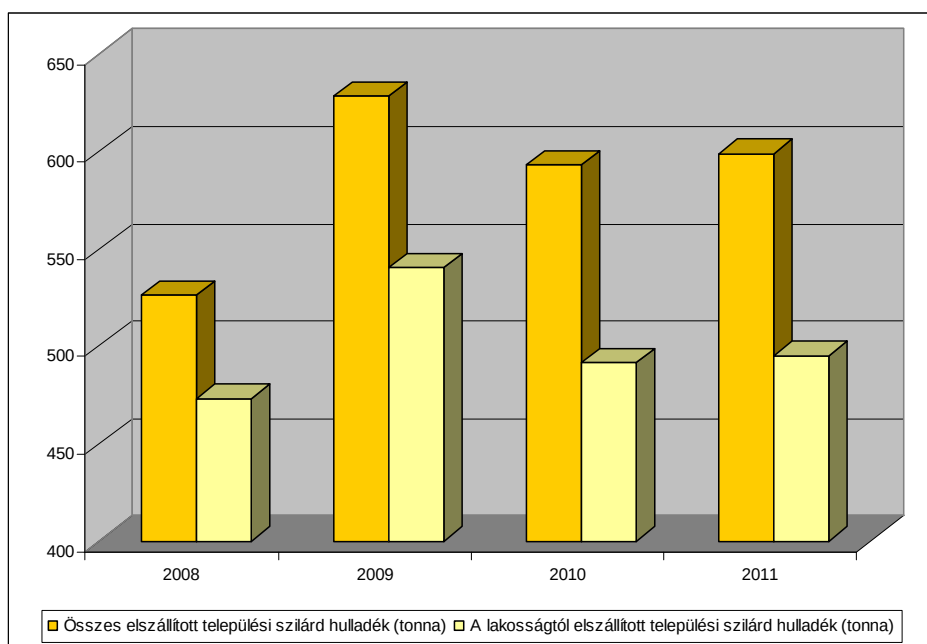
található egy rendezett hulladékgyűjtő sziget, ezen felül házhoz menő gyűjtés is van, a házak elé kiett zsákokat havi egy alkalommal szállítják le, s juttatja el a szolgáltató a szomszédos lúd közösségben található válogatóba. A települési szilárd hulladékot korábban Pétervására D-i külterületén található lerakóba szállították, ez a lerakó 2010-ben megszűnt, s jelenleg Bátorterenyére történik az elszállítás. A régi lerakó rekultivációja folyamatban van.

44. táblázat: Hulladékgazdaálkodás mutatói, Pétervására

Mutatók	2001	2008	2009	2010	2011
Összes elszállított települési szilárd hulladék (tonna)	500	526	628,3	593,3	599,1
A lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék (tonna)	0	473	540,3	491,6	495
Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma (db)	0	690	720	675	670
Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (%)	0%	74,4%	77,9%	72,9%	72,6%
Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma (db)	0	0	0	0	119

Forrás: KSH

19. ábra: Elszállított szilárdhulladék mennyisége Pétervásárán (tonna)

Forrás: KSH

A településen a hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 72%-os, a szelektív hulladékgyűjtés területén ez az arány alacsonyabb, 13%-os. A szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos első lépés a lakosság együttműködési készségének kialakítása, amely folyamat kialakítása lassú szemlélet- és

tudatformálással párosul. A szelektív gyűjtéssel csökken az elszállítandó és a lerakóba kerülő hulladéka mennyisége, amely költségmegtakarítást eredményez. A szemléletformálást a jövőben az önkormányzat minden rendelkezésére álló eszközzel és módon erősíteni kívánja.

IV.5.5. Közlekedési infrastruktúra

Közüti közlekedés, megközelítés

Pétervására közlekedés-földrajzi helyzete kielégítő, közúti kapcsolatai a települést bekapcsolják a térségi közlekedés vérkeringésébe. A 23. sz. másodrendű főút forgalma jelentős, amely növekedést is mutat, kapcsolatot biztosít nyugaton a 21-es úton keresztül Budapest felé, illetve keleten a 25-ös úton keresztül Ózd és Eger felé. Heves megye Területrendezési Terv Megyei szerkezeti terve szerint 23-as út elkerülő szakasza dél felől fogja megkerülni a várost, ennek megvalósítása szerepel a város hosszútávú céljai között is.

45. táblázat: Közutak és járdák adatai, Pétervására

Mutatók	2005	2008	2009	2010	2011
Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km)	8,5	8,5	8,5	8	8,5
Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km)	na	68,7	68,7	69	68,7
Önkormányzati kiépített járda hossza (km)	13	13	13	13	13
Önkormányzati kiépítetlen járda hossza (km)	0,3	0,3	0,3		0,3
Önkormányzati kiépített út és köztér területe (1000 m ²)	36,1	36,1	36,1	36	36,1
Állami közutak hossza (km)	4,8	4,9	4,9	4,9	4,9
Állami közutak területe (1000 m ²)	27,5	29,84	31,49	31,5	31,49

Forrás: KSH

Pétervására belterületét érintő útvonal forgalma jelentős, ami a település működését, mindennapi életét valamelyest korlátozza. A település főút menti közterei, mint közlekedési csomópont funkcionálnak, s nem, mint közösségi terek. Legnagyobb problémát a város központjában, a Keglevich u - Kossuth u – Szent Márton u – Dózsa Gy. u csomópontja jelenti, melyet középtávon a város egy körforgalmi csomópont megépítésével kíván megoldani.

Közösségi közlekedés

A település közúti tömegközlekedési kapcsolatai megfelelőek. A buszok meglehetősen sűrűn járnak és a települést több ponton érintik, így részt vesznek a helyi közlekedésben is. Az Agria Volán 2012 októberétől, a helyi utasforgalmi igényeknek megfelelően bővítette a megállóhelyeket Pétervásárán, a Nyomell Kft. telephelyének kiszolgálására. A Volán társaság Eger irányból (több útvonalon keresztül)

működtet rendszeres járatokat a településre csúcsidőben mintegy 20 perces, csúcsidőn kívül fél-egészórás követési idővel. A városközpontban lévő, 23-as főútvonal mellett kialakított megállóhelyek felújításra szorulna, jelenleg nem elégítik ki a kulturált várakozással kapcsolatos igényeket (nincs ülőhely, esővédő sem). Középtávon a város új területen kívánja a buszpályaudvari funkciót kialakítani, a helyszín kiválasztása még nem történt meg.

Parkolási rend

A közterületen létesített parkoló, mint közparkoló az önkormányzat vagyonának része. A parkolás nagyrészt telken belül megoldott, továbbá az utcák mentén biztosított. Kiépített parkolóhelyek vannak a központban, bár a rendelkezésre álló kapacitás bővítésre, rendezésre szorul. A gazdasági területeken a parkolási igények telken belül megoldottak.

Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A kerékpározás hozzájárulhat a személygépkocsi-közlekedés csökkenéséhez, hiszen a településen belül, de akár a település közötti kis távolságok is megtehetőek kerékpárral. Pétervásárán nem található kerékpárút, ennek ellenére a település méreténél fogva is jelentős a kerékpárforgalom.

A kerékpárút-fejlesztések egyrészt a hivatásforgalmú kerékpározási lehetőségek javítását kell, hogy érintsék (településen belüli kerékpárutak, közeli települések összekötése). Másrészt a kerékpáros turizmus infrastruktúrájának fejlesztése a település idegenforgalmi vonzerejét növelheti. A Heves megye Területrendezési Terv Megyei szerkezeti terve szerint Pétervására bekapcsolódna a térségi jelentőségű kerékpárút hálózatba; kerékpárút halad Zabar illetve Recsk irányba összeköttetés biztosítva a dél-hevesi térséggel és a Tisza-tóval. Egy térségi szintű kerékpárút hálózat fejlesztési terv teljesen kidolgozásra került az elmúlt években, melyet a pályázati lehetőségek függvényében kíván a város és a kapcsolódó települések megvalósítani. A tervek szerint Pétervásárán az Ivádi-patak mentén, É-D-i irányban vezetne az útvonal.

A gyalogos közlekedés feltételei csak részben kiépítettek, felfestett gyalogátkelőhelyek csak a központban vannak és a járdák is sok helyen hiányoznak vagy rossz minőségűek. Az akadálymentesített gyalogos közlekedés fejlesztése még nem mindenhol megoldott, a jó minőségű, akadálymentesített járdák száma a jövőben tovább növelhető.

IV.5.6. Környezeti minőség elemzése

A településen jelentős a 23. sz. úton áthaladó forgalom nagysága, amely jelentős légszennyezést és zajterhelést okoz. Környezetvédelmi szempontból kedvezőtlen a jelentős terhelés mellett a nehézgépjárművek viszonylag magas aránya, amelyek elterelésére jelenleg nincs mód.

Szerkezetiileg kiemelt jelentőségű a fő utca átmenő forgalmi csatornájellegének megszüntetése, és ezáltal élhetőbb, egészségesebb településközpont kialakítása. A károk mérséklésére szerepel a

településszerkezeti tervben a belterület lakóterületi részét keletről elkerülő út nyomvonaltervezete, amely a település D-i külterületére tervezett.

Mérési eredmények a közúti zaj vonatkozásában nem állnak rendelkezésre, azonban valószínűsíthető, hogy a centrumban és a külterületen is meghaladja az előírt mértéket. A jelenlegi életvitel alapján a közlekedésből eredő terhelés további növekedése várható, amelyből eredő értékeket egy elkerülő út, vagy utak menti örökzöld növényssávok telepítése, vagy a homlokzati nyílászárók zajszigetelővé cserélése adhat megoldást.

A települést ellátó vízbázis védelme megfelelő. A természetes felszín alatti vizek a vízzáró réteg hiánya miatt veszélyeztetettek. Az időnként előforduló illegális hulladéklerakásból eredő csurgalékvíz, valamint a talajadottságok veszélyeztetik a megfelelő talajvíz minőséget, amelyet ásott, elsősorban öntözésre használt kutakat is ellát.

Számottevő légszennyezéssel járó ipari tevékenységet néhány telephelyen ugyan folytatnak, de a telephelyi zaj- és rezgésvédelem kapcsán a határérték túllépése nem jellemző. Mezőgazdasági eredetű levegőterhelést okoz a növényfelületek nélküli szántóterületek kiporzása, illetve az állattartásból származó légszennyező anyagok.

Koncentrált paraméterű pontforrások:

- Mezőgazdasági terményszárító üzem,
- Komposztáló telephely,
- Szennyvíztisztító telep,
- Diffúz (felületi) források:
- Mezőgazdasági területekből származó porszennyezés
- Közlekedési jellegű légszennyezés leginkább a 23. sz. főút belterületi szakasza

A légtérbe jutó szennyező anyagok zömmel a hőenergia termeléséből erednek, nagyjából szilárd (por), kisebb részt légnemű emisszióval jár, amelyek mennyisége azonban általában nem haladja meg a területi kibocsátási határértéket és nem okoznak jelentős légszennyezést. A gázellátási program hatására a településen lévő hőenergia termelés során csökkent a kén-dioxid és a szilárd légszennyező anyagok kibocsátása. Az utóbbi időben a gázárak emelkedésével egyre többen tértek vissza a fa alapú vagy vegyes tüzelésre, az ebből adódó téli terhelés a településen is jellemző.

Allergén anyagok, a pollenek jelenléte elsősorban a rétek, legelők és műveletlen szántóföldeknek köszönhető. A pollenszennyezés csökkentésére irányuló tevékenység a lakosság egészségének védelme érdekében fontos. A területek megfelelő időben és gyakorisággal történő kaszálásába a lakosság bevonása eredményes. A felhagyott területeken a nyílt téri égetést és tarlóégetést szigorúan kell ellenőrizni. A belterületen történő zöldhulladék égetést önkormányzati rendelet szabályozza.

A tájhasználat következtében, nagyrészt emberi beavatkozás eredményeként a talajfejlődési és átalakulási folyamatok jól nyomon követhetők. Általában emberi degradáció következménye a köves, sziklás váztalajok, illetve a szikesek, az elhomokosodás (sivatagosodás) erőteljes növekedési folyamata.

A hegy- és dombvidéki területeken a vízerózió pusztításának következtében Pétervására környékén a dombvidéki tájakon a felsőbb szinteken teljesen elvékonyodott a termőtalaj, a völgyek peremén pedig erős akkumuláció zajlott, illetve zajlik le napjainkban is. A felületi és az árkos erózió szinte minden formája ismert.

IV.6. A korábbi időszak fejlesztései

Mind a hazai, mind uniós pályázatokon van már tapasztalata az önkormányzatnak, és a siker részben a potenciális érdekeltek bevonásának köszönhető. Nem csak az önkormányzat saját pályázatait említjük, hanem azokat a projekteket is, amelyek térségi szinten szerveződtek, s melyekben a város vezetésének aktív szerepe volt.

46. táblázat: 2007-2012 közötti pályázatok az önkormányzat vezetésével

Projekt neve, célja, rövid leírása	Támogatás összege (HUF Ft)	Dátum (megvalósítás)	Projekt státusza	Pályázat
Belterületi gyűjtő-és összekötő út funkciókat betöltő Petőfi Sándor és Ivádi utak felújítása, 1532 m hosszban, mintegy 9203 m ² útfelülettel 820 m járdahosszal	52 548 705	2009	megvalósult	ÉMOP-3.1.2/B
Komposztálási mintaprojekt megvalósítása Pétervásárán Lakosság komposztálási ismeretinek bővítése, komposztláda osztás	6 517 500	2010	megvalósult	KEOP 6.2.0/A/09-2010-0037
Péterkei Produktív Palánták Kreatív kompetencia-fejlesztést elősegítő új tanulási formák a hagyomány őrzéshez kapcsolódva iskolai tanulók részére Pétervásárán és környékén	29 637 990	2012-2014	folyamatban	TÁMOP-3.23./A-11/1-2012-0117
Polgármesteri hivatal komplex akadálymentesítése	9 488 995	2009	megvalósult	ÉMOP 4.2.2-09-2009
Csapadékvíz elvezetési rendszer fejlesztése Célja a település környezeti állapotának javítása, a helyi vízkár, dombvidéki árvíz veszélyeztetettségének csökkentése. A fejlesztés rövid, közép és hosszútávon is garantálja a rendkívüli csapadék/belvíz biztonságos elvezetését a belterületről a külterületek veszélyeztetése nélkül, így a dombokról lefolyó víz rendezett, egyenletes módon tud a Tarna patakig áramolni, ezáltal csökkentve a település helyi vízkár (dombvidéki árvíz) veszélyeztetettségét. A projekt keretében 16766 folyóméter belvízelvezető csatorna épült és rendezésre került 7781 folyóméter belterületi vízfolyás	448 592 512	2010-2012	megvalósult	ÉMOP-3.2.1/C-09-2009-0006

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

47. táblázat: 2007-2012 közötti pályázatok az önkormányzat részvételével

Projekt neve, célja	Támogatás összege (HUF Ft)	Projekt időtartama	Pályázati azonosító
MARKETINFOCHANNEL Gazdasági szektor együttműködésének térsgégi támogatása szlovák és magyar települések részvételével	9,2	2009.09.01- 2010.08.31.	TF/HUSK/0801/1.1.2/0039/01
A házi segítségnyújtás fejlesztése a Pétervásárai kistérségben	28	2010.04.01- 2012.04.30.	TÁMOP-5.4.3-10/2-2010-0002
„Aranykapu” Kistérségi Humán Szolgáltató Központ komplex fejlesztés	42,7	2010.06.01- 2011.07.31.	ÉMOP-4.2.1/A-09-2009-0003
A leghátrányosabb helyzetű kistérségek fejlesztési és együttműködési kapacitásának megerősítése	11,8	2008.11.01- 2009.09.30.	ÁROP-1.1.5-08/C/B-2008-0006
Az "Aranykapu" Kistérségi Humán Szolgáltató Központ gépkocsi tárolójának kialakítása	7,7	2008.08.01- 2008.11.30.	100000308L
A Pétervásárai KTT irodaépületének fűtés korszerűsítése, homlokzati felújítás	6,3	2010.06.30- 2010.09.01.	1000021/09L
Logopédiai vizsgáló és tanácsadó szoba kialakítása	4,8	2007.12.01- 2008.06.30.	1000008/07LEKI
Komplex kistérségi turisztikai kiadvány készítése	1,6	2007.10.20- 2008.08.11.	AVOP-3.5.2-2006-09- 1841/5.08
Ismerjük meg a kistérséget kerékpáron! - Kerékpárút tervezése Istenmezeje- Pétervására-Sírok között	8,3	2007.10.20- 2008.05.26.	AVOP-3.5.2-2006-09- 1840/5.08
A kistérségi rendezvények technikai feltételeinek javítása	2,6	2007.10.20- 2008.05.05.	AVOP-3.5.2-2006-09- 1295/5.08

Forrás: Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulása

Természetesen a fentiekén kívül meg kell említeni a térség vállalkozóinak (Beretka Pékség), valamint intézményeinek sikeres pályázatait is (Tamási Áron Általános Iskola TÁMOP és TIOP által támogatott projektjei, óvoda folyamatban lévő TÁMOP-os pályázata, Mezőgazdasági Szakiskola energetikai korszerűsítése, stb.)

IV.7. Pétervására SWOT elemzése

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
▪ Kistérségi- és járás- központ szerepkör – foglalkoztatási hatás mellett a kiskereskedelem és szolgáltató szektor számára addicionális kereslet generálása ▪ Kiegyensúlyozott kiskereskedelmi ellátás ▪ Pénzügyi szolgáltatások elérhetőek a településen (bankfiók, posta) ▪ Nagyon erős szociális ellátórendszer, szaktudás és együttműködési hajlandóság az intézmények között ▪ Óvoda és általános iskola színvonalas, jól felszerelt modern eszközökkel ▪ Középfokú oktatással is rendelkezik a település ▪ Összességében a tercier szektorban erős foglalkoztatás ▪ Természeti, táji adottságok ▪ Közmunkaprogram – jövedelemszerzési lehetőség, társadalmi hatások, települési környezet minőségének javulása, önfenntartó gazdálkodás elindítása települési szinten – mezőgazdasági és kertkultúra erősítése ▪ Szociális bolt elindulása – közmunkaprogramban megtermelt zöldség, gyümölcs helyi értékesítése, újabb munkahelyek ▪ Jó infrastrukturális ellátottság, kiépített hálózatok (közút, út) ▪ Csapadékvíz elvezetés a település nagy részén megoldott ▪ Civil élet, tevékeny egyesületek ▪ Erős sportélet – szakosztályok és versenyek ▪ Helyi tájékoztatás, belső kommunikáció megfelelő ▪ Gyermekek fejlődését, az integrált nevelést és az alternatív tanulási módszereket alkalmazó projektek nagy száma, sikeres pályázatok, civil szektor támogatása	▪ Megközelíthetőség – autópályától, elsőrendű főútvonaltól viszonylag távol fekszik, ▪ Magas munkanélküliség, foglalkoztatási lehetőségek hiánya, különösen az alacsonyabb képzettséget igénylő munkakörökben ▪ Csökkenő népességszám, elöregedő korszerkezet, a fiatal képzett rétegek elvándorlása ▪ Elszegényedés, az önkormányzat növekvő szociális kiadásai ▪ Roma lakosság szociális helyzetének és életkörülményeinek romlása ▪ Turisztikai potenciál nincs kihasználva, vonzerővé, kínálattá fejlesztése hiányzik, műemlékek látogathatósága korlátozott ▪ Városmarketing és imázsépítés gyenge ▪ Városközpont falusias megjelenése, fizikailag erősen leromlott állapota ▪ Közösségi terek hiánya (szabad és zárt) ▪ Sportcsarnok nagyon rossz fizikai állapota, mérete ▪ Játsszótér leromlott állapota ▪ Kulturális intézmények állapota – Művelődés Háza és Könyvtár – belső berendezés leromlott állapota, kapacitáshiány; könyvtár esetében statikai problémák ▪ Bölcsőde hiánya ▪ Nincs kiépített piac, út mentén történik az árusítás ▪ 23-as út átmenőforgalma – balesetveszély, zaj és környezetterhelés ▪ Kerékpárút nem kiépített, ▪ Járdák sok helyen hiányoznak ▪ Buszmegálló helyzete, környezete – kultúralt várakozás feltételeinek hiánya ▪ Parkolási kapacitás nem elegendő a városközpontban ▪ Belső közúti összeköttetések hiányosak ▪ Nagy belső telkek elhanyagoltsága

LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
▪ Szabadidős, rekreációs, természet közeli turisztikai desztinációk népszerűségének növekvése, turisztikai piacon az árérzékenység növekedése ▪ Kistérségi együttműködéssel turisztikai kínálat és marketing erősítése, rendezvények számának bővítése ▪ Laktanya területe iránt külső kereslet növekedése, a helyi foglalkoztatást bővítő beruházások megtelepedése ▪ Kastély épületének átadása az önkormányzat részére – turisztikai hasznosítás mellett intézmények fejlesztése ▪ Támogatási lehetőségek növekednek az önfenntartásra törekvő, fenntartható vidékfejlesztés területén, ahol a kisvárosok térszervező ereje, szerepe erősödik ▪ Bio-, öko és egyedi élelmiszeripari termékek, mezőgazdasági áru iránti igény növekedése, célpiac erősödése, vidékfejlesztési támogatások növekedése ezen területek fejlesztésére.	▪ Befektetésvonzásban minden szegmensben erős versenyhelyzet - Pétervására adottságainál kedvezőbb helyek versenyelőnye ▪ Erős verseny a turizmusban, a térségi összefogás helyett egymással versenyeznek a települések ▪ Pénzügyi, gazdasági válság elhúzódása, jövedelmi egyenlőtlenségek mélyülése, lakosság további elszegényedése ▪ Alacsonyan képzett munkanélküliek, hátrányos helyzetben élők motiválatlansága, bekapcsolódási hajlandóságuk a számukra szervezett programokba, projektekbe alacsony szintű

V. VÁROSRÉSZEK ELEMZÉSE

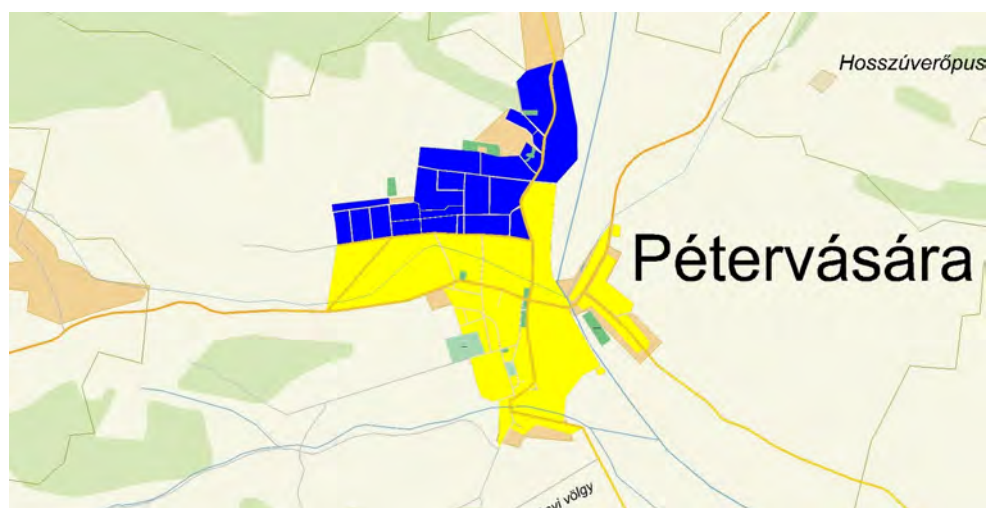
V.1. A lehatárolás indoklása

Pétervására 3387 ha-os területének 22%-a belterület (764 ha), míg a fennmaradó 78 % tartozik a külterületi besoroláshoz. A mintegy 2500 fős lakosságszámú település történelmi kialakulása, fejlődése során eleinte alapvetően D-ről É-i irányban fejlődött, először a legmagasabban fekvő, árvízvesztélytől mentes területek épültek be (Várdomb), majd a település további benépesülése az É-i irányba húzódott. A Keglevich kastély építése egy újabb szerkezeti súlypontot jelentett, és a második világháború után a kastély előtt kiépített Ny-K-i irányú 23-as számú másodrendű főútvonal vált a fejlesztés fő tengelyévé. Mindezek ellenére nincsenek jól elkülöníthető és lehatárolható, funkcionálisan, beépítettségében homogén jellegű részei a városnak, gyakorlatilag egy központi mag körül fejlődött az évszázadok során.

A városrészekre osztást tovább nehezíti a lehatárolás problémája, hiszen a belterületet átszövő vízfolyások, árkok, és a hosszú telkek miatt a tömbszerű lehatárolás sok esetben nem tükrözi a valódi funkcionális egybetartozást.

Ezért a városrészek lehatárolásánál a funkcionális homogenitást vettük a lehetőségek szerint figyelembe, és a várost Északi és Déli városrészre osztottuk, illetve harmadik egységként kezeltük a város külterületét.

20. ábra: Pétervására: Északi és Déli városrész

Mindkét, városrész vonatkozásában elmondhatjuk, hogy funkcionálisan, jellegében mozaikos, kisebb egységekből tevődik össze. A lehatárolást mégis indokolja, hogy a Déli városrészben koncentrálódik

az összes szolgáltatási, kereskedelmi funkció és a laktanya területét kivéve a gazdasági funkciók is. Az Északi városrész – a laktanyától eltekintve jellemzően lakóterület. Az akcióterületek kijelölése lehetőséget ad arra, hogy azokat a területeket, ahol integráltan, egymást erősítő fejlesztések megvalósítása tervezett, a városrészek határán átlépve is ki lehessen jelölni.

Az Északi és Déli városrészben is található egy-egy szegregátum, mely területek részletes bemutatása a VI. fejezetben található. Az alábbiakban elsősorban a 2001-es, leválogatható KSH adatok alapján készült az elemzés, kiegészítve az információkat a városrészek mai funkcióival. Mivel a Déli városrészben koncentrálódik az összes intézmény, szolgáltatás és a gazdasági tevékenységek döntő többsége is, ezért a tendenciák ezen tényezők vonatkozásában megegyeznek a város egészére jellemző folyamatokkal. A lakóterületek vonatkozásban viszont elmondható, hogy az elmúlt egy évtized alatt szinte állandónak tekinthető a lakásállomány, a bontások és új építések nagyságrendje közel azonos volt, s ebben területileg sem volt tapasztalható differenciálódás a két városrész között.

Mindhárom akcióterület esetében a SWOT analízisben rögzített problémák kezelésére, illetve a potenciálok kihasználására tervezett beruházások, fejlesztések, a stratégia VI.1.4 fejezetében kerülnek bemutatásra.

V.2. Déli városrész

Elhelyezkedés

A városrész a település belterületének középső- és D-i részét foglalja magában, utcák szerinti lehatárolása a következő: 23-as főút –Petőfi Sándor út – Kossuth utca - Köztársaság utca – belterületi határ – 23-as főút

Városszerkezet, városkép és területhasználat és funkció

Gyakorlatilag a városközpontot is magában foglalva a Déli városrészben koncentrálódik az összes közfunkció, az egyházi ingatlanok, temetők, és a gazdasági területek jelentős része.

A városrész társadalmi-demográfiai jellemzői

A terület népességszámának alakulását alapvetően meghatározza a terület városközponti jellege, így bár területe lényegesen nagyobb az É-i városrésznél. Pétervására lakosainak 63%-a él a

városrészben. Lényeges kiemelni, hogy itt található a város egyik KSH által azonosított szegregátuma, melynek részletes elemzésére a VI. fejezetben kerül sor.

48. táblázat: A városrész lakó- és állandó népességének alakulása (2001)

Mutató megnevezése	Pétervására	Déli városrész
Lakónépesség száma (fő)	2539	1592
Lakónépesség aránya (%)	100%	63%
Állandó népesség száma (fő)	2486	1528
Állandó népesség aránya (%)	100%	61%

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001.

Megállapítható, hogy a városrész korstruktúrája hasonló összetételt mutat a városi átlagértékhez képest, bár szűkebb fiatal és szélesebb idősebb korosztállyal. A fiatal (14 év alatti) és az aktív korosztály (14-59) aránya egyaránt 0,9%-kal alacsonyabb arányt mutat a városi átlagértéktől, míg, az időskorúak aránya 1,8%-kal magasabb, mint a városi átlag. A városrészben található az Idősek Otthona (33 lakos), illetve a Heves Megyei Önkormányzat 13 lakásotthona (összesen 36 gyermekkel), így elmondható, hogy az intézmények nem torzítanak lényegesen az arányokon.

A lakosság képzettségi fokát tekintve kismértékű eltérés tapasztalható a városi átlaghoz képest. Az eltérésekből kiderül, hogy a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 0,9%-kal alacsonyabb a városi átlagértéknél, a felsőfokú végzettségűek aránya megegyezik a városi átlaggal.

49. táblázat: A lakosság képzettségi szintjének alakulása (2001)

Mutató megnevezése	Pétervására	Déli városrész
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	34,0%	33,1%
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	7,6%	7,6%

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001

A terület foglalkoztatottsági viszonyai közel megegyeznek a város egészére jellemző értékekkel. A foglalkoztatottak aránya csak kicsit alacsonyabb, mint a városi átlag (0,6%), a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya viszont kicsit kedvezőbb. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya is közel megegyezik a városi átlaggal, s országos összehasonlításban rendkívül magasnak mondható.

50. táblázat: A foglalkoztatottság mutatói (2001)

Mutató megnevezése	Pétervására	Déli városrész
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	41,9%	41,3%
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	49,2%	48,7%
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	55,0%	55,4%
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	25,4%	24,4%

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001

A 2001-es KSH népszámlálási adatai szerint a vizsgált városrészben a lakásállomány 63%-a található. A laksűrűség megegyezik a város egészére számított értékkel. Fontos kiemelni, hogy a városrészben Pétervására egészéhez képest magasabb arányban jelennek meg az alacsony komfortfokozatú lakások lakásállomány 35,3%-a tartozik ebbe a kategóriába.

51. táblázat: A lakásállomány jellemzői (2001)

Mutató megnevezése	Pétervására	Déli városrész
Lakásállomány (db)	923	578
Lakásállomány (%)	100%	63%
Laksűrűség (fő/lakás)	2,7	2,7
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya	33,4%	35,3%

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001

Lakossági humán szolgáltatások és egyéb funkciók

Gyakorlatilag itt található a város egészére vonatkozó helyzetleírásban felsorolt összes intézmény, név szerint:

- Tamási Áron Általános Iskola
- Pétervásárai Óvoda
- Heves Megyei Önkormányzat lakásotthonai (3 db)
- Polgármesteri Hivatal / Járási Hivatal
- Térségi Munkaügyi Kirendeltség
- Aranykapu Humán Szolgáltató Központ
- Római Katolikus templom és parókia, körtemplom
- VM ASzK – Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium
- Egészségügyi Központ
- Pétervásárai Rendőrőrs
- Művelődés Háza
- Könyvtár
- Sportcsarnok és Sportpálya

▪ Játsszótér

A városrészben található ezen felül a Keglevich kastély, az össze városi park, temető, valamint a szolgáltató és kereskedelmi funkciók, a pénzintézeti fiókok és a posta.

Déli városrész SWOT-analízise

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
▪ Városközponti és közigazgatási funkciók koncentrált elhelyezkedés, jó megközelíthetősége ▪ Szolgáltató és kereskedelmi funkciók jelenléte ▪ Műemlékek	▪ Turisztikai potenciál nincs kihasználva, vonzerővé, kínálattá fejlesztése hiányzik, műemlékek látogathatósága korlátozott ▪ Városközpont falusias megjelenése, fizikailag erősen leromlott állapota ▪ Közösségi terek hiánya (szabad és zárt) ▪ Sportcsarnok nagyon rossz fizikai állapota, mérete ▪ Játsszótér leromlott állapota ▪ Kulturális intézmények állapota – Művelődés Háza és Könyvtár – belső berendezés leromlott állapota, kapacitáshiány; könyvtár esetében statikai problémák ▪ Nincs kiépített piac, út mentén történik az árusítás ▪ 23-as út átmenő forgalma – balesetveszély, zaj és környezetterhelés ▪ Kerékpárút nem kiépített, ▪ Járdák sok helyen hiányoznak ▪ Buszmegálló helyzet, környezete – kulturált várakozás feltételeinek hiánya ▪ Parkolási kapacitás nem elegendő a városközpontban ▪ Belső közúti összeköttetések hiányosak ▪ Nagy belső telkek elhanyagoltsága
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
▪ Térségi intézményi funkciók erősödése, szakiskola referenciaiskolává válása ▪ Közösségi terek fejlesztésével a társadalmi kohézió erősítése, több program szervezése, rendezvényturizmus fellendítése a magánszektor bevonásával ▪ Kastély hasznosítási jogának átadása a város számára – közfunkciók és turisztikai hasznosítás lehetősége ▪ Pályázati források a műemlékek felújítására	▪ Lakossági vásárlóerő tovább csökken, kiskereskedelmi, szolgáltató vállalkozások felújításai elmaradnak, esetleg boltbezárások, a központ további leromlása, kínálat nivójának csökkenése ▪ Növekvő átmenőforgalom

V.3. Északi városrész

Elhelyezkedés

A városrész A Déli városrésztől É-ra helyezkedik el, közterületekkel lehatárolva a következő módon:
Petőfi Sándor út – a Kossuth utca – Köztársaság utca - belterületi határ

Városszerkezet, városkép és területhasználat és funkció

A városrész a település központjától É-i irányban található, három jellegzetes területtel:

- Rendezett lakóterületek: hagyományos családi házas beépítés, a laktanya közvetlen közelében az egykori szolgálati lakások találhatók.
- Szőlő utcai szegregátum: rossz fizikai állapotban lévő épületállomány, felújítása műszaki, fenntarthatósági okok miatt nem indokolt
- Laktanya: jó műszaki állapotban lévő mintegy 11 hektáros terület, épületállománya elsősorban raktározási, logisztikai célokra alkalmas. Hasznosítása csak részben megoldott

A városrész társadalmi-demográfiai jellemzői

A terület népességszámának alakulását alapvetően meghatározza a terület lakódominancia jellege. Pétervására lakosainak 27%-a él a városrészben.

52. táblázat: A városrész lakó- és állandó népességének alakulása (2001)

Mutató megnevezése	Pétervására	Északi városrész
Lakónépesség száma (fő)	2539	947
Lakónépesség aránya (%)	100%	27%
Állandó népesség száma (fő)	2486	958
Állandó népesség aránya (%)	100%	39%

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001.

A városrész korszerkezete jobban eltér a városi átlagtól, mint a Déli városrész esetében. A 14 év alatti fiatalok aránya 18,3%, mely 1,4%-ponttal magasabb a város átlagnál, ugyanígy nagyobb mértékű az aktív korúak aránya is (városrész: 63,4% város: 61,8). Az idősek aránya ugyanakkor 18,4%, mely alacsonyabb a mutató városi átlagértékénél (21,3%).

A lakosság képzettségi fokát tekintve érdekes jelenség, hogy míg az alacsony végzettségűek aránya magasabb, tehát a helyzet kedvezőtlenebb a város egészéhez viszonyítva, addig a felsőfokú végzettségűek aránya közel megegyezik a városi átlagértékkel.

53. táblázat: A lakosság képzettségi szintjének alakulása (2001)

Mutató megnevezése	Pétervására	Északi városrész
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	34,0%	35,3%
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	7,6%	7,7%

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001

A terület foglalkoztatottsági mutatói vegyes képet mutatnak, amennyiben az értékeket a városi átlagértékekkel vetjük össze. A foglalkoztatottak és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a gazdaságilag aktív korú népességen belül kismértékben ugyan, de kedvezőbb. A városi átlagnál, de nagyobb azon háztartások aránya, ahol egyáltalán nincs foglalkoztatott a családban, s a munkanélküliség az alacsony képzettségűek között nagyobb arányú.

54. táblázat: A foglalkoztatottság mutatói (2001)

Mutató megnevezése	Pétervására	Északi városrész
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	41,9%	42,9%
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	49,2%	50,2%
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	55,0%	54,3%
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	25,4%	27,0%

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001

A 2001-es KSH népszámlálási adatai szerint a vizsgált városrészben a lakásállomány 37%-a található. A laksűrűség itt is megegyezik a városi átlagértékkel. Az alacsony komfortfokozatú lakások, aránya viszonylag kedvezőbb, de ezek a város legrosszabb fizikai állapotban lévő lakásállományát jelentik, melyek többsége koncentráltan, a Szőlő utcában található. Másrészt a város legjobb minőségű lakóházai szintén ebben a városrészben épültek, döntően az 1980-as, 1990-es években.

55. táblázat: A lakásállomány jellemzői (2001)

Mutató megnevezése	Pétervására	Északi városrész
Lakásállomány (db)	923	345
Lakásállomány (%)	100%	37%
Laksűrűség (fő/lakás)	2,7	2,7
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya	33,4%	30,1%

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001

Lakossági humán szolgáltatások és egyéb funkciók

A terület lakójellegénél fogva döntően a kertvárosias és falusias beépítés dominál. Egyéb funkciók közül csak a mentőállomás található a területen, illetve a laktanya teljes, 11 hektáros ingatlan együttese. A területen lévő infrastruktúra jó fizikai állapotú, de viszonylag alulhasznosított, jelenleg is vannak bérbeadó területek. Mivel az önkormányzat nem tulajdonos, közvetlen eszközökkel nem tudja előmozdítani a terület vállalkozókkal, befektetőkkel való megtöltését. Ugyanakkor a helyi foglalkoztatás szempontjából kulcsfontosságú területen segíteni, támogatni kívánja a befektetővonzást, a lakosságot nem zavaró, környezetbarát termelő tevékenységek megtelepedését.

Északi városrész SWOT-analízise

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
▪ Erős lakódominancia, kertvárosias jelleg ▪ Közművek kiépítettsége ▪ Pormentes utak	▪ Járdák állapota ▪ Lakóházak előtti területek vegyes állapota, sok helyen gondozatlan, nincs egységes utcakép ▪ Árkok tisztántartása sokszor elmarad, mérete ▪ Járdák állapota és kiépítetlensége ▪ Szőlő utcai szegregátum lakóinak halmozottan hátrányos helyzete, a szegregátum városképromboló megjelenése
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
▪ Pályázati források a szegregátum komplex felszámolására ▪ Lakossági identitástudat és környezettel szembeni igényesség erősödése, gondozottabb városkép	▪ Lakosság további elszegényedése ▪ Társadalmi programokba a lakosság nem vonható be, különösen a szegregátum területéről ▪ Szegregátumon kívüli lakókörnyezet ellenállása a szegregátumban élők befogadásával kapcsolatban, belső konfliktusok felerősödése ▪ Versenyhelyzet a telephelyek piacán, elhúzódó válság – laktanya területének gazdasági élénkítése nem lesz sikeres, ennek eredményeként amortizáció, rozsdázónává válás

V.4. Külterület

A város külterületén lakott ingatlanok nem találhatók, a terület jellemzői összefoglalva a következők:

Pétervására külterülete a belterület nagyságához és a népességszámhoz viszonyítva is meglehetősen nagy. Egy része kopár domboldal, É-i részén többnyire erdőszült, D-i részén a szántó és erdőgazdálkodás jellemző.

A külterület művelési ág szerinti megoszlása a 2002-es rendezési terv készítése során a következő volt:

56. táblázat: Külterület művelési ág szerint, 2002

Megnevezés	Ha
Szántó	1083
Rét-legelő	401
erdő	1473
Kivett terület	152

Forrás: Településszerkezeti Terv leírása, 2002

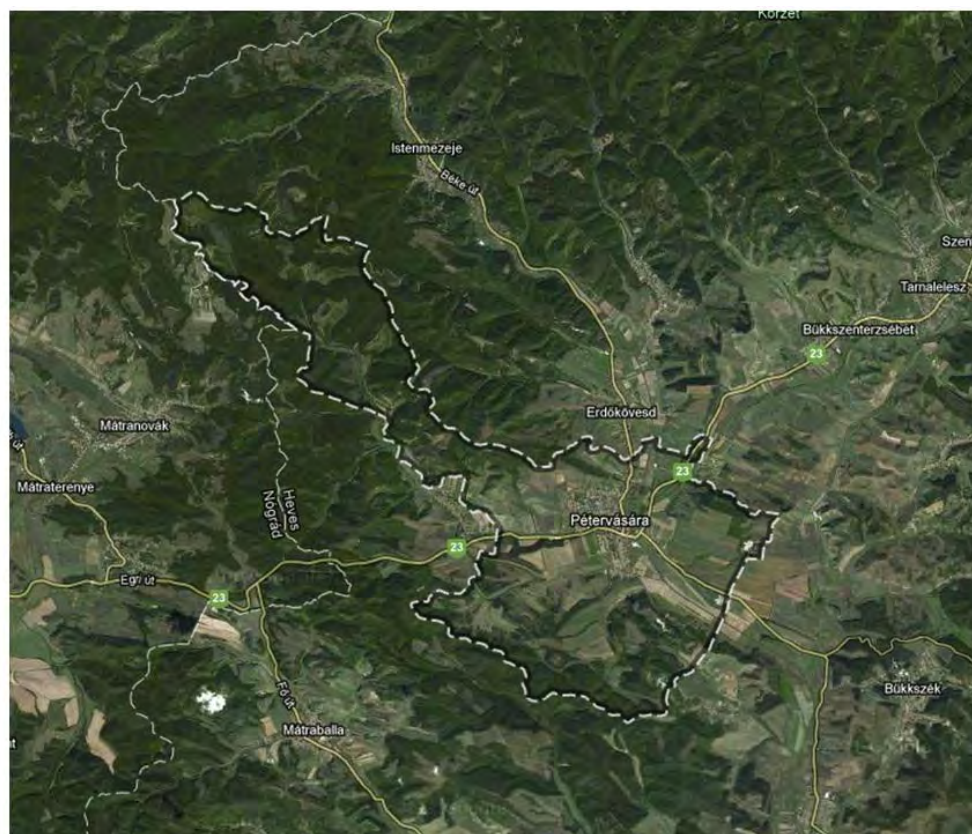
Mint a fenti táblából is látható, a külterületek hasznosítása elsődlegesen erdőgazdasági jellegű.

A mezőgazdasági, erdőgazdasági ágakat erősíti a közmunkaprogram is,

A külterület D-i részén található a magántulajdonban lévő Péterkei-tó, melynek turisztikai, rekreációs típusú hasznosítása tervezett. Ez egészítené ki további két fejlesztési elképzelés: a településen É-D-i irányban kiépítésre kerülő térségi kerékpárút, mely a D-i külterületi részt is érinti, valamint , a Kiszűzes határában tervezett tározó megépítése is.

Egyéb gazdasági tevékenység közül a Homoki majorban található a Nyomell Kft pétervásárai telephelye.

21. ábra: Pétervására közigazgatási területe, területhasználat jellemzői

Forrás: Google Earth

Külterület SWOT-analízise

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
▪ Fejleszthető erdőgazdálkodás és mezőgazdaság ▪ Kiaknázatlan turisztikai potenciál ▪ Változatos, szép táj	▪ Sok a kivont terület
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
▪ EMVA pályázatok, kerékpárút megépítésének támogatása ▪ Mezőgazdasági termelés erősödése	▪ Erózió erősödése ▪ A külterületi rekreációs részekre vezető út és környezetének állapota (Kisfűzes irányában)

VI. ANTISZEGREGÁCIÓS TERV – HELYZETELEMZÉS

VI.1. Szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása.

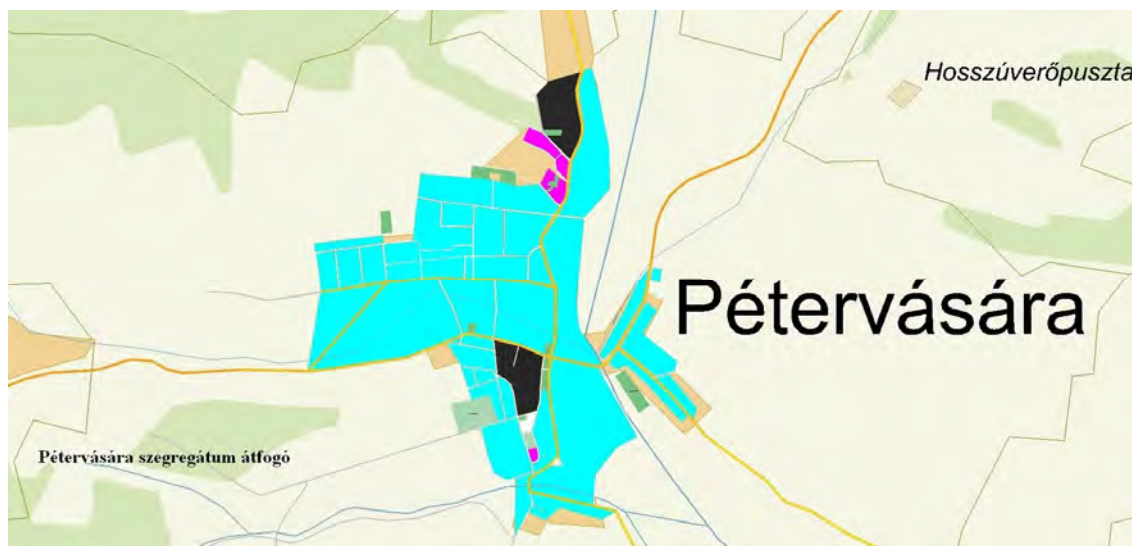
A KSH 2001-es népszámlálási adatai alapján a KSH Népszégstatistikai Főosztálya 2 szegregátumot határolt le Pétervására területén. Szegregátumnak azon területeket nevezzük, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató esetében magasabb, mint 50%.

Városszerkezetileg a szegregátumoknak alapvetően két típusa határozható meg:

- A városszövetbe ágyazódott szegregált, szegregálódó területek (telepszerű környezet)
- A városszövettől elkülönült, alapvetően nem lakófunkciójú területekbe ékelődött szegregátumok (telepek)

Az alábbi térképen látható, hogy az IVS kézikönyvben meghatározott szegregációs mutató mely településrészek esetében éri el és haladja meg az 50%-ot. Ez gyakorlatilag 2 területet érint, s mindkét terület szomszédságában található szegregálódó – tehát az 50%-ot el nem érő, de 40%-ot meghaladó, leromlott városi terület is, mely szegregációval veszélyeztetett.

22. ábra: Szegregációs mutató, Pétervására, 2001

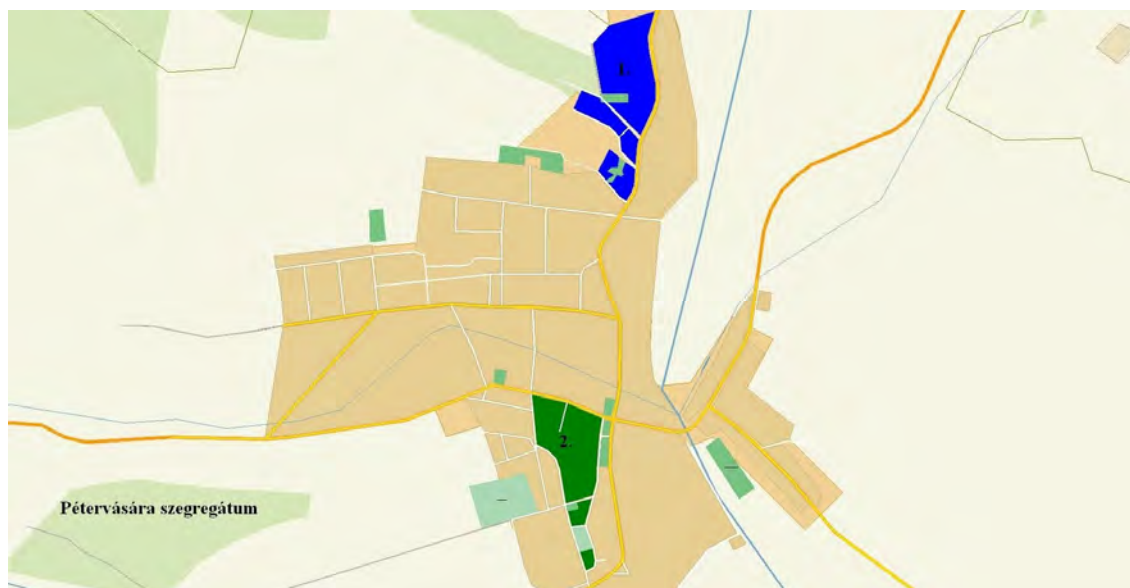
Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik:

0-39% = türkizkék, 40-49%=fekete, 50-100%=pink)

Forrás: KSH, Népszégstatistikai Főosztály

A fenti térkép alapján – tekintettel a szegregátumok és szegregálódó területek egymáshoz való fizikai közelségére, illetve a minimum 50 fős népességszám feltételre – a KSH két szegregátumot határolt le Pétervására területén.

23. ábra: Szegregátumok, Pétervására, 2001

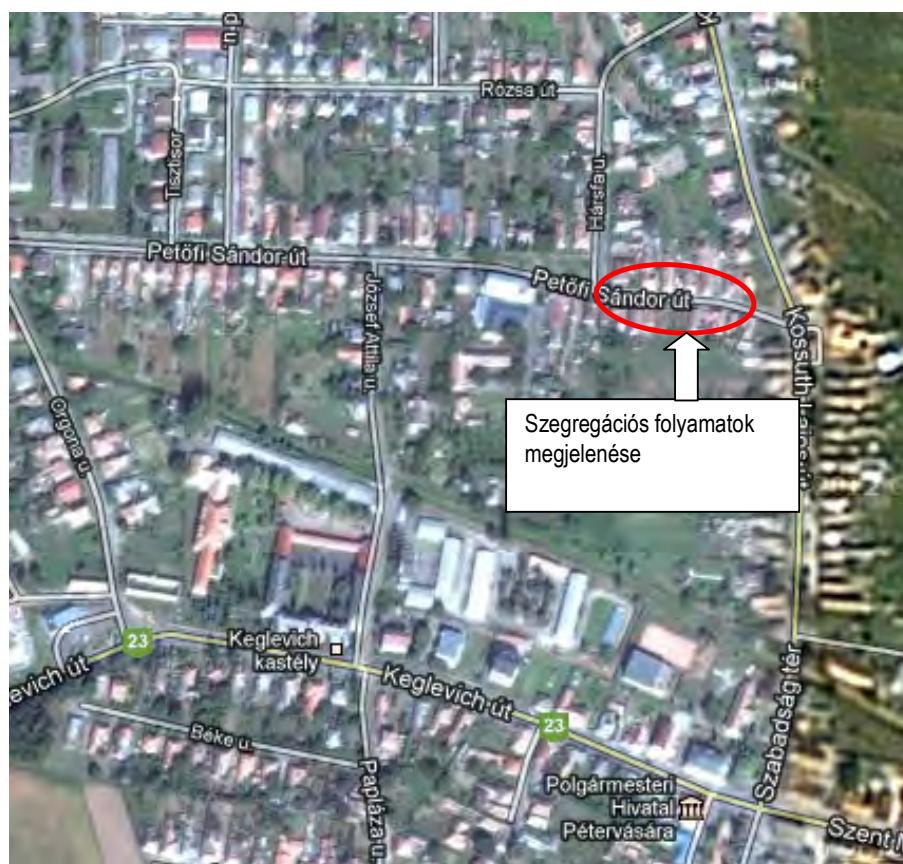
Forrás: KSH, Népességstatistikai Főosztály

A két lehatárolt szegregátum és a valóságban tapasztalt szegregálódási folyamatokkal kapcsolatban a következő megállapításokat, korrekciókat kell tenni:

- Az 1. sz. É-is szegregátum két jól elkülönülő részből áll, a problémásabb Szőlő utca területe nyilvánvalóan negatív hatással van a környező lakóterületeken zajló folyamatokra is. Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a Kossuth utca szemben lévő páratlan oldala, a Köztársaság úttól a közigazgatási határig gyakorlatilag a város legjobb minőségű, rendezett családi házas lakóövezetét jelenti. A szegregátum– a Szőlő utca kivételével – tehát fizikailag nem határolódik el élesen más lakóterületektől.
- A 2. sz. szegregátum szintén mozaikos összetételű. A D-i része, a Templom u – Vár u. – Budai Nagy Antal u által határolt terület lakóházas része esetében a szegregációs mutató 50% feletti. Az ettől É-ra eső területek nagy része egyházi tulajdonú terület, melynek nagy része beépítetlen. A KSH lehatárolása szerint a szegregátumhoz tartozik a Városháza területe és az adatokat torzító Idősek Otthona is. Ugyanakkor megállapítható, hogy a templom utcától É-ra eső terület– bár található egy-két elhanyagoltabb ház – nem tekinthető szegregált területnek.

- A KSH adatszolgáltatása alapján sem a belterületen, sem a külterületen nem található szegregációval veszélyeztetett terület, ugyanakkor két területen az önkormányzati adatszolgáltatás és a helyszínbemjárás során tapasztalható ilyen irányú jelenség:
 - o A D-i szegregátum közvetlen környezetében, a Dózsa Gy. utcai szakaszon, mindkét oldalon (alábbi térképen jelölve)
 - o A D-i és É-i városrész határán, a Petőfi S. u Kossuth utcához közeli részén, az alábbi térképvázlat szerint:

24. ábra: Kijelölt szegregátumokon túl a leromlás jegyeit mutató városi terület, 2001

Térkép forrása: Google Earth, saját szerkesztés

A helyszíni bejárás és az önkormányzat adatszolgáltatása alapján kijelenthető, hogy a fenti két szegregátumon túl további szegregátumok kialakulása nem tapasztalható a városban, azonban a lakosság általános elszegényedése és a foglalkoztatási problémák a lakóterületek általános minőségromlásán, illetve az önkormányzathoz érkező segélykérelmek alapján is megállapítható. A segélykérelmek alapján a fenti két szegregátumon túl nagyobb területi koncentráció nem figyelhető meg.

VI.2. Szegregátumok helyzetértékelése

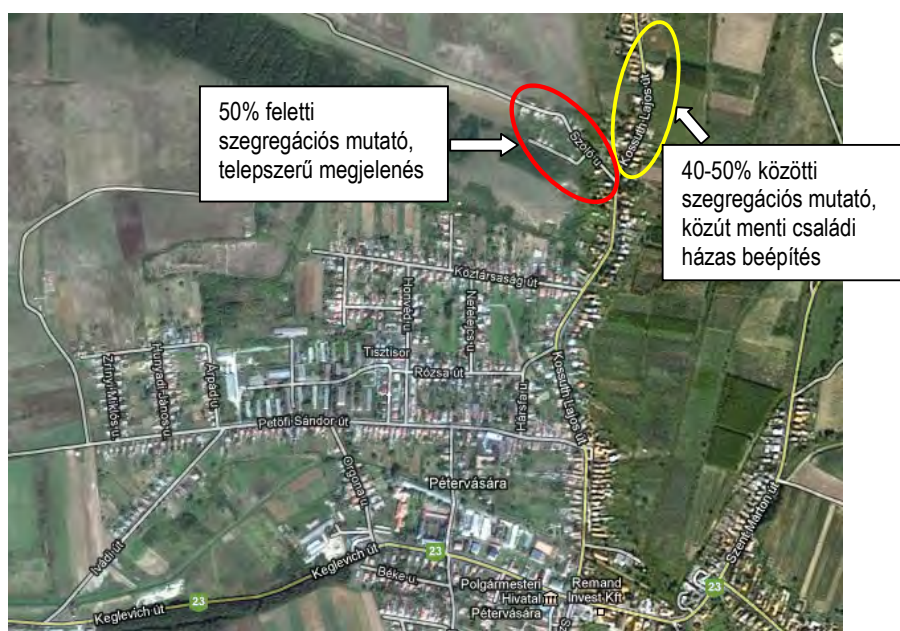
Mivel a város egészére és az egyes városrészekre vonatkozó demográfiai, gazdasági, szociális, oktatási, foglalkoztatottsági, adatok és elemzések szerepelnek az IVS korábbi helyzetelemző fejezeteiben, a következőkben csak azon adatokat foglaltunk össze, melyek ott nem szerepelnek, illetve az antiszegregációs terv vonatkozásában relevánsak. Az antiszegregációs terv helyzetelemző, értékelő fejezetének célja, hogy az IVS-ben meghatározott városrészek szerint, a szegregációs folyamatok szempontjából vizsgálja az esélyegyenlőségi problémák meglétét.

VI.2.1. Városszerkezeti elhelyezkedés

Pétevéására esetében mindkét esetben telepszerű szegregátumról beszélhetünk.

Területi elhelyezkedésüket, lakókörnyezetbe ágyazottságukat tekintve mindkét városrészben találunk egy-egy szegregátumot. Az 1. sz. szegregátum a település É-i peremén található, s a legproblémásabb része – ahol a szegregációs mutató meghaladja az 50%-ot - jól elkülönül más lakóterületektől, ezért inkább telep jellegű, hiszen a külterületbe nyúló, domborzatilag is lehatárolt területről van szó. A 2. sz. szegregátum a település központi területeinek egy részét is magában foglalja. Ugyanakkor az előző térképen az is jól látható, hogy a 2. sz. szegregátumon belül a legproblémásabb terület – 50% feletti szegregációs mutatóval - szintén a város peremének közelében található.

25. ábra: Az Északi (1. sz.) szegregátum eltérő jellegű és problémájú részei

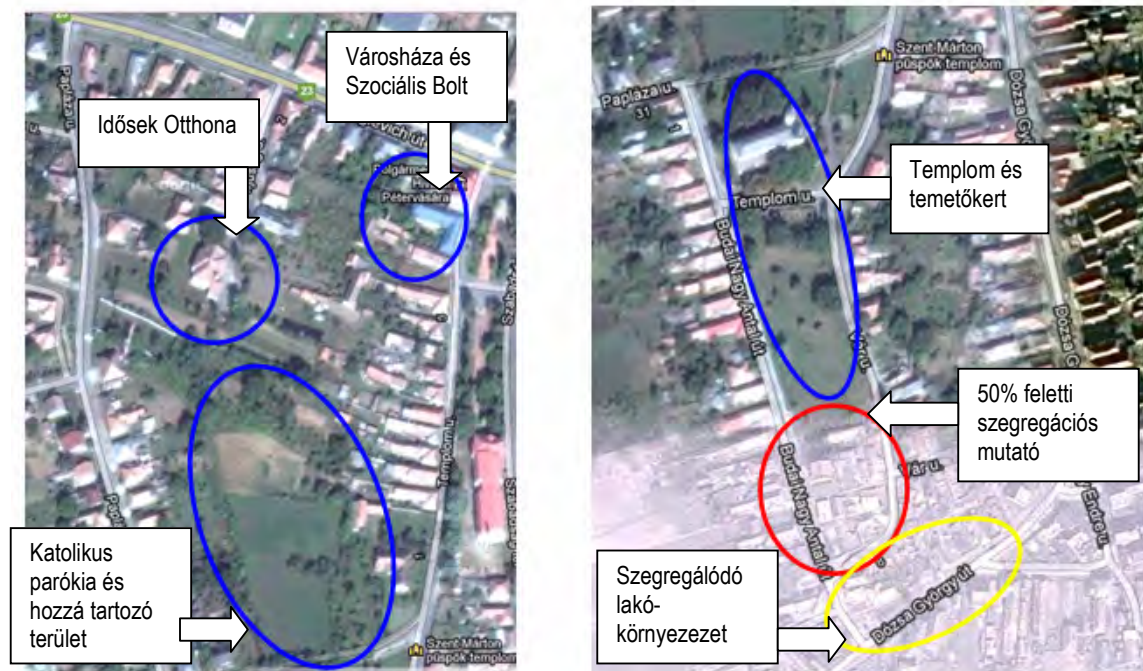

Térkép forrása: Google Earth, saját szerkesztés

26. ábra: Déli (2. sz.) szegregátum eltérő jellegű és problémájú részei

É-i rész

D-i rész

Térkép forrása: Google Earth, saját szerkesztés

VI.2.2. Demográfia és foglalkoztatás

A két érintett terület közül az É-i városrészben található szegregátum népességszáma volt magasabb 2001-ben. A lakosság száma 184 fő volt (a város lakosságának 7%-a), míg a 2. sz. szegregátum területén 124 fő élt (a város lakosságának 5%-a).. A népességnyilvántartó 2013. januári adatai szerint az 1. sz. szegregátum lakosságszáma 188 fő, a 2. sz. szegregátumban pedig 132 fő lakik. Mindkét szegregátumról elmondható, hogy a népesség száma tíz év alatt nem változott egyik irányban sem jelentősen, ebben a tekintetben a szegregálódás nem erősödött.

57. táblázat: Demográfiai mutatószámok, 2001

Mutató	Pétervására	1.szegr.	É-i városrész	2. szegr.	D-i városrész
Lakónépesség száma	2 539	184	947	124	1 592
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,9	31,0	18,3	33,1	16,0
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	61,8	60,3	63,4	52,4	60,9
Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	21,3	8,7	18,4	14,5	23,1

Forrás: KSH

A 2001-es népszámlálás során a lakosságból 197-en nyilatkoztak úgy, hogy valamelyik hazai kisebbséghez tartoznak, ebből 193 fő a cigány, romani, beás csoporthoz tartozónak vallotta magát. Ez az össznépelességen belül 7,4%-ot tett ki. Az adatok alakulását befolyásolja, hogy nem minden roma származású ember vallja magát annak. A szegregátumokra vonatkozóan nincs becslés a roma lakosság arányára, de az önkormányzat információi szerint az É-i szegregátumban többségében van a roma kisebbséghez tartozó lakosok száma. Bár nincsenek pontos adatok a roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan, általánosan elmondható, hogy mind az iskolázottság szintje, mind a lakhatás feltételei, foglalkoztatottság jellemzői kedvezőtlenebbek a lakosság átlagához képest. A cigány származású munkanélküliek foglalkoztatási lehetőségeit az önkormányzat – a többi munkanélkülihez hasonlóan és egyenlő eséllyel – a közmunkaprogramba való bevonással is igyekszik segíteni.

A népesség korcsoportok szerinti megoszlása mind a város, mind a városrészek adataitól lényeges eltérést mutat mind a két szegregátum esetében. A 14 év alattiak aránya mindkét területen 30% feletti, az aktív korúak, s az idősek aránya alacsonyabb a város és a városrészek értékeinél. A két terület korszerkezetében eltérés mutatkozik, az É.i. 1. sz. szegregátum korstruktúrája kedvezőbb, itt magasabb a fiatalok aránya és az aktív népesség aránya megközelíti a városi átlagértéket. Ennek eredményeként az idősek aránya lényegesen alacsonyabb, mint Pétervásárán átlagosan. A 2. sz. szegregátum adatait torzíthatja, hogy itt található a városi Idősek Otthona, összesen 33 lakóval, az idősek aránya ezzel együtt is alacsonyabb a városi átlagnál.

58. táblázat: Képzettség mutatószámai

Mutató	Pétervására	1.szegr.	É-i városrész	2. szegr.	D-i városrész
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	34,0	61,3	35,3	63,1	33,1

Forrás: KSH

A képzettség vonatkozásában elmondható, hogy nagyon magas – a városi átlag közel duplája – az aktív korú lakónépességen belül azok aránya, akik legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, tehát az alacsony képzettségi szint az egyik legsúlyosabb probléma mindkét területen. Valószínűleg ennek eredménye, hogy még a magasnak számító városi és városrészi arányoknál is magasabb az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya az É-i szegregátumban. A szociális városrehabilitációs pályázatoknál az akcióterületekre meghatározott minimum érték 30%. Bár a városi átlagérték is meghaladja a 30%-ot, az É-i szegregátum esetében ez az arány 55,6%. A D-i szegregátumban az érték viszont kedvezőbb mind az adott városrész, mind a város átlagértékétől. Ez a kedvezőbb érték összefüggésben áll a lehatárolt szegregátum vegyes jellegével, hiszen a Templom utcától É-ra fekvő területek nem igazán mutatják a szegregációs

jegyeket. Itt található a városi Idősek Otthona is, és bár az itt élők életkoráról nem áll rendelkezésünkre 2001-es statisztika, valószínű, hogy az alacsony foglalkoztatottsági szint (a 15-64 közöttiek mindössze 17,4%-a) és a gazdaságilag nem aktív népesség kimagaslóan magas aránya (81,5%) ezzel is összefüggésben áll. A foglalkoztatottak aránya az aktív korú népességen belül egyébként mindkét szegregátum esetében rendkívül alacsony, az É-i szegregátumban 23,3%, míg a D-i szegregátumban mindössze 17,4%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya szintén rendkívül magas, az alábbi táblázatból is kiolvasható, hogy az É-i városrészben a háztartások 60%-ában, míg a D-i szegregátum területén a háztartások közel 75%-ában nem volt a 2001-es népszámlálás idején foglalkoztatott. A munkanélküliségi ráta mindkét szegregátum esetében lényegesen meghaladja a város és városrészi – egyébként országos városi átlaghoz viszonyítva magasnak ítéltető – átlagértékeket.

59. táblázat: Foglalkoztatás mutatószámai

Mutató	Pétervására	1.szegr.	É-i városrész	2. szegr.	D-i városrész
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	41,9	23,3	42,9	17,4	41,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	49,2	60,8	50,2	74,3	48,7
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	48,7	55,6	47,8	33,3	49,3
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességen belül	64,9	69,0	64,3	81,5	65,2
Munkanélküliek aránya az akcióterületen (munkanélküliségi ráta)	20,4	52,6	18,3	47,8	21,7
Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya. (Számítás: tartós munkanélküliek száma/ munkanélküliek+foglalkoztatottak száma)	10,2	26,3	7,1	30,4	12,1

Forrás: KSH

A tartósan munkanélküliek aránya mindkét szegregátum esetében nagyon kedvezőtlen, így az alacsony képzettségi szint és a tartós munkanélküliség együttesen még nagyobb problémát jelent az itt élő aktív korúak foglalkoztatottá válása szempontjából. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozók pedig a leginkább kitéttek a leépítéseknek, a jövedelemszint pedig többnyire a minimálbér közelében van.

VI.2.3. Szociális helyzetértékelés

A KSH adatszolgáltatása alapján, a 2001-es népszámlálás idején az É-i szegregátumban az aktív korúak 76%-a, míg a D-i szegregátum esetében 81,5%-a nem rendelkezett rendszeres munkajövedelemmel. Ennek megfelelően nagyon magas volt mindkét területen azok aránya, akik kizárólag állami vagy helyi támogatás segítségével tudták kiadásait, életvitelüket fedezni.

60. táblázat: Foglalkoztatás mutatószámai

Mutató	Pétervására	1.szegr.	É-i városrész	2. szegr.	D-i városrész
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	55,0	76,6	54,3	81,5	55,4
Azon aktív korúak (15-59 éves) aránya, akiknek 2001-ben a jövedelemforrásuk kizárólag állami vagy helyi támogatás volt	21,0	36,9	23,2	32,3	19,6

Forrás: KSH

A városfejlesztési kézikönyv szegregációs mutatója a végzettséget és a munkajövedelem meglétét együttesen vizsgálja. Ez alapján mindkét szegregátumban 50% feletti szegregációs érték mutatható ki.

61. táblázat: Szegregációs mutató

Mutató	Pétervására	1.szegr.	É-i városrész	2. szegr.	D-i városrész
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	25,4	55,0	27,0	58,5	24,4

Forrás: KSH

A segélyezési adatokat tekintve megállapítható, hogy két szegregátumban a népességszámhoz viszonyított segélyezési arányok nem térnek el a városi átlagos arányoktól, tehát az elszegényedés, a munkanélküliségből adódó problémák a település egészét sújtják.

62. táblázat: Segélyezési adatok

Mutató	Pétervására	1.szegr.	2. szegr.
Lakónépesség száma (jelenlegi népesség-nyilvántartási adatok alapján)	2464	188	132
Lakások száma (jelenlegi népesség-nyilvántartási adatok alapján a lakcímek száma)	923	57	37
LFT-ben részesülők száma	328	27	20
Rendszeres szociális segélyben részesülők száma	39	1	1
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	301	78	31
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	344	69	22
Óvodáztatási támogatás	34	12	9

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

VI.2.4. Lakáshelyzet

Mivel önkormányzati bérlakás a városban nem található, a szegregátumok területén lévő lakóházak magántulajdonban vannak. A lakások között különösen az É-i szegregátumban magas arányú, több mint 60% az alacsony komfortfokozatú lakások aránya, de a másik szegregátumban is eléri ez a mutatószám a 60%-ot. Az egyszobás lakások aránya az É-i szegregátumban több mind kétszerese a városi átlagnak, mely 15%-os arány különösen magas a családi házas lakóövezetben.

Az érintett lakásállomány fizikai állapota többnyire leromlott, a bővítést és komfortosítást a házak a műszaki adottságai sem indokolják a legtöbbször, ezekben az esetekben a bontás a legcélszerűbb új építés mellett vagy helyettesítő lakástermékek megvásárlásával biztosítva azok pótlását.

63. táblázat: Lakásállomány mutatószámai

Mutató	Pétervására	1.szegr.	É-i városrész	2. szegr.	D-i városrész
Lakásállomány (db)	923	48	345	35	578
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	33,4	62,5	30,1	60,0	35,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	31,5	60,9	28,2	59,4	33,5
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	7,5	15,2	4,6	12,5	9,3
Laksűrűség (fő/lakás)	2,8	3,8	2,7	3,5	2,8

Forrás: KSH

VI.2.5. Közfogláltatásokhoz való hozzáférés

Tekintettel a település méretére és a szegregátumok elhelyezkedésére, a központban koncentrálódó egészségügyi, művelődési és oktatási szolgáltatások, ugyan úgy, mint az igazgatási és hatósági funkciók, egyaránt könnyen elérhetők mindkét szegregátum területéről.

A helyben történő ellátás a háziorvosi szolgálat, védőőői szolgálat, valamint az Aranykapu Kistérségi Humán Szolgáltató Központ által biztosított a szegregátumokban.

Mindkét szegregátum területéről rendszeres a lakossági kommunális hulladék elszállítása, illegális hulladéklerakás ezeken a területeken sem jellemző.

VI.2.6. Infrastruktúra állapota

A város közművekkel és pormentes utakkal való kiépítettsége szinte 100%-os, egyedül az É-i szegregátumban lévő Szőlő utca ellátatlan mindkét szempontból.

64. táblázat: infrastrukturális ellátottság

	Azon utcák, ahol részben, vagy egészben nem találhatóak	A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma az el nem látott utcában
Vezetékes víz	0	-
Áram	0	-
Közvilágítás	0	-
Szennyvíz-csatorna	Szőlő utca	59
Gáz	0	-
Pormentes út	Szőlő utca	59
Összesen a városban nyilvántartott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma		265

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

VI.3. Közfogláltatások

VI.3.1. Szociális ellátás

Pétervására Város Önkormányzatának 12/2011. (IV.29.) rendelete meghatározza a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében biztosított egyes szociális ellátások rendszerét, igénybevételek feltételeit és módját.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alapellátások biztosítása a Pétervásárai Többcélú Társulás által az Aranykapu Intézmény útján történik. Szociális rászorultság esetén - a szociális alapellátás keretében - a jogosult számára jövedelme kiegészítésére, pótlására az alábbi szociális ellátásokat nyújthatja:

1. lakásfenntartási támogatás,
2. ápolási díj,
3. átmeneti segély.
4. temetési segély.

Az aktív korúak szociális ellátásai

Az aktív korúak esetében a foglalkoztatást helyettesítő támogatás és a rendszeres szociális segély folyósításának feltétele – a Sztv.-ben meghatározottakon túl -, hogy a nem foglalkoztatott személy együttműködjön:

- o foglalkoztatást helyettesítő támogatás esetén az önkormányzattal és a BAZ megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Pétervására-i Kirendeltségével (a továbbiakban: Munkaügyi szerv)
- o rendszeres szociális segély esetén az önkormányzattal valamint az Aranykapu Intézménnyel.

A képviselő-testület az aktív korúak ellátására jogosult személy részére az egészségügyi állapotára, vagy a mentális állapotára való tekintettel rendszeres szociális segélyre való jogosultságot állapít meg. A jogosultságot szakorvos által kiállított igazolással kell alátámasztani és évente kötelező a jogosultság felülvizsgálata.

Az önkormányzat a következő segélyezési rendszert működteti a településen:

Pénzbeli juttatások:

- o **Ápolási díj** (Sztv szerint)
- o **Átmeneti segély:** adható alkalmanként vagy havi rendszerességgel, ha a kérelmező családjában az 1 főre jutó havi jövedelem nem haladja meg egyedülélő esetén a nyugdíjminimum 150 %-át, két vagy több fős háztartásban a nyugdíjminimum összegét. Rendkívüli élethelyzet illetőleg vis major esetén a jövedelmi viszonyoktól függetlenül is adható átmeneti segély. Rendkívüli élethelyzetnek minősül a baleset vagy betegség miatt legalább 3 hónapig tartó munkaképtelen állapot, haláleset. Vis major a természeti csapás, valamint olyan váratlan, előre nem tervezhető kiadás, mely a kérelmező és családja létfenntartását veszélyezteti. Ezekben az esetekben a jövedelemigazolás mellőzendő. Az átmeneti segély egyszeri összeg nem haladhatja meg a 20.000.- Ft összeget. Rendkívüli élethelyzet, valamint vis major esetén az átmeneti segély – rászorultságtól függő – maximális összege 25.000.- Ft. Átmeneti segély 1 naptári éven belül egy háztartásban élő

családnak legfeljebb 2 alkalommal adható. A tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére a segélyt megállapító határozat az év során folyósítandó többszöri segély kifizetéséről is dönthet, meghatározva az alkalmanként kifizetésre kerülő összegeket. Az átmeneti segély természetbeni (különösen az élelmiszer, a tankönyv, a tüzelő segély, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetése, valamint a családi szükségletek kielégítését szolgáló, gazdálkodást segítő támogatás) szociális ellátásként is megállapítható. Ilyenkor az igénybe vett szolgáltatás díjának, illetve támogatás megfizetését vállalja az Önkormányzat.

- o **Temetési segély** (Sztv szerint)
- o **BURSA HUNGARICA Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat:** Pétervására Város Önkormányzata a Nemzeti Erőforrás Minisztériummal együttműködve a hátrányos helyzetű szociálisan rászoruló felsőoktatási hallgatók és felsőoktatási tanulmányokat kezdő fiatalok részére ösztöndíj támogatást nyújt. Hátrányos helyzetű szociálisan rászorultnak minősül az a tanulmányokat kezdő és folytató fiatal, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át. (2) Az ösztöndíj elbírálásának további szempontjai: a pályázó árva vagy félárva, családjában lévő eltartottak száma három, vagy annál több, gyermeket nevel, egyedül neveli gyermekét, valamilyen betegségben szenved, rokkant, vagy a családban folyamatos ellátást igénylő beteg vagy rokkant van, eltartója/szülője munkanélküli, vagy öregségi nyugdíjban részesül, állandó lakhelyén kívüli intézményben tanul, nem részesül kollégiumi ellátásban. Az önkormányzat a támogatás összegét 3.000,- Ft hallgató / hó összegben állapítja meg.

Természetben nyújtott szociális ellátások

Természetben szociális ellátásként nyújthatók az Sztv. 47. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti ellátások. A természetbeni ellátás megállapítása különösen akkor indokolt, ha a kérelmező szociális körülményei vagy az eljáró szerv hivatalos tudomása alapján valószínűsíthető, hogy a támogatás vagy segély pénzben történő juttatása nem kívánt célra kerülne felhasználásra. A rendszeres szociális segély természetbeni szociális ellátás formájában az Sztv. 47. (2) bekezdésében fennálló feltételek esetén – az ott meghatározott mértékben – nyújthatók.

Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Az Önkormányzat a személyes gondoskodás keretében az alábbi szociális alapellátási formákat biztosítja:

- b) házi segítségnyújtás,
- c.) családsegítés,
- d.) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

- o **Étkeztetés** (jogosultság az Sztv. 62. § (1) bekezdésében megjelöltek szerint). Az étkeztetést az Önkormányzat Központi konyhájáról biztosítja az Idősek Otthonán keresztül. Az étkeztetés az étel házhoz szállításával történik, az Idősek Otthona által. A szállítás költségét - 20,-Ft/adag - az ellátást igénybe vevő viseli. Az önkormányzat a jogosultsági feltételek részletes szabályait a következőkben állapítja meg.
 - o szociálisan rászorultak, akik betöltötték a 70. életévüket,
 - o állandó orvosi felügyelet alatt állnak, gyógyszerfogyasztásuk mértéke eléri a közgyógyellátottak egyéni gyógyszerkeretét, amit a háziorvos igazol,
 - o a fogyatékos vagy pszichiátriai betegek ellátásában részesül, amit szakorvos igazol
 - o szenvedélybetegségben szenvednek (alkohol, drog, játékgép, stb.), amiről szakorvosi igazolást bocsát ki
 - o hajléktalanok, a hajléktalanságot lakcímnnyilvántartást vezető szerv igazolja.
- o **Házi segítségnyújtás:** az Önkormányzat a házi segítségnyújtást az Aranykapu Szolgáltató Központon keresztül látja el, az Sztv. 63. §-ban meghatározottak szerint. A házi segítségnyújtás intézményi térítési díja 550 Ft/óra.
- o **Családsegítés:** az Önkormányzat az Sztv. 64. § (1) bekezdésében rögzített családsegítés feladatait szintén az Aranykapu Szolgáltató Központon keresztül látja el.
- o **Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:** az Sztv. 65. §-ában meghatározott feltételek szerint az Aranykapu Szolgáltató Központon keresztül biztosított az ellátás. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás térítési díja 70 Ft/nap, szociálisan nem rászoruló esetén 148 Ft/nap.
- o **Támogató szolgáltatás:** az Sztv. 65/C. §-ában meghatározott feltételek szerint. az Aranykapu Szolgáltató Központon keresztül biztosított az ellátás A támogató szolgáltatás keretében nyújtott személyi segítség térítési díja 550 Ft/óra, szociálisan nem rászoruló esetén 3.230 Ft/óra. A támogató szolgáltatás keretében nyújtott szállítási szolgáltatás térítési díja 70 Ft/km, szociálisan nem rászoruló vagy egyéb személy szállítása esetén 120 Ft/km.

Gyermekvédelem

Pétervására Város Önkormányzatának 2/1998. (II. 4.) rendelete foglalkozik a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról. A rendelet célja, hogy a törvényben foglalt önkormányzati ellátásokkal, intézkedésekkel segítséget nyújtson a gyermekek törvényben deklarált jogainak érvényesítéséhez, gondoskodjon a gyermek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, segítse a szülőket a gyermekükről való gondoskodásban, a hiányzó szülői gondoskodást pótolja.

Az ellátási formák a következők:

A. Pénzbeli ellátások:

- o **rendszeres gyermekvédelmi támogatás:** a gyermek szociális helyzete alapján jogosult: a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, meghatározott pénzbeli támogatásra vagy külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére. A jogosultság alapja a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem mértéke
 - o A nyugdíjminimum 125%-át,
 - o A nyugdíjminimum 135%-át, amely ha a) a gyermeket egyedülálló szülő illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy b) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy c) ha a nagykorúvá vált gyermek nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és a 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be.
- A feltételek fennállása esetén a kedvezmény 1 év időtartamra kerül megállapításra a kérelem beadásának napjától
 - o a gyermek 18 éves koráig, amennyiben addig nem folytat kereső tevékenységet
 - o a gyermek 23 éves koráig, amennyiben nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányokat folytat
 - o a gyermek 25 éves koráig, amennyiben felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul.
- o **Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:** támogatásban részesíthető az a gyermek, akinek a családja létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, és családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja az öregségi nyugdíj minimum másfélszeresét. A Gyvt. 21. § (2) bekezdésben foglaltak szerint a támogatás elsősorban a gyermek eltartásához, iskoláztatásához, gyógyításához, az alkalmanként jelentkező, az átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolat tartásának elősegítéséhez, illetve megszűnést követő visszahelyezéssel járó többletkiadásokhoz nyújtott támogatás. Akinek rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás nem állapítható meg, ha a rendkívüli élethelyzet a szülő, a gondozó helytelen életvezetése miatt következett be. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás összege esetenként maximálisan: 5.000,- Ft, egy évben maximálisan: 10.000,- Ft. A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek esetében a támogatáson felül évente: 6.000,- Ft-ot nem haladhatja meg. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás összegének meghatározásánál az igényelbírálás során figyelembe kell venni a család részére a szociális törvény alapján folyósított

ellátásokat. A szülők helytelen életvitele miatt védelembe vett gyermekek esetében a támogatás csak természetbeni ellátásként nyújtható.

B. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások:

- o **Gyermekjóléti szolgáltatás:** a szolgálat tevékenységére, igénybevételére a Gyvt. 39-40. §-okban foglaltak az irányadók. Ellátja mindazon feladatokat, amelyeket a törvény illetve a törvényhez kapcsolódó végrehajtási rendeletek a hatáskörébe utalnak. A gyermekjóléti szolgálat köteles együttműködni a Gyvt. 17. §. (1) bekezdésében felsorolt szervekkel, jelzésük alapján a veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése érdekében a további intézkedéseket megtenni, illetve a jegyző hatáskörébe tartozó ügyekben a szükséges hatósági eljárást kezdeményezni.
- o **Gyermekek napközbeni ellátása:** a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.
 - o napközi otthoni ellátás felvételi igényeket I. osztályban a beiratkozással egyidőben április hónapban, II.-VIII. osztályokban tanév utolsó hetében mérik fel az osztályfőnökök, a kérelmezők adatait a napközis csoportvezetőkkel közlik. Felvétel tekintetében az iskolaigazgató dönt.
 - o óvodai ellátás: felvétel kérése szülők, gondviselők által szóban történik április hónapban az óvoda vezetője által meghatározott időben. Felvétel az óvoda vezető hatásköre. A gyermekek napközbeni ellátásával kapcsolatos döntés előtt a gyermekjóléti szolgálat javaslatát be kell szerezni. (3) A gyermekek napközbeni ellátásában – óvoda, napközi otthon – részesülők esetén az étkeztetésért fizetendő térítési díj meghatározásának és csökkentésének feltételeit a Gyvt. tartalmazza.

C) gyermekek átmeneti gondozása:

- o **Helyettes szülői hálózat:** a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. [Gyvt. 45. § (1) bek.] A helyettes szülői jogviszonyra egyebekben a 150/1997.(IX. 10.) Korm. Rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

VI.3.2. Lakhatással kapcsolatos támogatások

A. Kamatmentes kölcsön és vissza nem térítendő támogatás

Pétervására Város Önkormányzata a többször módosított 6/2000. (III. 23.) rendelete rendelkezik a helyi lakáscélú támogatásokról. Az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban kamatmentes kölcsönt illetőleg részben vagy egészben vissza nem térítendő támogatást nyújt a pétervásárai lakóhellyel rendelkező és arra rászorultak lakásigénye kielégítése érdekében a következő célokra:

- a) építési telek megszerzéséhez,
- b) új vagy használt lakás megszerzéséhez (építés, vásárlás)
- c) a lakás bővítéséhez
- d) a lakás felújításához

A fenti célokhoz nyújtandó helyi támogatás csak kiegészítő jellegű lehet, minden támogatandó cél esetén a kedvezményezettnek rendelkeznie kell a szükséges önerővel. A kedvezményezett szociális helyzetére tekintettel legfeljebb egy évig terjedő részletfizetési kedvezményt biztosíthat az önkormányzat. célok támogatására az önkormányzat a tárgyévi költségvetési rendeletben biztosított forrás erejéig nyújt támogatást, figyelemmel az egyes célokra vonatkozó sajátos szabályokra. A rendelet szerint rászorult igény jogosultnak tekintendők:

- o fiatal házaspár, ha családjukban az egy főre jutó jövedelmük nem haladja meg az igényérvényesítés évében irányadó minimumnyugdíj 200 %-át,
- o rászorultnak tekinthető az, aki rokkant és a helyi támogatást lakása akadálymentesítéséhez igényli, feltéve, hogy családjában az egy főre eső jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum 200 %-át, egyedülálló esetén a 250 %-át,
- o az előző két ponton kívüli igény jogosult akkor tekinthető rászorultnak, ha családjában az egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum 200 %-át, egyedülálló esetén 250 %-át.

Lakásfenntartási támogatások

A 2011. (IV.29.) önkormányzati rendelet (a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében biztosított egyes szociális ellátások rendszeréről, igénybevételük feltételeiről és módjáról) rendelkezik a lakásfenntartási támogatások feltételeiről és mértékéről. E szerint a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez - a helyi lakásfenntartási támogatást önálló ellátásként nyújtja a település közigazgatási területén annak a tulajdonosnak vagy bérlőnek, aki háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg a

nyugdíjminimum összegének 250 %-át, továbbá a lakáshasznosításból származó jövedelemmel nem rendelkezik.

A helyi lakásfenntartási támogatás megállapítása során az elismert lakás nagyság mértéke, továbbá az egy négyzetméterre jutó havi lakásfenntartási költség megegyezik az Sztv. 38. § (3) és (4) bekezdésében meghatározott lakásnagysággal valamint költséggel. A helyi lakásfenntartási támogatás egy hónapra jutó összegét (pontos kiszámítása az Sztv. 38. § (6) bekezdés b.) pontja szerint) minimális összege 2.500,- Ft, maximális összege 15.000.- Ft.

A normatív és a méltányossági lakásfenntartási támogatás iránti kérelmeket a Hivatalnál évente két alkalommal lehet benyújtani, a lakásfenntartási kiadásokkal kapcsolatos fizetési kötelezettség felmerülése esetén. A lakásfenntartási támogatás összege alkalmanként 15.000.-Ft. A lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani. A lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

VI.3.3. Oktatási nevelési rendszer

A város egyetlen általános iskolájában az elmúlt évek során egyre magasabb volt hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya. Az iskola a családokban tapasztalható negatív folyamatok (munkanélküliség, elszegényedés) tanulókat érintő hatásait csak korlátozott mértékben képes befolyásolni. A gyerekek adottsága, családi viszonyai csak közvetve befolyásolhatók, szociális helyzetük javítása, hátrányuk leküzdésének segítése folyamatos feladat.

Halmozottan hátrányos helyzetűnek minősülnek azok a gyermekek és tanulók, akiknél megállapítható, hogy egyik szülőnek sem magasabb az iskolai végzettsége 8 általánosnál és emellett:

- gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak,
- tartós nevelésbe vettek (korábbi elnevezéssel az állami gondozásba vettek közül az állandó gondozásba vettek),
- a jegyző védelembe vett.

65. táblázat: Az iskolában regisztrált HH, HHH és SNI tanulók száma, 2012-13-as tanév

Feladat ellátási hely megnevezése	Települése	Címe	Funkció	Főállású pedagógusok száma	Gyermekek, tanulók szám	HH	HHH	SNI
Tamási Áron Általános Iskola	Pétervására	Szabadság tér 12.	Székhely	33	418	263	171	46
Erdőkövesdi Tagiskola	Erdőkövesd	Petőfi út 2.	Telephely	2	16	7	3	-

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

66. táblázat: Tamási Áron Általános Iskola adatai részletesen

Mutató	fő
Általános iskolai feladat ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	2
Általános iskolai osztálytermek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	22
Az általános iskolai osztályok száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	18
Általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással és magántanulókkal együtt)	434
Általános iskolai magántanulók száma	1
Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók száma	46
Gyógypedagógiai oktatásban részesülő általános iskolai tanulók száma (integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül)	1
hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma	270
Halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma	174
Általános iskolában tanuló első évfolyamosok száma (gyógypedagógiai előkészítő osztályok tanulóival együtt)	44
8. évfolyamosok száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	67
A napközis tanulók száma az általános iskolákban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	107
Átmeneti és tartós állami nevelésbe vettek száma	20

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

Az iskola pedagógiai programja szerint minden gyermek - a sajátos nevelési igényű gyermekeke is – integrált oktatásban részesülnek, ez alól csak a szakértői vélemény alapján lehet eltérni. Ennél a célcsoportnál cél a szocializáció elősegítése, az eredményes kommunikáció és problémamegoldás területének fejlesztése. Az integrált nevelés révén a nem csak az érintett gyerekek beilleszkedésének segítése a cél, de a környezet, azaz a többi gyermek befogadó és alkalmazkodóképességének erősítése is.

A hátrányos helyzetű tanulók felkészítésében nagy szerepet játszik a 2008 óta zajló IPR, azaz az integrációs- és képesség-kibontakoztató felkészítés pedagógiai rendszerének programja.

Az integrált nevelés keretében minden diák hozzáfér a TIOP-1.1.1/07/1 kódszámú pályázat keretében megvalósult informatikai eszközökhöz (tanulói laptopok, interaktív táblák, számítógépek), valamint a TÁMOP-3.1.4/08/2. Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés pályázat eredményeként megvalósított pedagógiai programhoz.

Az óvodába járó 75 gyerekből 59 hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű 41 gyermek.

Mint látható, mind az óvodában, mind az általános iskolában nagyon magas a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya. Az óvodában a HH-s gyerekek aránya 78%, míg az iskolában 62%.

67. táblázat: A HH és HHH-s gyerekek száma a szegregátumokban

Mutató	Általános iskola és óvoda	1.szegr.	2. szegr.
HH gyerekek száma	329	59	37
HHH gyerekek száma	215	26	29

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

Az általános iskola adatszolgáltatása szerint a tanulók mintegy 46%-a roma származású

VI.3.4. Középfokú és felnőttképzés

A Vidékfejlesztési Minisztériumhoz tartozó VM ASzK – Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium révén középfokú oktatási intézménnyel is rendelkezik Pétervására.

A 4 évfolyamos szakközépiskolában mezőgazdasági képzés folyik, érettségi után mezőgazdasági technikus és gépészmérnök képesítések szerezhetők. A szakiskolai képzés OKJ-s végzettséget ad a következő területeken: virágkötő és virágkereskedő, kertész, pék, mezőgazdasági gépész.

Azok a tanulók, akiknek nincs alapfokú iskolai végzettsége, a Köznevelési Híd II. programban megszerezhetik a szakképzésbe történő bekapcsolódáshoz szükséges elméleti és gyakorlati tudáselemeket. A program záróvizsgával fejeződik be, amely után a tanuló a szakképzési évfolyamon folytathatja tanulmányait.

A Szakképző Iskolában 220 középiskolás tanul a 2012/13-as tanévben. Az iskolában is rendkívül magas arányú a HH és HHH tanulók aránya.

68. táblázat: VM ASzK – Mezőgazdasági Szakképző Iskola adatai

Mutató	fő
Tanulók száma	220
Kollégisták száma	38
Pétervásárai lakhellyel rendelkezők száma	30
HH tanulók száma	23
HHH tanulók száma	94

Forrás: VM ASzK – Mezőgazdasági Szakképző Iskola

2003 óta az iskola akkreditációval rendelkező felnőttképzési intézmény, az elmúlt években a következő felnőttképzési OKJ-s tanfolyamokat indították:

- o Aranykalászos gazda
- o Ezüstkalászos gazda
- o Növényvédő és méregraktár-kezelő
- o Mezőgazdasági erő- és munkagépező
- o Mezőgazdasági vontatóvezető
- o Mezőgazdasági technikus

A fenti tanfolyamok mellett az iskola vizsgáztató helyként is működik, az első félévben induló 5 képzési tanfolyamon összesen 168 fő vett részt.

VI.3.5. Foglalkoztatás

Az önkormányzat egyik legfontosabb célkitűzése, hogy a segélyezési rendszer helyett/mellett a lehetőségekhez képest kihasználja a közmunkaprogramban adódó lehetőségeket, s így a munkaerőpiacon elhelyezkedni nem tudó lakosoknak munkalehetőséget biztosítson. A program bemutatása a IV..2. 5. fejezetben került részletesen bemutatásra.

A munkaügyi központ számos eszközzel igyekszik az elhelyezkedést támogatni (pl. képzések szervezése, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása, stb). Továbbra is megállapítható, hogy a foglalkoztatáspolitikai szempontjából hátrányos helyzetű csoportok, megváltozott munkaképességűek egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerő-piacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, s ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések azért is szükségesek, mert a nyilvántartásból kiszoruló csoportok a munkaerőpiacon összetett szemléletbeli hátrányokkal küzdenek, így aktív támogatásban a munkanélkülieken belüli arányuknál kisebb százalékban vesznek részt.

VII. STRATÉGIA

Pétervására célrendszerének megfogalmazásakor széleskörű, és a tervezés kezdetétől folyamatos volt a külső szereplők bevonása. A kommunikációs-partnerségi folyamatnak köszönhetően a jövőképben és a célhierarchiában megfogalmazottak a helyi társadalom, a képviselők és a településhasználók (pl. civil és gazdasági szereplők) által fontosnak tartott célokat tartalmazzák.

A stratégia tervezés alatt a társadalmasítás folyamata már a helyi értékek és problémák feltérképezésénél megindult. A lakosság, a civil szervezetek véleménye, igényei beépítésre kerültek a stratégiába is; illetve nagyban segítették a munkát a stratégiai hangsúlyok megtalálásánál, valamint az egyes akcióterületi fejlesztések meghatározásánál.

(A partnerségi folyamat egyes elemeinek és eredményének részletes bemutatását lásd a Partnerség című fejezetben.)

Fontosnak tartjuk annak hangsúlyozását, hogy Pétervásárán jelen tervezés időpontjában csak a 2001-ben készült településfejlesztési koncepció állt rendelkezésre. A területrendezési eszközök (szerkezeti és szabályozási terv, koncepció) 2002-ban készültek, az azóta erősen megváltozott társadalmi és gazdasági környezet szükségsszerűvé tette a célok újrafogalmazását.

A stratégiában megfogalmazott jövőkép kifejtésre kerül különböző tematikus és városrészi célokban, amelyek megvalósulásához szükséges fejlesztések révén az egyes településrészek alapfunkciója, identitása, meglévő karaktere erősödik.

VII.1. Jövőkép, átfogó és tematikus célok

A stratégiai adottságokon alapuló elemzés során kerültek meghatározásra a várost leginkább meghatározó tényezők, amelyek befolyásolják Pétervására jelenét és jövőjét. s amelyben rejlő lehetőségekre támaszkodva – vagy éppen korlátozó jellegüket figyelembe véve - más-más értékválasztás és fejlődési irány határozható meg:

Fekvés

- o Földrajzi elhelyezkedés – belső periféria
- o Fő útvonal (23. sz. út), távol a fő infrastrukturális tengelyektől
- o Természeti táj, értékek

Gazdasági környezet

- o Sikeres közfoglalkoztatási program

- o Laktanya - lehetőség
- o Kiaknázatlan turisztikai potenciál
- o Alacsonyan képzett munkaerős

Regionális környezet

- o Határozott vonzáskörzet, gazdag intézményi ellátottság (Pétervásárai Kistérség központja; Pétervásárai járás központja)
- o Sokrétű kistérségi együttműködések

Szellemi potenciál

- o Magas arányú roma népesség, munkanélküliek alulképzettsége
- o Helyi civil szervezetek, kisvárosi élő kapcsolatok
- o meglévő intézmények – szellemi kapacitás
- o hagyományok

Települési adottságok

- o Nyugodt, biztonságos kisvárosi környezet
- o lakóterületi tartalékok
- o Jó közműellátottság
- o Tradicionális településközpont, de falusias, leromlott állapotú

A fejlesztési irányok meghatározásánál egyrészt az II. fejezetben értékelt belső adottságokat, értékeket, korlátokat és igényeket kell figyelembe venni, másrészt a külső környezetben zajló trendeket, folyamatokat. Ezeknek a figyelmen kívül hagyása ugyanis folyamatos lemaradást eredményez, s strukturális problémákat okoz az egyes ágazatokban. Az alábbiakban a legfontosabb általános trendeket, folyamatokat foglaljuk össze:

Társadalom	Előregedés, életstílus változás, korosztályok közötti határok elmosódása
Környezet	Fenntarthatóság, környezetvédelem, a natura, a természet közeli helyek felértékelődése
Gazdaság	Innováció, mobilitás, képzés, márkák
Oktatás	Integráció, szakképzés
Kultúra	Szabadidő eltöltés átértékelődése, fogyasztói magatartás és értékrend megváltozása
Turizmus	Új szükségletek, célcsoportok átrendeződése
Társadalmi ökológia	A privát szférák megléte mellett szükség van a közösségi terekre, a gyülekezési pontokra, új formák a szomszédság társadalmi és demográfiai összetételében
Terület-felhasználás	Tudatosabb a beépített- és zöldterület hasznosítás, használati érték + az identitás megőrzése
Településhálózat	Hierarchia helyett városok térszervező ereje, együttműködése a vidékkel, környező településekkel
Épített környezet és városkép	A közösségi és magán, egyéni érdekek együttműködése közelítése egymáshoz, városmegújítás
"az új" Urbanizáció:	Az új életstílus, életérzés új városi formái, a biztonságos, fenntartható élet
Vendégforgalom	Tematikus kínálat, komplexitás, vendéglátás

Városfejlesztési koncepció metodikáját alkalmazva két jövőkép alternatíva került megfogalmazásra:

1. Gazdaságfejlesztési forgatókönyv: Pétervására a Pétervásárai térség gazdasági és intézményi központja
2. Városminőség fejlesztési forgatókönyv: Elsődleges cél a lakó-, intézmény- és rekreációs területek fejlesztése, mennyiségi és minőségi javítása, az itt élők életminőségének javítása.

Mind a két felvázolt steril (szélsőséges) forgatókönyv változat elképzelhető lehet Pétervására jövőjét tekintve, de a település lehetőségeit és céljait tekintve a két forgatókönyv változat között elhelyezkedő átmeneti forgatókönyv, s ennek alapján megfogalmazott jövőkép került megfogalmazásra.

VII.1.1. Jövőkép

Építőkövek, amelyekre a jövőkép alapvetően épül:

- Kistérségi és járási központ – adminisztratív és valódi funkcionális vonzáskörzet, intézményi és szolgáltatási koncentráció
- Fenntartható vidékfejlesztés
 - Természeti, táji értékekre alapozott természet közeli és rendezvényturizmus
 - Hagyományok, kultúra megőrzése, bemutatása
 - Önfenntartó gazdálkodás (mező- és kertgazdálkodással saját intézmények és helyi lakosok ellátásának biztosítása, foglalkoztatási lehetőségek megteremtése, szaktudás átadásával tágabb piacra való kilépés, termékfejlesztés; fűtőanyag előállítása energiaerdők telepítésével, stb.)
- Motivált, összetartó és együttműködő közösség
- Minőségi lakókörnyezet, rendezett városközpont
- Város- és térségmarketing, külső- és belső kommunikáció

Jövőkép: Pétervására erős és stabil vonzáskörzettel rendelkező, gyarapodó népességszámú város, mely szervesen együtt él a köré szerveződő vidékkel. A természeti, kulturális és emberi erőforrások kiaknázásával sokoldalúan fejleszti gazdasági, foglalkoztatási bázisát, melyben kulcsszerepet játszik a helyi közösség számára szükséges javak előállítása és a helyi fogyasztás. Szolgáltatásainak sokszínűségével és a lakókörnyezet minőségével biztosítja mind az itt élők, mind az ide látogatók igényeit. A környezet minőségének fejlesztésében és fenntartásában, a fiatalok megtartásában és a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésében kulcsszerepet játszik a helyi összetartó, szolidáris és tevékeny közösség.

A választott Jövőképben meghatározott dinamikus fejlődő és egyben belső komfortját megteremteni képes kisváros létrehozásához és fenntartásához helyzetbe kell hozni a gazdasági szféra potenciális helyszíneit és diverzifikálni szerkezetét, amely egyrészt jövedelmet és munkalehetőséget biztosít az itt élőknek, s közvetetten biztosítja a városi környezet további fejlesztését és fenntartását.

Ezt a célt csak összehangolt, egymásra épülő lépések eredményeként lehet elérni. A fő cél az, hogy Pétervására erőteljesebb gazdasági bázissá váljon, már rövidtávon is növelje térszervező erejét, elegendő és megfelelő gazdasági szereplőt vonzzon a településre és mikro-regionális szinten képes legyen munkahelyeket biztosítani.

A Pétervásárai térség innoválásának motorjaként létre kell hozni a fenntartható vidékfejlesztés helyben működő modelljeit. Ezen a területen különösen fontos a helyben foglalkoztatást elősegítő marketingmunka (befektetés-ösztönzés), a helyi javak megtermelése, s ehhez kapcsolódóan a helyi fogyasztás és a tágabb piacra való jutást biztosító termékfejlesztés erősítése. Szükség van egyfajta „öngondoskodó” modell megvalósítására, valamint a táji és történeti hagyományokat kiaknázó turizmusgazdaság erősítésére, menedzselésére.

Ki kell aknázni a társadalmi szervező erőket, a Pétervásáráért tenni akaró emberek lendületét, tovább kell építeni „jó híret”, pozitív imázsát, illetve erősíteni az itt élők identitástudatát, közösségi összetartozását.

A társadalmilag és gazdaságilag fenntartható fejlődés megvalósulása, a település hosszú távú prosperitása feltételezi a térségi szereplők közötti nagyfokú egyeztetést és együttműködést.

VII.1.2. Átfogó célok

A jövőkép hosszú távon, 15-20 év alatt érhető el reálisan. A jövőképből levezethető, **átfogó cél**, hogy Pétervására a térségi, járási központi szerepkör további növelése mellett erősítse gazdasági bázisát és biztosítsa az itt élők komfortérzetének fizikai, szellemi és szociális feltételeit. Összességében egy komfortos, élhető és környezetét is megújítani képes **vidékfejlesztési központ kialakítása** az átfogó cél. Ez két terület – tulajdonképpen a fejlesztési forgatókönyvben is felvázolt fejlesztési irányok – együttes és komplex fejlesztésén keresztül valósítható meg.

Fenntartható gazdaságfejlesztés feltételeinek megteremtése

Az adottságokból és a történelmi hagyományokból adódóan Pétervására jelentős mezőgazdasági és erdőterületekkel rendelkezik, melyek megművelése, hasznosítása az utóbbi évtizedekben jelentősen visszaszorult. A Start közmunkaprogramnak köszönhetően az önkormányzat folyamatosan bővíti a gazdálkodás területét és diverzifikálja annak szerkezetét. A programon keresztül megtanítja a résztvevőket a gazdálkodási ismeretekre, s munkalehetőséget biztosít számukra. Cél az, hogy ennek bázisán, s a helyben lévő Mezőgazdasági Szakiskola tudását, kapacitását felhasználva egy know-how központ jöjjön létre Pétervásárán, ahol az elmélet és a gyakorlat találkozik, s mely az ország más területén is adaptálható gazdálkodási modellek megvalósítását eredményezi. A helyben való felhasználáson túl – mely már megkezdődött az intézmények ellátása és a szociális boltban való árusításon keresztül – a feldolgozás, termékfejlesztés, márkásítás és ennek tágabb piacra való eljuttatása, értékesítése a rendszer továbbfejlesztését jelentheti. Ez a modell épít a helyi erőforrásokra (természeti és humán), értéket közvetít, s hozzájárul a településen élők öngondoskodásának erősítéséhez. .

A gazdasági bázis erősítésének másik fontos összetevője, hogy a foglalkoztatási szerkezetben a feldolgozóipari, illetve terciér szektorban adódó munkalehetőségek is bővüljenek, a mai gazdasági területként nyilvántartott, de alulhasznosított területek benépesüljenek vállalkozásokkal, új befektetők érkezzenek a városba. Ebben a vállalkozásélénkítésben, befektetés-vonzásban az önkormányzat aktív szerepet kíván vállalni, minden segítséget és információt megadva a betelepülni vágyók számára.

Harmadik fontos pillért a gazdaságfejlesztésben az épített és természeti környezeten alapuló fejlesztések jelentik Pétervására számára. Eger és a Mátra jól csengő turisztikai desztinációk a közelben, ezért mérlegelni szükséges a turizmuson alapuló fejlesztések irányát, volumenét. Ugyanakkor az említett potenciálra építve, az adottságok kínálattá fejlesztésével, a településkép rendezésével, valamint a sportesemények és egyéb hagyományra épülő rendezvények bevezetésével turisztikai kínálata fejlesztethető. Az egymást erősítő fejlesztési lépésekkel, illetve intenzív térségi együttműködéssel Pétervására egy csillagtúra-szerű központtá válhat, ahonnan a látványosságok 1-1 napra elérhetők, és helyben is rendelkezik kikapcsolódási és szórakozási lehetőségekkel.

Mind a befektetés-ösztönzéshez, mind a turisztikai irányú fejlesztések piaci sikeréhez erős és tudatos kommunikációra és marketing tevékenységre van szükség, melynek folyamatosan és párhuzamosan kell folyniuk a fizikai fejlesztésekkel.

Fontos, hogy a település partnereinek tekintse a vállalkozókat, folyamatos kommunikáció segítségével tájékozódjon igényeikről, kínáljon együttműködési lehetőséget a helyi fejlesztések

megvalósításában. Az önkormányzat gyakorlatilag felvállalja ezt a menedzsment szervezetet, és ezt a tevékenységet a jövőben még tudatosabban, tervezettebben kívánja folytatni.

Települési belső komfort és társadalmi kohézió megteremtése

Ahhoz, hogy Pétervására valóban komfortos, vonzó településsé és lakóhellyé váljon, egyrészt a lakókörnyezet és szolgáltatások megfelelő minőségű biztosítása, másrészt az emberi kapcsolatok, a gondoskodó és egymásra figyelő közösség egyaránt szükségesek. Térségi, járási központként már ma is gazdag intézményhálózattal és szolgáltatási struktúrával rendelkezik a város – különösen, ha figyelembe vesszük a város lakosságszámát –, ennek az igények és a fenntarthatóság figyelembe vételével történő továbbfejlesztése a központ szerepkör megtartásának fontos iránya. A fizikai környezet fejlesztésénél is prioritást kell helyezni azokra az elemekre, melyek a közösségi összetartozást, az integrációt és az egyéni élethelyzetek támogatását szolgálják. Ezen a területen kimagasló helyet foglal el a kultúra, az oktatási intézményeken kívüli tanulás, a szabadidő és sporttevékenységeket kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése.

Az élhető kisváros működéséhez természetesen szükség van a biztonságos és kulturált közlekedés feltételeinek kialakítására, az épített környezet folyamatos fejlesztése melyek mind hozzájárulnak egy XXI. századi élhető kisváros feltételeinek megteremtéséhez.

VII.1.3. Középtávú, specifikus célok

A, Foglalkoztatási lehetőségek bővítése, diverzifikálása; gazdaságélénkítés

A kiegyensúlyozott, stabil foglalkoztatás feltételeinek megteremtése a legfontosabb célkitűzés középtávon. Csak ennek a célnak a megvalósítása eredményezheti azt, hogy a városból való elvándorlás mértéke csökkenjen, stabilizálódjon, sőt hosszú távon lassan növekedjen a népességszám, és mind a legfiatalabb korosztály, mind az aktív korban lévő népesség száma és népességen belüli részaránya emelkedjen.

Tervezett eszközök, beavatkozási területek:

A foglalkoztatást biztosító ágazati profilok bővítése, a kis és középvállalkozások működésének támogatása, a helyi, alacsonyan képzett munkavállalók elhelyezkedési lehetőségeinek bővítése a következő operatív lépéseken keresztül történik:

- Start közmunkaprogram folytatása – ennek továbbfejlesztése egyrészt a programba bevonható ágazatok bővítésével, az alkalmazási területek szélesítésével, másrészt vertikális irányú fejlesztés a következő területeken: helyben megtermelt javak helyi fogyasztását támogató eszközök, módszerek alkalmazása, termékfejlesztés, márkásítás

és értékesítés nagyobb piacokon. Fontos cél egy olyan önkormányzati gazdálkodási és foglalkoztatási modell kidolgozása, ami a Start program esetleges megszűnése után is fenntartható. Szintén a program integrált jellegét erősíti, hogy a foglalkoztatási lehetőségeket képzési programokkal kapcsolja össze, így a humán erőforrás fejlesztés területéhez is kapcsolódva.

- Helyi kötődésű vállalkozói szféra együttműködésének és működésének támogatása
- Marketing – befektetés-ösztönzés, kiajánlás, együttműködés a gazdasági területek tulajdonosaival – a lakókörnyezetet nem zavaró és a lakosságra nem veszélyes ágazatok megtelepedésének menedzselése

B, Sokszínű, fenntartható, értékekre építő turizmus

A világban bekövetkező változások, a turizmussal szemben is új követelményeket támasztanak. Amíg korábban, a településre érkező, nyári szabadságukat itt töltő, elsősorban budapesti üdülők még csak a pihenést, a nyugalmat keresték, addig napjaink turistája többre vágyik. A munka jelentőségének változása miatt számára a szabadidő értékesebbé válik, azt a korábbiaktól eltérően minél hasznosabban, minél aktívabban szeretné eltölteni. A szabadidőben fontossá válik az élmény és információgyűjtés, a kulturális fejlődés és a továbbképzés. A helyválasztásban pedig felértékelődött a natúra, a vadon, a még érintetlen természeti, valamint a karakteres épített környezet. Egy ilyen jellegű igényváltozás korában Pétervására és térsége javíthatja pozícióit, és más körzetekkel szemben előnyre tehet szert, ha felismeri a pozitívan kiaknázható fejlődési tendenciákat, megfelelő környezetet hoz létre és megteremt a szerkezeti alkalmazkodás feltételeit. Legyen szó a megfelelő infrastruktúráról, szakképzett, hozzáértő munkaerőről, vagy többletértéket hordozó szolgáltatásokról.

Ehhez azonosíthatóvá kell tenni a különböző tájrészleteket, biztosítani kell az attrakciók élvezhetőségét, színvonalát és vonzerejét. Eladhatóvá kell tenni a térség identitását, speciális karakterét, jellegzetességét, a táj, a természet szépségét éppúgy, mint kulturális értékeit. Oly módon kell kiajánlani, tálni, bemutatni és átadni a térségben található értékeket, információkat, hogy az fogyasztásra bátorítsa a tér használóit, úgy a rendezvények látogatóit, mint az ideérkező turistákat.

Egy olyan térségi elemeket magába foglaló, komplex vendégforgalmi stratégia kialakítására van szükség, amely egységbe foglalja a természeti környezet látnivalóit, attraktivitásait, és képes felsorakoztatni és hozzáférhetővé, megélhetővé tenni az épített és kulturális elemeket is.

A turisztikai értékek és helyi és térségi események szolgálhatnak alapul egy hosszú távú program kidolgozásához. A térségi együttműködéshez és a fejlesztések intenzívebb beindításához a feladatokat és szereplőket azonosításával kell kezdeni. A térség adottságait csokorba rendezve, összetett, sokszínű kínálattá formálva lehet önálló „alakot”, formát adni a térségnek. Ebben a rendszerben Pétervására közvetítő, szervező és elosztó központ lehet, amennyiben elsőként kezdi

meg az erre irányuló koordináló, szervező és marketing munkát. Az integráló szereppel, a turizmus-termék fejlesztése, az összetett kínálat keresletnek megfelelő formálása és kiejánlható terméké alakítása a központtá válás útja.

Mindennek megvalósításához a település, a térség adottságai kedvezőek, de a lehetőségek többnyire kiaknázatlanok, azt is mondhatjuk, hogy jelenleg a kínálati struktúra elmarad a kiszolgáló háttér-infrastruktúrától

Tervezett eszközök, beavatkozási területek:

- Kínálat fejlesztése, adottságok kihasználása, vonzerővé fejlesztése a hozzáférés és a felújítások révén (kastély, római katolikus templom: „Palóc Katedrális”; tájház kialakítás, stb.)
- Rendezvények továbbfejlesztése (kultúra/hagyományok, sport, konferencia)
- Turizmusmarketing és menedzsment

C, Kellemes, rendezett, komfortos település

Pétervására 1989 óta város, de városi múltja, központi szerepköre visszanyúlik a történelmi időkre. A település ennek ellenére csak kevés olyan karakteres építménnyel rendelkezik, mely városi jelleget kölcsönözne neki napjainkban. Tulajdonképpen nem is az a cél, hogy ez megváltozzon, hanem a településkép rendezése, a szép, ápoltság és funkcionálisan is működő települési környezet kialakítása, amelyben a régi szép épületek is méltó környezetbe kerülnek. A szebb, esztétikailag is vonzó településkép erősíti az itt élők identitástudatát, a büszkeség forrása lehet, mely szintén fontos eleme mind a társadalmi összetartozásnak, mind a népességmegtartást irányzó törekvéseknek.

Tervezett eszközök, beavatkozási területek:

A települési komfortot növelő legfontosabb operatív feladatok a következők:

- Városmag központi zöldterületeinek rendezése, közösségi terek kialakítása
- Játszóter felújítása, 6 év alattiaknak játszóelemek elhelyezése
- Fásítás, közterületeken növényzet megújítása
- Parkolás rendezése a városmagban
- Lakókörnyezetben ágyazott gazdasági területek környezetének rendezése, fizikai állapot, funkcióváltás/hasznosítás támogatása
- Városmagban csomópont körforgalommá alakítása
- Járdák folyamatos felújítása, hiányzók kiépítése
- Távolsági buszpályaudvar megfelelő kialakítása
- Szőlő utcai városrész komplex megújítása (lakó és közterületek)
- Lakosság energiahatékonysági törekvéseinek támogatása
- Üresen álló, elhanyagolt családi házak felújítása elbontása és a terület hasznosítása

- Belső kertek rendbehozatalának ösztönzése

D, Minőségi intézményi infrastruktúra és szolgáltatások

A kistérségi központi szerepkör fenntartása és a fiatal képzett rétegek megtartása csak úgy lehet eredményes, ha a városban megfelelő minőségben elérhetőek a mindennapi élethez szükséges szolgáltatások, valamint a szabadidős és sportolási lehetőségek.

Tervezett eszközök, beavatkozási területek:

A fő fejlesztési feladatok ezen a téren középtávon a következők:

- Piacter kialakítása
- Kiskereskedelmi, szolgáltató szektor fejlődésének támogatása
- Kulturális, közművelődési intézmények bővítése, felújítása, esetleges áthelyezése (Művelődés Háza, könyvtár)
- Kastély épületének funkciókkal való megtöltése
- Sportinfrastruktúra fejlesztése (sportcsarnok és kapcsolódó létesítmények, Bocsi Sporttelep további fejlesztése)
- Egyéb, közfunkciókat betöltő épületek folyamatos karbantartása, megújítása, nem önkormányzati fenntartású épületek esetén partnerség

E, Együttműködő, szolidáris, összetartó közösség

A fizikai, beruházási jellegű fejlesztések csak akkor érik el céljukat, s csak akkor lesznek fenntarthatók, ha a városlakók használják és törődnek megteremtett értékeikkel. Az életminőség szempontjából felértékelődő személyes kapcsolatoknak meg kell teremteni a helyszíneit, a találkozásra, interakcióra alkalmas pontjait. Még egy ilyen kis város esetében is igaz, hogy társadalma rendkívül összetett, a közös múlt és közösség által létrehozott értékek ugyanakkor képesek az összetartás erősítésére. Pétervásárán nagy hagyománya van az aktív civil életnek, a civilek közötti együttműködésnek, s egy-egy – többnyire karitatív jellegű - cél érdekében közös programok, akciók megszervezésének. Ennek fenntartása, erősítése továbbra is kiemelten fontos. A szolidaritás, az egymásra figyelés és a kulturált egymás mellett élés olyan alapvető értékek, melyet folyamatosan közvetíteni, tanítani kell egy közösségben.

Tervezett eszközök, beavatkozási területek:

Ennek fontos összetevői a következők:

- Öngondoskodás és családi nevelés támogatása (kertművelés, energiatakarékos háztartás, háztartási és gyermeknevelés ismeretek átadása a lakosságnak)
- A szociális intézmények szolgáltatásainak meg- és elismertetése a lakossággal, a segítségnyújtás lehetőségeinek, formáinak propagálása

- Különböző generációk közös programjainak támogatása
- Tevékeny civil szervezetek tevékenységének támogatása
- Hagyományörzés formáinak támogatása, feltételek megteremtése
- Önkéntes munka népszerűsítése közösségi és karitatív célok esetén
- Közös ünnepek, városi piknikek szervezése

VII.1.4. Városrészi célok

Az egyes településrészek sajátos adottságaiknak, fejlődési lehetőségeinek és korlátainak megfelelően vesznek részt a település egészére vonatkozó célok elérése érdekében megvalósuló fejlesztésekben. Tekintettel a város méretére és a városrészi felosztásra, a fizikai fejlesztési beavatkozások többnyire a D-i városrészben valósulnak meg, míg a közösség erősítését célzó fejlesztések az egész lakosságra – s így mindkét városrészre érvényesek.

Déli városrész:

Elsődleges cél a város központi területeinek fizikai megújítása, a meglévő funkciók kapacitásainak bővítése, minőségi javítása, valamint a szegregált területek integrált kezelése. Itt koncentrálnak az intézményi, kereskedelmi és szolgáltatási funkciók, melyek biztosítják az egész város, de a térségi igények kiszolgálását is. A D-i városrészben találjuk azokat a turisztikai lehetőségeket is, melyek kínálattá fejlesztése egyben a helyi identitás legfontosabb hordozói is (templom, kastély, körkápola). Másrészt itt található a város egyik szegregátuma is, az itt élők helyzetének javulásához a környezetükben zajló fejlesztések is jelentősen hozzájárulnak majd. Jelentős lakosságszám bővüléssel hosszútávon sem számol a város, a kiskereskedelmi, ellátó funkciók minőségi fejlesztésének támogatására van ezért szükség. A fejlesztések vonatkozásában elmondható, hogy azok a már meglévő helyszínek további minőségi és kapacitásfejlesztését irányozzák elő elsősorban. Áthelyezés csak a buszpályaudvar és a könyvtár vonatkozásában merül fel, de az elhelyezésre / áthelyezésre vonatkozó részletes terv még nem készült.

Tervezett eszközök, beavatkozási területek:

- Városközpont zöldterületeinek rendezése, közösségi terek kialakítása
- Játszótér felújítása, 6 év alattiaknak játzóelemek elhelyezése
- Fásítás, közterületeken növényzet megújítása
- Parkolás rendezése a városközpontban
- Lakókörnyezetbe ágyazott gazdasági területek környezetének rendezése, fizikai állapot, funkcióváltás/hasznosítás támogatása
- Városközpontban csomópont körforgalommá alakítása
- Járdák folyamatos felújítása, hiányzók kiépítése

- Távolsági buszpályaudvar megfelelő kialakítása
- Piac tér kialakítása
- Kiskereskedelmi, szolgáltató szektor fejlődésének támogatása
- Kulturális, közművelődési intézmények bővítése, felújítása, esetleges áthelyezése (Művelődés Háza, könyvtár)
- Kastély épületének funkciókkal való megtöltése
- Sportinfrastruktúra fejlesztése (sportcsarnok és kapcsolódó létesítmények, Bocsi Sporttelep további fejlesztése)
- Egyéb, közfunkciókat betöltő épületek folyamatos karbantartása, megújítása, nem önkormányzati fenntartású épületek esetén partnerség
- Turisztikai szempontú fejlesztések - adottságok kihasználása a hozzáférés és a felújítások révén (kastély, római katolikus templom: „Palóc Katedrális”; körkápolna.)

Északi városrész:

Az Északi városrész három jellegzetes területet integrált magába: a település É-i határán fekvő szegregátumot, a családi házas lakóterületeket és a lakóterületbe ágyazott laktanya területét. Alapvető cél ezen a területen egyrészt a laktanya infrastruktúrájának lakókörnyezetet nem zavaró intenzívebb hasznosítása, a lakókörnyezet általános minőségjavítása, illetve az É-i szegregátumban a lakó és közterületi minőség komplex program útján történő megújítása.

Tervezett eszközök, beavatkozási területek:

- Járdák folyamatos felújítása, hiányzók kiépítése
- Fásítás, közterületeken növényzet megújítása
- Üresen álló, elhanyagolt családi házak felújítása elbontása és a terület hasznosítása
- Belső kertek rendbehozatalának ösztönzése
- É-i szegregátum területének komplex telepprogram útján történő megújítása
- Marketing – befektetés-ösztönzés, kiajánlás, együttműködés a gazdasági területek tulajdonosaival – a lakókörnyezetet nem zavaró és a lakosságra nem veszélyes ágazatok megtelepedésének menedzselése

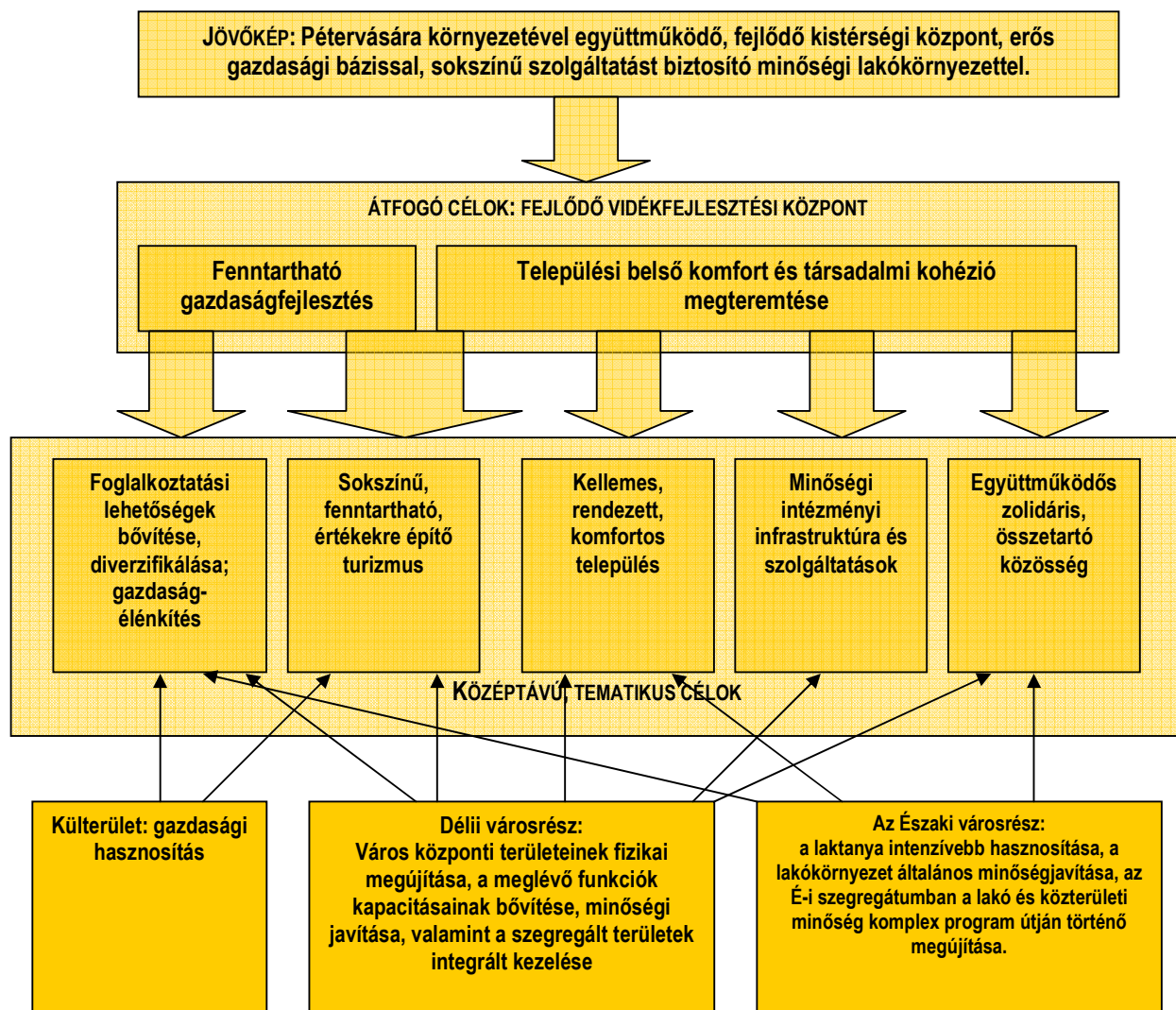
Külterületek:

A külterületeken elsősorban a gazdálkodási funkciók jellemzőek, az erdőgazdaság által kezelt területeken túl viszonylag nagy az egykor megművelt, ma alulhasznosított területek aránya. Ezeken a területeken – elsősorban a turisztikai erdő mezőgazdasági tevékenységek erősítése a cél.

Tervezett eszközök, beavatkozási területek:

- Magánszektor turisztikai hasznosítási fejlesztéseinek támogatása (tó hasznosítása, lovastanya)
- Ma jobb talajadottságokkal rendelkező területek bevonása a mezőgazdasági művelésbe
- Erdőgazdálkodás

26. ábra: A települési és városrészi célok rendszere

Az átfogó, tematikus és városrészi célok megvalósulásához rendelt indikátorok a monitoring fejezetben kerülnek bemutatásra.

VII.2. A stratégia koherenciája és konzisztenciája

A helyzetértékelés során megfogalmazott városi és városrészi SWOT-analízisben összegzett megállapítások alapján alakultak ki a településfejlesztési célok. Az Integrált Városfejlesztési Stratégiában meghatározott fejlesztési elképzelések egymással olyan összefüggő, szinergikus rendszert alkotnak, melyek lefedik a teljes település fejlesztésére irányuló stratégiai gondolkodást. Az akcióterületek lényegében koncentrált beavatkozást igénylő területek, melyek integrált, összetett fejlesztéseik révén a város egészének fejlődését, s a kívánt jövőkép megvalósulását is döntő módon meghatározzák. Az akcióterületekkel összefüggésben megfogalmazott soft, nem beruházás jellegű projektelemek az egész város lakosságának életét érintik, a célcsoport egyik esetben sem lehet kizárólag területi alapú, s csak az adott akcióterületre korlátozott, hiszen egy 2500 fős kisvárosról van szó. A kijelölt akcióterületeken túl elsősorban a lakóterületek minőségét javító infrastrukturális beruházások jellemzőek, valamint a gazdasági területek bővítése, a telephelyek és a vállalkozások fejlesztése. Ez utóbbi a városok többségében a magánszektor által végrehajtott fejlesztéseket jelenti, Pétervására esetében azonban – tekintettel a település elhelyezkedésére, befektető-vonzó képességének reális megítélésére – az önkormányzatra is nagyobb feladatokat ró. Elsősorban a település egész területére vonatkozó befektetés-ösztönző tevékenységek megvalósítását, a befektetők számára „vonzó” környezethez szükséges infrastrukturális fejlesztések megvalósítását, a humán erőforrás képzésének támogatását, s nem utolsósorban saját szervezésű gazdasági tevékenységek (szociális gazdaság, közmunkaprogram) lehetőségének megteremtését. Az akcióterületi és a nem akcióterületi, azaz elemi fejlesztések eredményeképpen a város egész területe fejlődik, javulnak a foglalkoztatási és az élhető lakókörnyezet jellemzői. Így zárványok keletkezéséről nem beszélhetünk a stratégia célrendszere az egész város fejlődése érdekében került meghatározásra. .

VII.2.1. A egyes városrészekre meghatározott célok illeszkedése egymáshoz

A városrészek fejlesztési céljai egymással és a települési szintű célokkal összehangoltan és egymáshoz illeszkedve alakultak ki. A tervezett fejlesztések révén alapvetően nem változik az egyes településrészek meghatározó funkciója, a már meglévők megerősödését irányozza elő a stratégia, olyan módon, hogy a jövőben se zavarják egymást az egyes funkciók.

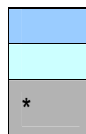
A következő táblázat foglalja össze a helyzetelemzésben szereplő városrészi funkciók stratégiai összefüggéseit: melyek azok a funkciók, amelyek a városfejlesztési stratégia alapján megerősítésre kerülnek, illetve amelyek továbbra is jellemzőek maradnak, de fejlesztéssel nem tervezett a megerősítésük.

69. táblázat: Fejlesztendő funkciók meghatározása

Település- részek	Lakó	Ipar, gazdaság, logisztika	Kereskedelmi, szolgáltatás	Mezőgazdasági	Települési zöldfelületi, környezeti	Turisztikai, rekreációs	Közlekedési	Közösségi, humán szolgáltatás	Közigazgatási
É-i városrész	X								.
D-i városrész			X				X	X	.X
Külterület				X					

Fejlesztendő

Kevésbé fejlesztendő

Jelenleg domináns
funkció

Mint a táblázatból is leolvasható, a településrészek esetében a fejlesztések többnyire a domináns funkciókat érintik, a funkcióbővítés csak egyes esetekben jellemző.

Az egyes akcióterületi programokban tervezett fejlesztések - alkalmazkodva a helyi jellegzetességekhez - következetes rendszert alkotnak, figyelembe veszik az egyes településrészek eltérő adottságait, lehetőségeit, igényeit.

A turisztikai, rekreációs célú fejlesztések nem csupán a városban élők mindennapi életének jobbítását célozzák, hanem eddig alulhasznosított területek új és méltó funkcióval bővülnek, ezzel biztosítva a rekreáció, a szabadidő-eltöltés új, az egész településre kiterjedő hatókörű helyszíneit, amelyek lehetőséget adnak idegenforgalmi tevékenységek beindításához, illetve fellendítéséhez.

A település központjában tervezett akciók a települési identitás elmélyítését, a települési élet kereteinek, karakterének, a lakosság települési szintű közösségi tereinek kialakítását célozzák magasabb minőségű városi környezet kialakítása mellett.

VII.2.2. Illeszkedés Pétervására város településrendezési tervéhez és településfejlesztési koncepciójához

A város településfejlesztési koncepciója a területrendezési tervek megalapozásaként 2001-ben készült el. Bár az eltelt egy évtized alatt jelentős változások történtek a fejlesztéspolitikában és általában a fejlesztéseket befolyásoló külső környezetben, a koncepció fő célkitűzései ma is érvényesnek tekinthetők. Az IVS tematikus céljaival való összefüggéseket a következő táblázatban foglaltuk össze.

70. táblázat: A településfejlesztési koncepció és az IVS tematikus céljai közötti összefüggések

Koncepció céljai	IVS tematikus célok				
	Foglalkoztatási lehetőségek bővítése, diverzifikálása; gazdaság-élénkítés	Sokszínű, fenntartható, értékekre építő turizmus	Kellemes, rendezett, komfortos település	Minőségi intézményi infrastruktúra és szolgáltatások	Együttműködő, szolidáris, összetartó közösség
Település lakosságmegtartó képességének megtartása	XX	X	X	X	XX
Lakosság szociális és egészségügyi ellátásának javítása, az egészséges lakó és munkakörülmények feltételeinek biztosítása	X		XX	XXX	
A lakosság fizikai, szellemi és lelki igényeinek kielégítése, különös tekintettel a családok, a fiatalok, az idősek, a korlátozott képességűek igényire, az oktatás a sport, a szabadidő és az üdülés, valamint a társadalmi szervezetek, egyházak működési feltételeinek lehetőségeire			X	XXX	XXX
Helyi adottságokat kiaknázó gazdasági struktúra kialakítása	XXX	X		X	
Környezet és természetvédelem	X	X	X		
A környezet természeti és tájképi értékeinek, továbbá a település jellegzetes, hagyományt őrző szerkezetének, beépítésének, egyedi épületeinek védelme, minőségének javítása, a település arculatának kialakítása		XX	XX		
Az idegenforgalom kiemelt fejlesztése		XXX			X
A város középfokú ellátási szintjének emelése	X			XXX	

A 2002-ben elkészült településszerkezeti terv belterületbe vonást nem irányoz elő, s ez az IVS fejlesztéseivel is összhangban van, az övezeti besorolásokkal összhangban vannak a tervezett fejlesztések. A szabályozási tervben és helyi építési szabályzatban meghatározott övezeti

szabályozás a fejlesztéseket nem érinti, ugyanakkor a belső területeken tapasztalható üresedés, a funkcionális kapcsolat racionalizálása – egyes településrészek, utcák összeköttetésének újragondolása - és a városi funkciók bővítése indokolja a területrendezési eszközök felülvizsgálatát és újbóli elkészítését középtávon.

VII.2.3. A stratégia főbb külső összefüggései

Pétervására esetében a külső összefüggések vizsgálatakor a kistérségi tervek, koncepciók az elsődlegesek, hiszen regionális, és országos szerepkörrel nem igazán rendelkezik a város. Az ország fejlesztését meghatározó dokumentumok (OTK, OTFK) és a most készülő OTFK, illetve a készülő megyei területfejlesztési koncepció vonatkozásai a III.2. fejezetben bemutatásra kerültek, meghatározva a térség típusát és a javasolt fejlesztési irányokat, prioritásokat. Az alábbiakban a legfontosabb fejlesztési tervek, programok és az IVS célrendszere között fennálló összefüggések kerülnek részletezésre.

71. táblázat: Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OTFK) – (társadalmi egyeztetésre bocsátott változat): területi célok és térségfejlesztési eszközök: a perifériák visszacsatolása vonatkozásában

Perifériák visszacsatolása Térségfejlesztési eszközök	IVS tematikus célok				
	Foglalkoztatási lehetőségek bővítése, diverzifikálása; gazdaság- élénkítés	Sokszínű, fenntartható, értékekre építő turizmus	Kellemes, rendezett, komfortos település	Minőségi intézményi infrastruktúra és szolgáltatások	Együttműködő, szolidáris, összetartó közösség
Foglalkoztatás bővítése a lakosság képzettségbeli szintjének növelésével párhuzamosan	X			X	
A térségközpontban elérhető szolgáltatások mennyiségi és minőségi fejlesztése, illetve ezek biztonságos elérhetőségének megteremtése			X	XXX	
Közeledési, kommunális infrastruktúra biztosítása, fejlesztése az életminőség javítása és a foglalkoztatathóság érdekében	X		XX		
Közösségépítés, a társadalmi kohézió erősítése, a térségek közösségmegtartó erejének növelése					XXX

Perifériák visszacsatolása Térségfejlesztési eszközök	IVS tematikus célok				
	Foglalkoztatási lehetőségek bővítése, diverzifikálása; gazdaság- élénkítés	Sokszínű, fenntartható, értékekre építő turizmus	Kellemes, rendezett, kényelmes település	Minőségi intézményi infrastruktúra és szolgáltatások	Együttműködő, szolidáris, összetartó közösség
Egészség és környezettudatosság formálása alakosság körében, egészségügyi és szociális szolgáltatások fejlesztése				XX	X
A térség lakossága számára a mobilitás lehetőségeinek megteremtése a munkahelyekkel jobban ellátott és kedvezőbb élethelységeket biztosító helyszínekre					

Nemzeti Vidékstratégia 2012-2020

A Stratégia átfogó célkitűzése az ország vidéki térségeinek népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása, melynek elérése érdekében öt stratégiai célt fogalmaz meg:

1. tájaink természeti értékeinek, erőforrásainak megőrzése,
2. sokszínű és életképes agrártermelés,
3. élelmezési és élelmiszerbiztonság,
4. a vidéki gazdaság létalapjainak biztosítása, a vidéki foglalkoztatás növelése,
5. a vidéki közösségek megerősítése, a vidéki népesség életminőségének javítása.

A stratégiai programjai közül az IVS célrendszere a következő programokkal mutat szoros összhangot:

- Hozzáadott értéknövelés, biztonságos élelmiszerállását, biztonságos piac
⇒ „Egészséges helyi terméket a közétkeztetésbe” program
- Helyi gazdaságfejlesztés
⇒ Helyi termék, helyi piac, közvetlen értékesítés program
⇒ Helyi energiatermelés és ellátás program
⇒ Vidéki turizmus, falusi vendéglátás program
⇒ Helyi vállalkozásfejlesztés, szociális gazdaság program

A Pétervásárai kistérség megújított fejlesztési terve

Az ÁROP 1.1.5-08-C-B pályázati projekt keretében, 2009-ben került sor a kistérség területfejlesztési dokumentumának megújítására. Az ebben foglalt prioritások teljes mértékben összhangban állnak az IVS célrendszerével. A kistérség legfontosabb fejlesztési prioritásai:

- Fenntartható gazdaság fejlődésének elősegítése
- A turizmus feltételeinek komplex fejlesztése
- Sokoldalú humán erőforrás fejlesztés
- Térségi együttműködések javítása

A térségi együttműködés javítása – bár nem szerepel tematikus célként az IVS-ben – az egyes tematikus célok megvalósításában fontos szempont. Sem a turizmus, sem a gazdaság, de a szolgáltatások sem fejleszthetők a térségi együttműködés nélkül hatékonyan. A humán erőforrás fejlesztése elsősorban a városi soft projektek révén valósítható meg, hiszen az oktatási, képzési rendszer működtetése nem önkormányzati kompetencia. Ugyanakkor az önkormányzat fontos szerepet tölt be az információ-áramlásban. Egyrészt visszacsatol a képzési rendszer döntéshozói szintje felé a helyi igényekről, problémákról, másrészt a helyi lakosság, fiatalok, munkanélküliek felé nyújt tájékoztatást a képzési lehetőségekről a keresett szakmák típusáról, az elhelyezkedési lehetőségekről.

72. táblázat: A Pétervásárai kistérség speciális céljai és z IVS tematikus céljai közötti összefüggések

Kistérségi specifikus célok	IVS tematikus célok				
	Foglalkoztatási lehetőségek bővítése, diverzifikálása; gazdaság-élénkítés	Sokszínű, fenntartható, értékekre építő turizmus	Kellemes, rendezett, komfortos település	Minőségi intézményi infrastruktúra és szolgáltatások	Együttműködő, szolidáris, összetartó közösség
A mikro-és kisvállalkozások tőkeerejének növelése	X	X			
A mező-és erdőgazdálkodás feltételeinek javítása	XX				
A kistérség turisztikai kínálatának fejlesztése		XXX			
Humán erőforrás feltételek javítása					XX
A szociális és egészségügyi ellátások kiterjesztése				XXX	
A kistérségi kommunikáció és marketing fejlesztése	XX	XX			X
A kistérség közlekedési infrastruktúrájának javítása			X		

Pétervásáran helyi szintű ágazati tervek nem állnak rendelkezésre, így az ezekkel való összefüggés sem mutatható be.

VII.3. Akcióterületek

VII.3.1. Akcióterületek kijelölése és priorizálása

Az akcióterület olyan fizikailag összefüggő terület, melyen egymással időben és tartalmukban is összefüggő fejlesztési projektek valósulnak meg a területre meghatározott fejlesztési célok elérése érdekében, tervezett módon. A fejlesztés tartalmi és pénzügyi összehangolása az akcióterületi terv keretei között történik. Az akcióterület elsősorban az önkormányzat által alapvetően befolyásolt fejlesztéseket fogja össze.

Akcióterületek kijelölése azon esetekben célszerű, amikor

- az erőforrások összpontosítására van szükség a spontán piaci folyamatok aktív befolyásolása érdekében,
- az önkormányzatnak megvannak az eszközei a fejlesztések aktív befolyásolására, menedzselésére, azaz alakíthatja a fejlesztések funkcionális jellemzőit és ütemezését.

A spontán folyamatok aktív befolyásolásának eszközei pedig az alábbiak lehetnek:

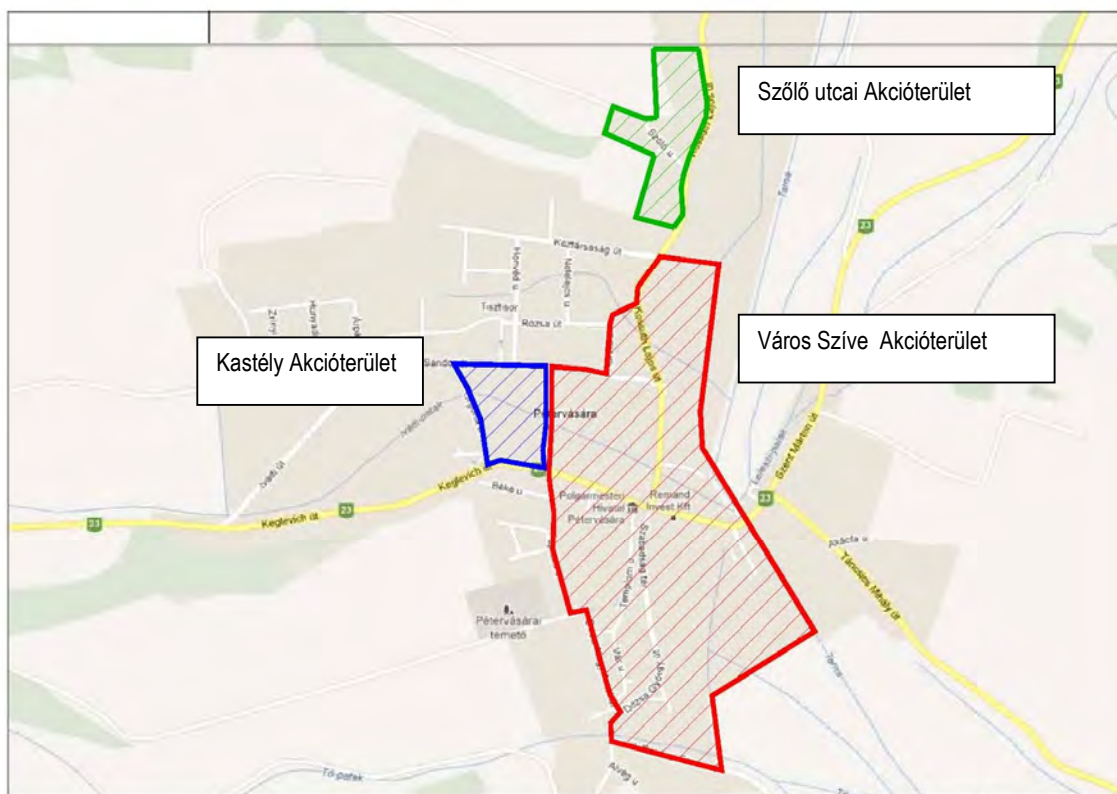
- Önkormányzati tulajdon az akcióterületen.
- Önkormányzati források felhasználása az akcióterületen.
- Pályázati vagy célzott hitelforrások felhasználása az akcióterületen.
- Településfejlesztési megállapodás (pl. településrendezési szerződés) alapján magánberuházó közcélú fejlesztései az akcióterületen.
- Az önkormányzat aktív marketingtevékenysége.

Pétervásáran 3 akcióterület került kijelölésre, ahol az elkövetkezendő 5-8 évben jelentős fejlesztéseket tervez az önkormányzat, illetve ahol generálni szeretné a fejlesztéseket. a jövőkép elérése érdekében.

Az egyes akcióterületek tervezett fejlesztései a megvalósítást tekintve sokrétűek:

- vannak, amelyet az EU operatív program és egyéb pályázati finanszírozás segítségével szeretne megvalósítani az önkormányzat;
- vannak, amelyeket a gazdasági szféra által közös együttműködésben kíván az önkormányzat megvalósítani;
- és lehetnek, amelyek a civil kezdeményezéseknek köszönhetően alakulhatnak ki.

27. ábra: Akcióterületek

Az egyes akcióterületek esetében a rendelkezésre álló információk, illetve a fejlesztési szándékok feltérképezése az IVS készítésének időszakában eltérő volt, ezért az akciótervek is különböző mélységben kerültek kidolgozásra.

73. táblázat: Akcióterületek összefüggése az IVS tematikus és városrészi céljaival, és területrendezési vonatkozásai

Akcióterület	Település-rész	Kapcsolódás a TSZT terület-felhasználási területekhez	Kapcsolódás az IVS célrendszeréhez
Város Szíve Akcióterület	É-i és D-is városrész (É-i városrész csak egyetlen tömb erejéig)	FL – falusias lakóterület KP – Közpark KEL – Kertvárosias lakóterület KL – kisvárosias lakóterület GKSZ – kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági tér EGY – egyházi intézmény TV – településközpont vegyes terület	A, Foglalkoztatási lehetőségek bővítése, diverzifikálása; gazdaságélénkítés B, Sokszerű, fenntartható, értékekre építő turizmus, C, Kellemes, rendezett, komfortos település D, Intézményi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése E, Együttműködő, szolidáris, összetartó

Akcióterület	Település-rész	Kapcsolódás a TSZT terület-felhasználási területekhez	Kapcsolódás az IVS célrendszeréhez
		KEP/T – kegyeleti park, temető SP – sportpálya O-oktatás	közösség
Szőlő utcai Akcióterület	É-i városrész	FL – falusias lakóterület	C, Kellemes, rendezett, komfortos település E, Együttműködő, szolidáris, összetartó közösség
Kastély Akcióterület	D-i városrész	FL – falusias lakóterület MŰ - műemlék	A, Foglalkoztatási lehetőségek bővítése, diverzifikálása; gazdaságélénkítés B, Sokszínű, fenntartható, értékekre építő turizmus,

A fejlesztések ütemezését és az akcióterületek fejlesztésének prioritizálását a következő szempontok határozták meg:

- a fejlesztés közvetlen és közvetett hatása a település egészére
- a fejlesztések integráló hatása
- a fejlesztések hatása a lakókörnyezet és szolgáltatások minőségjavulása szempontjából, mely a komfortos város jövőkép elérésének alapja
- a fejlesztések katalizátor hatása
- vendégforgalom és helyi foglalkoztatás bővítésére gyakorolt hatás
- a 2007-2013-as programozási időszakban még elérhető támogatási források

A fenti szempontok alapján a város a következő fontossági és megvalósítási sorrendet állította fel

1. Város Szíve AT – ezen belül is a szociális városrehabilitációs projektsomag megvalósítása (lásd az akcióterület bemutatásánál)
2. Szőlő utcai AT
3. Kastély AT

A háromból két akcióterületen szociális városrehabilitáció tervezett és így a szegregált területek bevonása az akcióterületek közé teljes mértékben megtörtént. Ugyanakkor itt is szeretnénk hangsúlyozni, hogy a városban jelentkező és a helyzetértékelés során azonosított társadalmi és gazdasági problémák az egész várost érintik, a városi mutatók összességében is megfelelnek a szociális városrehabilitációs akcióterület kritériumainak. A Város Szíve AT tervezett fejlesztései

esetében elmondható, hogy nem csak a település, de annak vonzáskörzetében élő lakosság szempontjából is minőségi változást jelentő fejlesztésekről van szó. Az élhető, funkcionálisan sokszínű, ügyfélforgalommal járó egészségügyi, adminisztrációs szolgáltatási és kereskedelmi funkciókat is integráló központi városmag kialakítása Pétervására térségi szerepkörének megerősítése szempontjából kulcsfontosságú. A fejlesztések fókuszában olyan minőségi közösségi terek kialakítása a cél, amelyek rekreációs célok mellett a közösségi eseményeknek, az iskolán kívüli tanulásnak és sportnak is helyszíne lehet. Az itt tervezett beruházások ugyanakkor pozitív hatással lesznek a kiskereskedelmi és szolgáltató egységek forgalmára, katalizáló hatásuk a helyi vállalkozások megerősödését és a foglalkoztatás bővülését szolgálhatja. A Szőlő utcai telep állapota mindenképpen indokolja a célzott és komplex beavatkozást, hiszen a jelenlegi állapotban az épületállomány már nem újítható fel gazdaságosan és fenntarthatóan.

Az elérhető források figyelemmel kísérésével és a folyamatos előkészítéssel – műszaki, partnerségi, jogi, egyéb finanszírozási lehetőségek bevonásának menedzselése, stb. – biztosítható, hogy az akcióterületeken kívül is meginduljanak a tervezett fejlesztések. A kastély AT megvalósítása nagymértékben függ attól, hogy az épület visszakerül-e az önkormányzat fenntartásába, de arra is ki kell dolgozni működési, hasznosítási alternatívát, amennyiben ez nem valósul meg, hiszen a város legértékesebb, legszebb és üresen álló ingatlanjáról van szó.

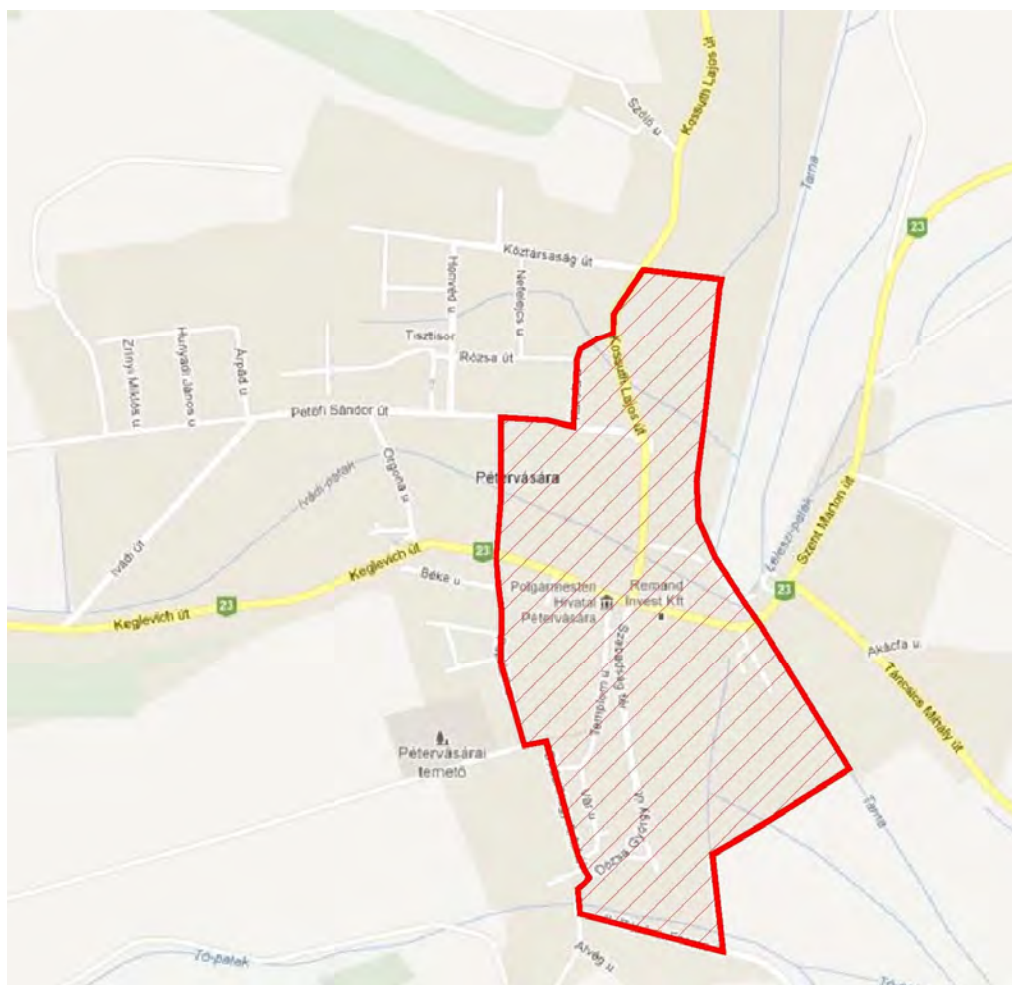
VII.3.2. Akcióterületek bemutatása

1. Város Szíve akcióterület

Az akcióterület lehatárolása és jellemzői

József Attila u. – Petőfi u. – Hársfa u. - Kossuth u. - Köztársaság utca - patak - Rákóczi F. út - Alvég u. - Budai Nagy Antal u. – Papláza u. – József A u.

28. ábra: A Város Szíve akcióterület elhelyezkedése

Az akcióterület lehatárolását indokolta, hogy a szociális városrehabilitációs népességszám kritériumnak megfeleljen (min. 500 fő), a fejlesztések integrált módon, egymást erősítve valósulhassanak meg. A lehatárolást befolyásolták ebben az esetben is a településszerkezeti adottságok (telkek szerkezete, vízfolyások), mindazonáltal ez az a központi terület, ahol a városi

funkciók koncentrálnak. Funkcióbővítő beruházások – tekintettel a népességszámra és a társadalmi, foglalkoztatottsági problémákra – nem javasoltak a területen, elsősorban a városi környezet minőségének javítása és a meglévő funkciók megújítása, kapacitásbővítése a cél, különös tekintettel a közösségi terekre. Jelenleg a város központi tere erősen leromlott állapotban van, mely kialakításával, minőségével nem felel meg a mai kor elvárásainak. A helyi közösség erősítése szempontjából is kulcsfontosságú, hogy a város legnagyobb belterületi parkja valódi találkozóhellyé váljon, s a mellett, hogy itt méltó és funkcionálisan is kielégítő környezetben adódna alkalom a közös ünnepek, rendezvények megtartására, a hétköznapiakban a különböző célcsoportok igényeit is képes lenne szolgálni. A városban problémát okoz a járdák hiánya és állapota, illetve a rendezett és kielégítő kapacitás biztosítása a parkolás terén.

Az akcióterületen található a város egyetlen kisvárosias beépítésű övezete, mely 3 társasházat jelent. Az akcióterület tartalmazza továbbá a KSH által kijelölt 2. sz. szegregátum teljes területét.

Mivel az IVS-sel párhuzamosan az ATT tervezési folyamata is lezajlott, az AT-re a szociális városrehabilitációs akcióterület jogosultsági feltételeit igazoló statisztikai mutatók is rendelkezésre állnak. Az alábbi táblázatban szürkével jelöltük azokat a mutatókat, melyek esetében az akcióterület megfelel a jogosultsági kritériumoknak (nem minden mutató kerül a jogosultsági feltételek esetében értékelésre).

74. táblázat: A „Város Szíve” akcióterület és a város egészére számított indikátorok – szociális városrehabilitáció

Mutató megnevezése	Pétervására összesen	Akcióterület	Határérték
Lakónépesség száma	2 539	842	Min. 500
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,9	18,9	
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	61,8	59,4	
Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	21,3	21,7	
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	34,0	41,6	
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	7,6	7,6	
Lakásállomány (db)	923	310	
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	33,4	38,4	
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	55,0	55,8	
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	25,4	31,6	
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	41,9	41,0	
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	49,2	51,0	

Mutató megnevezése	Pétervására összesen	Akcióterület	Határérték
Állandó népesség száma	2 486	852	
Legfeljebb általános iskola 8 osztályával rendelkezők aránya a 15-59 éves népesség körében	34,0	41,6	Min. 30%
Felsőfokú végzettségűek aránya a 25 év feletti népesség körében	7,6	7,6	Max. 8%
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	48,7	46,2	Min. 30%
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességen belül	64,9	64,7	Min. 65%
Munkanélküliek aránya az akcióterületen (munkanélküliségi ráta)	20,4	24,9	Min. 14%
Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya. (Számítás: tartós munkanélküliek száma/ munkanélküliek+foglalkoztatottak száma)	10,2	11,8	Min. 7%
Azon aktív korúak (15-59 éves) aránya, akiknek 2001-ben a jövedelemforrásuk kizárólag állami vagy helyi támogatás volt	21,0	21,4	Min. 15%
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	31,5	36,7	Min. 25%
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	7,5	14,2	Min.20%

Forrás: KSH, Népességstatisztikai Főosztály

A fenti adatokból jól látható, hogy a legtöbb mutató esetében a város egészére is teljesülnének a jogosultsági feltételek, ez a szociális városrehabilitációs beavatkozásokat mindenképp alátámasztja. Az egyszobás lakások aránya marad el viszonylag nagyobb mértékben a megadott határértéktől, ugyanakkor az akcióterületen ez az arány mintegy kétszerese a városi átlagértéknek.

Akcióterületi célok:

Átfogó cél: Pétervására városközpontjának megújítása, mely hozzájárul a városlakók identitásának erősítéséhez, biztosítja az integrációt elősegítő rendezvények, programok megvalósításának infrastrukturális hátterét. Minőségi lakókörnyezet és intézményi-szolgáltatási központ kialakítása. Mindez a helyi közösség erősítéséhez és az egyének, családok életminőségének javulásához járul hozzá.

Közvetlen célok:

- a rossz energiahatékonyságú lakófunkciójú épületek megújítása;
- a helyi hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek és életminőségének javítása;
- a „Város szíve” akcióterületre vonatkozóan a minőségi, „élhető” környezet kialakítása;
- a közösségi élet erősítésére alkalmas közösségi helyszínek modernizálása, kialakítása;

- a szociálisan rászoruló lakosok felzárkóztatása, valamint a lakosság igényeire épülő integrált rehabilitációs akciók szervezése.

Tervezett fejlesztések:

Az alábbiakban részletezett beavatkozások, fejlesztési elképzelések két fő ütemben tervezettek, ahol mindkét ütemben az önkormányzat a projekt kezdeményezője és a végrehajtás felelőse, a hol a soft jellegű projektek végrehajtásában erősen együttműködik a város civil szervezeteivel és intézményeivel. Az az akcióterületen folyamatosan, a finanszírozási lehetőségek függvényében megvalósuló egyéb fejlesztések esetében dőlt betűvel jelöltük a projektgazdát is.

- Szociális városrehabilitáció – I. ütem - minőségi közösségi terek kialakítása, s ehhez kapcsolódóan társadalmi integrációt, a helyi közösség összetartozását, a hátrányos élethelyzetben lévő lakosság mindennapi életét segítő programok megvalósítása. A társasházak energiahatékonysági korszerűsítése.
 - o Községi terek kialakítása: A projekt során az önkormányzat előtt egy nagyobb összefüggő burkolt terület kerül kialakításra: ünnepségek, koncertek, alkalmi piacok, hétfői találkozók, szabadtéri kiállítások rendezésére, illetve a fiatalok találkozási helyének biztosítására. A főtér felújításának tervezésekor a legfontosabb cél a szociális funkciók biztosítása, így ivókút, kerékpártároló, padok, játékos elemek elhelyezése tervezett. Az így kialakított multifunkcionális térnek több különböző lakossági, közösségi feladatnak kell megfelelnie.
 - o Társasházi lakások energetikai felújítása: Keglevich út 13., 15., 17. számú társasházak energetikai korszerűsítése, közös használatú területeinek felújítása
 - o Közművelődési infrastruktúra kapacitásainak bővítése: meglévő, működő kultúrház bővítése az udvari részen, új közösségi tér kialakítása, az össz-befogadókapacitás megduplázása.. A megnövekedett befogatóterhez szükséges a mosdók számának növelése is. A felújított, kibővített részekben a rehabilitációs követelmények teljesítését is meg kell oldani.
 - o Szociális városrehabilitációhoz illeszkedő soft projektek megvalósítása: foglalkoztatást támogató, a közösségi életet erősítő, szociális szolgáltatások hatékonyabb működését biztosító és a hátrányos helyzetben lévő célcsoportok életésélyeit segítő társadalmi programok. A helyi civil és intézményi háttér aktív bevonásával.
 - o Játsszóter felújítása: sportcsarnok mellett található a város egyetlen játszótér, mely nagyon leromlott állapotban van, ennek felújítása tervezett a projekt keretében.
- Akcióterület É-i részének fejlesztése – II. ütem – minőségi városközpont kialakítása reprezentatív közpark és kapcsolódó közterületek kialakítása

- o Díszter és kapcsolódó zöldterületek (Keglevich u. – Kossuth u-tól ÉNy-ra fekvő díszpark és az Egészségügyi Központ környezete) megújítása
- o Kossuth Lajos utca járdáinak megújítása, piacterület kialakítása,
- o Körkáporna környezetének rendezése (csapadékvíz-elvezetés, burkolás, parkolók rendezett kialakítása)
- o Társadalmi, nem beruházási jellegű projektek
- Egyéb fejlesztések – minőségi, vonzáskörzetét is kiszolgáló városközpont kialakítása
 - o Közlekedésfejlesztés – körforgalmi csomópont kialakítása a Keglevich u. – Kossuth L. u. – Szent Márton u. – Dózsa Gy. u kereszteződésben, rendezett parkolás feltételeinek megteremtése – *önkormányzati fejlesztés*
 - o Járdák, burkolatok javítása, továbbiak kiépítése– *önkormányzati fejlesztés*
 - o Sportkomplexum kialakítása: új sportcsarnok építése (kézilabda versenypályaméret, kapcsolódó szabadtéri sportterületek felújítása: tenispálya, kisméretű műfüves focipálya) – *önkormányzati fejlesztés*
 - o Buszmegállók megújítása (rövidtávon), áthelyezésének előkészítése (középtávon) – *önkormányzati fejlesztés*
 - o Templom felújítása – *egyházi fejlesztés*
 - o Kollégium energiahatékonysági felújítása – *Vidékfejlesztési Minisztérium*
 - o Térfigyelő rendszer kiépítése vagy a vandalizmus visszaszorítását célzó alternatív módszerek alkalmazása – *önkormányzat*
 - o Óvoda bővítése tornateremmel, felújítások – *önkormányzat*
 - o Idősek otthona – felújítások – *önkormányzat*
 - o Szociális bolt udvarának rendezése – *önkormányzat*
 - o Rossz fizikai állapotban lévő, lakatlan ingatlanok megvásárlása, lakótelkek kialakítása - *önkormányzat*

Illeszkedés az IVS-ben megfogalmazott célrendszerhez:

C, Kellemes, rendezett, komfortos település feltételeinek kialakítása

D, Intézményi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése

E, Együttműködő, szolidáris, összetartó közösség

Illeszkedés a területre vonatkozó szabályozási tervhez: illeszkedik. A tervezett fejlesztések a jelenlegi építési övezetekben megvalósíthatóak.

Egyéb folyamatban lévő fejlesztések, projektek a területen:

- o Tamási Áron Általános Iskola bővítése – tornaterem és étterem, konyha

Indikatív költségvetés:

Az alábbiakban csak azokra a projektsomagokra, projektekre vonatkozóan tudjuk a költségbecslést megadni, ahol az alapvető műszaki tartalmak tisztázásra kerültek, s legalább hozzávetőleges költségbecslés készült.

75. táblázat: A Város Szíve akcióterület indikatív pénzügyi terve

Tervezett projektek/projektsomagok	Becsült költségek (bruttó)
I. ütem projektjei – szociális városrehabilitáció (részletes ATT készült erre vonatkozóan)	400 000 000 Ft
<i>Közösségi multifunkcionális tér kialakítása</i>	<i>150 000 000 Ft</i>
<i>Művelődés Háza bővítése</i>	<i>90 000 000 Ft</i>
<i>Játszótér felújítása</i>	<i>15 000 000 Ft</i>
<i>3 társasház energiahatékonysági felújítása</i>	<i>60 000 000 Ft</i>
<i>Soft társadalmi projektek</i>	<i>30 000 000 Ft</i>
<i>Egyéb előkészítési és megvalósítási költségek</i>	<i>55 000 000 Ft</i>
II. ütem projektjei: - minőségi városközpont kialakítása, piac, közterületek, közpark	190 000 000 Ft
Körforgalmi csomópont kialakítása	400 000 000 Ft
Járdák, burkolatok javítás, bővítése	30 000 000 Ft
Buszmegállók rendezése	5 000 000 Ft
Sportkomplexum kialakítása	800 000 000 Ft
Templom felújítása: homlokzat, teljes tetőszerkezet felújítás, vízesedés megakadályozása	90 000 000 Ft
Óvoda bővítése tornateremmel, belső felújítás	50 000 000 Ft
Szociális bolt udvarának rendezése	15 000 000 Ft

2. Szőlő utcai akcióterület

Az akcióterület lehatárolása

A lehatárolás lényegében megegyezik a KSH által 1. számú szegregátum lehatárolásával, mely a következő: *Kossuth Lajos utca – névtelen u – belterületi határ*

29. ábra: A Szőlő utcai akcióterület elhelyezkedése

Forrás: KSH, Népességstatistikai Főosztály

Az akcióterület részletes bemutatását jelen IVS antiszegregációs helyzetelemzése tartalmazza.

Akcióterületi célok

Átfogó cél: Szegregátum megszüntetése, az itt élők számára komfortos lakókörnyezet feltételeinek megteremtése, a lakók élethelyzetének, esélyeinek javítása, a felkészült családok számára új, lakóterületen lévő ingatlanokban szociális lakások kialakítása

Közvetlen célok – tervezett fejlesztések:

A projekt tervezése, részletes előkészítése során meg kell vizsgálni mind a település lakóinak „befogadási hajlandóságát”, mind az itt élők közösségi érdekeit, s ennek megfelelően két alternatívát – vagy ezek kombinációjából előálló programot – kell kidolgozni, melyeknek a lényege:

⇒ I. változat: telep lakóházainak bontása, új lakóingatlanok építése, az itt élők életvitelét segítő kiegészítő fejlesztésekkel

⇒ II. változat: telep teljes felszámolása, a lakók számára szociális bérlakások biztosítása a település más részén

- Szociális városrehabilitáció – telep program – I. változat
 - o Lakóingatlanok bontása
 - o Új ingatlanok építése, illetve szociális lakások kialakítása a település más részein integráltan
 - o Közterületek kialakítása (pormentes út, csatornahálózat)
 - o Községi gazdálkodási területek kialakítása – önellátás (kertészkedés, állattartás)
 - o Szociális városrehabilitációhoz illeszkedő soft projektek megvalósítása: az itt élők számára célzott felzárkóztató, integrációt támogató projektek
- Szociális városrehabilitáció – telep program – II. változat
 - o Lakóingatlanok bontása
 - o Lakóingatlanok vásárlása és azok szociális bérlakásokká alakítása a település más részein integráltan
 - o Szociális városrehabilitációhoz illeszkedő soft projektek megvalósítása: egyrészt az itt élők számára célzott felzárkóztató, integrációt támogató projektek, másrészt a település lakóinak és különösen a más településrészen kialakításra kerülő szociális lakások lakókörnyezetének felkészítése az integrációra, együttélésre.

Illeszkedés az IVS-ben megfogalmazott célrendszerhez:

C, Kellemes, rendezett, komfortos település feltételeinek kialakítása

E, Együttműködő, szolidáris, összetartó közösség

Illeszkedés a területre vonatkozó szabályozási tervhez: illeszkedik. A tervezett fejlesztések a jelenlegi építési övezetekben megvalósíthatóak.

Indikatív költségvetés:

A telep program 2013-ban pilot jelleggel indul az országban, ennek tapasztalatai jelentősen hozzájárulnak a projekt végső tartalmának kialakításához. A két megvalósítási alternatíva tartalma alapvetően meghatározza a projekt költségvetését.

76. táblázat: A Szőlő utcai akcióterület indikatív pénzügyi terve

Tervezett projektek/projektcsomagok	Becsült költségek
Előkészítés költségei	5 000 000 Ft
I. változat	300 000 000 Ft
II. változat	190 000 000 Ft

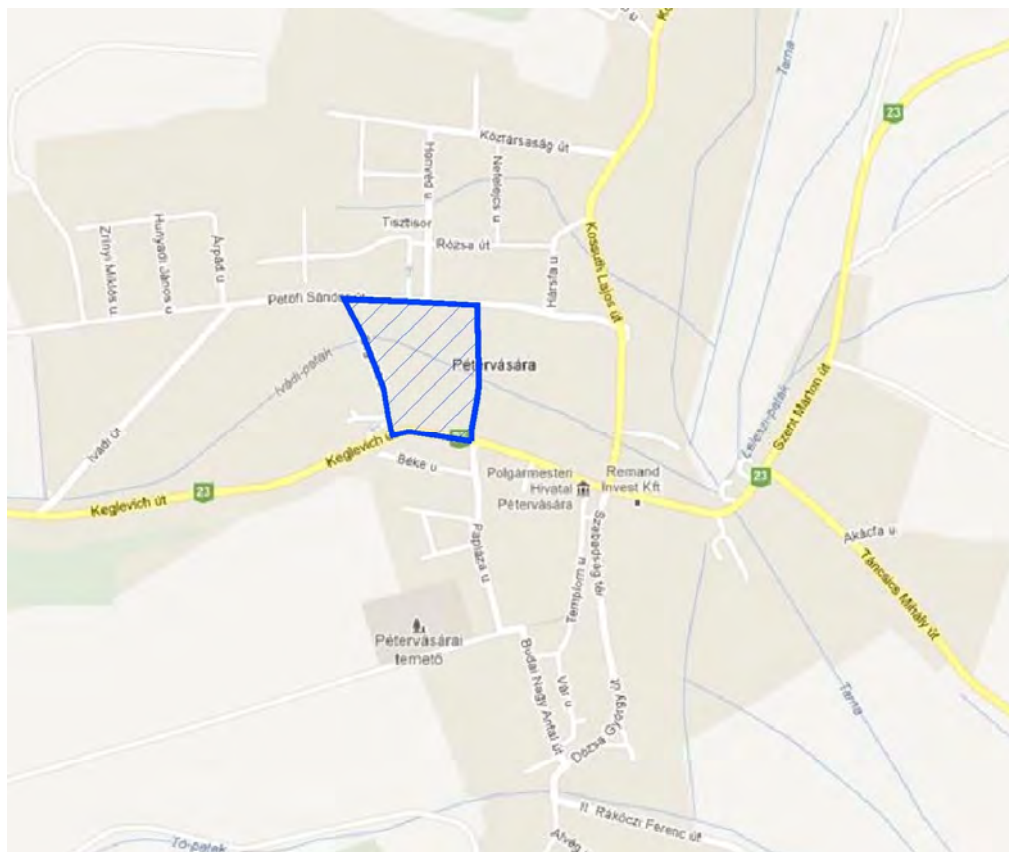
3. Kastély akcióterület

Az akcióterület lehatárolása

Az akcióterület egyetlen tömböt tartalmaz, közterület szerinti lehatárolása a következő:

Keglevich utca – Orgona utca – Petőfi Sándor utca – József Attila utca

30. ábra: A Kastély akcióterület elhelyezkedése

Az akcióterületen jelenleg három funkció található:

- ⇒ VMASzK Mezőgazdasági Szakképző Iskola központi tömbje és leánykollégiuma,
- ⇒ Keglevich kastély: a barokk stílusú kastélyt gróf Keglevich Gábor 1760 körül kezdte építtetni Quadri Kristóf építőmesterrel. A rokokó stílusú lovagtermet Jakob Beller festette 1770-ben. A lépcsőfeljáró korlátja és a pincelejárát vasajtaja Fazola Henrik egri kovácsmester munkája.
- ⇒ Lakófunkció: családi házas övezet

Az akcióterületi terv kijelölésének háttere, hogy a kastély jelenleg üresen áll, fizikai állapota, állaga folyamatosan romlik, s nem csak a turisták, de a városlakók számára is hozzáférhetetlen. Ugyanakkor a város legjelentősebb műemlékéről van szó, ami fontos identitáshordozó elem, s az itt élők egyik büszkesége. 2001-ig az egyik oldalszárnnyban működött a középiskola leánykollégiuma. Miután ez a funkció egy új épületbe költözött a kastély kezelési joga visszakerült az államhoz. Az IVS készítésének időszakában folyamatban van a város kérelme a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt. felé a kastély kezelői jogainak megszerzésére. Az előzményekhez tartozik, hogy a szakiskola és a kastély a földhivatali nyilvántartás szerint egy helyrajzi számon szerepel, így a tulajdon nem osztható meg. A helyzet megoldására az önkormányzat megoszlási tervet készített, amihez csatolták az iskola nyilatkozatát, mely szerint ők is támogatják a kastély önkormányzati hasznosítási szándékát.

Akcióterületi célok

Átfogó cél: A kastély és környezetének rehabilitálása, bekapcsolása a város turisztikai és kulturális intézményi életébe.

Közvetlen célok – tervezett fejlesztések:

- Kert felújítása
- Kastélyépület felújítás és funkcióval való megtöltése:
 - o Épület állagának műszaki felmérése s ez alapján a megóvást biztosító munkálatok elvégzése
 - o Hasznosítási terv készítése
 - o Teljeskörű műszaki felújítás, új funkciók kialakítása Lehetséges funkciók: helytörténeti kiállítás/múzeum; házasságkötő terem/konferenciaterem; hivatali helyiségek, / irodák kialakítása, szálláshelyfejlesztés

77. táblázat: Kastély akcióterület indikatív pénzügyi terve

Tervezett projektek/projektcsomagok	Becsült költségek
Műszaki felmérés és hasznosítási terv elkészítése	10 000 000 Ft
Állagmegóvás	A műszaki felmérés eredményeként kalkulálható
Felújítás műszaki előkészítése	80 000 000Ft
Teljes körű, a funkcióknak megfelelő felújítás	Előzetes nagyságrendi kalkuláció: 1 500 000 000

A költségvetésben külön nem került jelölésre, de a kastély közvetlen szomszédságában – a gyakorlatilag egy helyrajzi számon épített – Mezőgazdasági Szakiskola középtávú fejlesztési elképzelési között elsősorban felújítási munkák szerepelnek, tekintettel az épületek korára és a közelmúltbeli energetikai korszerűsítésére.

Fontos, hogy mind a használat, mind a megjelenés vonatkozásában a kastély méltó környezetbe kerüljön, ezért a környező ingatlanok fejlesztése, átalakítása csak a műemlékvédelmi környezet feltételeinek megfelelően történhet.

VII.3.3. Akcióterületi fejlesztések finanszírozása és ütemezése

Finanszírozás:

A három akcióterület és a városrészekben tervezett egyéb fejlesztések megvalósítása vonatkozásában a 2007-2013 programozási időszakban az Új Széchenyi Terv és a Darányi Ignác Terv keretében meghirdetett, még nyitott pályázatok jelentik az elsődleges finanszírozási forrást. A stratégia a Város Szíve akcióterület első ütemét, azaz a szociális városrehabilitációs beavatkozások megvalósítását tartja a legfontosabbnak, s ennek érdekében pályázatot kíván benyújtani az ÉMOP-3.1.1.-12 pályázati felhívásra. A lakhatási integrációt modellező szociális városrehabilitációs kiírás kísérleti jelleggel indul 2013-ban, ennek tapasztalatai és az ez alapján kiírásra kerülő későbbi pályázatok nagyban meghatározzák majd a Szőlő utcai akcióterület finanszírozásának lehetőségét.

A kastély akcióterület vagy a templom tetőszerkezetének és egyéb felújítási munkálatainak finanszírozásában a Norvég Alap pályázatai nyújthatnak támogatást. A „Kulturális és természeti örökség megőrzése” című programban a támogatások a kulturális és természeti örökség védelme, megőrzése és a jövő generációk számára hozzáférhetővé tételét célozza. A támogatás mértéke városokban projektenként 500 ezer és 1 millió euró között lesz, 85%-os támogatási intenzitással. A pályázatok megjelenése 2013-ban várható.

2014-től új programozási időszak kezdődik, új operatív programokkal és pályázati struktúrával, ugyanakkor ma még csak az EU fejlesztéspolitikai irányelveire tudunk támaszkodni a finanszírozás tervezését illetően. a finanszírozás szempontjából a fő EU-s irányelvek

Az EU 2020 stratégia 11 tematikus célt határoz meg a városfejlesztés vonatkozásában, melyek közül az egyik a társadalmi befogadás elősegítése (alcélként megjelenik a leromlott városrészek fizikai és gazdasági megújítása), tehát a tervezett integrációs, elsősorban soft jellegű projektek támogatására 2014 után is lehetőség lesz.

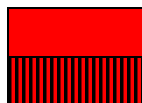
A finanszírozás és végrehajtás egy új módszere az ún. közösség által irányított helyi fejlesztés eszköz, mely a LEADER megközelítésmódon alapul. Ennek megfelelően a helyi közösség tervezi és hajtja végre az integrált stratégiák megvalósítását. Az ERFA, ESZA és EMVA források egyaránt támogatják. A LEADER gyakorlathoz hasonlóan itt is szükség lesz a megfelelő partnerségi struktúra kialakítására (sem a közszféra, sem bármely más érdekcsoport nem képviselhet többet a szavazati jogok 49%-ánál).

Amennyiben a közösség által irányított helyi fejlesztés módszertan a városok esetében is alkalmazásra kerül, s a város vezetése dönt ennek alkalmazásáról, úgy az IVS ennek megfelelő felülvizsgálata szükséges, különösen a megvalósítás szervezeti háttere és a partnerség vonatkozásában.

Indikatív ütemezés:

A tervezett beavatkozások ütemezése elsősorban a pályázati lehetőségek függvénye, ezért az alábbiakban egy indikatív ütemezést adunk meg:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Város Szíve Akcióterület								
I. ütem projektjei – szociális városrehabilitáció (részletes ATT készült erre vonatkozóan)								
<i>Közösségi multifunkcionális tér kialakítása</i>								
<i>Művelődés Háza bővítése</i>								
<i>Játszótér felújítása</i>								
<i>3 társasház energiahatékonysági felújítása</i>								
<i>Soft társadalmi projektek</i>								
II. ütem projektjei: - minőségi városközpont kialakítása, piac, közterületek, közpark								
Körforgalmi csomópont kialakítása								
Járdák, burkolatok javítás, bővítése								
Buszmegállók rendezése								
Sportkomplexum kialakítása								
Templom felújítása: homlokzat, teljes tetőszerkezet felújítás, vizesedés megakadályozása								
Óvoda bővítése tornateremmel, belső felújítás								
Szociális bolt udvarának rendezése								
Szülő utcai akcióterület								
Projekt előkészítése								
Komplex program megvalósítása								
Kastély akcióterület								
Kastély állapotfelmérés és hasznosítási terv								
Kastély felújítása								

Indikatív ütemezés, amely a finanszírozási lehetőségek függvényében változhat

Folyamatos felújítási munkák

VII.4. Fenntarthatósági szempontok

VII.4.1. Környezeti hatások, a környezeti állapot fenntartása és kompenzálása

A település célrendszerében szereplő „Városi komfort és társadalmi kohézió megteremtése” és a „Gazdaságfejlesztés” érdekében nélkülözhetetlen elem a fenntartható fejlődés követelményrendszerének megvalósítása.

Pétervására és térsége gazdag természeti értékekben, ezért alapvető érdeke, hogy ezeket, és a város identitását erősítő adottságokat gondozzák és a jövőben lehetőség szerint tovább erősítsék. Ennek megfelelően a fejlesztések megvalósításakor törekedni kell arra, hogy az elsődleges célok elérése mellett a szükséges beavatkozások a lehető legkisebb mértékben okozzanak kárt környezetükben.

A vizek védelme, illetve a belvízveszély elkerülése szempontjából nagyon fontos a város teljes területén a csapadékvíz elvezetése – a rendszer kiépítése nagyrészt megvalósult pályázati forrásból –, illetve a vízrajzi adottságok miatt az árkok karbantartása.

A település közlekedésében és az ebből adódó környezetterhelés szempontjából is döntő súlyú az átmenő forgalom (23-as másodrendű főút), amely jelentős teherforgalommal is jár. A forgalom mérséklésére illetve lefolyásának segítésére az önkormányzat a város központjában lévő csomópontot körforgalmi csomóponttá kívánja átalakítani. A lakóterületi szakaszokon javasolt kiemelt figyelmet fordítani a fásításra és a forgalomcsillapításra, melyek általánosságban csökkentik a környezet porterhelését. Pétervásárán a nagyobb közúti teherforgalommal járó gazdasági tevékenységek a település Ivád felőli bevezető szakaszán helyezkednek el, ugyanakkor a laktanya területe a település lakóterületébe ágyazottan található. A laktanya intenzívebb hasznosítása során törekedni kell a lakókörnyezetet minél kisebb mértékben zavaró, a település lakóinak egészséget nem károsító tevékenységek engedélyezésére.

A tervezett projektek megvalósításakor, a fejlesztések által a környezetre gyakorolt hatásuk miatt különös hangsúlyt kell fektetni az alábbi irányelvek megvalósulására:

- Az idegenforgalmi és rekreációs, valamint a külterületen a mezőgazdasági és ehhez kapcsolódó feldolgozó tevékenységek fejlesztések különösen vegyék figyelembe a természeti értékek védelmét.
- A településen belüli zöldterületek folyamatos karbantartására és ápolására, lehetőség szerinti növelésére van szükség (fásítás)

- Fokozottan figyelni kell a lakókörnyezet tisztán tartására és szemléletformáló kampányokon keresztül erősíteni, tudatosítani, motiválni a lakosságot az ebben való részvételre, felelősségére. Cél az egészséges lakókörnyezet biztosítása, a szemetelés és az illegális hulladéklerakás csökkentése, a veszélyes hulladékok megfelelő elhelyezése, a szelektív hulladékgyűjtés arányának javítása – amelyhez az infrastrukturális feltételek egyébként kiépítettek.
- Értékes vagy védett épületek, illetve azok környezetének védelme, illetve szükség szerint az új céloknak megfelelő, fenntartható hasznosítása.
- Elsősorban a gazdasági területek fejlesztése során figyelemmel kell lenni, hogy a megtelepedő gazdasági szervezetek, iparágak olyan technológiát alkalmazzanak, amelyek kevésbé terhelik a környezetet. A meglévő, nagy tömegű áru szállítását igénylő, logisztikai, vagy közvetlenül a termeléshez kapcsolódó kibocsátások miatt a környezetszennyező ipar hatásainak ellensúlyozására védelem kiépítése szükséges (véderdő, zajvédő fal, stb.).
- Minden nagyobb volumenű fejlesztés esetében meg kell vizsgálni, értékelni kell annak környezetre gyakorolt közvetlen és közvetett hatását, s az alternatív műszaki megoldások közül a költség-haszon elemzés módszerével kell kiválasztani a megfelelő változatot. A fejlesztések kapcsán szükség van a környezeti kockázatok beazonosítására és kezelésükre előzetesen javaslatot, kell tenni.
- Az energiafelhasználás ésszerűsítése, amelynek érdekében elsősorban a lakossági energiafogyasztás racionalizálása szükséges, különös tekintettel a meglévő épületek energetikai célokat szolgáló korszerűsítésére.
- A közművesítés és infrastrukturális fejlesztések kapcsán elengedhetetlen a beépítések szabályozása, a felszíni vízelvezetés, a szennyvízkezelés és a zöldfelület-védelem.

78. táblázat: Környezeti hatások és javasolt intézkedések

A helyzetértékelés következtetései	Várható környezeti hatások	Program javaslat	Településrészek, ahol a program javaslat megvalósítandó
Nagy a településen átmenő forgalom	Romlik a levegő minősége, a forgalom miatt nem biztonságos az átkelés	▪ Csomópont átépítése körforgalommá ▪ Belterületi szakaszon forgalomcsillapítás	▪ D-i városrész ▪ É-i városrész
Napi ingázás mértéke növekszik	Egyéni közlekedésből származó légszennyezés nő	▪ Munkahelyek létesítése ▪ Közösségi közlekedés infrastruktúrájának minőségi kialakítása	▪ D-i városrész
Éghajlatváltozás miatti csapadék mennyiségének növekedése	Ár- és belvízveszélyes területek gyakorisága és nagysága növekszik	▪ Árkok karbantartása ▪ Mélyfekvésű területek megfelelő szabályozása ▪ Csapadékvíz-elvezetés „gondozása”	▪ D-i városrész ▪ É-i városrész
Belső kertek elhanyagolása	Parlagfű veszély, gyomok terjedése	▪ Szabályozás és betartatására ▪ Kertművelés népszerűsítése, ismeretek átadása ▪ Szabályozási terv készítése	▪ D-i városrész ▪ É-i városrész

A célstruktúra elemei	Várható környezeti hatások	Program javaslat	Intézkedési javaslat
A, Foglalkoztatási lehetőségek bővítése, diverzifikálása; gazdaságélénkítés	- Célforgalom növekedése az érintett útszakaszokon, ezzel járó környezetterhelés - Új foglalkoztatási egységek szennyező hatása	- Közmunkaprogram, szociális gazdaság - Laktanya - új befektetők, foglalkoztatási egységek megtelepedése	- Engedélyek kiadásánál környezeti hatásvizsgálat bekérése - Forgalomcsillapítás, növényzet telepítése - Körforgalom kialakítása - Hosszútávon az elkerülőút kiépítése
B, Sokszínű, fenntartható, értékekre építő turizmus,	- Épített értékek megújítása/funkcióváltása, közösségi terek növelése - Külterületen új fejlesztések környezeti hatása	- Épített értékek megtartása és felújítása - Főtér fejlesztése - Parkerdő kialakítása - D-i külterületi tó rekreációs célú hasznosítása - Erdő- és egyéb külterületek idegenforgalmi hasznosítása	- A természetközeli területekre vonatkozó fejlesztési programok kidolgozása, ütemezése, különböző területek fejlesztésének összehangolása - kastély hasznosítási koncepció kidolgozása
C, Kellemes, rendezett, komfortos település feltételeinek kialakítása	- Jó minőségű zöldfelületek növekedése - Városi belső klíma javulása - Egészségesebb lakónépesség	- Meglévő zöldfelületek fenntartása és fejlesztése - Parkerdő kialakítása - Főtér fejlesztése - Játszótér felújítása	- Fejlesztések összehangolása - Közterületek fejlesztése és növénytelepítés (utak, parkok) - Fenntartás gazdaságos megszervezése, önkéntes munka és magántulajdon gondozásának erősítése
D, Intézményi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése	- A terület célforgalma nő - Parkolási igény nő - Korszerű intézmények kialakítása	- Városi sportkomplexum kialakítása - intézmények fejlesztése: takarékosabb energiafelhasználás, akadálymentesítés és	- Parkolási kapacitás növelése mellett rendezett kialakítás - Forgalomcsillapító eszközök alkalmazása - Energetikai fejlesztések lehetőségeinek megvizsgálása, hatáselemzés, költség-haszon vizsgálatok
E, Együttműködő, szolidáris, összetartó közösség	- Csökken a vandalizmus - Nő a lakók között a komposztálók aránya, a szelektív gyűjtés arányszámai, - Gondozottabb köz- és magánterületek - Égetés visszaszorulása – jobb lebegőminőség	- Főtér közösségi térré alakítása - Közművelődési, sport és szociális szolgáltatások bővítése – ehhez kapcsolódó soft programok kialakítása - Soft programok	- A város életét meghatározó fejlesztések tervezése a lakosság bevonásával történjen - Szemléletváltást elősegítő integrált programok kialakítása

VII.4.2. Antiszegregációs program

Pétervására számára releváns, az integrációt biztosító főbb tevékenységtípusok

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Pétervására számára is az egyik legfontosabb célkitűzés. A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetésének alapfeltétele mindenki számára egyenlően biztosítani az oktatást, munkavállalást, lakhatást, alapvető infrastrukturális és szociális ellátásokhoz való hozzáférést. Ennek érdekében törekedni kell a veszélyeztetett területek hátrányos helyzetének csökkentésére, és megakadályozni, hogy a szegregációs folyamatok felerősödjének.

A város – a képviselőtestületben társult településekkel együtt – 2008-ban Esélyegyenlőségi Programot dolgozott ki, melynek fő célja a következő: a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő polgárok segítése, támogatása. Alapvető cél, hogy a Társult Képviselőtestület az általa biztosított szolgáltatások révén hozzásegítse a lakosságot egy minőségi, az egyén és közössége számára egyaránt értékes élethez, s lehetővé tegye a szükségletek kielégítésével a szolgáltatások magas színvonalon történő elérését. A társadalmi integráció megteremtése érdekében, elengedhetetlen, a civil szervezetek és egyházak szorosabb bevonása a közszolgálati feladatok ellátásába, a pályázati lehetőségek kihasználása, a társadalom periferiájára szorult csoportok, így különösen a halmozottan hátrányos helyzetű diákok, az idősek, egyedülállók, a gyermeket nevelők, a cigányság nehéz sorsú családjai számára olyan segítő, hátránykompenzáló programok indítása.

Ezen belül:

- Szolidáris, összetartó társadalom megteremtése, az esélyegyenlőség biztosításával, a hátrányos megkülönböztetés visszaszorításával, és a társadalmi szakadék megszüntetésével.
- Összehangolni az oktatási, a szociális, az egészségügyi és foglalkoztatási célokat.
- A minimális forráshoz való jog biztosítása a gazdasági területen.
- Biztosítani a különböző juttatásokhoz és közszolgáltatásokhoz való hozzájutást.
- Egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára.

Az Esélyegyenlőségi Program minden célcsoportot érintő intézkedései:

- **A hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetének javítása:** Az intézkedések elsősorban a rászoruló családok napi megélhetési gondjainak enyhítésére (rendszeres szociális támogatás, alkalmi segély), illetve átmeneti kereseti lehetőségek biztosítására (közmunkaprogramok, közhasznú és közcélú munka) irányulnak, de a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, sok esetben

cigány családok esélyegyenlőségének hosszú távú javításához, a társadalmi hátrányait megalapozó és generációkon át újratermelő okok felszámolásához (oktatás, lakáshelyzet megoldása, munkahelyteremtés) kevésbé járulnak hozzá. Az önkormányzatok a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében együttműködik az Észak-magyarországi Regionális Közigazgatási Munkaügyi Központtal, és annak Pétervásárai Kirendeltségével.

- **Közszolgáltatást nyújtó intézmények teljes akadálymentesítése**
- **A helyi szemléletet megváltoztató programok támogatása, segítése:** a lakosság számára, olyan ismertető anyagok készítésének, lakossági tájékoztató fórumok, valamint más típusú programok, rendezvények támogatása, segítése, melyek előmozdíthatják az esélyegyenlőségi program célcsoportját jelentő emberek kedvezőbb társadalmi integrációját és szemlélet váltást eredményezhet a lakosság minden szegmensénél.
- **A hátrányos helyzetű csoportoknak az információs társadalommal összefüggő egyes szolgáltatásaihoz való hozzáférés elősegítése:** támogatja, olyan mindenki számára elérhető információs pontok kialakítását, melyeken keresztül a szükséges eszközökkel nem rendelkező emberek a lakhelyükhöz minél közelebb hozzáférhetnek az internethez, valamint az információs társadalom nyújtotta egyéb szolgáltatásokhoz.

Figyelembe véve az esélyegyenlőségi program intézkedését és a városfejlesztési kézikönyv által javasolt eszközöket, a szegregátumok kialakulásának megelőzésére a következő eszközök igénybevétele javasolt: helyi szinten:

1. Lakhatási integráció

- o A lakhatási integráció célja a rossz minőségű lakásállomány korszerűsítése, illetve felszámolása, az ott élők integrálása
- o Szociális bérlakások biztosítása az egészségesebb lakókörnyezet biztosítása érdekében
- o Lakókörnyezet rehabilitációja, életminőség javítása
- o Segítség lakástulajdonhoz jutáshoz

2. Oktatási, nevelési integráció

- o Tamási Áron Általános Iskola pedagógiai programjának és IPR programjának megvalósítása
- o Pétervásárai napközis Óvoda integrációs intézkedései
- o Tanoda program

3. Foglalkoztatottsági integráció

- o Munkaerő-piaci integráció, képzési, átképzési, munkahely-teremtési, elhelyezkedést, stb. segítő programok

4. Szociális integráció

- o Az ellátás biztosítása és fejlesztése az Aranykapu Humán Szolgáltató Központ által

5. Akadálymentesítés

- o Művelődés Háza akadálymentesítése

6. Integrált felkészítő programok és a szervezetek közötti együttműködés támogatása

- o Életvitelt segítő felzárkóztató és közösségépítő programok
- o Releváns intézmények és szervezetek együttműködésének támogatása az szociális ellátások hatékonyságának növelése érdekében

2. A 2013-2020 között tervezett beavatkozások és eszközrendszerük

1. Lakhatási és mobilizációs integrációs program

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény III. fejezete taglalja az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítési területei között a lakhatást. A törvény 26. § (1) bekezdése alapján az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint, ha egyes személyeket:

- a) közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetéssel sújtanak a lakhatást segítő állami vagy önkormányzati támogatások, kedvezmények vagy kamattámogatás nyújtásával kapcsolatosan,
- b) hátrányos helyzetbe hozzák az állami vagy önkormányzati tulajdonú lakások és építési telkek értékesítése, vagy bérbeadása feltételeinek meghatározása során.

A (3) bekezdés szerint a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.

Lakhatást segítő önkormányzati támogatások:

- o Lakásfenntartási támogatás (normatív) a támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás)
- o Lakásfenntartási támogatás (méltányos, helyi)

79. táblázat: Lakhatási Integráció intézkedései

Feladat	Felelős	Határidő
Szőlő utcai AT programjának megalapozásaként alap kutatás elkészítése az igényekről (műszaki, szociális, háztartásban élők száma, összetétele, stb. szempontokat figyelembe véve) és a társadalmi befogadás fejlesztésének lehetőségeiről	Önkormányzat	2013
Szőlő utcai AT programjának (ATT) kidolgozása –	Önkormányzat	2014

Feladat	Felelős	Határidő
integrált kezelés, város egészére vonatkozó lakhatási integrációs terv elkészítése		
Társasházak energiahatékonysági felújítása	Társasházak/Önkormányzat	2014
Komfort nélküli, veszélyes, felújításra alkalmatlan épületek bontása, helyettesítő lakástermékként szociális bérlakások kialakítása	Önkormányzat	2014 után
Szóló utcai AT programjának megalapozásaként alapkutatás elkészítése az igényekről (műszaki, szociális, háztartásban élők száma, összetétele, stb. szempontokat figyelembe véve) és a társadalmi befogadás fejlesztésének lehetőségeiről	Önkormányzat	2013

Indikátorok:

Az alacsony komfortfokozatú lakások számának csökkentése (db) ill. a komfort fokozat növelésére (%)

Lakásfenntartási támogatások - igénylők számának csökkenése (%)

2. Oktatási, nevelési integráció

A közoktatásban megvalósításra váró esélyegyenlőségi feladatok végrehajtása az érintett intézmények feladatköréhez tartozik. Azonban a közoktatásról, a gyermekvédelemről és az egyenlő bánásmódról szóló törvény pontosan rendelkezik az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedésekről, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók felzárkóztatásáról.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl, olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, iskolai sikertelenségüket.

Óvodai integráció

Az Óvoda alapfokú oktatási-nevelési munkát végez. Biztosítja, a 3-tól 6-7 éves korú gyermekek számára, a képességeinek, érdeklődésüknek, adottságainak megfelelő oktatást, nevelést, a gyermekek iskolai életmódra történő előkészítést, továbbá, a gyermekek felügyeletét, megfelelő napirendjét, étkeztetését. Azok a hátrányos helyzetű gyermekek, akik valamely területen lemaradást mutatnak szűrővizsgálaton vesznek részt. A szakvélemény alapján egyénre szabott foglalkoztatásban, fejlesztésben részesülnek. Attól függően, hogy mely részterületen igénylik a fejlesztést, fejlesztő pedagógus, logopédus, pszichológus valamint az óvoda saját fejlesztőpedagógusa vesz részt a gyermekekkel való foglalkozásban.

Óvodai integráció keretében az esélyegyenlőség biztosítását szolgáló tevékenységek és formái:

- o differenciált, preventív fejlesztés,
- o korrekciós fejlesztés,
- o roma etnikai kisebbségi program,

- o sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése.
- o A nemzeti és etnikai kisebbségi nevelés biztosítása: az etnikai kisebbséghez tartozó tanulók oktatása, felzárkóztatása, tehetséggondozása az elkészített Integrált Pedagógiai Program és az etnikai program (szülői nyilatkozat alapján) szerint valósul meg.

Az intézmény csatlakozott az IPR programhoz, mely arra vállalkozik, hogy meghatározza az óvodai nevelés azon területeit, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a HHH gyermekek fejlődésének elősegítésében. Egy olyan rendszer, amelynek elemeit a HHH gyermek érdekében nagyobb tudatossággal és mérhetően is nagyobb eredményességgel tud a nevelési folyamat fókuszába állítani. Az IPR legfőbb jellemzője, a gyermekközpontú és családorientált szemlélet, valamint az interdiszciplináris megközelítések, mely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgáltatókkal, amelyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak

Iskolai integráció

Az oktatási integráció eszközei általában

- o Köznevelési intézményműködtetés színvonalának fejlesztésére és anyagi források biztosítása, intézmények rendszeres ellenőrzése
- o Integrált nevelés feltételeinek megteremtése
- o Nevelés-oktatás tárgyi eszközeinek fejlesztése
- o Diszkriminációmentes nevelés
- o Szegregációmentes nevelési – oktatási intézményszervezés
- o Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációja
- o A tehetségek gondozása továbbra is kiemelt feladat. A tehetség gondozására a tanítási órákon is nagy figyelmet fordítottak az iskolák (csoportbontás, ismeretanyag mennyiségének és minőségének helyes megválasztása, egyéni fejlesztések, differenciálás).
- o SNI-s tanulók integrált oktatása
- o Növelni az iskolán kívüli programokban való részvételt.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek:

- o IPR alkalmazása
- o Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- o Felzárkóztató, tehetséggondozó programok szervezése.
- o Drog és bűnmegelőzési programok (D.A.D.A.)

- o Pályaorientációs tevékenység
- o Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatáson,
- o Motiválás arra, hogy a gyermek napközis legyen,
- o Kapcsolattartás a szolgáltató intézményekkel, óvodával, áthelyező bizottsággal,
- o Az iskolai könyvtár csoportos és egyéni használata
- o Pályázati lehetőségek figyelése, részvétel a pályázatokon.

Az intézmény helyi pedagógiai programja részeként kidolgozott etnikai kisebbségi irányelveknek megfelelően végzik az etnikai kisebbség oktatását és nevelését is.

A környezeti hatásokat az iskola képtelen ellensúlyozni. A hátrányos helyzet leküzdése, a felzárkóztatás nem kizárólag oktatásügyi feladat. A pedagógusok munkáját továbbra is szakemberek kell, hogy segítsék. Az iskola nagyon fontosnak tartja a prevenciót. Rendszeresek a családlátogatások, szülőértekezletek. A fogadóórákon és fogadó délutánokon történő elbeszélgetések a szülővel nagyon sok esetben eredményt hoz a tanulók érdekében. A szülők meggyerése nélkül szintén nem lehet a problémát megoldani.

Ha az alábbi problémák közül bármelyiket észleli a pedagógus, az osztályfőnök, szólnak a gyermekvédelmi felelősnek, aki jelzőlapot küld a gyermekjóléti szolgálatnak. Az osztályfőnök, és a szolgálat vezetője családlátogatásra megy, felveszik a kapcsolatot a szülővel, az ott tapasztaltakat összegzik, és megteszik a megfelelő intézkedéseket. Mivel a tanulók több mint 50 százaléka hátrányos helyzetű, ezért fokozott figyelemmel kell kísérni a gyermekek védelmének rendszerét. A Gyermekjóléti Szolgálattal szoros, naprakész a kapcsolatuk.

A súlyos problémák a következők:

- o Éhezés, nem megfelelő étkezés;
- o Megállapított alkoholizmus a családban;
- o Antiszociális kriminalizáló baráti kör, csavargás;
- o Felügyelet nélkülség, 14 év alatt különösen;
- o Sok az igazolatlan hiányzás.

A foglalkoztatási ráta különösen mérsékelt az alacsony képzettségűek, a hátrányos helyzetűek, a fiatalok, és az idősek esetében. A különféle okból hátrányos helyzetű fiatalok munkaerő-piaci esélyeinek növelése és az ifjúsági munkanélküliség kockázatainak elkerülése érdekében fontos felkészítésük, képessé tételük a képzési programokban való részvételre.

Az önkormányzat tervei között szerepel a Tanoda program helyi beindítása, melynek szakmai előkészítését a program kidolgozóival együtt megkezdte a városban. A tanoda program célja egy olyan tevékenység rendszer megalkotása és alkalmazása, amely hozzájárul ahhoz, hogy a hátrányos

helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű – köztük roma – vagy gyermekvédelmi szakellátás otthont nyújtó formában élő tanulók (továbbiakban célcsoport) az alap-, illetve középfokú intézményekben sikereket érjenek el. Az általános iskolába járó tanulók esetében az alapvető cél az, hogy a tanoda segítse képességeik kibontakoztatásán keresztül iskolai előrehaladásukat annak érdekében, hogy érettségét nyújtó középiskolában, vagy a helyi mutatók alapján perspektivikus elhelyezkedési lehetőséget nyújtó szakiskolában folytathassák tanulmányaikat.

A tanoda a felsorolt célok elérése érdekében a gyermek szükségleteire reagáló, elsősorban tanulmányi, szociális, kulturális és lelki segítséget nyújt. A tanoda kiemelt célja, hogy pedagógiai eszközrendszerével hozzájáruljon a társadalmi leszakadás megakadályozásához és a társadalmi integrációhoz. A tanoda feltételrendszerével olyan helyzetet teremt, mely érvényesíti az igazságosság és szolidaritás értékeit, valamint fókuszba helyezi az egyenlő bánásmód és a méltányosság alapelveit.

80. táblázat: Oktatási-nevelési Integráció intézkedései

Feladat	Felelős	Határidő
A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek beazonosítása 3 éves kortól. Ennek érdekében feladat a védőnői hálózattal történő formális és informális együttműködés fejlesztése.	Szociális Iroda	folyamatos
3 éves kortól a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának pontos (intézményi és városi szinten egységes) nyilvántartása	Szociális Iroda	folyamatos
A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak csökkentése érdekében megfogalmazott feladatok megjelenítése a közoktatási intézkedési tervben és az óvoda nevelési programjában	Szociális Iroda	folyamatos
Tanoda program beindítása	Önkormányzat	2013

Indikátorok:

- o folyamatosan frissített HH és HHH adatbázis
- o HH és HHH gyermekek részvétele a z, iskolai szakkörökön (fő)
- o HH és HHH gyermekek iskolán kívüli programokban való részvétele (tanoda)

3. Foglalkoztatási integráció

Aktív korú nem foglalkoztatott személy beilleszkedését segítő programok a következők:

- o kapcsolattartás,
- o munkavégzésre történő felkészítés,
- o közfoglalkoztatási forma valamelyikében való részvétel
- o a munkaügyi szervvel való együttműködés - ha a beilleszkedési program erre irányul, akkor a munkaügyi szerv szakemberét is be kell vonni.

A kijelölt szerv az aktív korúak ellátásának folyósítása időtartama alatt az együttműködés keretében:

- o figyelemmel kíséri az ellátás megállapításáról szóló határozatban megjelölt határidő betartását és annak megszegése esetén megvizsgálja a mulasztás okát, továbbá a nem foglalkoztatott személyt a jogerős határozat alapján – a szervnél történő megjelenésekor – nyilvántartásba veszi,
- o a nyilvántartásba vételtől számított 60 napon belül a nem foglalkoztatott személy bevonásával kidolgozza az egyéni élethelyzethez igazodó beilleszkedést elősegítő programot és arról a segélyben részesülő személlyel írásban megállapodást köt,
- o folyamatosan kapcsolatot tart a nem foglalkoztatott személlyel és legalább 3 havonta személyes találkozás útján figyelemmel kíséri a beilleszkedést segítő programban foglaltak betartását,
- o legalább évente írásos értékelést készít a beilleszkedést segítő program végrehajtásáról és amennyiben szükséges – a nem foglalkoztatott személy bevonásával – módosítja a programot.

Közcélú, közhasznú munka

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) rendelkezéseire figyelemmel az önkormányzat az aktív korú nem foglalkoztatott személyek munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében közcélú- illetve közhasznú munkavégzés formájában foglalkoztatást szervez. Közcélú munka keretében azon városi lakos foglalkoztatható (egybefüggően legfeljebb 12 hó időtartamban), aki

- o a rendszeres szociális segélyre jogosult,
- o a Szt. 37/A. § (3) bekezdésének c)-d) pontjában foglaltak szerint együttműködő,
- o a rendszeres szociális segélyre az álláskeresői támogatásra való jogosultsága miatt már nem jogosult.

A közhasznú foglalkoztatást néhány adminisztratív munkakört leszámítva fizikai munka, és elsősorban közterületi és mező-erdőgazdasági munka (parkfenntartás, hólapátolás, síkosság-mentesítés) jelenti. A közmunkaprogramban 2012-ben átlagosan 105 fő vett részt, a 2013-ra és 2014-re tervezett átlagos foglalkoztatottak száma nagyságrendileg hasonló.

A közmunkaprogram célja az aktív korú nem foglalkoztatott személy és családja önfenntartó képességének szinten tartására és fejlesztésére irányul.

81. táblázat: Foglalkoztatási integráció intézkedései

Feladat	Felelős	Határidő
Közmunkaprogram megszervezése	Önkormányzat	folyamatos
Személyre szabott támogató program beindítása kísérleti jelleggel	Önkormányzat	2014

Indikátorok:

- o a munkanélküliek és szociálisan rászorulóknak, alacsony státuszúak közül a közmunkaprogramban részt vevők száma (fő, % arány)

Szociális integráció

A Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulása 2008. februárjától működteti az „Aranykapu” Kistérségi Humán Szolgáltató Központot. A következő szociális, gyermekvédelmi szolgáltatások tartoznak a szervezet feladatai között:

- o Családsegítő szolgáltatás, ezen belül a rendszeres szociális segélyben részesülők segítése, beilleszkedést segítő programon való részvételük lebonyolítása; hivatásos gondnok működtetése,
- o Gyermekjóléti szolgáltatás,
- o Gyermekek átmeneti gondozása
- o Támogató szolgálat
- o Házi segítségnyújtás
- o Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Minden intézményegységük fő feladata a segítségnyújtás. Szinte minden korosztályból kerülnek hozzájuk ügyfelek. A szolgálatok lehetőségeikhez mérten megpróbálják segíteni a családokat.. Az intézmény székhelye Pétervásárán van.

82. táblázat: Szociális integráció intézkedései

Feladat	Felelős	Határidő
Szolgáltatás humánerőforrás kapacitásainak, eszközeinek fejlesztése	Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulása	folyamatos
A szolgáltatási területek promóciója, lakosság informálása a lehetőségekről	Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulása	folyamatos

Indikátorok:

- o az ellátottak száma (fő, % arány)

5. Integrált megközelítés:

Esélyegyenlőség lényege, hogy egyenlő módon biztosítsa mindenki számára az adott lehetőségeket. Az esélyteremtés feladata létrehozni valakik számára, olyan helyzeteket, amelyeket csak nekik, csak az ő kedvükért hoznak létre. Az esélyügy azonban nem oldható meg csak pedagógiai vagy csak foglalkoztatási eszközökkel. A szakmai összefogás, a szakmaközösség nem elkerülhető. Orvosok, védőnők, családsegítők, szociális munkások, egyházi emberek együttes munkája szükséges a célok

eléréséhez. Ezért van szükség az intézményi összefogásra, az ellátás hatékonyságának növelése érdekében.

A hátrányos helyzet családokat érint, a gyermekek hátrányos helyzetének hátterében többnyire a szülők élethelyzete áll. Ezért olyan programok kialakítása cél a településen, melynek középpontjába a család áll, s a család különböző korú tagjai együtt és külön-külön is támogatást kap különböző programokon keresztül. Cél a családok életminőségének javítása, az egyének foglalkoztatási, és tanulási esélyeinek növelése.

3. A tervezett beavatkozások és a fejlesztések szegregációs hatásainak felmérése

Az IVS-ben megfogalmazott hosszútávú, átfogó cél a fenntartható gazdaság feltételeinek, valamint a települési belső komfort és társadalmi kohézió megeremítése.

A középtávon tervezett fejlesztések célja, hogy a lakosság számára minőségi lakókörnyezetet és szolgáltatásokat biztosítson, az egymás iránti szolidaritást és együttműködési hajlandóságot erősítse, valamint támogassa a munkahelyek bővülését. A tervezett fejlesztések révén alapvetően nem változnak meg az egyes városrészek meghatározó funkciói, a már meglévők válnak hangsúlyossá.

Az antiszegregációs tervhez a fenti fejlesztések közül elsősorban az intézményi és a gazdasági fejlesztések tartoznak, valamint az alapvető infrastrukturális fejlesztések.

A felsorolásból is látható, hogy az IVS-ben meghatározott célok és az annak megvalósítását szolgáló intézkedések várhatóan sem közvetve, sem közvetett módon nem eredményezik a szegregációs folyamatok erősödését.

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében azonban különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális fejlesztés és település-rehabilitációs támogatás esetén az alacsony státuszú lakosok helyzetére. Kiemelten fontos a város különböző pontjain lakók részére a (szociális) infrastruktúrához való hozzáférés-biztosításának gyakorlata és annak vizsgálata, hogy érvényesül-e a településen a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség. Ezen szempontok érvényesülését és fenntartását Pétervására Város Önkormányzata kiemelt figyelemmel kezeli.

Az IVS célhierarchia-rendszerében megfogalmazott középtávú célok közül az alábbiak relevánsak az antiszegregációs terv vonatkozásában:

A, Foglalkoztatási lehetőségek bővítése, diverzifikálása; gazdaságélénkítés

Elvart hatás: potenciális gazdasági területek beépülése, vállalkozások vonzása, piac létrehozása; mezőgazdaság erősödése, ezen alapuló feldolgozóipar megtelepítése, munkahely létesítése.

B, Sokszínű, fenntartható, értékekre építő turizmus

Elvart hatása: Védett értékek felújítása gazdaságélénkítő és szolgáltatásbővítő funkcióval. Munkahelyek létrehozása, közvetett keresletbővítés

C, Kellemes, rendezett, komfortos település feltételeinek kialakítása

Elvart hatás: Közösségi terek megújítása, forgalomcsillapítás, közösségi közlekedés feltételeinek javítása, rendezett településkép

D, Intézményi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése

Elvart hatása: A szociális és közoktatási, közművelődési és sport intézmények kapacitásának, minőségének növelése és akadálymentesítése.

E, Együttműködő, szolidáris, összetartó közösség

Elvart hatása: civil élet élénkülése, hagyományőrzés, városi programok bővülése és látogatottságának növekedése, életviteli programok révén a lakosság körében nagyobb tájékozottság, életminőség javulása, egymás segítése

Tervezett beavatkozások az IVS keretében:

A D-i (2. sz.) szegregátum, valamint a két, KSH által nem jelölt, de a valóságban a fizikai-társadalmi leromlás jegyeit viselő, helyzetértékelésben megjelölt településrész (Dózsa gy. út, Péetőfi utca – mindkét utca esetében egy-egy rövid szakasz) kezelését, fejlesztését a „Város Szíve” akcióterület tervezett fejlesztései, beavatkozásai révén kívánja kezelni. A Város szíve akcióterület középtávon tervezett fejlesztései között éppen a szociális, társadalmi problémák hatékony kezelésére az „Első lépés” szociális városrehabilitációs beavatkozáscsomag kapott prioritást.

Az É-i, Szőlő utcai szegregátumot külön akcióterületként kezeli az IVS, a telep felszámolásának vagy komplex megújításának mérlegelése, a beavatkozások irányának pontosítása megfelelő előkészítést és primer kutatást kíván, elkerülve ezzel a társadalmi konfliktusokat és figyelembe véve az itt élő családok között már kialakult közösségi, családi kötelékek fizikai megtartásának igényét.

Mindkét akcióterület esetébe a soft projektelemeknek óriási szerepe van, ezek részletesen is kifejtésre kerültek az IVS IX.1. A célok elérését szolgáló nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek alatt.

VII.5. A stratégia megvalósításának főbb kockázatai

Pétervására város erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit összefoglaló SWOT analízis a helyzetelemzési részben került bemutatásra, mely a stratégia meghatározásának alapjául szolgált. Fontos a továbbiakban, hogy áttekintsük azokat a kockázatokat, melyek egyrészt a stratégiában meghatározott célok eléréséhez szükséges tevékenységekhez kötődnek, másrészt a - mindezekről független – környezetből eredeztethetők. A problematikus helyzetekre való felkészülés és az ehhez kapcsolódó tevékenységek a helyzet bekövetkezésére készítene fel, így megoldásuk egyszerűbbé válhat, tervezésük kiszámíthatóbb.

Kockázatok azonosítása

83. táblázat: A program megvalósítása kapcsán felmerülő kockázatok.

		Bekövetkezés valószínűsége		
		Kicsi	Közepes	Nagy
Hatása a stratégia céljaira	Kicsi	a jelenleg még üres gazdasági területek beépülése		
	Közepes	- tanköteles gyermekek számának csökkenése kapcsán az intézmények kiüresedése - út- és közműfejlesztések elmaradása	- kistérségi települések versenyképességének emelkedése, versenyhelyzetet teremtő fejlesztéseik jelenléte - jelentős klímaváltozás – ár- és belvízveszélyes területek nagysága és esetek száma növekszik - önkormányzati intézmények gazdaságtalan üzemeltetése, fenntartása	- előregedő társadalom - beköltözők identitás-függetlensége
	Nagy	- projektek támogatottsága alacsony a helyi lakosság körében - szegregáció elmélyülése	- gazdasági válság miatt csökkenő vállalkozási kedv, befektetések elmaradása - közüemi szennyvízcsatorna-hálózatba nem kapcsolt épületek aránya emelkedik - gazdasági szereplők kivonulása - nehézségek a lakossági bevonásra a soft projektek kapcsán - helyi foglalkoztatás további visszaesése, gazdasági válság hatására elbocsátások, munkanélküliség emelkedése	- pályázati források elapadása - önkormányzati önrész biztosításának hiánya - fiatal, képzett rétegek elvándorlása a településről - munkaképes korú népesség képzettségi szintje alacsony, fennmaradó munkanélküliség

Kockázatok kezelése

A fenti táblázatban azonosított kockázatokat lényegében már a stratégia kialakítása és a tervezett fejlesztések meghatározása során is figyelembe kellett venni. Kisvárosról van szó, ahol a fejlesztések többsége az egész lakosságot érinti, a tercier szektor pedig akkor is működik, sőt erősödhet, ha kis mértékben, de folytatódik a népességszám csökkenése. A lakosság támogatottságának biztosításához elengedhetetlen a belső tájékoztatás, kommunikáció, a programokon, projektekben való részvételt pedig a jó előkészítés, a bevonásban az informális módszerek és személyes megbeszélések, valamint az érintett intézmények és civil szervezetek bevonása segítheti hatékonyan.

Pétervására esetében jelentős az ingázás (mind az életvitel-szerű, mind a rekreációs igények kielégítése érdekében). Az Egerbe jelenleg bejárók Pétervásán való megtartását elsősorban a foglalkoztatásbővítő gazdaságfejlesztés biztosíthatja. A gazdasági vállalkozások bevonását és megtartását aktív befektetés-ösztönző marketingmunkával, tárgyalástechnikai eszközökkel, jó ellátású területek kijánlásával érheti el a város. A „külső” befektetőktől és a vásárlóerő változásától való függőséget csökkenti – s így a foglalkoztatási kockázatokat csökkenti – az önkormányzat által megszervezett szociális gazdaság és szolgáltatási szektor, az erre irányuló fejlesztési elképzelések. A szabadidős és rekreációs szolgáltatások, valamint idegenforgalmi termékek fejlesztése az itt élők helyi fogyasztásának növelését és további munkahelyek létesítését teszi lehetővé. Erősítik az itt élők identitástudatát, a rendezvények (kulturális, sport) az integráció és az összetartozás legfontosabb eszközévé válhatnak. Ennek érdekében mind a soft programok, mind a szükséges infrastruktúra fejlesztések a célok megvalósításához

A pályázati források napjainkban nagy hangsúlyt kapnak, ezért a lehetőségek hatékony kiaknázáshoz célszerű, ha a külső források igénybevétele az önkormányzat önálló tervet készít elő. Fel kell készülni arra, hogy a külső (pályázati, állami, stb.) támogatások, források csökkenek, átrendeződnek – főleg 2014 után –, ezért a városnak célszerű a jelenlévő és a leendő potenciális partnerekkel való jó viszony kialakítása, amely a források helyhez kötését és fejlesztésekhez való hozzájárulást biztosíthat.

Pétervásárának a térség településeivel is szorosabb kapcsolatot célszerű kiépítenie. Az együttműködés fokozása és a szinergiák kihasználása a minden település érdeke. A települések célja, hogy hosszú távon, szoros együttműködésben folyamatosan fejlődjenek, a saját települési érdekeik mellett figyelembe vegyék a térség egészének érdekeit. A szinergiák feltérképezése és megvalósítása a települések számára költségmegtakarítással és a szolgáltatási színvonal emelkedésével jár.

VIII. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSA

VIII.1. A célok elérését szolgáló nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A fejezet célja, hogy áttekintse azon nem fejlesztési jellegű tevékenységeket, amelyek elősegítik az IVS-ben meghatározott célok teljesülését, a kijelölt akcióterületeken tervezett beavatkozások megvalósítását. Tekintettel a város helyzetértékelésben azonosított foglalkoztatási és társadalmi problémáira az önkormányzat a fizikai jellegű beruházások mellett legalább ugyanolyan fontosságúnak ítéli a nem beruházási típusú, úgynevezett soft projektek megvalósítását. Tehát egyrészt a beruházások, beavatkozások megvalósításához a feltételek megteremtését, másrészt a közösséget építő, integrációt és egyéni élethelyzeteket is javító tevékenységekről van szó, melyek a fizikai beruházások fenntarthatóságát, megfelelő működésér is befolyásolja.

Az önkormányzat településrehabilitációs céljainak elérését szolgáló nem fejlesztési, beruházási jellegű tevékenységei több téma köré csoportosíthatók:

1. Településrendezési eszközök alkalmazása
2. Befektetés-ösztönzés
3. Társadalomépítés, partnerség – integrációt támogató társadalmi projektek
4. Városmarketing

1. Településrendezési eszközök

A helyi építési szabályzat és szabályozási terv igény esetén – mintegy a fejlesztések előkészítéseként - módosításra szorul, de ez csak a településszerkezeti tervben meghatározottak figyelembevételével és a fenntarthatóság, környezeti hatások figyelembe vételével történhet. Az IVS-ben bemutatott fejlesztések összhangban állnak a 2002-ben elkészült szerkezeti és szabályozási tervvel, mivel új funkciók nem jelennek meg, a jelenlegi funkciók fejlesztése, megerősítése a cél az adott helyen. Ugyanakkor a település hatékonyabb működése, a városközponti alulhasznosított és sokszor elhanyagolt területek indokoltá teszik a településrendezési eszközök felülvizsgálatát, s a javaslatok alapján azok esetleges módosítására is szükség lehet.

Településrendezési szerződés (tervalku) alkalmazása a város esetében kevésbé tűnik relevánsnak, sajnos a vállalkozói szektor nem olyan szerkezetű, ami az alkalmazást indokolná. Mivel azonban a foglalkoztatás bővítése kiemelt szerepet játszik a középtávú stratégiában, az önkormányzat nyitva kívánja hagyni ezt a lehetőséget is, és adott esetben alkalmazni kívánja ezt a költségmegosztási technikát. A tervalku lényegében egy olyan kezdeményezés, ahol a szereplők (befektető, fejlesztő –

önkormányzat) kompromisszumot kötnek, melynek keretein belül a fejlesztő kivitelezheti az adott területre vonatkozó projektjét, de ezzel egyidejűleg átvállalja az önkormányzat fejlesztési költségeinek egy részét. A hangsúly elsősorban a fejlesztés esetleges következményeinek kezelésén, az önkormányzat ezekkel kapcsolatos terheinek magánpartner részéről történő részbeni, vagy teljes átvállalásán alapul. De nem csak a következmények kezelhetők ezen az úton, hanem a beruházás előfeltételeinek megteremtése is (pl. egy szabályozással kapcsolatos módosítás megfinanszírozása). Ennek jogi formája a településrendezési szerződés. Az ezt megalapozó dokumentum a fejlesztési tanulmányterv.

Általánosságban a folyamat lépései:

1. Kezdeményezés: a fejlesztési javaslat koncepcionális bemutatása az önkormányzat(ok) településfejlesztési bizottságai számára
2. Önkormányzat elvi állásfoglalása
3. Szabályozás módosítását előkészítő hatástanulmány elkészítése
4. Hatástanulmány alapján tárgyalás, feltételek tisztázása
5. Településrendezési szerződés megkötése
6. Az új szabályozási terv elkészítése
7. Szabályozás módosításának adminisztratív és tervezői folyamata (beleértve a szerződés kidolgozását, a terv ÉTv alapján való elkészítését)
8. Szabályozás testületi jóváhagyása és szerződésre való felhatalmazás
9. Monitoring

2. Befektetést ösztönző intézkedések

Egy ilyen felfokozott versenyhelyzetben azok a települések, amelyek nem képesek megújítani szolgáltatásaikat, és nem képesek megfelelően kommunikálni előnyeiket, gyorsan versenyhátrányba kerülhetnek a többiekhez képest. A városvezetés fontos feladata egyrészt, hogy a már jelenlévő vállalkozások számára biztosítsa azokat a feltételeket, amelyek mellett a vállalkozások hosszú távon is a városban képzelik el jelenlétüket.

A helyi gazdaság versenyképességének növelése érdekében az önkormányzat sajátos és az esetek döntő többségében közvetett eszközökkel hatást tud gyakorolni. Ilyen eszközök:

- az infrastruktúra fejlesztése, a befektetések elvi lehetőségeinek megteremtése.
- olyan fejlesztési dokumentumok kidolgozása, amelyek egyértelműen meghatározzák a város fejlődési lehetőségeit, ezáltal a potenciális befektetők számára is világos fejlesztési környezetet teremtet
- a városmarketing keretében Pétervására gazdasági erőforrásainak, adottságainak kommunikálása

- a potenciális befektetési lehetőségek (nem csak az önkormányzati érdekeltségeket, hanem a magánszférával összefogva) közvetlen kiajánlása
- a befektetési folyamatok menedzseléséhez szükséges humán erőforrás kapacitások fejlesztése (tárgyalástechnika, idegen nyelvismeret, stb.)
- átlátható és következetes szabályozási környezet megteremtése

3. Társadalomépítés, partnerség – integrációt támogató társadalmi projektek

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia – mint az elnevezése is tükrözi- olyan szinergiateremtő dokumentum, amelynek már készítése során is előtérbe kerülnek a külső és belső kommunikációs folyamatok és szereplők (lokális társadalom, gazdaság, intézményi és civilszféra, helyi politika), akik/amelyek már a stratégiaalkotás kezdetétől hozzájárulnak a városi identitás, jövőkép és célok meghatározásához. Elmondható, hogy Pétervásáran – kisvárosi jellegéből fakadóan is – nagyon jó hatásokkal működik a kommunikáció és az együttműködés, mind az önkormányzat és a különböző szektorok között, mind az egyes szektorok képviselői között. (ennek bővebb kifejtése a partnerségi fejezetben található). Az alábbiakban azokat az eszközöket, projekteket foglaltuk össze, melyek a partneri együttműködésben fogalmazódtak meg, s melyek végrehajtásában is aktív szerepet vállalnak az intézmények, civil szervezetek.

1. Foglalkoztatást támogató intézkedések, projekt-tervek, amelyek különböző célcsoportok számára próbálja a foglalkoztatási esélyeket növelni az intézményi – munkaügyi központ – szolgáltatásain túl:

- ⇒ Gyermek számára pályaaorientációs bemutatók szervezése: egy-egy szakma, különösen a hiányszakmák bemutatása, az ehhez szükséges végzettségi feltételek ismertetése. Cél a gyerekek motiválása, a pályaválasztási lehetőségek élményszerű – helyszíni látogatásokkal kiegészített – bemutatása, ezzel is elősegítve a későbbi sikeres elhelyezkedést. A programban természetesen nagy szerepet vállal a helyi mezőgazdasági középiskola és a helyi szociális intézményrendszer is. Ez utóbbi vonatkozásban fontos, hogy a gyerekek megismerjék a szociális típusú munkaköröket, foglalkozásokat.
- ⇒ Egyén-központú támogatási rendszer kialakítása: munkanélküliek számára – különösen fiatalok esetében – személyre szabott segítségnyújtás: egyéni kompetenciák felmérése, szükség szerű fejlesztése (önéletrajz írása, állásinterjúra való felkészítés, bérrel kapcsolatos tárgyalások jogi háttérére felkészítés, stb.), továbbá személyre szabottan álláslehetőségek, képzési lehetőségek felkutatása és közvetítése. A program lényege, hogy a munkaügyi hivatallal együttműködve, de a hivatali jelleggel szemben bizalomra épülő, személyes tanácsadást és segítségnyújtást biztosítson a munkanélküliek számára. Ennek keretében lehetőség van egyéb problémák feltárására, kezelésére, amelyek lényegesen befolyásolhatják egy-egy munkanélküli álláskeresési hozzáállását, esélyeit.

- ⇒ „Pétervásárfa” – helyi termék fejlesztése, piacosítása. A település életében ma is jelenlévő kézműves tevékenységekre – fazekasság, szövés – építve helyi termékek fejlesztése, márkásítása, piacosítása. A termék/termékcsoport fejlesztés keretében építeni lehet a varrásra is, ennek hagyományai szintén megvannak a városban (a nők foglalkoztatásában nagy szerepe volt a településen egykor található két varrodának is).
- ⇒ Városkártya/Térségkártya bevezetése, mint fontos közösségformáló, s egyben a helyi foglalkoztatási lehetőségeket is stabilizáló, bővítő eszköz a helyi szolgáltatások kedvezményes igénybevételére, ezzel a helyi fogyasztás és foglalkoztatás erősítésére
- ⇒ Östermelői piac feltételeinek kialakítása, marketing támogatása: ehhez szükség van a helyi östermelői közösség megerősítésére, valamint ki kell alakítani az árusítás feltételeit (piacot), másrészt a lakosság körében kell megismertetni a lehetőséget, s kampányt indítani a helyi termékek fogyasztásának jelentőségéről, pozitív hatásairól.

2. Életmód és életvezetési projekttervek

- ⇒ „Háló” együtt a település és a térség lakóiért. A projekt a városban működő oktatási, nevelési, szociális, egészségügyi és rendvédelmi intézmények, és civil szervezetek együttműködésének fejlesztését célozza. Az együttműködés fejlesztése a szociális ellátórendszer működésének hatékonyságát növeli végső soron az egyes szervezetek szintjén, s így a potenciális „ellátottak” a leggyorsabb úton a legmegfelelőbb ellátást, segítséget kaphatják. Az együttműködés javításának igénye a szervezetek részéről fogalmazódott meg az IVS elkészítése során. A kommunikáció csatornáinak intézményesítése mellett fontos célkitűzése a projektnek a mélyszegénységből adódó problémák kezelése, a segítségnyújtás lehetőségeinek összehangolása, továbbá az érintett szervezetek munkatársai számára speciális területeken – pl. agresszió kezelése, - a szakmai ismeretek bővítése.
- ⇒ „Játsszunk együtt” – A szülők és gyerekek együttes részvételére, a családi kapcsolatok erősítésére, a közös élményszerzésre irányuló projekt. Különösen fontos a HH és HHH gyerekek és családjaik bevonás a projektbe, de az integráció biztosítása szempontjából az egész város számára nyitott rendezvénysorozat megszervezése a különböző tematikák mentén: tánc, hangszeres zene, ének, kézműves foglalkozások, környezetvédelem, otthoni dekorációk elkészítése, ünnepekre készülés, sport. Ez utóbbi különösen hangsúlyos eleme lenne a foglalkozás-sorozatnak, a fiúk és édesapák sikeres bevonása érdekében.
- ⇒ „szülői program” és mentorok képzése: egyedülálló és fiatal anyák, 16 év feletti lányok és önkéntesek számára indított gyermeknevelési és ellátási tréning, illetve ennek alapján egy klub létrehozása. A részletes program kidolgozásában szerepet játszanak az érintett intézmények. A projekt sikerének kulcsa, hogy az első fázisban az érintettek

beazonosítása sikeresen megtörténjen, s személyes kapcsolatfelvétellel a bevonás megtörténjen. A tréning során szükséges speciális bevonó módszerek alkalmazása (szerepjátékok, stb.). Cél, hogy a már érintett kismamák, anyák mellett a fiatal lányok is kapjanak betekintést a gyereknevelésbe, csecsemő- és kisgyermekgondozással járó teendőkbe, preventív jelleggel megismerjék időben, hogy kiktől kaphatnak segítséget. A mentorok teljesen önkéntes alapon vehetnek részt a programban, cél, hogy a mentorok és anyák között személyes kapcsolat épüljön ki, s a jövőben is segítségükre legyenek.

- ⇒ „Okos háztartás”: a lakosság mindennapi életvitelét segítő tanácsadás sorozat, kötetlen beszélgetésekkel ötvözve. A tematikát a háztartási, ház körüli teendők szolgáltatják, mint az energiatakarékosság és kiadások csökkentése, környezettudatosság (komposztálás, szelektálás), kertészkedés, állattartás, ház körüli asztalosmunkák, nőknek alapvető főzési ismeretek.

3. Rendezvények: a rendezvények elsősorban a helyi közösség építését, az összetartozás és szolidaritás erősítését célozzák, ugyanakkor két addicionális tematikát is integrálnak: egyrészt a helyi szolgáltatások – különösen a szociális típusú szolgáltatások – ismertségének növelését tűzik ki célul, másrészt a települési környezet védelmével, gondozásával kapcsolatos szemléletformálásra irányulnak.

- ⇒ ZÖLD NAP megrendezése: kampány a város szépítéséért. Az akció keretében mindenki saját lakókörnyezetét szépíti, illetve önkéntesként az iskola környezetének rendezésében, növényzettel való beültetésében is részt vesz. Az önkéntesek jutalmul szintén palántákat, csemetéket kapnak, mely hozzájárul a település összképének javításához és vonzóbb, egészségesebb lakókörnyezet kialakításához.
- ⇒ TÉR Ünnepe: a városlakók ünnepe, cél tehát a társadalmi kohézió erősítése. A programban fontos szerepet kap a civil egyesületek és szociális intézmények munkájának megismerése, ingyenes egészségügyi szűrővizsgálat biztosítása. A program kialakításánál cél a helyi társadalom minél szélesebb körű bevonása, változatos, a többféle célcsoport számára is érdekes programstruktúra kialakítása.
- ⇒ Péterkei Karácsony: térségi vonzással is bíró városi ünnep megszervezése, főtér dekorálása, műsor szervezése, egymás „megvendégelése”, adományok gyűjtése. A városban nincs hagyománya a karácsonyi közös ünneplésnek, ezt szeretné ezt a rendezvény pótolni.
- ⇒ „Miénk itt a tér” – a város játszóterének és közvetlen környezetének rendbetétele társadalmi munkával. Padok festése, növényzettel való beültetés.

A város, a fenti tervezett rendezvények bevezetésén túl a már működő rendezvényeinek megrendezését is folytatni kívánja. A város identitásának, a közösség formálásának egyik

leghatékonyabb eszköze a városi rendezvények megrendezése. A már hagyományos kulturális célú rendezvények mellett sor került az első Pétervásárai Lovas Napok megszervezésére is, mely tovább színesítette a rendezvények palettáját. Az egyes események a civil szféra közreműködésével, bevonásával kerülnek megszervezésre és lebonyolításra. A programok a nagyobb forgalommal pozitív hatással vannak a kereskedelemmel és vendéglátással foglalkozó vállalkozások működésére. Cél a jövőben, hogy az önkormányzati finanszírozás mellett - az esemény jellegétől függően – az egyéb finanszírozási lehetőségek feltárása és menedzselése még hatékonyabb és sikeresebb legyen, (magánszférából történő forrásbevonás, szponzoráció, valamint közvetlen bevétel-generálás lehetőségeit). Cél, hogy a rendezvények minél több célcsoportot szólítsanak meg, s a rendezvények programja úgy kerüljön kialakításra, hogy azok az integráció, a közösségformálás célját szolgálják.

4. Fiatalok számára kialakított speciális projekttervek:

- ⇒ 14 -20év közötti fiatalok számára a tanórán, iskolán kívüli szabadidő hasznos eltöltéséhez a feltételek biztosítása. A fiatalok közösségi életében nagyon nagy szerepe van a közös „játékoknak”, szórakozásnak, amihez – részben mivel egy kisvárosról van szó – a feltételek korlátozottak. Ennek bővítését célozza a projekt, s a meglévő lehetőségeket – könyvtár, fiatalok klubja a Művelődés Háza alagsorában – egy olyan formával kívánja bővíteni, amely a kötetlen beszélgetésekre, társasjátékokra és asztaliteniszezésre is lehetőséget biztosít a városi fiatalok számára hétköznapi délutánonként, felügyelet mellett. Tulajdonképpen a „nagyok játszótérének” kialakítása a cél, ezzel megelőzve az értelmetlen, s sokszor súlyosabb problémákhoz vezető magatartásformák kialakulását, visszaszorítását (vandalizmus, drogozás, alkoholfogyasztás). A klub a formálódó közösséggel együttműködve bővítheti a közös programok sorát (pl. filmklub, csocsó és ping-pong házi versenysorozat megrendezése, stb.) A tervek szerint a klub működése összekapcsolódik majd a többi pontban felsorolt releváns projekttel (rendezvények megszervezésében való közreműködés, egyénre szabott tanácsadás a foglalkoztatás területén, stb.), így a szinergikus hatások még inkább biztosítottak.
- ⇒ Vakáció a főtéren – nyári szünidőben minden hét egy napján, délelőtt a főtéren animált programok a gyerekeknek. Sajnos nagyon sok településen élő család nem tud anyagi helyzeténél fogva nyaralásra költeni, ezért a projekt célja a gyerekek számára hasznos és érdekes programok szervezése, a közös élményszerzés.

4. Városmarketing

A város fejlődése három területen igényli a városmarketing eszközök és módszerek kidolgozását és üzemeltetését:

- ⇒ A befektetés ösztönzés és a foglalkoztatás növelésének elősegítése céljából a befektetők piaci szegmense részére

- ⇒ A idegenforgalmi fejlesztés céljából a fogyasztói és szolgáltató piaci szegmens részére Pétervására (és térsége) turisztikai vonzerejét és fejlesztésének lehetőségeit népszerűsítő marketing.
- ⇒ Identitáserősítő belső marketing

Befektetés ösztönző marketing kommunikáció:

A város gazdasági adottságainak kiajánlása a potenciális befektetők és közvetítő szervezetek felé: a település egészére vonatkozó információk, fejlesztési környezet és stratégia bemutatása helyi és térségi szinten, kiajánlható területek bemutatása. Tekintettel a viszonylag alacsonyan képzett munkaerőre, elsősorban célzott marketingre és kommunikációra van szükség, erőforrásként feltüntetve ezeket az adottságokat

Turisztikai marketing kommunikáció:

Jelenleg a város nem rendelkezik a turistáknak átadható kiadvánnyal. A város ezért – a térségi szintű kiadvány mellett, melyet a térség településeivel együttműködve kíván majd kiadni – fontosnak tartja ennek pótlását, egy rövid, A4 dupla oldalnak megfelelő tartalom elhelyezését biztosító, de innovatív formájú városbemutató kiadvány megjelentetésével. Az IVS készítése során felvetődött egy rövid imázsfilm elkészítésére vonatkozó javaslat is, mely szélesebb körben is megvitatásra és elfogadásra került. Ennek lényege, hogy a honlapon, közösségi média felületen és CD formában is hozzáférhető legyen.

Identitáserősítő marketing kommunikáció:

A város rendelkezik egy nagyon igényes és olvasmányos, a város történetét sokrétűen bemutató kiadvánnyal (Czenthe Huba: Pétervására története, 2005), melynek kiadója Pétervására Város Önkormányzata volt. Szükség van azonban egy olyan kiadványra is, ami egyrészt informálja a helyieket az elérhető szolgáltatásokról, intézményekről, másrészt szubjektív történeteket, vallomásokat tartalmaz a város életével kapcsolatban, felidézi az idősebbek emlékezetében élő hagyományokat, bővíti a lakók helytörténeti ismereteit, erősíti identitásukat.

Pétervására kommunikációs eszközei és javaslatok

Napjainkban a városfejlesztés és vezetés területén biztosítani kell, hogy az információ áramlás és kétoldalú kommunikáció a lehető legtöbb csatornán keresztül történjen.

Az alábbiakban az önkormányzat legfontosabb, rendelkezésre álló média orgánumait listáztuk fel:

1. Helyi nyomtatott sajtó – megjelenik negyedévente, legfontosabb események és megjelenéskor aktuális hírek közvetítése
2. Elektronikus sajtó (helyi honlapok) / marketing

www.petervasara.hu (Pétervására Város hivatalos honlapja), mely egyben a legfontosabb hírforrás is (alcíme: Pétervására Online). A honlap szerkezete jó eligazodást biztosít a különböző célcsoportok számára, jól strukturált, informatív. A friss és aktuális hírek egyből a kezdőoldalon, a legfőbb helyen találhatók.

3. Televízió

A helyi közösségi televízió 2011-ben indult újra, s saját honlappal is rendelkezik (www.pktv.hu). A tévé beszámol a legfontosabb eseményekről, rövid híresszefoglalókat sugároz, illetve képújság-szerűen hirdetéseket is közvetít.

VIII.2. Az IVS megvalósításával kapcsolatos szervezeti elvárások

Pétervására Város Önkormányzata felel a városfejlesztés irányainak meghatározásáért, a kapcsolódó fejlesztési és rendezési dokumentumok elkészítéséért, összehangjáért valamint a kitűzött célok megvalósításához szükséges feltételek és szabályozási eszközök biztosításáért. Különösen igaz ez az önkormányzati érdekeltségű (tulajdonjog) vagy kezdeményezésű fejlesztések vonatkozásában, így a kijelölt akcióterületek esetében is. A város nagysága és a tervezett fejlesztések volumene alapján az önkormányzat a fejlesztések megvalósítását a következő struktúrában kívánja megoldani.

Döntéshozatali szint: az önkormányzat képviselőtestülete

Feladata: Ezen a szinten történik a városfejlesztéssel kapcsolatos döntések meghozatala, módosítása, a stratégia elfogadása, a szükséges finanszírozási forrásokról a döntések meghozatala

Stratégiai szint: stratégiai menedzsment szervezet

A menedzsment szervezet felépítése:

- Polgármester
- Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság képviselője
- Városüzemeltetési és sportbizottság képviselője
- Szociális, művelődési és oktatási bizottság
- Építési Osztály vezetője – koordináció a hivatal érintett irodái felé

Feladat:

- döntés-előkészítő anyagok elkészítésének koordinációja, szakmai részvétel az előkészítésben
- fejlesztési kérdésekben döntéshozás
- az IVS-ben meghatározott célok megvalósulásának, a feladatok elvégzésének a folyamatos felügyelete, ennek keretében:
- külső és belső fejlesztési környezetben, feltételekben beállt változások monitorozása, ennek alapján a stratégiát is érintő módosítási javaslatok előkészítése
- az operatív végrehajtó/menedzsment szervezet felügyelete
- a kitűzött városfejlesztési célok elérésének nyomon követése (monitoring)
- az IVS-ben meghatározott településfejlesztési akciók, illetve projektek előzetes vizsgálata a megvalósíthatóság szempontjából,
- Partnerségi folyamatok, információáramlás koordinációja: gazdasági partnerek, civil szervezetek, lakosság, köz és államigazgatás szervezeti
- Gazdaságfejlesztési elemek folyamatos nyomon követése
- Szükséges tervek elkészítése, ennek koordinálása, felügyelete
- Pályázati lehetőségek figyelése, előkészítés megindítása, felügyelete
- Források felkutatása, szervezése
- Városmarketing és PR tevékenységek tervezése, irányítása, felügyelete
- Kivitelezési munkák pályáztatásának menedzselése
- Amennyiben releváns, a településrendezési szerződés(ek) előkészítése a beruházó fejlesztőkkel

Működés:

A stratégiai menedzsment szervezet operatív menedzsere, fő koordinátora az Építési Osztály vezetője. Ő felelős a városfejlesztési kérdéseket középpontba helyező stratégiai egyeztető megbeszélések negyedévente történő megszervezéséért. A stratégiai menedzsment szervezet aktuális kérdések felmerülése, illetve a tagok indítványozása esetén ad-hoc jelleggel is ülésezhet. Az egyeztetésekről a képviselőtestület felé beszámoló készül. A negyedéves egyeztetések jelentősége továbbá, hogy fejlesztési kérdésekben a horizontális kommunikáció és együttműködés minél hatékonyabb legyen, az operatív feladatok felelős személyek, határidők és indikátorok megjelölésével a városháza egységei (irodái) és a bevont intézmények számára egyértelműen definiálásra kerüljenek. A stratégiai egyeztetésekre az anyagok előkészítése, illetve a meghozott döntések értelmében a végrehatásra kerülő feladatok részletes kidolgozása és továbbítása az adott végrehajtó egység felé szintén az Építési Osztály feladata. Ezt a feladatmegosztást indokolja, hogy a településfejlesztés mellett az építésügyi, műszaki tevékenységek felügyelete szintén ehhez az

irodához kapcsolódik, a tervezett beavatkozások között pedig a műszaki jellegű tevékenységek dominálnak.

Operatív szint:

A tapasztalatok szerint a településfejlesztési akciók professzionális előkészítését és megvalósítását a gazdasági társasági formában létrehozott, rugalmas, eredményorientált szervezetek tudják biztosítani a legkedvezőbb hatásokkal és eredménnyel a bonyolult követelményrendszer miatt.

A város nagysága, a tervezett településfejlesztési akciók volumene, valamint a város költségvetési gazdálkodása egyaránt indokolja, hogy a végrehajtást a meglévő intézményi struktúrában oldja meg az önkormányzat. A pályázaton sikeres projekt menedzselését ezért szintén a városháza hivatali egységei – közöttük is a műszaki, beruházási jellegű fejlesztések esetében az Építési Osztály szervezeti keretei között hajtja végre.

Az Építési Osztály rendelkezik a következő szakértelmekkel:

- Projektmenedzsment
- Projektek műszaki felügyelete
- Projektek pénzügyi menedzsmentje

Az akciótervek megvalósítása során az Építésügyi Irodához rendelt feladatok:

- kivitelezések, projektek előkészítő munkálatainak megszervezése,
- a terület előkészítési munkák irányítása (bontások, közműépítési munkák elvégztetése)
- a közterületek rendezési munkáinak irányítása, menedzselése a munkálatok folyamatos ellenőrzése, az elkészült munkák átvétele),
- az Önkormányzat beruházásában megvalósuló egyes létesítmények (pl. közintézmények, szociális lakás stb.) esetében a beruházói feladatok menedzselése (terveztetés, kivitelezési munkák pályáztatása, megrendelése, a munkálatok folyamatos ellenőrzése, az elkészült munkák átvétele),
- adminisztrációs feladatok ellátása
- beszámolók elkészítése
- pénzügyi adminisztráció

A pénzügyi adminisztrációs terület ellátásában a hivatal Pénzügyi Osztálya, a soft elemek megvalósításában, további kidolgozásában a Szociális Iroda is aktívan részt vesz.

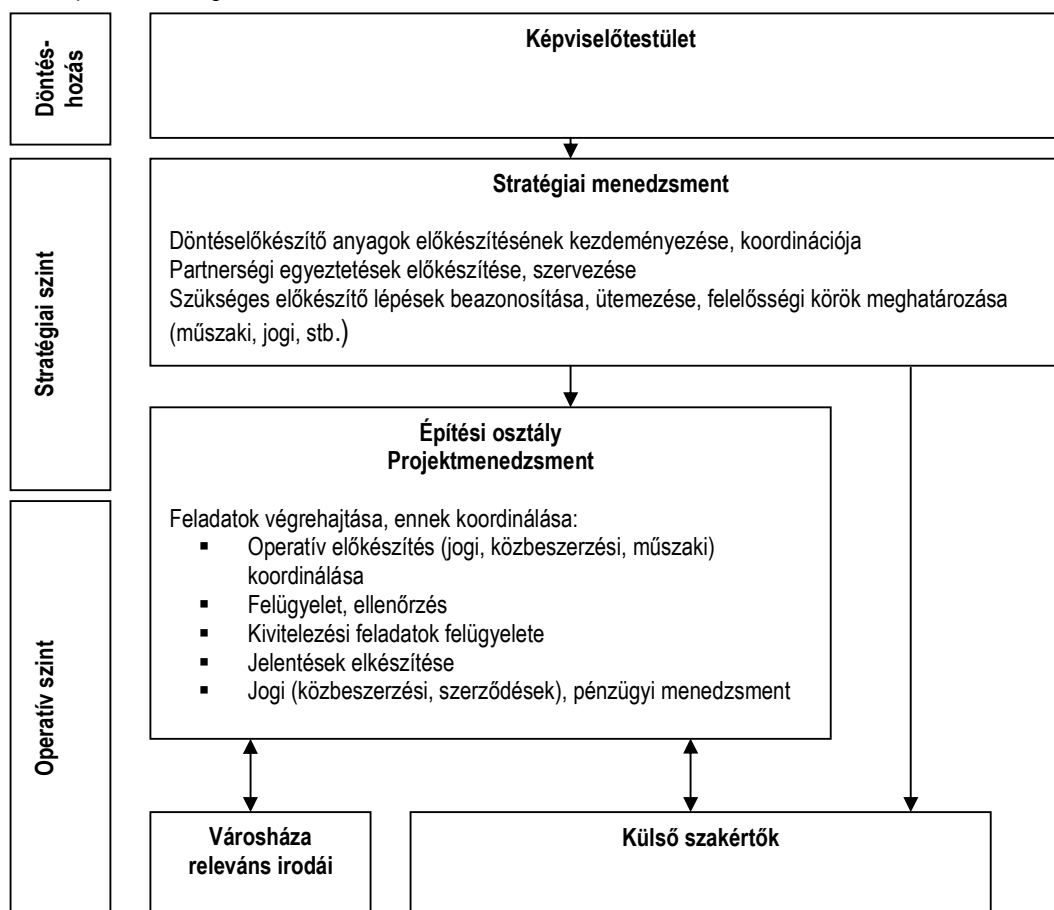
Külső szakértők bevonása:

Az egyes projektekhez, feladatok végrehajtásához szükséges specifikus szakértelmet külső partnerek bevonásával lehet rövidtávon a leghatékonyabban biztosítani. Ez történhet stratégiai szinten, de az operatív feladatok elvégzése kapcsán is.

Legfontosabb területek, ahol külső szakértelmek bevonása tervezett:

- jogi típusú feladatok (közbeszerzés, tulajdonjogi kérdések rendezése, szerződéskötések)
- műszaki ellenőrzés
- pályázatírás
- megvalósíthatósági és hatáselemzések elkészítése
- projektmenedzsment

A városfejlesztés konkrét megvalósításra kerülő projektjei esetében a feladatok és döntési kompetenciák megoszlása következő:

VIII.3. Településközi koordináció mechanizmusai

Pétervására Integrált Városfejlesztési Stratégiája, az ebben meghatározott akcióterületi fejlesztések jelentős hatással vannak nem csak a városban, de a város vonzáskörzetében élők számára is. Pétervására a 20 településből álló Pétervásárai statisztikai kistérség tagja, a Pétervásárai járás központja. A Pétervásárai Kistérségi Többcélú Társulása a 2004. évi CVII. törvény, valamint az 1990. évi LXV. törvény rendelkezései alapján 2004-ben alakult, 2013-tól megváltozott feladatköre a III.3. fejezetben került bemutatásra. Ugyanitt esett szó a 33 térségi települést egyesítő Észak Hevesi 33 Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesületről, mely a térség LEADER csoportja. A LEADER partnerségi elve alapján széleskörű együttműködéssel jött létre, ahol az önkormányzatok mellett a civil és vállalkozói szféra is részt vesz. A munkaszervezet szintén Pétervásárán található.

Pétervására tehát eddig is központi kistérségi szerepkörrel bírt, ami az 2013. januárjától érvénybe lépő új közigazgatási rendszerben is megmaradt. A járásszékhely településnek biztosítani kell a járási hivatal felállításához szükséges ingatlant, valamint a feladat ellátását szolgáló műszaki és infrastrukturális feltételeket. Pétervására a járási feladatok ellátásához saját hivatali épületében biztosít helyet. A városháza közvetlen közelében tervezett megújított közösségi tér így nem csak a városlakókat, de az ügyeiket intéző járási lakosok kényelmét is szolgálni fogja.

A tervezett akcióterületi fejlesztések közül az alábbiak kiemelése indokolt térségi vonatkozásban:

Akcióterület	Hatása a vonzáskörzet lakosságára
Város Szíve akcióterület	Parkolási feltételek javulása, rendezvények, találkozásra alkalmas többfunkciós, több célcsoport számára használható tér (játsszótéri elemek, utcabútorok, ivókút, zöldfelület) Művelődési központ rendezvényinek látogatása, térségi események befogadása, megrendezése
Kastély akcióterület	Térségi turisztikai kínálat növelése, új funkcióknak köszönhetően térségi foglalkoztatási lehetőségek bővítése

A Pétervásárai térség településeinek formális és intézményesített együttműködési platformjai a következők:

- ⇒ Pétervásárai Kistérségi Többcélú Társulása
- ⇒ Észak Hevesi 33 Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
- ⇒ Pétervására a következő településekkel tart fenn közös Polgármesteri Hivatalt: Váraszó, Kiszűzes községek (2012-ig Ivád és Erdőkövesd települések is a társulás tagjai voltak)
- ⇒ Ugyancsak a fenti öt település társulása működtette 2013 januárjáig a helyi általános iskola fenntartását (népességarányosan)

⇒A fentii öt település bázisán fejlődött a térségi hulladékgazdálkodás rendszere is, melyet a települések kezdőbetűiből álló PEVIK Nonprofit Kft. végez – ma már kibővített térségi területen.

A térségi együttműködésen alapuló közös célok megvalósításának legfontosabb dokumentuma a Pétervásárai kistérség megújított fejlesztési terve (2009). A kistérség legfontosabb fejlesztési prioritásai:

- Fenntartható gazdaság fejlődésének elősegítése
- A turizmus feltételeinek komplex fejlesztése
- Sokoldalú humán erőforrás fejlesztés
- Térségi együttműködések javítása

A többcélú társulás közös anyagokat dolgoztatott ki, melyek az ellátás és szolgáltatás minőségén javítanak és elkészítésük a települések hatékony együttműködése mellett történt Ilyen dokumentumok az alábbiak:

- Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulása – Esélyegyenlőségi Konceptió 2009-2013 (2010)
- A Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója 2009-2012 (2009): A koncepció legfontosabb célkitűzése, hogy kistérség minden rászoruló lakosa számára, a lehetőségekhez mérten biztosítsa a legmegfelelőbb ellátást. További célok:
 - ⇒Az ellátások megszervezésénél törekedni kell arra, hogy az idős ember minél tovább legyen otthonában megtartható, a fogyatékkal, egyéb betegséggel élők számára a lakóhelyükhöz közeli ellátást biztosítása.
 - ⇒A középületek, munkahelyek, lakóhelyek akadálymentesítésének beindítása, a fogyatékkal élők számára integrált és/vagy védőmunkahelyek kialakításával az önálló életvitel, a rehabilitáció feltételeinek megteremtése.
 - ⇒A civil szervezetek, egyházak nagyobb mértékű szerepvállalása az ellátórendszeren belül (a szemérmes rászorulók felkutatása).
 - ⇒Megfelelő koordináció és információáramlás biztosítása az ellátórendszer szereplői között a hiányok időbeni észlelése, a párhuzamos ellátások elkerülése, a szűkös erőforrások hatékonyabb kihasználása érdekében.
- Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulása közoktatási feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terve (intézkedési terv) 2008-2010 (2008)

Elmondható, hogy a társulás megalakulása óta az együttműködés nagyon eredményes a települések között, melynek kézzelfogható eredménye a IV.6. fejezetben bemutatott sikeres pályázati projektek sora.

A térségi együttműködés legfontosabb és legeredményesebb területét a szociális szolgáltatások hatékony megszervezése jelenti, ami különösen fontos a foglalkoztatási és szociális problémákkal sújtott térségben.

A együttműködések másik fontos, fejlesztésre szoruló területe a turizmus, különösen a térségi típusú kínálat összehangolása és kiejánlása, összefogáson alapuló vendégforgalmi stratégia és marketing kiejánlása.

A kistérségi szintű tervezett beruházások közül a turisztika szempontjából is kiemelendő a térségi kerékpárút-hálózat kiépítése, melyre már rendelkezésre állnak a tervek, a megvalósítás a pályázati lehetőségek függvényében tud majd elindulni.

Egyeztetés az IVS készítése során:

Pétervására Város Önkormányzata fontosnak tartotta, hogy a vonzáskörzet településeinek életét is befolyásoló fejlesztési elképzelésekről és egyben az IVS készítéséről, és az ÉMOP-3.1.1-12 pályázati felhívásra benyújtani kívánt projektelemekről levélben tájékoztassa a térség településeinek vezetőit. A beérkezett visszajelzések pozitívak voltak, s megerősítették a város vezetését abban, hogy azok a vonzáskörzet által is támogatottak. A kistérség vezetőinek formális és informális találkozási alkalmat nyújtottak arra, hogy az érintettek megismerjék a tervezett fejlesztéseket, véleményüket megoszthassák a pétervásárai döntéshozókkal, illetve kölcsönösen meghatározzák az együttműködés lehetőségeit.

Egyeztetés a stratégia megvalósítása során:

A polgármesteri találkozók, kistérségi üléseken a város vezetése továbbra is tájékoztatást nyújt a stratégia kistérséget is érintő elemeinek végrehajtásával kapcsolatosan. Fontos, hogy a megkezdett kommunikáció folyamatos legyen, ennek eszközeit az új közigazgatási struktúra keretei között is biztosítani kell.

VIII.4. Ingatlangazdálkodási koncepció

Az önkormányzat vagyoni helyzete, ingatlangazdálkodási prioritások

A stratégiai célok között hangsúlyosan szerepel, hogy Pétervására egy megfelelő életminőséget, ellátást, rendezett, igényes települési környezetet biztosító város legyen, mellyel lakói azonosulhatnak; továbbá kiemelt szereppel bír a gazdaságfejlesztés, amely mindehhez a fenntartás, megvalósítás háttérét adja. Ezen belül is kiemelt feladat a város karakterének megőrzése, az életminőség és belső komfort növeléséhez szükséges rekreációs, turisztikai és idegenforgalmi területek fejlesztése.

Az ingatlanvagyon-gazdálkodás kiemelt célja a város által kötelezően ellátandó, illetve a vezetés döntései alapján felvállalt feladatellátás megfelelő színvonalú, egyúttal gazdaságilag racionális módon való biztosítása. Ennek érdekében az ingatlangazdálkodási prioritások a következők:

- Az ingatlan-vagyon gazdálkodásnak meg kell teremteni az önfenntartó gazdálkodás feltételeit. Ez egyrészt a jogi és intézményes feltételek átgondolását, másrészt a portfólió átstrukturálását jelenti.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok bérbe adásából származó jövedelemnek minimálisan fedeznie kell az ingatlanállomány fenntartási és szinten-tartó beruházásaival összefüggő kiadásokat. Az esetleg képződő nyereség kizárólag az állomány korszerűsítésére és bővítésére használható fel, mindaddig, amíg a kapacitásigények hosszabb távon is megfelelő színvonalú kielégítésére alkalmas fenntartható állomány nem jön létre.
- A jövedelemtermelő ingatlanok vonatkozásában cél ezen állomány pozíciójának megerősítése, az önkormányzat tulajdonosi pozíciójának fenntartása. Törekedni kell a rövid idő alatt megtérülő és biztos folyamatos jövedelmet jelentő beruházások megvalósítására,
- Összességében törekedni kell az önkormányzati vagyon ésszerű hasznosítására, gyarapítására,
- a vagyon folyamatos számbavétele, nyilvántartása, a szükséges felújítási igények felmérése, elvégzése,
- folyamatosan intézkedni kell a forgalomképes telkek hasznosítására vagy értékesítésére (portfólió, övezeti átsorolás),

A város önkormányzati bérlakással nem rendelkezik, de mind lakás, mind telektulajdonnal igen. Ezen a területen az önkormányzati vagyonszerzés folyamatos, a következő célok megvalósítása érdekében:

- Az életveszélyes, üresen álló, s a városképet is romboló ingatlanok megvásárlása, az épületek bontása és lakótelkek kialakítása. A város elsősorban ezzel a módszerrel kívánja biztosítani a betelepülni vágyók és a fiatalok számára az építési telkek biztosítását.
- A jövőben – a Szőlő utcai program megvalósításával párhuzamosan – cél, hogy a városban önkormányzati szociális bérlakások kerüljenek kialakításra. Ennek oka, hogy bár mennyiségi lakáshiány nem jellemző a városra, sőt, viszonylag sok az eladásra kínált vagy üresen álló lakóingatlanok száma, a lakásállomány egy jelentős rész komfort nélküli, s az itt élők anyagi lehetőségei a lakások korszerűsítésére várhatóan a jövőben sem fog javulni. A szociális bérlakásállomány kialakítására, működtetésére vonatkozóan részletes koncepció elkészítésére van szükség. Ennek megalapozásaként fel kell mérni az e célra kialakítható ingatlanok műszaki állapotát, az átalakítás költségeit; fel kell mérni az igényeket és a

környező lakóingatlanokban élők „befogadási” attitűdjét. Ennek alapján fel kell készíteni mind a beköltözőket, mind a befogadó lakókörnyezet lakóit az új helyzetre a konfliktusok megelőzése és a jó szomszédsági kapcsolatok kialakítása érdekében. A felkészítést társadalmi, soft programok segítik. Ki kell alakítani egy igazságos és fenntartható bérletrendszer rendeletét, mely a bérbeadás feltételeit és a díjszabást rögzíti.

- A megvásárolt telkek és épületek átalakításával egyéb funkciók biztosítása: parkolók kialakítása, szociális bolt működtetése, intézmények elhelyezése

Ahhoz, hogy a város identitásának megfelelő presztízsét, attraktivitását növelje, kulcsfontosságú a közterületek megújítása és megfelelő színvonalú működtetése, amely ki kell terjedjen a közterületek eseménytérként való hasznosításának menedzselésére és ezzel összefüggésben a következő feladatokra:

- a közterület-használat szabályozására, ezen szabályok betartatására,
- a köztisztaság folyamatos magas szintű biztosítására,
- a biztonság és komfortérzet magas szintű biztosítására,
- és a fizikai, környezeti megújítására, a történeti környezet megőrzésén és felújításán túl új közterületi minőség létrehozására.

Az önkormányzat területen a nemzeti vagyon részét képező forgalomképtelen törzsvagyon dominál (árkok, utak), a korlátozottan forgalomképes törzsvagyon a közfeladatok ellátást biztosítja. E két vagyonelem típus esetében a fejlesztés, a közfeladatok és az városi infrastruktúra minőségének javítása az elsődleges feladat. A korlátozás nélkül forgalomképes üzleti vagyon a fentiekben említett telkeken és lakóingatlanokon túl jellemzően üres, beépítetlen területekből áll. (részletes listát lásd a Mellékletben, megjegyezve, hogy a megállapított forgalmi érték és a valós piaci érték között lényeges eltérés lehet).

Ingtatlangazdálkodási Terv akcióterületi vonatkozása

Város Szíve Akcióterület

Az önkormányzati tulajdonok közül a korlátozottan forgalom képes közvagyon és az üzleti vagyonból a beépíthető telkek és lakóingatlanok a Város Szíve akcióterületen koncentrálódnak. A stratégiában a területen jelenleg is megtalálható funkciók minőségi fejlesztése a cél, biztosítva Pétervására lakói számára a valódi és komfortos lakókörnyezet és városközpont feltételeit.

A közterületeket (Szabadság tér, Egészségügyi Központ és Sportcsarnok környezete) úgy kell kialakítani, hogy a társadalmon aktív színtereivé válhassanak, azaz rendezvények tartására, ünnepek megrendezésére és rekreációra, pihenésre egyaránt alkalmasak legyenek.

A tervezett fejlesztések telkei mind önkormányzati tulajdonban vannak, azaz a fejlesztés szempontjából a tulajdonrendezés nem jelent akadályozó tényezőt.

84. táblázat: Önkormányzati tulajdonú ingatlanok – Város Szíve akcióterület

Ingatlan (Hrsz)	Típus	Tervezett fejlesztés
Forgalomképtelen		
111	Közpark (Szabadság tér)	Közösségi tér létrehozása, multifunkcionális közpark kialakítása
574	Park az Egészségügyi Központnál	Felújítás, reprezentatív tér és pihenőterületek kialakítása
58,97,211,325,358,361,525,547,553,562,563,617,653,1053/30,1065/1050/39	közutak	karbantartás
112/1,215/1,415/1,415/2,415/3,415/4,415/5,415/6,415/7,01030/1,1030/3,1030/4,1030/5,1030/6,1030/7	Járdák, parkolók	Felújítás, karbantartás
112/3,215/3,645,1049,1055	árkok	karbantartás
3	Kegyeleti park	karbantartás
212	Kálvária (Ady köz)	karbantartás
Korlátozottan forgalomképes		
57 (54/100 arányban)	Oktatás: általános iskola	Bővítés: tornaterem, étterem, konyha
86	Szociális feladat: Idősek Otthona	Felújítási munkák
104	Szociális feladat: Idősek Otthona konyha	Felújítási munkák
110 (54/100 arányban)	Polgármesteri Hivatal	Belső átalakítás: járási hivatal funkcióinak biztosításához
369	Tűzoltószertár	-
564/2	Tornacsarnok	Bontás, új építés, kapcsolódó szabadtéri sportpályák felújítása
575	Egészségügyi Központ	felújítás
1062	Városi könyvtár	Belső felújítás, statikai felújítás
1106	Óvoda	Bővítés tornaszobával
1112	Művelődés Háza	Bővítés, felújítás, berendezések cseréje, udvar rendezése
560	vízműtelep	-
korlátozás nélkül forgalomképes		
8	telek	Területrendezési céllal (életveszélyes épület bontása)
101	telek	Parkoló és termelői piac kialakítása
102	lakás	Szociális bolt kialakítása
109	telek	Hivatalhoz tartozó parkoló funkció fenntartása
190/1,190/2,190/4	Telek	Építési telkek kialakítása
222	lakás	Területrendezési céllal (életveszélyes épület bontása)
604	telek	Jelenlegi formában nem hasznosítható

85. táblázat: Nem önkormányzati tulajdonú ingatlanok – Város Szíve akcióterület

Ingatlan (Hrsz)	Típus	Tervezett fejlesztés
1	egyházi	Római katolikus templom és parókia esetében felújítás: templom tetőszerkezetének komplex megújítása, állagmegóvó munkálatok, vízesedés megszüntetése; parókia épületének felújítása
578	Körkáporna	felújítás
1120	Lakásotthon (Heves Megyei Önkormányzat)	felújítás
564/1	Középiskolához tartozó gazdasági terület (állami)	Terület rendezése
564/3	Középiskolai kollégium (állami)	Felújítási munkák
566, 565, 567	Társasházak	Energiahatékonyságot javító felújítási munkák

A megyei és egyházi tulajdon mellett a területen a magántulajdon domináns. Az akcióterület központi elhelyezkedésénél fogva itt koncentrálódnak a szolgáltató és kiskereskedelmi tevékenységek. Ennek megfelelően a stratégia megvalósításának időszakában a magánszektor fejlesztési beruházásai (elsősorban felújítási, korszerűsítési munkák) egészítik ki az önkormányzat fejlesztéseit. Az önkormányzat ennek érdekében minden támogatást (pályázatokkal kapcsolatos információk, pályázatokhoz szükséges adatszolgáltatás, ügyintézés) meg kíván adni a vállalkozói szektornak, hiszen csak így érhető el az egységes, vonzó városkép és korszerű szolgáltatási kínálat megvalósítása.

Kastély Akcióterület

A Kastély akcióterület vonatkozásában elmondható, hogy jelenleg az önkormányzat csak korlátozottan rendelkezik tulajdonnal a területen, de az kastély kezelői jogának visszaszerzésével kapcsolatos kérelem folyamatban van. Pozitív döntés esetén az önkormányzat a kastély teljeskörű műszaki felújítása mellett (a költségekre tekintettel ütemezett megvalósítás mellett) új funkciók elhelyezését kívánja az épületben megvalósítani. Pétervására Város Önkormányzata kiemelten fontosnak tartja a kastély hasznosítási potenciáljának jövőbeli kihasználását, méltó, s város szempontjából is prosperáló működésének biztosítását. Ennek érdekében a különböző fejlesztési alternatívákat, s ezzel kapcsolatos tulajdonosi, üzemeltetési forgatókönyveket részletes megvalósíthatósági elemzések keretében szükséges elemezni, s ez alapján az önkormányzatra vonatkozó döntéseket meghozni, végrehajtásukat menedzselni.

A területen lévő másik jelentős tulajdon együttes szintén állami kézben van, s Mezőgazdasági Szakiskola infrastruktúráját (oktatási épület, kollégium) tartalmazza. Mivel az épületek viszonylag

újak, jelentős fejlesztés nem tervezett a szükséges – használatból következő - belső felújítási munkákon túl.

86. táblázat: Nem önkormányzati tulajdonú ingatlanok – Kastély akcióterület

Ingatlan (Hrsz)	Típus	Tervezett fejlesztés
416/1 416/2	Kastély és Mezőgazdasági Szakiskola	Kastély: teljes körű felújítás és új funkciók – hasznosítás Szakiskola: belső felújítási munkák

Szőlő utcai Akcióterület

Az akcióterületi terv célkitűzésinek megfelelően az önkormányzat a szegregátumot a mai formában meg kívánja szüntetni, erre vonatkozóan egy megvalósíthatósági tanulmány kidolgozására van szükség, mely feltárja a feltételeket, igényeket, másrészt a megvalósítás és fenntarthatóság költség- és finanszírozási hátterét is részletesen kidolgozza.

A jelenlegi épületállomány lebontása az elsődleges cél, s helyettesítő lakástermékként szociális bérlakások kialakítása. Az önkormányzat elsődleges prioritása, hogy lehetőleg a szegregátum végleg felszámolásra kerüljön ezen a területen, az integráció szempontjait is figyelembe véve a szociális bérlakások meglévő lakóingatlanok megvásárlásával és átalakításával legyenek biztosítva. Ennek megvalósíthatóságát részleteiben meg kell vizsgálni, többek között a befogadó lakókörnyezet attitűdjét.

Az érintett ingatlanok - 5. sz. tömbben – önkormányzati tulajdonban vannak, de az ingatlanok használati joggal terheltek. Ez azokat az ingatlanokat érinti, ahol lakóház található. Az elmúlt évek alatt több ház már lebontásra került, minden esetben a lakhatatlanságig jutó fizikai, műszaki állapota miatt. Amennyiben új lakások kialakítására kerülne sor az előzetes kutatás alapján – bár az önkormányzat szándéka a szegregáció megszüntetése, és a lakók integrált lakókörnyezetben történő elhelyezése – az önkormányzat rendelkezik a megvalósításhoz szükséges ingatlanállománnyal.

87. táblázat: Önkormányzati tulajdonú ingatlanok – Szőlő utcai akcióterület

Ingatlan (Hrsz)	Típus	Tervezett fejlesztés
Forgalomképtelen		
976 – Szőlő utca	út	karbantartás
980/1 – Szőlő utca	út	karbantartás
972 – Szőlő u. 3. mellett	árok	karbantartás
Korlátozás nélkül forgalomképes		
986 – Szőlő u. 12.	telek	Komplex program a meglévő ingatlanállomány felszámolására két alternatíva elemzése után kialakított programmal
Földhasználati joggal terhelt ingatlanok		
975 – Szőlő u. 2.	telek	
977 – Szőlő u. 4.	telek	
979 – Szőlő u. 29.	telek	
982 – Szőlő u. 27.	telek	
984 – Szőlő u. 25.	telek	
985 – Szőlő u. 23.	telek	
988 – Szőlő u. 21.	telek	
989 – Szőlő u. 19.	telek	
991 – Szőlő u. 16.	telek	
999 – Szőlő u. 9.	telek	
1000 – Szőlő u. 7.	telek	
1001 – Szőlő u. 5.	telek	
1003 – Szőlő u. 3.	telek	

IX. PARTNERSÉG

Pétervására életében a partnerség, a formális és informális kapcsolatok és ezeknek a kapcsolatoknak a közös célok érdekében történő mozgósítása nagyon jól működik. Ez elsősorban a település méretéből következik, másrészt abból a szellemi és szociális intézményi háttérből, ami település erőssége, s amelynek munkatársai a civil élet és a karitatív jellegű tevékenységek területén is nagyon aktív. A város pedig minden „jó ügyben” partner, rendelkezésre álló eszközeivel segíti a vállalkozói, intézményi, civil vagy akár lakossági irányból érkező jó kezdeményezéseket, saját projektjei kapcsán pedig együttműködik ezen szektorok képviselőivel. Különösen erős az együttműködés a sport és kultúra területén, a közösen szervezett események pedig karitatív akciókkal egészülnek ki, ezzel segítve a rászorulókat, vagy éppen egy-egy közös városi cél (pl. templomfelújítás) előmozdítását. A vállalkozók a városi események, rendezvények megszervezésében és szponzoráció útján a finanszírozásban is fontos partnerek. A korábban említett civil szervezeteken kívül a városban található három egyházi közösség (Római Katolikus Egyház, Hit Gyülekezete, Krisztus Szeretete Egyház) is aktívan részt vesz a jótékonyági munkában, a Katolikus Egyház helyi Karitászcsoportot is működtet a településen.

Az IVS VIII.1. fejezetében bemutatott projekttervek direkt, míg többségében indirekt módon ezt a partnerségi viszonyt erősítik, hiszen a megvalósításban kulcsfontosságú szerepet játszanak a civil szervezetek, intézmények, egyházak, a befektetés-ösztönző tevékenységek pedig nem képzelhetők el a magánszférával való együttműködés nélkül.

Az IVS készítését megelőzően, 2012-ben készült el egy kutatás Heves megyében a következő címmel: Heves megye kistérségeinek területfejlesztési kihívásai - lehetőségei fenntarthatósági szemléletben, Dr. Dinya László professzor vezetésével, mely része volt a megyei területfejlesztési koncepció megalapozó munkáinak. A Pétervásárai Kistérségben 2012. októberében 42 meghívott – polgármesterek, véleményvezérek - részvételével zajlott a fókuszcsoportos vizsgálat.

A fenntartható (élhető) kistérséghez szükséges alapvető feltételek közül a legfontosabbnak ítélte őt tényező a kistérségben a következő volt:

1. helyi foglalkoztatás
2. humántőke
3. termelés (ipari, agrár- és élelmiszer)
4. oktatás
5. egészségügyi és szociális ellátás

Bár kistérségi szintű helyzetértékelés eredménye a fenti sorrend, egyértelmű, hogy Pétervására esetében is helytálló, s jól tükrözi a gazdasági, foglalkoztatottsági, s a részben ebből adódó szociális problémák kezelésének szükségszerűségét.

Az IVS készítése során a következő társadalmisítási módszerek kerültek alkalmazásra:

1. Interjúk készítése

AZ IVS – és az ezzel párhuzamosan zajló ATT készítése – során széleskörű interjúsorozat készült, melyek eredményei beépültek mind a helyzetértékelő, mind stratégiai fejezetekbe és az akcióterületi tervbe. Az interjúkról készített feljegyzések a mellékletben találhatóak.

Interjú készült a következő személyekkel, szervezetekkel:

88. táblázat: IVS készítése kapcsán készült interjúk listája

Szervezet neve	Interjúalany	Megjegyzés
Pétervásárai Ifjúsági Egyesület (PETIFE)	Bárdos Katalin	Civil szervezet
Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ Pétervásárai Gyermekotthona	Földi Györgyné	Intézmény
„Gyermekmosolyért Alapítvány”		Civil szervezet
VMASzK Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium	Karnis Pálné	Intézmény
Tamási Áron Általános Iskola	Végh István	intézmény
Pétervására Város Önkormányzata	Eged István	Önkormányzat/hivatal
Aranykapu Szociális Szolgáltató Központ	Páál Beatrix, Tóth Zsolt	Intézmény
VMASzK Mezőgazdasági Szakképző Iskola Kollégium	Tóthné Utasi Ilona	Intézmény
Pétervásárai Napköziotthonos Óvoda	Dobi Istvánné	Intézmény
Remand-Invest Kft.	Eged Istvánné	vállalkozás
Római Katolikus Egyház és Karitászcsoport	Fehér Róbert atya Lettrich Krisztina	egyház
Szent Márton Gyógyszertár	Szegedi József	vállalkozó
Pétervásárai Kistérség Többcélú Társulása	Telek Balázs	intézmény

2. Községi tervezés – településfejlesztési műhelymunka (Városfejlesztési Alkotóműhely)

2012. december 10-én, 17 órakor, külső moderátorok felkérésével a város egy településfejlesztési workshopot rendezett a Művelődés Háza nagytermében. A rendezvény 16 fő részvételével valósult meg, akik spontán négy csapatot alkottak.

A műhelymunka az alábbi helyeken, csatornákon került meghirdetésre:

- o plakátok kihelyezése a város forgalmas intézményiben, üzleteiben (10 db)
- o megjelenés a www.petervasara.hu weboldala aktuális hírei között
- o megjelenés a helyi tv-ben (folyamatos megjelenés képűség-szerűen)
- o személyes meghívók kiküldése az intézmények, civil szervezetek vezetőinek

A kifüggesztésre került felhívás, illetve a jelenléti ív a mellékletben található.

A műhelymunkát Eged István, a város polgármestere nyitotta meg, megköszönte a résztvevők aktivitását, és egyben tájékoztatást nyújtott a készülő IVS-ről, valamint az ezzel párhuzamosan zajló „Első lépés” – szociális városrehabilitáció pályázat előkészületeiről, a pályázat keretében tervezett projektelemekről. Ismertette az ÉMOP-3.1.1. -12 pályázat feltételeit, a felkészülés folyamatát, egyben hangsúlyozta, hogy várja a visszajelzéseket és a soft projektek tervezése kapcsán további egyeztetés lesz a város intézményeivel, szervezeteivel.

Felhívta a figyelmet, hogy a műhelymunka eredményeit a tervezők a későbbiekben figyelembe veszik az IVS célrendszerének és tervezett beavatkozásainak meghatározásánál, amely egyéb módszerek (adatok elemzése, interjúk, egyeztetések) együttes eredményeként alakul ki.

A műhelymunka célja, tematikája:

A közösségi tervezés során alkalmazott módszer abban különbözik a hagyományos lakossági fórumok tematikájától, hogy játékos, élményszerű keretbe foglalja a közös gondolatcserét, a településről folyó beszélgetést. A módszer alap gondolata, hogy a helyi lakosok és településhasználók felelevenítsék magukban a község értékeit és problémáit, majd ebből kiindulva, közösen fogalmazzák meg a település céljait, jövőképét. Ezt követően konkrét projekt-ötletek felvetésével tegyenek javaslatokat, azaz próbálják megfogalmazni azokat a kisebb lépéseket, mely a célok eléréséhez vezethetnek. A műhelymunka lehetőséget biztosít arra, hogy minden résztvevő bevonva érezze magát, a munka alapvetően kis, spontán kialakított csapatokban folyik a közös gondolatok fázisonkénti bemutatásával. A résztvevők megismerhetik azt a tervezési logikát a játék során, amely minden fejlesztési dokumentum elkészítésének alapját képezi.

A települési műhelymunka az „alulról építkező” tervezési módszertant alkalmazza, kettős céllal: egyrészt a településlakók véleményének, fejlesztési igényeinek, a településsel kapcsolatos helyzetértékelésének megismerése, másrészt a közösségépítés, a helyi ügyek közös megvitatása, a társadalmi párbeszéd alkalmas esemény.

A megbeszélés első témája Pétervására azon értékeinek, lehetőségeinek meghatározása volt, melyre a város fejlesztése során építeni lehet. Természetesen az értékek számbavétele során meg tárgyalásra kerültek azon problémák is, amelyek befolyásolják a fejlődés irányait, akadályozzák a

pozitív jövőkép elérését. Öt tématerület kivetítése segített a lakók gondolatainak rendszerezését, az értékek és a problémák beazonosítását: gazdaság / foglalkoztatás; épített és természeti környezet; közszolgáltatások; társadalom / identitás; kultúra /sport. Ezt követően, a problémákból és értékekből kiindulva a résztvevők meghatározták a csoportjaik céljait, és felvázolták településük jövőképét. A jövőkép eléréséhez, megvalósulásához szükséges lépések, projektötletek kerültek meghatározásra. A projektek megfogalmazásához útmutatót kaptak a lakosok – gyakorlatilag egy megvalósíthatósági elemzés szempontjait – illetve közösen tisztáztuk azt is, mi a „projekt” meghatározásának alapvető kritériuma. A megvalósítás szempontjainak bemutatása azért fontos, hogy a lakosok is megtanulják, hogy egy-egy ötlet megvalósulásához hányféle szempontot kell figyelembe venni, a fejlesztés mellett pedig a fenntartás finanszírozási, szervezeti hátterének átgondolása is legalább olyan hangsúlyos egy-egy fejlesztési döntés előtt. Utolsó lépésként a csapatonként megfogalmazott 10 projektötlet prioritizálására is megkértük a résztvevőket, méghozzá a súlyozás módszerének alkalmazásával. Ez szintén fontos „tanulási” lépés, hiszen az igények sokfélék, a megvalósításra viszont legtöbbször csak véges fejlesztési erőforrások állnak rendelkezésre, tehát a döntéshozás mechanizmusában alapvető, hogy a fejlesztési lépések rangsorolásra kerülnek.

A műhelymunka eredményei – a megfogalmazott megállapítások összegzése:

Értékek felsorolása:

- Gazdaság:
 - o Erdőgazdálkodás a térségben (bár alacsony szintű foglalkoztatás)
 - o Néhány kisüzem a térségben (bár ezek is tökehiányosak, inkább megszűnő tendenciát mutatnak)
 - o Laktanya és volt Fém KTSZ, mint potenciális gazdasági terület
 - o Olcsó munkaerő
- Társadalom
 - o Iskolai tanulók száma nem csökken
 - o Önszerveződő, aktív civil szervezetek
 - o Aktív nyugdíjasklub
- Épített és természeti környezet
 - o Csapadékvíz elvezetés, utak rendben
 - o Műemlékek viszonylag jó állapotban (templom, kápolna, kastély)
 - o Nagyon szép természeti környezet, előnyös fekvés (Mátra és Bükk lábánál, Egerhez közel)
- Kultúra, sport
 - o Gyermekeknap, falunap látogatott, de a rendezvényeket gyakoribbá kéne tenni
 - o Kiemelkedő sportélet (pl. karate szakosztály, foci)
 - o Ifjúsági klub szerepe, működése

- Köszolgáltatások
 - o Kistérségi központ és 2013-tól járásközpont szerep
 - o Jól felszerelt általános iskola
 - o Közbiztonság megfelelő
 - o Van középfokú oktatási intézmény a településen
 - o Jól működő helyi tv
 - o Az egészségügyi szolgáltatások, intézményi ellátottság jól kiépített
 - o Egyéb szolgáltatásokkal is jól ellátott (posta, 2 bankfiók)
 - o Aranykapu – szociális szolgáltatások jól szervezettek

Problémák felsorolása:

- Gazdaság
 - o Munkahelyek hiánya
 - o szakképzett munkaerő hiánya
 - o Kevés működő KKV
 - o Nincs nagyobb foglalkoztató a magánszektorban
 - o Nincsenek olyan foglalkoztatók, akik a szakképzetlen munkaerőt alkalmaznák (betanított munka)
 - o Ebből kifolyólag az önkormányzat saját bevételei is alacsonyabbak
 - o Autópályától távol esik a város
 - o Iparterületi kínálat gyenge – a medence-fekvés miatt további területek kijelölése is problémás
 - o Laktanya magánkézbe került, épületállománya leamortizálódott, alulhasznosított terület
 - o Turizmus fejletlensége (nem használják ki a lehetőségeket)
- Társadalom
 - o Munkanélküliség
 - o Alul- és nehezen képezhető munkaerő
 - o Fiatalok elvándorlása, csökkenő népességszám, előregedés, lakosság összetétele is kedvezőtlen irányba változik
 - o Hármasszerű lakosság: őslakosok + járási időszak és laktanya, szakiskola megindulásának időszakában beköltöző lakosok + beköltöző roma lakosság (szegénységi migráció más településekről – szakképzetlen réteg, akik a zeneművészet terén is elvesztették egykori jelentőségüket, Pl. egykor országos hírnű cigány zenészek, zenekarok – ma nincs egyetlen cigány zenekar sem a településen)
 - o Generációk közötti kapcsolat gyenge

- o Együttélési problémák
- o vandalizmus
- Épített és természeti környezet
 - o Parkolóhelyek hiánya a városközpontban
 - o Autóbusz megállóhelyek kijelölt helye és környezete sem megfelelő
 - o Piacter, piaccsarnok hiánya (Kossuth u mentén tartják a piacot, nincs parkolási lehetőség, balesetveszélyes)
 - o Főtér minősége és jelenlegi kialakítása nem alkalmas nagy közös rendezvények, ünnepek megtartására
 - o Sportcsarnok minősége nem megfelelő
 - o 2013-tól nincs házasságkötő terem
 - o Városi zöldterületek fejlesztésre szorulnak (patak part rehabilitációja, sétány kialakítása, kastély körül az egykori parkerdő legalább részleges visszaállítása)
 - o Városközpontban egy körforgalom hiánya (balesetveszélyes a jelenlegi nagy átmenőforgalom miatt)
 - o Művelődési ház udvara rendezetlen, alulhasznosított, kapacitáshiány és minőségi problémák
 - o Lakóházak leromlása
 - o Nincsenek építésre alkalmas lakótelkek
 - o Falusias városközpont
- Kultúra, sport
 - o Gyenge az intézményesített hagyományörzés (tánc, kórus, citera, stb. – amik egykor nagyon ismertek voltak) – bár vannak újra próbálkozások
 - o Műemlékek nem látogathatóak jelenleg
 - o Gyerekeknek, fiataloknak kevés szórakozási lehetőség
 - o Kulturális programok irányában érdektelenség a lakosság körében (a nagyrendezvények kivételével)
- Közfoglaltatások
 - o Keglevich kastély hasznosítása (jelenleg a Szakiskola működik az épületben, de fenntartási problémák)
 - o Egészségügyi ellátás problémái, orvoshiány
 - o Iskolának nincs tornacsarnoka, étterme
 - o Települési informatikai infrastruktúra gyenge (csak kábeltv szolgáltatók és hálózatok vannak – lemaradás a digitális szolgáltatókkal szemben)
 - o Információáramlás a lakossághoz tovább fejleszthető
 - o Gyermekekétetésre alkalmas hely hiánya
 - o Szeméttelp bezárt – lomtalanítás egyelőre nem megoldott

- o Térfigyelő rendszer hiánya

Jövőkép meghatározása:

- ⇒ Családbarát élhető és fenntartható kisváros
- ⇒ Esztétikus, idegenforgalmi szempontból is vonzó kisváros, amit a munkalehetőségek, a szolgáltatások, a kulturális és szellemi élet minősége miatt egyre több fiatal család választ lakóhelyül
- ⇒ Pétervására élhető, tiszta, rendezett település, ahol helyben foglalkoztatás megoldott, a hétvégeken pedig gazdag kulturális, közösségi élet zajlik.
- ⇒ Élhető vidéki kisváros, körzetközpont, sok zöld felülettel, közösségi terekkel, kiépített sport- és kulturális létesítményekkel, ahol a lakosok nyugalomban, biztonságban élnek.

Projektötletek*:

I. csapat

- o Városközpont rehabilitációja, parkolóhelyek rendezésével, zöldterületek és közösségi terek kialakításával
- o Munkahelyteremtés
- o Telephelyfejlesztés- laktanya és befektetővonzás

II. csapat:

- o Szakmai nyílt napok megrendezése az intézmények számára
- o Körforgalom kiépítése
- o Községi események, párbeszédre lehetőséget adó lehetőségek (mint ez a községi tervezés) gyakoribb megrendezése
- o Mezőgazdaság speciális ágazatának fejlesztése (pl. gyógynövény termesztés) és helyi feldolgozás

III. csapat:

- o Közintézmények felújítása és fejlesztése (sportcsarnok, művelődési ház)
- o Turisztikai fejlesztések menedzselése, marketingje, turisztikai csomagok kialakítása, látványosságok láogathatóvá tétele propagálása, kiejánlása
- o Egészségügyi ellátás fejlesztése
- o Tájház kialakítása

További ötletek, javaslatok:

- o Játszóter felújítása
- o Kerékpárutak, tárolók kialakítása
- o Térfigyelő rendszer kiépítése
- o Határmegnyitás Cerednél (befektetésvonzásra gyakorolt pozitív hatása)

- o Sétány kialakítása a patak parton
- o Idegenforgalmi infrastruktúra fejlesztése
- o Autóbusz pályaudvar áthelyezése
- o Lakótelkek kiajánlása
- o Kastély hasznosítása
- o Hangosbemondó visszaállítása – lakosság tájékoztatása céljából
- o Hagyományőrző rendezvények életre keltése

A projektötletek megfogalmazása a legtöbb esetben inkább célkitűzés, vagy programszerű volt, de jól tükrözték a legfontosabb települési fejlesztési igényeket.

Mivel több csapat is a város főterének rendbehozatalát jelölte meg első és legfontosabb projektelemként, az utolsó körben azt a feladatot kapták a résztvevők, hogy koncepcióra próbálják „berendezni” a teret, meghatározni a legfontosabb funkciókat és azok javasolt térbeli elrendezését.

A tér kialakítására vonatkozó javaslatok összegezve:

- o Általános iskola elé díszburkolat, amely alkalmas iskolai rendezvények megtartására is (nagy fák megtartása mellett)
- o Park szélén – egyik oldalon - parkolóhelyek kialakítása
- o Körforgalom kiépítése (bár a másik csapat jelezte, hogy túl nagy helyigényű, s azt a park területéből kéne elvenni)
- o Jelenlegi szobor helyett Tamási áron szobor elhelyezése
- o Díszkapu az iskola mellé (térre néző)
- o Kandeláberek, világítás megoldása
- o Polgármesteri Hivatal elé szintén burkolt tér
- o Információs tábla a főút mellett maradjon
- o 23-as út felé zajvédő zöldsáv kialakítása
- o Parkolók kialakítása a szociális bolt udvarában
- o Alkalmi árusítást kultúrált módon kiszolgáló faházak, mobil elárusítóhelyek
- o Ötlet: fényfestés (egyedivé tenni a tér hangulatát)

3. Kérdőíves kutatás

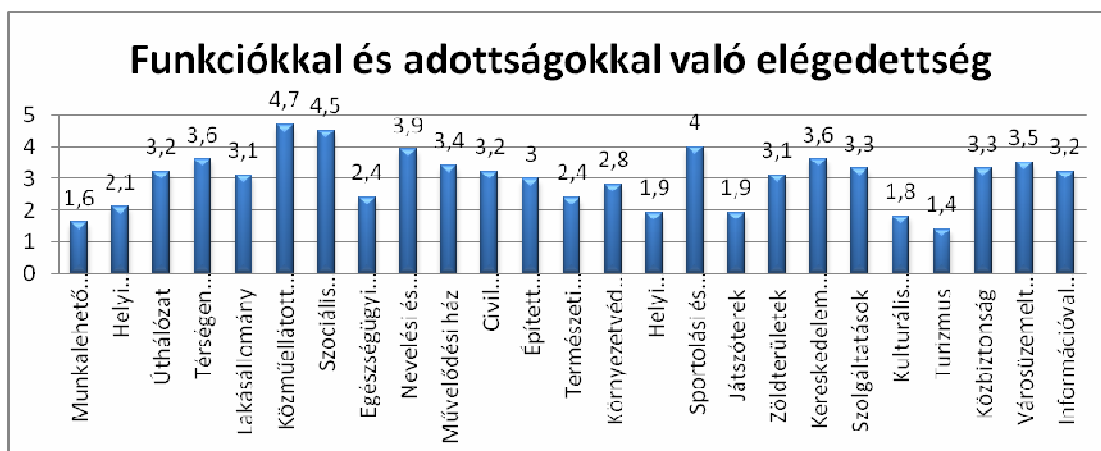
2013 januárjában a közösségi tervezés kiegészítéseként az akcióterületen kérdezőbiztos által lekérdezett felmérés készült. A lekérdezés célja az volt, hogy a pályázati projekt tartalmának meghatározásán túl (igényfelmérés), a várossal, városfejlesztéssel kapcsolatos elképzeléseket, véleményeket is összegyűjtsük.

A kérdőív három nagyobb blokkot foglalt magába: egy rövid demográfiai bevezető után az életminőség blokkban igyekeztünk feltérképezni a helyi lakosság gazdasági aktivitását, anyagi

helyzetét, lakókörnyezetét és egészségi állapotát; a városmegítélés nevet viselő rész a városról való szubjektív véleményeket és elégedettségi szinteket volt hivatott feltárni; végül a közösségi részvételre, a civil aktivitásra irányuló kérdéseket tettünk fel a válaszadóknak. Összesen 35 kérdőív került kitöltésre, személyes lekérdezés által.

A kérdések és az eredmények részletesen a mellékletben található, a kutatás legfontosabb megállapításai a következők:

A megkérdezettek 58%-a egy ötfokozatú skálán a közepes osztályzatot adná Pétervásárának, a második helyen 17%-kal azok vannak, akik szerint csupán elégséges jegyet érdemel a város. 11% jónak, illetve elégtelennek minősíti a város jelenlegi helyzetét, és mindössze a válaszadók 3%-a jelesnek. A továbbiakban megpróbáltuk árnyalni a képet: a válaszadóknak különböző városi, gazdasági, kulturális, környezeti stb. funkciókat és adottságokat kellett osztályozniuk aszerint, mennyire elégedettek azokkal. Az ötfokozatú skálán az 1 jelentése az volt, hogy egyáltalán nincs megelégedve, az 5 pedig azt, hogy teljes mértékben meg van elégedve. Az egyes funkciók és adottságok átlagai:

A legjobb átlagokat kapták a közműellátottság, a szociális ellátórendszer és sportolási és szabadidős tevékenységek, a válaszadók ezekkel elégedettnek bizonyultak. A legrosszabb átlagokat érték el a munkalehetőség, a helyi szórakozási lehetőségek, a játzóterek minősége, a kulturális rendezvények, illetve a helyi turizmus, ezek azok a funkciók és adottságok, melyekkel a válaszadók egyáltalán nem elégedettek, de, amint az ábrából is jól látszik, számos területen igényelnék a fejlődést és átalakítást.

A kérdőív kitért arra a kérdésre, vajon a válaszadók szeretnek-e a településen élni? 66%-ban az 'igen', míg 34%-ban a 'nem' választ kaptuk. Lehetőség volt pár szóban, mondatban megindokolni a választ. A válaszadók többnyire személyes kapcsolataik, családjuk, barátaik, ismerőseik és maga a környék miatt szeretnek a városban élni. A maradék egyharmad – tehát, aki nem szeret a városban élni – főként olyan okokat jelölt meg, mint a kevés munka- és szórakozási lehetőség, az elhaló közösségi élet, a kulturális rendezvények és az igazi városi funkciók hiánya stb.

4. Egyéb egyeztető fórumok

2013. január 21-én, a Művelődés Házában került sor egy széleskörű egyeztető megbeszélésre a város intézményeinek, civil szervezeteinek és képviselőtestületének, külső bizottsági tagjainak meghívásával. A megbeszélés interaktív volt, négy fontos programponttal:

- o IVS helyzetértékelésének áttekintése, vélemények, kiegészítések
- o IVS célrendszerének bemutatása, vélemények, javaslatok
- o ATT készítés folyamata, tervezett beruházási projektelemek ismertetése
- o ATT – soft projektek ismertetése – vélemények, kiegészítése

5. Lakossági tájékoztatás, nyilvánosságbiztosítás

2012. december 7-én a polgármester a közmeghallgatás egyik témájaként tájékoztatta a lakosságot arról a szándékról, hogy a város indulni kíván az ÉMOP.3.1.1-12 kódszámú pályázaton. A polgármester ismertette a tervezés lépéseit, a határidőket, s a szociális városrehabilitáció keretében tervezett projekteket. Kérte a lakosság együttműködését, mind a kérdőívek kitöltésében, mind a megrendezésre kerülő városfejlesztési alkotóműhelyen való aktív részvételre.

A pályázati projekt előkészítő lépéseként 2012. november 29-én a társasházi lakókkal egyeztetett az önkormányzat a pályázati lehetőséggel kapcsolatban, egyben ismertette a tervezési folyamatot, és kérte a lakók aktív közreműködését ebben.

A város fontosnak tartja, hogy a lakosság tájékoztatása folyamatos legyen, nem csak az előkészítés, de a stratégia és az egyes projektek végrehajtása során is, s ehhez – az eddigi gyakorlathoz hasonlóan – fel kívánja használni a rendelkezésre álló eszközöket, helyi médiumokat. Tekintettel a város nagyságára nem feltétlenül van szükség az együttműködés, párbeszéd további formatizálására, ez is az eddigi gyakorlatnak megfelelően a lakossági fórumok, közmeghallgatások mellett ad-hoc módon összehívott egyeztetéseken keresztül megvalósítható.

X. MONITORING

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia középtávon megadja Pétervására városfejlesztésének fő irányait, mind területi, mind tematikus szempontból meghatározza a fejlesztés fókuszterületeit. A végrehajtás során a monitoring rendszer feladata, hogy egyrészt a megvalósítást kövesse nyomon (outputok, eredmények, hatások, ráfordítások, végrehajtás üteme), másrészt folyamatosan figyelni és értékelni kell azt a környezetet is, amely a fejlesztések megvalósítását befolyásolhatja.

Középtávú monitoring feladatok (2016):

- Célok megvalósulása
- Megvalósítás módja
- Hatások, eredmények átfogó értékelése a lefektetett indikátorok alapján

A stratégiában kitűzött célok megvalósulását, a beavatkozások eredményességét, közvetlen és közvetett hatásainak értékelését csak relative hosszabb távon lehet reálisan értékelni.

Rövidtávú monitoring feladatok (2 évente):

- Külső környezetben (feltételekben) beállt változások értékelése
- Belső környezetben (adottságokban) beállt változások értékelése
- IVS, célok felülvizsgálata
- Hatások, eredmények

A városfejlesztési kézikönyv ajánlása szerint a stratégia két évente történő felülvizsgálatára van szükség. Jelen IVS felülvizsgálatára a 2014-2020-as operatív programok publikálása után van először szükség, elsősorban a finanszírozás tervezése miatt. Az operatív programok két éves akciótervei szintén indokolják a két éves felülvizsgálatot.

Folyamatos monitoring feladatok:

- Outputok és ráfordítások nyomonkövetése (anyagi, idő, humán erőforrás)
- Pénzügyi monitoring
- Forráslehetőségek nyomon követése
- Partnerségi folyamatok, kontaktok nyomon követése
- Visszacsatolások az akcióterületi tervek és a megvalósítás eszközeinek irányában

A folyamatos monitoring feladatok lényegében az operatív végrehajtással kapcsolatos adatokat, tényeket rögzítik és teszik lehetővé a végrehajtás értékelését, szükségeszerű módosítását (hatékonyság, outputok, végrehajtás üteme).

- Pályázati pénzek felhasználására vonatkozó monitoring:
- Pályázati monitoring rendszer alapján
- Jelentések/ értékelések
- Közreműködő szervezet által lefolytatott ellenőrzések

A folyamatos és pályázattal elnyert támogatásokhoz köthető monitoring feladatok elvégzésért, ennek koordinációjáért a városfejlesztési feladatok projektmenedzsmentje, azaz az Építési osztály felelős. Az egyes részfeladatokat adott esetben delegálhatja az operatív menedzsmentben közreműködő egységekhez (városháza irodái – különösen a soft elemek megvalósítása vonatkozásában, a végrehajtásban szerepet vállaló intézmények). A kétéves felülvizsgálatot, valamint stratégiai célok megvalósulásának értékelését a stratégiai menedzsment szervezetnek kell kezdeményezni és annak előkészítésével az operatív menedzsment felelősét (Építési Osztály vezetőjét) megbízni. Az értékelésekről minden esetben jelentés készül – ennek elkészítésében a stratégiai menedzsment is részt vesz, az előállított adatokat közös egyeztető ülésen értékeli. Az így elkészült jelentést – mely a stratégiai menedzsment értékelő megjegyzéseit és jövőre irányuló javaslatait is tartalmazza – a képviselőtestület megtárgyalja, értékeli. Az értékelés eredményeként a képviselőtestület dönt a stratégia végrehajtásának további folytatásáról, az esetleges felülvizsgálat elvégzéséről, a stratégia céljainak módosításáról.

A monitoring tevékenység alapját a különböző mutatók adják:

⇒ Belső környezet változásai: IVS helyzetelemző részében bemutatott mutatók

A stratégiában kitűzött célok megvalósulása és a beavatkozások hatásának értékelése vonatkozásában felállított indikátorokat az alábbi táblázatok tartalmazzák. A bázisérték minden esetben az IVS elkészítésekor rendelkezésre álló adatbázis (KSH – T-STAR: 2011, önkormányzati adatbázis: 2012), amennyiben nem állnak rendelkezésre a bázisértékek, azt jeleztük, s mérésére az önkormányzat intézkedéseket tesz.

89. táblázat: Átfogó célokhoz kapcsolódó indikátorok

Átfogó célok: fenntartható gazdaságfejlesztés; települési belső komfort és társadalmi kohézió megteremtése	Indikátor	Célérték
Lakosságszám növekszik	Lakónépesség száma	+ 5%
Fiatalok népesség száma növekedik	18 év alattiak száma	+ 5%
Gazdaságilag aktív népesség száma növekszik	Foglalkoztatottak és munkanélküliek száma összesen	+5 %
Munkanélküliség csökken	Nyilvántartott összes álláskereső / munkavállalási korú	8% alatti érték

Átfogó célok: fenntartható gazdaságfejlesztés; települési belső komfort és társadalmi kohézió megteremtése	Indikátor	Célérték
	népesség/	
Térségi szerepkör erősödése	Működő vállalkozások száma a tercier szektorban	+15%
	Intézmények szolgáltatásainak igénybevétele a vonzáskörzet lakossága által	Cél: növelés (bázisérték mérése szükséges)
Gazdaság diverzifikálása	Középvállalkozások száma a településen	Minimum 1
	Mezőgazdaságban működő vállalkozások száma	+20%
	Élelmiszeripari működő vállalkozások száma	+15%
Turisztikai szektor növekvő jelenléte	Idegenforgalomban és vendéglátásban foglalkoztatottak száma nő	+10%
Biztonságos közlekedés és tisztább település	Átmenőforgalom - személygépkocsi/nap	-30% (bázisérték mérése szükséges)
Összetartó, érdeklődő helyi közösség	Rendezvények száma és látogatók száma átlagosan/év	+50% (bázisérték mérése szükséges)
Lakossági elégedettség és életszínvonal növekedése	Primer kutatás	Kutatás módszertanának megfelelően későbbiekben meghatározott célérték, de szignifikáns pozitív elmozdulás
	Segélyezettek száma	- 60%

90. táblázat: Tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorok

Tematikus célok	Indikátorok	Célérték
A, A Fenntartható gazdaságfejlesztés feltételeinek megteremtése		
Erősödő helyi gazdaság, eredményes gazdaságélénkítő intézkedések	helyi adóbevételek növekedése	+20%
Munkanélküliség csökkenése	Nyilvántartott összes álláskereső / munkavállalási korú népesség/	8% alatti érték
Diverzifikált gazdasági szerkezet	Középvállalkozások száma a településen	Minimum 1
	Mezőgazdaságban működő vállalkozások száma	+10%
	Élelmiszeripari működő vállalkozások száma	+10%
B, Sokszínű, fenntartható értékekre építő turizmus		
Települési turisztikai kínálat bővítése	Látogatható helyek és új vonzerők száma	5

Tematikus célok	Indikátorok	Célérték
Rendezvények száma, vonzereje nő	Térségi, országos hírű rendezvények száma	6
	Térségi, országos vonzerővel bíró rendezvények látogatottsága	Cél: növekedés ((bázisérték mérése szükséges minden rendezvényen)
Település turistaforgalmának bővülése, eredményes turisztikai marketing	Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken	+50%
C, Komfortos település feltételeinek kialakítása		
Egészségesebb és tisztább lakókörnyezet	Csatomahálózatba kötött lakások aránya	+5%
	Közüzem ivóvízhálózatba kötött lakások száma	+10%
	Kg/év/lakos szelektíven gyűjtött hulladék frakciónként	Cél: növekedés ((bázisérték mérése szükséges minden rendezvényen)
Biztonságos és komfortos közlekedés	Közlekedési baleset/év a belterületen	Cél: csökkenés ((bázisérték mérése szükséges minden rendezvényen)
	Belterületen kiépített és felújított járdák hossza	+5 km
	Kiépített kerékpárút hossza	4 km
Lakhatási feltételek javulása	Energiahatékonysági felújításon átesett társasházi lakások száma	+100%
	Komfort nélküli lakások aránya	Cél: csökkenés Bázisérték: 2011-es népszámlálási adatok
D, Intézményi infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése		
Szociális szolgáltatások fejlesztése	Ellátottak száma a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres ellátás keretében	+10%
Kulturális intézmények fejlesztése	Napi látogatottság	Cél: növekedés ((bázisérték mérése szükséges minden rendezvényen)
Sportinfrastruktúra fejlesztése	Igazolt sportolók száma	+15%
	Sportinfrastruktúrák napi átlagos használók száma	Cél: növekedés ((bázisérték mérése szükséges minden rendezvényen)
E, Együttműködő, szolidáris, összetartó közösség		
Erősödik a civil élet a településen	Aktív civil szervezetek száma	25
Hagyományörző tevékenységek újraindulása	Hagyományörző egyesületek klubok száma	4
Közösségi terek révén a társadalmi események népszerűsége növekszik	Helyi ünnepek, rendezvények száma	5
	Helyi rendezvények látogatottsága és lakossági elégedettség	Cél: növekedés (bázisérték mérése szükséges minden rendezvényen)

91. táblázat: Városrészi célokhoz kapcsolódó indikátorok

Városrészi célok (2016)	Indikátor	Célérték
É-i városrész		
Laktanya terület – mint gazdasági terület – kihasználtságának növelése	betelepülő új vállalkozások száma	+5 db
Lakókörnyezet és lakhatási feltételek javítása	Komfort nélküli lakások száma	10 alatt
	Pormentes utak száma lakókörnyezetben	0
Foglalkoztatás és szociális problémák integrált kezelése	Munkanélküliek száma csökkenése	-10%
	Rendszeresen segélyezettek száma	-20%
D-i városrész		
Közösségi terek kialakítása (sport, kulturális és szórakozás)	Felújított és bővített intézmények száma	4
	Új infrastruktúra megépítése	1
	Felújított közösségi/zöldterületek kiterjedése	8000 m2
Lakókörnyezet minőségi megújítása	Társasházi lakások energiahatékonysági felújítása	100%
	Komfort nélküli lakások száma	10 alatt
Foglalkoztatás és szociális problémák integrált kezelése	Munkanélküliek száma csökkenése	-5%
	Rendszeresen segélyezettek száma	-10%
Települési komfort növelése	Járdák, burkolt területek bővítése	+1,5 km
	Buszmegállók felújítása	2
	Körforgalmi csomópont kialakítása	1
	Rendezett parkolóhelyek kialakítása	50
Külterület		
Turisztikai kínálat növelésének támogatása	attrakció	1
Mezőgazdasági hasznosítás erősítése	Mezőgazdasági termelésbe bevont területek aránya	+20%

A konkrét beavatkozások kapcsán az építésügyi iroda feladata az indikátorrendszer felállítás, az adatgyűjtés gyakoriságának és forrásának megjelölése, és az adatok nyomon követéséért felelős szervezeti egység megjelölése, a feladat delegálása.

XI. MELLÉKLETEK

XI.1. Kérdőíves felmérés

1. Kérdőív:

Pétervására lakossági kérdőív

Időpont			
Sorszám			

A Blokk – Demográfia

A1. A kérdezett neme	(1) férfi (2) nő
A2. Melyik évben született?	19..... (8) nem tudja (9) nem válaszol
A3. Mi az Ön legmagasabb iskolai végzettsége?	(1) 8 általános vagy kevesebb (2) szakmunkásképző, szakiskola (3) érettségi (4) főiskola/egyetem (8) nem tudja (9) nem válaszolt

B Blokk – Életminőség**B1 Alblokk – Gazdasági aktivitás**

B1.1. Dolgozik-e jelenleg?	(1) igen (2) nem →ugrás B1.6.-ra! (8) nem tudja (9) nem válaszolt
B1.2. Az alábbiak közül mi az Ön jelenlegi foglalkozása, beosztása?	(1) Önálló, vállalkozó (2) Vezető az állami szektorban (3) Beosztott az állami szektorban (4) Vezető a magánszektorban (5) Beosztott a magánszektorban (6) Közfoglalkoztatott (7) Egyéb, éspedig: (8) nem tudja (9) nem válaszolt
B1.3. Jelenleg Pétervásárán dolgozik?	(1) igen →ugrás B2.1.-re! (2) nem (8) nem tudja (9) nem válaszolt
B1.4. Hol dolgozik?	(1) Pétervására kistérségben

helység konkrét megnevezése, ha nem tudja: 	(2) Heves megyében (3) észak-magyarországi régióban (4) az ország egyéb területén (8) nem tudja (9) nem válaszolt
B1.5. Milyen gyakorisággal ingázik lakóhelye és munkahelye között?	(1) naponta (2) hetente (3) több mint hetente (8) nem tudja (9) nem válaszolt

B1.6. Mi az oka annak, hogy nem dolgozik?	(1) Időlegesen nem dolgozik (munkanélküli)
	(2) GYES/GYED
B2.1.-re←	(3) Öregségi/Özvegyi nyugdíjas
	(4) Rokkantt nyugdíjas
B2.1.-re←	(5) Tanuló
	(6) Háztartásbeli (eltartott)
B2.1.-re←	(7) Ápolási díjban részesül
	(8) egyéb, éspedig:
B2.1.-re←	
B2.1.-re←	ugrás
B2.1.-re←	ugrás
B2.1.-re←	ugrás
B2.1.-re←	ugrás
B2.1.-re←	
	(88) nem tudja
	(99) nem válaszolt
B1.7. Mit gondol, miért nem talál munkát?	(1) álláslehetőségek hiánya a környéken
	(2) nincs a képzettségének megfelelő állás
	(3) nincs megfelelő képzettsége
	(4) családi okok miatt
	(5) átmeneti betegség, sérülés miatt
	(6) egyéb, éspedig:
	
	
	
	(8) nem tudja
	(9) nem válaszolt

B2 Alblokk – Anyagi helyzet

B2.1. Önnel együtt hányan élnek egy háztartásban?	 fő ----- (88) nem tudja (99) nem válaszolt
B2.2. Ebből hány személy 18 év alatti?	 fő ----- (88) nem tudja

		(99) nem válaszolt			
B2.3. Mennyi a háztartásuk havi nettó összjövedelme?	(1) 100 ezer forint alatt				
	(2) 100-250 forint között				
	(3) 250 ezer forint felett				
	(8) nem tudja				
	(9) nem válaszolt				
B2.4. Megtalálhatóak-e az Ön/Önök háztartásában a következő fogyasztási cikkek?					
Fogyasztási cikk		igen	nem	NT	NV
személyi számítógép					
internet-hozzáférés					

A3 Alblokk – Lakókörnyezet

B3.1. Milyen típusú lakásban/házban lakik?	(1) különálló családi ház				
	(2) ikerház/sorház				
	(3) társasház				
	(4) egyéb lakott lakóegység				
	(8) nem tudja				
(9) nem válaszolt					
B3.2. Milyennek ítéli az épület állagát, melyben lakik?	(1) nagyon leromlott				
	(2) leromlott				
	(3) kielégítő				
	(4) jó				
	(5) kiváló				
(8) nem tudja					
(9) nem válaszolt					
B3.3. Van-e a lakásban/házban?					
Helyiség típusa		igen	nem	NT	NV
fürdőszoba, zuhanyzó					
vízöblítéses WC (fürdőszobában vagy más helyiségben)					
villanyvezeték					
melegvíz-ellátás					
fűtési lehetőség					
B3.4. Tartozik-e telek (udvar/kert/telekhányad) a lakáshoz/házhoz?	(1) igen				
	(2) nem → ugrás B4.1.-re				
	(8) nem tudja				
	(9) nem válaszolt				
B3.5. Tartozik-e saját konyhakert (amely csak önellátási célokat tölt be) a lakáshoz/házhoz?	(1) igen				
	(2) nem				
	(8) nem tudja				
	(9) nem válaszolt				
B3.6. Található-e a konyhakertben...					
		igen	nem	NT	NV
veteményes?					
gyümölcsös?					
haszonállat-tartás?					

B4 Alblokk – Egészségi állapot

B4.1. Hogyan értékeli Ön jelenlegi egészségi állapotát? Kérem, osztályozza válaszát egy 5-ös skálán, ahol az 1 azt jelenti, hogy nagyon leromlott, az 5 pedig azt, hogy kiváló az egészségi állapota!	1 – 2 – 3 – 4 – 5 (8) nem tudja (9) nem válaszolt
B4.2. Járt-e az elmúlt 12 hónapban valamilyen egészségi szűrővizsgálaton?	(1) igen (2) nem (8) nem tudja (9) nem válaszolt
B4.3. Ha lehetősége lenne rá, elmenne a jövőben egészségi szűrővizsgálatokra?	(1) biztosan nem menne el (2) valószínűleg nem menne el (3) talán elmenne, talán nem (4) valószínűleg elmenne (5) biztosan elmenne (8) nem tudja (9) nem válaszolt

C Blokk – Városmegítélés

C1. Mennyire elégedett Pétervására jelenlegi helyzetével? Kérem, osztályozza válaszát egy 5-ös skálán, ahol az 1 azt jelenti, hogy egyáltalán nincs megelégedve, az 5 pedig azt, hogy teljes mértékben meg van elégedve!				
1 – 2 – 3 – 4 – 5				
(8) nem tudja				
(9) nem válaszolt				
C2. Mióta él Pétervásárán?				
(1) 0-5 éve				
(2) 6-10 éve				
(3) 11-20 éve				
(4) 20 évnél régebben				
(8) nem tudja				
(9) nem válaszolt				
C3. Szeret-e Pétervásárán élni?				
(1) igen				
(2) nem →ugrás C5-re!				
(8) nem tudja				
(9) nem válaszolt				
C4. Miért igen? Kérem, soroljon fel legalább 3 okot!				
Pozitív okok			NT	N V
1.				
2.				
3.				

C5. Miért nem? Kérem, soroljon fel legalább 3 okot!

<i>Negatív okok</i>	NT	N V
1.		
2.		
3.		

C6. Mennyire elégedett a következő funkciókkal és adottságokkal a városban? Kérem, osztályozza válaszát egy 5-ös skálán, ahol az 1 azt jelenti, hogy egyáltalán nincs megelégedve, az 5 pedig azt, hogy teljes mértékben meg van elégedve!

<i>Funkciók és adottságok</i>	1	2	3	4	5	NT	NV
Munkalehetőségek							
Helyi vállalkozások (száma, minősége)							
Úthálózat							
Térségen belüli tömegközlekedési lehetőségek							
Lakásállomány							
Közműellátottság (vízvezeték-, szennyvíz és gázhálózat, távközlés stb.)							
Szociális ellátórendszer (étkeztetés, házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatások, családsegítés stb.)							
Egészségügyi ellátás							
Nevelési és oktatási intézmények							
Művelődési ház (munkája, minősége)							
Civil szervezetek, alapítványok és egyesületek (száma, tevékenységi köre)							
Épített értékek minősége							
Természeti értékek védelme, tájvédelem							
Környezetvédelem							
Helyi szórakozási lehetőségek							
Sportolási és szabadidős lehetőségek							
Parkok, játszóterek (minősége, száma)							
Zöldterületek (fák, virágok)							
Kereskedelem, vendéglátás							
Szolgáltatások (választéka, minősége)							
Kulturális rendezvények (minősége, rendszeressége)							
Turizmus							
Közbiztonság							
Városüzemeltetés							
Információval való ellátottság							

D1. Rendszerint honnan értesül a város életét érintő információkról? Több választ is megjelölhet!	(1) helyi újságból (2) helyi televízióból (3) helyi rádióból (4) internetről (5) családtagoktól, barátoktól, ismerősöktől (6) egyéb, éspedig:
	(8) nem tudja (9) nem válaszolt
C7. Hallott-e a város életét érintő tervezett fejlesztésekről, felújítási munkákról?	(1) igen (2) nem (8) nem tudja (9) nem válaszolt
C8. Most a város életét érintő tervezett fejlesztéseket, felújítási munkákat fogok felsorolni. Arról szeretném kérdezni, mennyire tartja fontosnak ezeket. Kérem, osztályozza választ egy 5-ös skálán, ahol az 1 azt jelenti, hogy egyáltalán nem tartja fontosnak, az 5 pedig azt, hogy teljes mértékben fontosnak tartja!	

<i>Tervezett projektelemek</i>	1	2	3	4	5	NT	NV
Művelődési ház bővítése – közösségi tér létrehozása fiatalok részére, akadálymentesítés							
Főtér felújítása szabadtéri színpaddal							
Szociális blokk kialakítása – zuhanyzási, tisztálkodási lehetőség							
Játszótér felújítása							

D Blokk – Közösségi részvétel

D1. Tagja-e valamilyen civil szervezetnek, egyesületnek vagy klubnak?	(1) igen (2) nem (8) nem tudja (9) nem válaszolt
D2. Részt vette-e az elmúlt 12 hónapban valamilyen önkéntes munkában?	(1) igen (2) nem (8) nem tudja (9) nem válaszolt
D3. Részt venne-e a jövőben az alábbi közösségi és/vagy önkormányzati kezdeményezésekben? Kérem, osztályozza választ egy 5-ös skálán, ahol az 1 azt jelenti, hogy biztosan nem venne részt, az 5 pedig azt, hogy biztosan részt venne!	

<i>Kezdeményezés típusok</i>	1	2	3	4	5	NT	NV
közterületek takarítása							
fa- és virágültetés közterületen							
hulladékok szelektív gyűjtése							
a város életét érintő tervezési- és							

vitafórumokon							
mini előadássorozat praktikus háztartási ismeretekről (pl.: mivel spórolhatunk, kertészeti praktikák, állattartás stb.)							
speciális képzések (pl.: alapfokú számítástechnikai képzés)							

D4. Mit gondol, mi lenne az, amit Ön személy szerint meg tudna termelni, el tudna készíteni, melynek értékesítésével hozzá tudna járulni Pétervására bevételeinek növekedéséhez?

.....

.....
 (88) nem tudja
 (99) nem válaszolt

D5. Mit gondol, mi lenne az, amivel Ön személy szerint hozzá tudna járulni Pétervására közösségi életének, összetartozásának erősítéséhez?

.....

.....
 (88) nem tudja
 (99) nem válaszolt

D6. Mit gondol, mi lenne az, amivel Ön személy szerint segíteni tudna más pétervásárai lakosoknak?

.....

.....
 (88) nem tudja
 (99) nem válaszolt

D7. Kiben, kikben bízna meg leginkább, kinek a segítségét fogadná szívesen ahhoz, hogy sikeresebben alakuljon Ön és családja jövője?

.....

.....
 (88) nem tudja
 (99) nem válaszolt

2. Kérdőív kiértékelése

1. Bevezető

A következőkben az Integrált Városfejlesztési Stratégiához kapcsolódó lakossági kérdőíves felmérés eredményei kerülnek összegzésre, grafikus és szöveges módon egyaránt. Az épített és társadalmi környezet kölcsönhatásának tudatában a szociális városrehabilitáció a fizikai környezet megújítása mellett nagy hangsúlyt fektet a helyi társadalmi problémák és kérdések feltérképezésére, azok megoldási kísérleteire, a helyi lakosság életminőségére, igényeire és elvárásaira, illetve arra, mindezen dimenziókban milyen elmozdulások történhetnek a szociális városrehabilitációt követően.⁷

A fentieket alapul véve a kérdőív három nagyobb blokkot foglalt magába: egy rövid demográfiai bevezető után az életminőség blokkban igyekeztünk feltérképezni a helyi lakosság gazdasági aktivitását, anyagi helyzetét, lakókörnyezetét és egészségi állapotát; a városmegítélés nevet viselő rész a városról való szubjektív véleményeket és elégedettségi szinteket volt hivatott feltárni; végül a közösségi részvételre, a civil aktivitásra irányuló kérdéseket tettünk fel a válaszadóknak. Összesen 35 kérdőív került kitöltésre, személyes lekérdezés által.

2. A kérdőívek kiértékelése

2.1. Demográfia

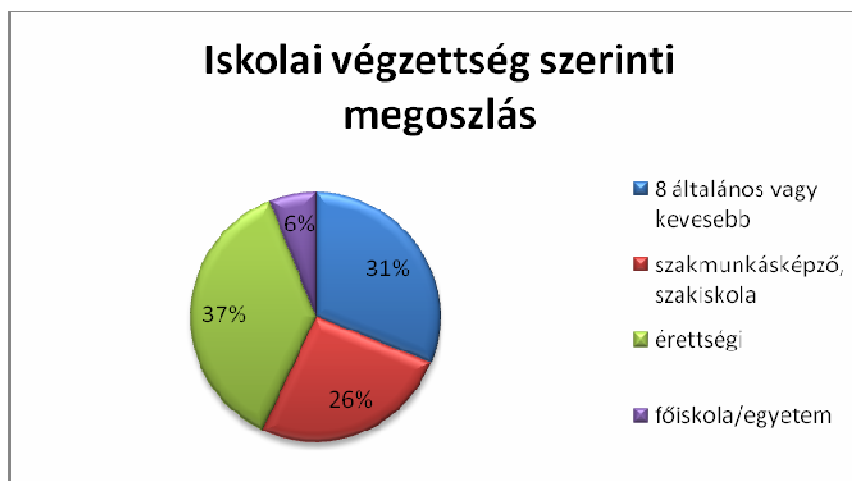
A kérdőív bevezetőjeként az egyén nemére, korára és legmagasabb iskolai végzettségére kérdeztünk rá.

A megkérdezetteket hat életkori csoportba soroltuk a felmérés során. Legnagyobb arányban a 60-69 éves korcsoportba tartozók, legkisebb arányban pedig a 18-29 éves korcsoportba tartozók válaszoltak a feltett kérdésekre. Összességében elmondható, hogy az idősebb korosztály erősen

⁷ Egedy Tamás: A városrehabilitáció lehetséges hatásai a helyi társadalomra és az életminőségre. Esettanulmány a középső-józsefvárosi Mátyás tér felújításának várható hatásairól. In: Csanádi Gábor – Csizmady Adrienne: Társadalom – Tér – Szerkezet, ELTE TáTK, Városi és Regionális Kutatások Központja, Budapest, 2008, pp. 231-258.

felülreprezentált a mintában. Ennek oka lehet egyrészt az egész kistérségre jellemző (kettős) öregedés folyamata, másrészt a lekérdezés időpontjai és területei.⁸

A válaszolók között nagy arányban vannak a középfokú végzettséggel rendelkezők, a legtöbben érettségit szereztek. A második legmagasabb arányban a 8 általánost vagy annál kevesebbet végzetek vannak, legkisebb arányban, csupán 6%-ban a felsőfokú végzettséget szereztek.

2.2. Életminőség

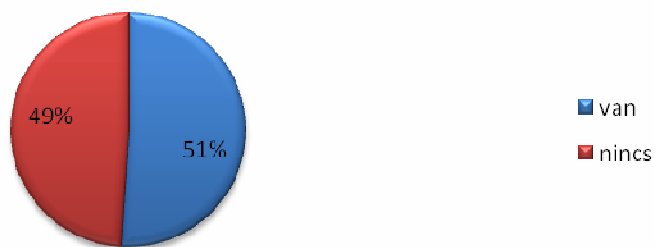
Az életminőség mérésére egyaránt alkalmaztunk objektív (pl. havi nettó jövedelem, háztartás mérete, lakás komfortfokozata stb.) és szubjektív (pl. egyéni elégedettséget és értékelést mérő skálák) mutatókat. Az életminőség olyan szegmenseire voltunk kíváncsiak, mint a gazdasági aktivitás, az anyagi helyzet, a lakókörnyezet és egészségi állapot.

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia szempontjából releváns eredmények és következtetések a következők:

Elmondható, hogy a megkérdezettek nagy része inaktív, melynek fő oka a már fent említett időskorúak felülreprezentáltsága. Az anyagi helyzet feltérképezésekor a háztartások méretére, havi nettó jövedelmére, illetve az olyan fogyasztási cikkekkel való rendelkezésre kérdeztünk rá, mint a személyi számítógép és az internetelérés.

⁸ A Pétervásárai kistérség megújított fejlesztési terve. KFTE, Szolnok, 2009. 11. o. Online elérhető itt: http://www.terport.hu/webfm_send/1635

Személyi számítógép és internetelérés

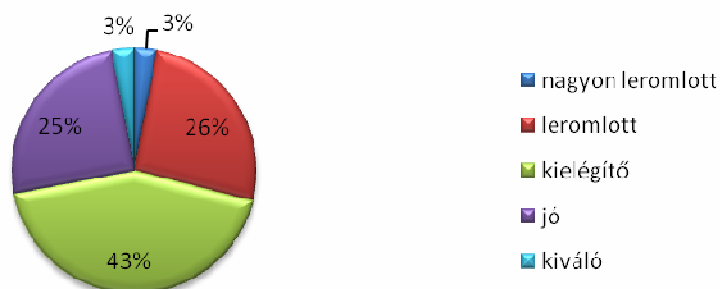

A felkeresett háztartások 51%-a rendelkezik személyi számítógéppel és interneteléréssel egyaránt.

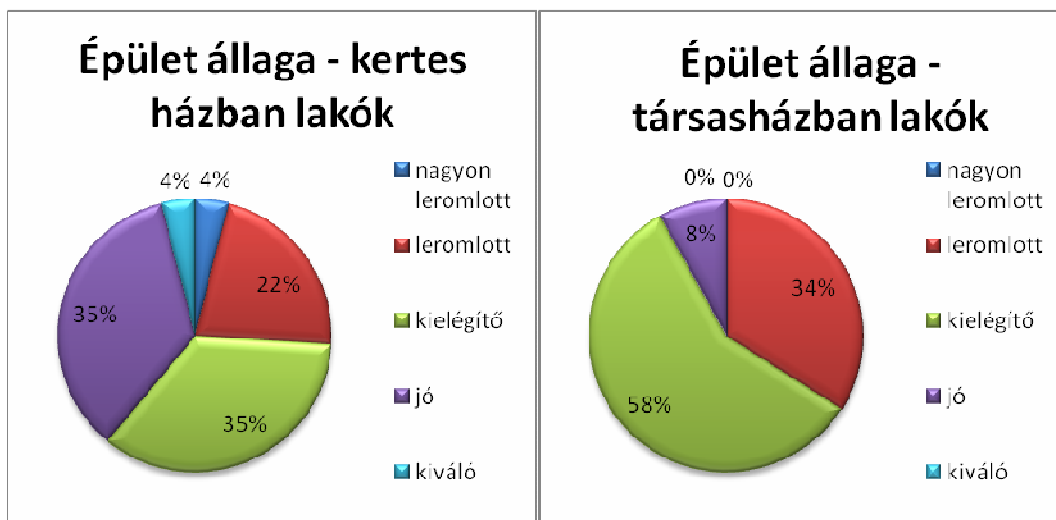
A fennmaradó 49% majdnem teljes egészében a 60 éve feletti korosztályból kerül ki.

A válaszadók egy ötfokozatú skálán értékelték lakóépületük állapotát. A legtöbben csupán kielégítőnek ítélték lakóházukat, egynegyedük leromlottnak, illetve jónak.

Milyennek ítéli az épület állapotát, melyben lakik?

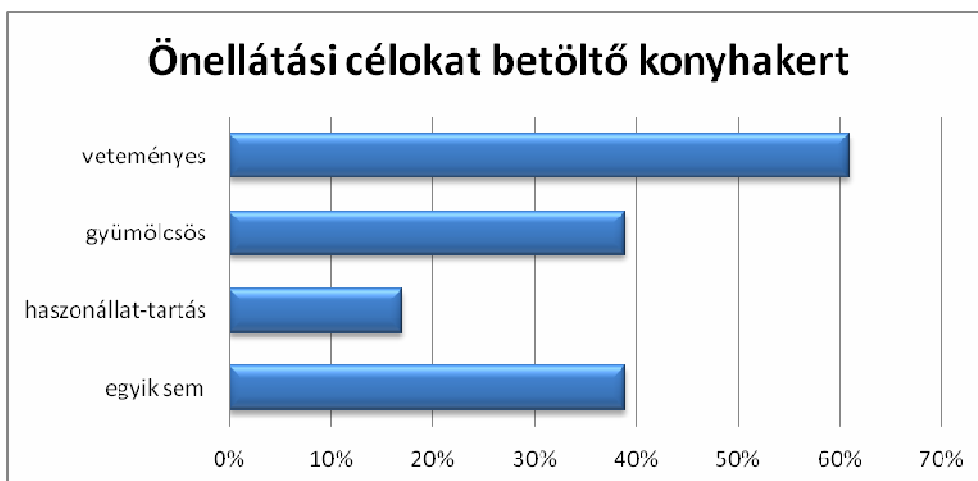

A felmérésben részt vettek épülettípus szerint két csoportba soroltuk: kertesi és társasházban lakókra. A következő ábrán az épület állaga szubjektív megítélésének egy további, épülettípus szerinti bontása látható:

A társasházban lakók több mint fele csupán kielégítőnek, egyharmaduk pedig leromlottnak ítélte az épület állapotát, 8%-uk pedig jónak. Az első és az utolsó kategóriát – tehát, hogy épületük állaga nagyon leromlott lenne, illetve kiváló – egy válaszadó sem jelölte meg.

A felmérésben részt vettek mindegyikének lakásában található fürdőszoba vagy zuhanyzó, vízellátásos WC, melegvíz-ellátás, közművesítettek (villany- és vízellátás, szennyvízelvezetés) és van fűtési lehetőség.

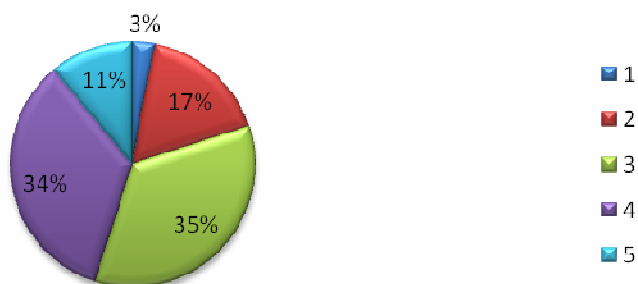

A válaszadók 66%-a rendelkezik saját kerttel. Fontosnak tartottuk felmérni, mekkora részük termel saját célra zöldséget, gyümölcsöt, tart-e valamilyen haszonállatot. A saját kerttel rendelkezők közel 40%-a nem tart fent konyhakertet, azonban a többségnél található kisebb veteményes, és/vagy gyümölcsös, illetve egy részük foglalkozik kisebb haszonállatok tartásával. Mindegyik konyhakertben található meghatározott méretű veteményes (a kerttel rendelkezők 61%-a), kisebb gyümölcsös (a kerttel rendelkezők 39%-a) és a saját kertet tulajdonlók 17%-a tart kisebb haszonállatokat önellátási célokra.

Az egészségi állapot során az egészségügyi állapot szubjektív megítélésére és a szűrővizsgálatok gyakoriságára kérdeztünk rá. Az egészségügyi állapotot egy ötfokozatú skálán lehetett értékelni,

mely skálán az 1 jelentése az volt, nagyon leromlottnak, az 5 jelentése pedig az, hogy kiválóan értékeli az illető jelenlegi egészségügyi állapotát.

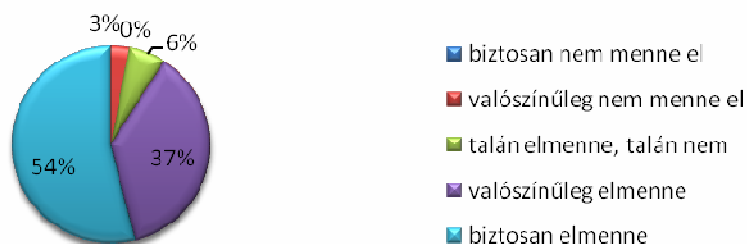
Egészségi állapot megítélése egy ötfokozatú skálán

A megkérdezettek legnagyobb része (35%) az ötfokozatú skálán közepesnek ítélte jelenlegi egészségi állapotát, szorosan a második helyet foglalja el azok aránya, akik négyesre értékelték ugyanezt (34%). A nagyon leromlott jelzőt mindösszesen 3% jelölte meg. Összességében elmondható, hogy a válaszadók több mint fele (53%) közepesnek vagy annál rosszabbnak ítélte jelenlegi egészségi állapotát.

A megkérdezettek 63%-a járt az elmúlt 12 hónapban valamilyen egészségügyi szűrővizsgálaton. Arra a kérdésre, hogy amennyiben a jövőben lehetősége lenne elmenni egészségügyi szűrővizsgálatokra, szinte kivétel nélkül azt a választ kaptuk, hogy igen, ellátogatna ezekre a vizsgálatokra. A válaszlehetőségek a következőkből álltak: (1) biztosan nem menne el, (2) valószínűleg nem menne el, (3) talán elmenne, talán nem, (4) valószínűleg elmenne, (5) biztosan elmenne. A következő ábrán az egyes kategóriákba tartozók százalékos aránya látható:

Ha lehetősége lenne rá, elmenne a jövőben egészségügyi szűrővizsgálatokra?

2.3. Városmegítélés

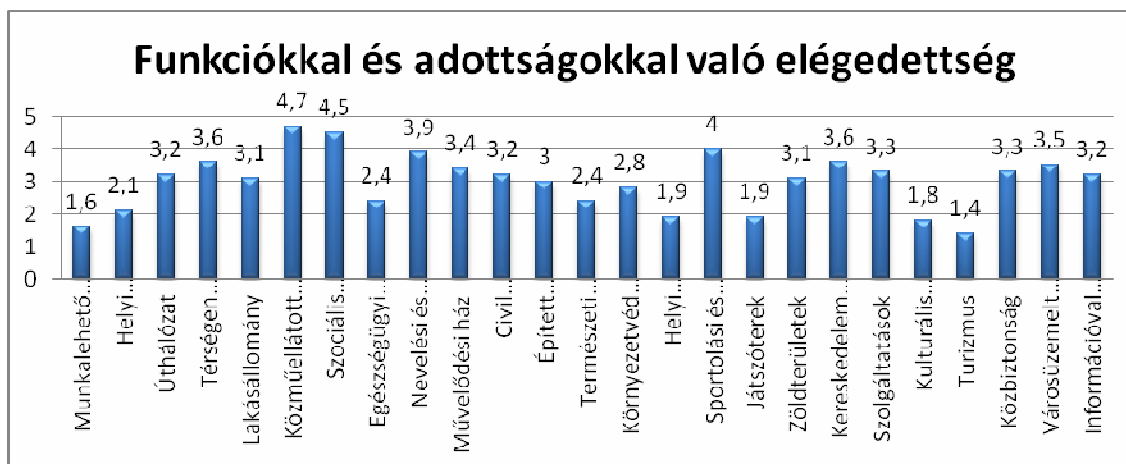
Az életminőség különböző szegmenseinek vizsgálata után az emberek városról alkotott véleményével és az arról való tájékozottsággal kapcsolatban tettünk fel kérdéseket. Első körben arra

kértük a válaszadókat, egy ötfokozatú skálán osztályozzák a város helyzetét, úgy, mintha egy érdemjegyet kellene adniuk a városnak. Hasonlóan ahhoz, ahogyan az iskolában is szokás. Az érdemjegyeket a következőképp alakultak:

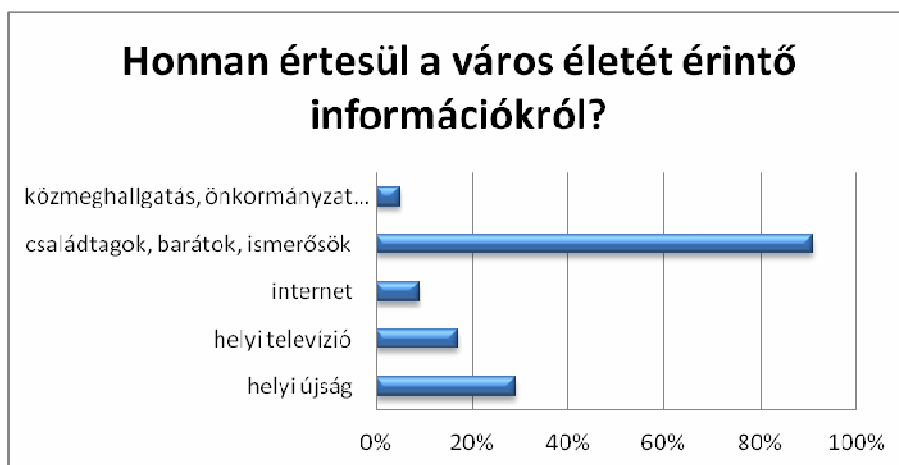
A megkérdezettek 58%-a a közepes osztályzatot adná Pétervásárának, a második helyen 17%-kal azok vannak, akik szerint csupán elégséges jegyet érdemel a város. 11% jónak, illetve elégtelennek minősíti a város jelenlegi helyzetét, és mindössze a válaszadók 3%-a jelesnek.

A továbbiakban megpróbáltuk árnyalni a képet: a válaszadóknak különböző városi, gazdasági, kulturális, környezeti stb. funkciókat és adottságokat kellett osztályozniuk aszerint, mennyire elégedettek azokkal. Az ötfokozatú skálán az 1 jelentése az volt, hogy egyáltalán nincs megelégedve, az 5 pedig azt, hogy teljes mértékben meg van elégedve. Az egyes funkciók és adottságok átlagai:

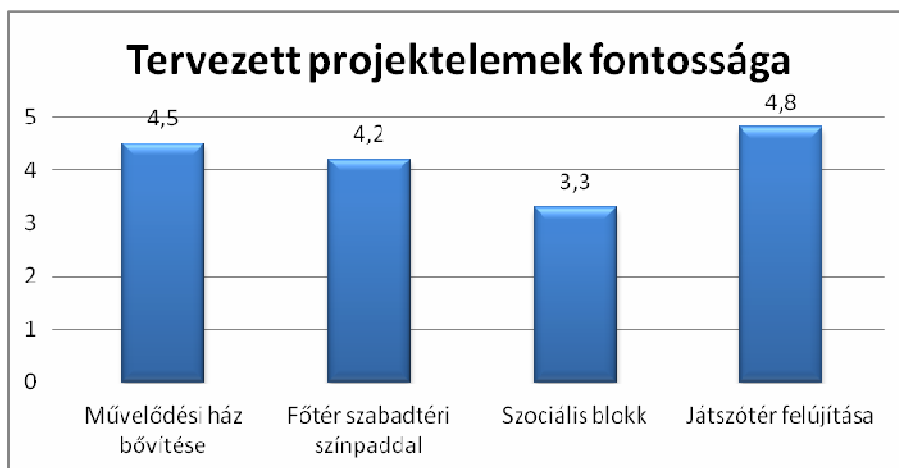

A legjobb átlagokat kapták a közműellátottság, a szociális ellátórendszer és sportolási és szabadidős tevékenységek, a válaszadók ezekkel elégedettnek bizonyultak. A legrosszabb átlagokat érték el a munkalehetőség, a helyi szórakozási lehetőségek, a játszótérek minősége, a kulturális rendezvények, illetve a helyi turizmus, ezek azok a funkciók és adottságok, melyekkel a válaszadók egyáltalán nem elégedettek, de, amint az ábrából is jól látszik, számos területen igényelnék a fejlődést és átalakítást.

A válaszadók a város életét érintő információkat elsősorban családtagjaik, barátaik, ismerőseik révén szerzik be (91%), 29%-uk a helyi újságból, 17%-uk a helyi televízióból, 9%-uk az internetről és 5%-uk közmeghallgatások alkalmával vagy az önkormányzat munkatársaitól tájékozódik a helyi eseményekről, fejleményekről.

A városmegítélés kérdésblokkban felvázoltuk a Pétervására életét érintő tervezett fejlesztéseket, felújítási munkákat, és arra kértük az embereket, osztályozzák fontosságukat egy ötfokozatú skálán. Az értékelendő beruházások a következőek: (1) a művelődési ház bővítése (közösségi tér létrehozása fiatalok részére, akadálymentesítés), (2) a főtér felújítása szabadtéri színpaddal, (3) egy ún. szociális blokk kialakítása (zuhanyzási, tisztálkodási lehetőség), (4) játszótér felújítása. Az eddigiekhez hasonlóan a skálán az 1 jelentése az volt, hogy egyáltalán nem tartja fontosnak az adott fejlesztést, az 5 pedig azt, hogy teljes mértékben fontosnak tartja azt.

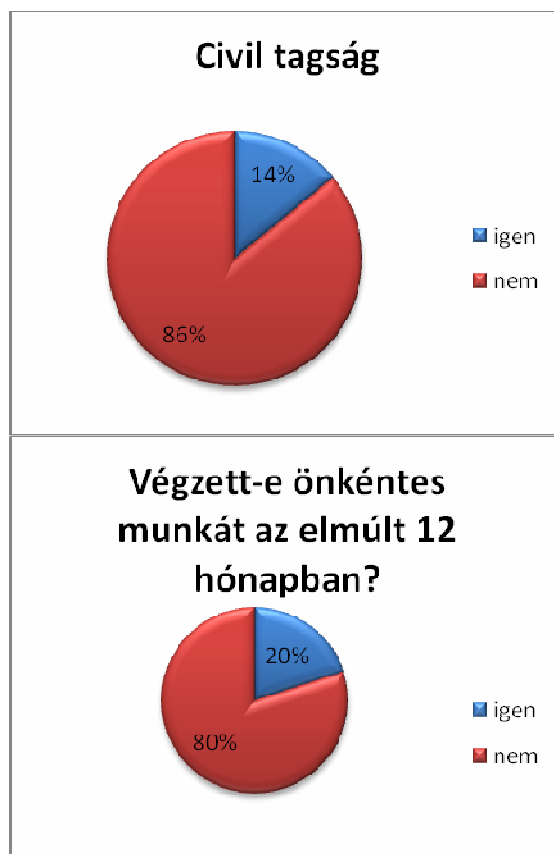

Összességében elmondható, hogy a felmérésben részt vettek minden projektet inkább támogatnának. A leginkább fontosnak ítélt elem a játszótérek felújítása lett a maga 4,8-as átlagával, de a művelődési ház bővítése és a főtér felújítása is meghaladta a 4-es átlagot. A legkevésbé népszerűbb projektelemnek a szociális blokk létesítése bizonyult, ám átlaga alapján ezen elemet is az inkább fontosnak tartottak közé lehet sorolni.

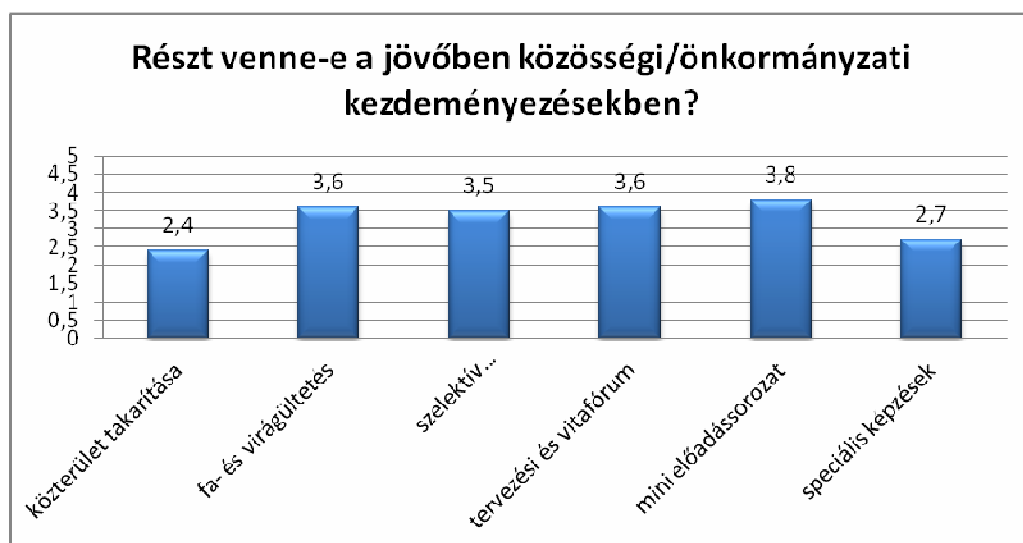
A kérdőív kitért arra a kérdésre, vajon a válaszadók szeretnek-e a településen élni? 66%-ban az 'igen', míg 34%-ban a 'nem' választ kaptuk. Lehetőség volt pár szóban, mondatban megindokolni a választ. A válaszadók többnyire személyes kapcsolataik, családjuk, barátaik, ismerőseik és maga a környék miatt szeretnek a városban élni. A maradék egyharmad – tehát, aki nem szeret a városban élni – főként olyan okokat jelölt meg, mint a kevés munka- és szórakozási lehetőség, az elhaló közösségi élet, a kulturális rendezvények és az igazi városi funkciók hiánya stb.

2.4. Közösségi részvétel

A kérdőív utolsó részében a közösségi részvétel jelenbeli és jövőbeli aktivitásáról informálódunk. A megkérdezettek 86%-a nem tagja semmilyen civil szervezetnek, egyesületnek vagy alapítványnak, 80%-uk pedig az elmúlt 12 hónapban nem végzett önkéntes munkát.

A továbbiakban arról kérdeztük őket, a jövőben részt vennének-e különböző közösségi és/vagy önkormányzati kezdeményezésben, önkéntes munka keretében. A kezdeményezéstípusok a következők voltak: (1) közterületek takarítása, (2) fa- és virágültetés közterületeken, (3) részvétel a város életét érintő tervezési és vitafórumokon, (4) mini előadássorozat különféle praktikus ismeretekről (pl. háztartási ismeretek, spórolási lehetőségek, kertészeti és/vagy állattartási praktikát stb.), (5) speciális képzések (pl. alapfokú számítógépes képzés). Az alábbiakban az egyes típusok átlaga látható, a már megszokott skálázási rendszer függvényében (1=biztosan nem venne részt, 5=biztosan részt venne):

A válaszadók a közterületek takarítása és a speciális képzések kivételével mindegyik kezdeményezéstípusban inkább részt venne. A legnépszerűbb kezdeményezésnek a praktikus ismereteket nyújtó előadássorozat ötlete bizonyult a maga 3,8-as átlagával.

A lakossági kérdőívek végén 4 nyitott kérdés szerepelt, tehát egyéni, szöveges válaszadásra volt lehetőség. A kérdések és az azokra adott leggyakoribb válaszok a következők voltak:

- 1) *Mit gondol, mi lenne az, amit Ön személy szerint meg tudna termelni, el tudna készíteni, melynek értékesítésével hozzá tudna járulni Pétervására bevételeinek növekedéséhez?*

Erre a kérdésre tudtak a legkevesebben érdemben válaszolni. Ennek fő oka az idősebb korúak felülreprezentáltsága a mintában, akik koruknál és egészségi állapotuknál fogva már eladásra nem, inkább csak önellátásra képesek termelni. Néhány esetben felmerült ugyan a saját mezőgazdasági termékek árusításának lehetősége, azonban az egyes válaszolók szerint helyi piac hiányában ez lehetetlen. Egy alkalommal a dohánytermesztés ötlete is felmerült, illetve, hogy közös erővel, minimális közös pénzbefektetéssel műveljék a helyi, kihasználatlan földterületeket.

- 2) *Mit gondol, mi lenne az, amivel Ön személy szerint hozzá tudna járulni Pétervására közösségi életének, összetartozásának erősítéséhez?*

A felmérésben részt vettek többször említették egy színvonalasabb nyugdíjas klub létrehozásának lehetőségét, kirándulások és helyi énekkar, kórus szervezésének lehetőségét. Azonban a kérdés, vajon ki szervezze és vezesse ezeket a programokat. A válaszadók e kérdés esetében is több alkalommal hiányolták az olyan közösségi programokat, mint a nemzeti ünnepek megtartása, falunap, piac stb.

3) *Mit gondol, mi lenne az, amivel Ön személy szerint segíteni tudna más pétervásárai lakosoknak?*

Erre a kérdésre a legtöbben különböző élelmiszerek, ruházati cikkek stb. felajánlását tették. Többen ajánlkoztak a más városokba való utazás segítésére, az idősebbek bevásárlásának segítésére, kisebb-nagyobb házon belüli és ház körüli munkák elvégzésére, javítási munkákra, hivatalos ügyekben való intézkedésre. E mellett többen igyekeznek informálni ismerőseiket az adandó munkalehetőségekről.

4) *Kiben, kikben bízna meg leginkább, kinek a segítségét fogadná szívesen ahhoz, hogy sikerebben alakuljon Ön és családja jövője?*

A legtöbb válaszadó elsősorban a családját jelölte meg, de sok esetben előfordult az önkormányzat és a civil szervezetek embereinek felkeresése is.

XI.2. Önkormányzati vagyonelemek - 2012⁹1. számú melléklet a 8/2001. (IV. 27.) rendelethez**Nemzeti vagyon részét képező forgalomképtelen TÖRZSVAGYON****Közutak**

Hrsz.	Terület m²	Megnevezés	Közfeladat megnevezése
58	5336	Templom u. Vár u.	településüzemeltetés
97	689	Ifjúság u.	településüzemeltetés
211	1221	Ady köz	településüzemeltetés
277	3257	Alvég u.	településüzemeltetés
313	1420	út a bikaistálló mellett (Budai út 39. mellett indul)	településüzemeltetés
325	3387	Budai u.	településüzemeltetés
337	1178	út a temető előtt	településüzemeltetés
358	6462	Papláza u.	településüzemeltetés
361	2045	út a templomtól a tűzoltószertárig tel.üzemelt.	
370	3361	Máriássy u.	településüzemeltetés
382	2593	Mogyoróska u.	településüzemeltetés
405/1	3658	Béke u.	településüzemeltetés
423	3380	Orgona u.	településüzemeltetés
472	10.526	Ivádi u.	településüzemeltetés
525	990	Orgona u.	településüzemeltetés
547	1287	József A. u.	településüzemeltetés
553	856	út a régi könyvtár és a malom között tel.üzem.	
562	1111	út a Szénégető patak mellett tel.üzemeltetés	
563	1523	József A. u.	településüzemeltetés
617	21.834	Petőfi u.	településüzemeltetés
653	2504	Hársfa u.	településüzemeltetés
687	4010	Rózsa u.	településüzemeltetés
703	2942	Nefelejcs u.	településüzemeltetés
751/1	4495	Honvéd u.	településüzemeltetés
752/7	605	Széchenyi u.	településüzemeltetés
767/10	2833	Széchenyi u.	településüzemeltetés
767/16	1084	Széchenyi u.	településüzemeltetés
780	907	Tiszti sor	településüzemeltetés
785	1434	Tiszti sor	településüzemeltetés
799	2479	Árpád u.	településüzemeltetés
820	2765	Hunyadi u.	településüzemeltetés
841	2691	Zrínyi u.	településüzemeltetés
888	2499	Molnár A. u.	településüzemeltetés
867	2344	Petőfi u. végén jobbra	településüzemeltetés
891	1496	a 913. hrsz. Kossuth út folytatása tel.üzemelt.	
913	5322	Kossuth út 46-48-tól Sírmányig tel.üzemelt.	

⁹ Módosította az 3/2012. (III.7.) rendelet. Hatályos: 2012. március 1-től.

937	8295	Köztársaság u.	településüzemeltetés
938	1298	Alkotmány u.	településüzemeltetés
967	709	út a gázcseretelep mellett	tel.üzemeltetés
976	1585	Szőlő u.	településüzemeltetés
980/1	299	Szőlő u.	településüzemeltetés
1004	409	út a Szőlő u.-ról jobbra	településüzemeltetés
1005	2390	Szőlő u.	településüzemeltetés
1031	1149	út a Kossuth út végén jobbra	tel.üzemeltetés
		(Erdőkövesd határán)	
1053/16	886	kiépítetlen (Közt. úttal szemben)	tel.üzemeltet.
1053/30	7520	kiépítetlen (Kossuth úttal párhuzam)	tel.üzemel.
1053/31	622	kiépítetlen (Kossuth 86. mellett)	tel.üzemeltetés
1065	215	út közös udvarhoz (Kossuth 35.)	tel.üzemeltetés
1181	3146	út az Akácfa u. folytatásában	tel.üzemeltetés
1182	820	Akácfa u.	településüzemeltetés
1225	470	út a sportpálya és a Táncsics út k.	tel.üzemeltet.
1231	3471	út a Szöv.géptelep és a Tarna k.	tel.üzemeltetés
1353	309	út a Szent M. út végén jobbra	tel.üzemeltetés
0178/3	698	földút a Temető körül	településüzemeltetés
0188	4114	leágazás a 23-as főútról	településüzemeltetés
		Ivásra a települést jelző tábláig	
0206	1029	út Ivád közigazgatási határáig	tel.üzemeltetés

Hrsz.	Terület m²	Megnevezés	Közfeladat
<u>megnevezése</u>			
010/20	1694	földút	településüzemeltetés
011	1.1442	földút	településüzemeltetés
014	1.1483	földút	településüzemeltetés
017	2664	földút	településüzemeltetés
020	5640	földút	településüzemeltetés
034	4673	földút	településüzemeltetés
040	2.4679	földút	településüzemeltetés
044/2	4165	földút	településüzemeltetés
046	1.2659	földút	településüzemeltetés
048	1201	földút	településüzemeltetés
049/3	302	földút	településüzemeltetés
050	8503	földút	településüzemeltetés
054	9790	földút	településüzemeltetés
056/2	8862	földút	településüzemeltetés
06	1.6054	földút	településüzemeltetés
068/6	1431	földút	településüzemeltetés
075/4	1436	földút	településüzemeltetés
076	1796	földút	településüzemeltetés
079	1618	földút	településüzemeltetés
086	1779	földút	településüzemeltetés
088	1.1280	földút	településüzemeltetés
091	987	földút	településüzemeltetés
0100	480	földút	településüzemeltetés
0102	3844	földút	településüzemeltetés
0110	376	földút	településüzemeltetés

0112	1.8600	földút	településüzemeltetés
0114/1	416	földút	településüzemeltetés
0117	1598	földút	településüzemeltetés
0120	4904	földút	településüzemeltetés
0121/9	6084	földút	településüzemeltetés
0122	2.7005	földút	településüzemeltetés
0125	8716	földút	településüzemeltetés
0127	5349	földút	településüzemeltetés
0129	1918	földút	településüzemeltetés
0137	3734	földút	településüzemeltetés
0142	4122	földút	településüzemeltetés
0150	4498	földút	településüzemeltetés
0153	3054	földút	településüzemeltetés
0157	2114	földút	településüzemeltetés
0163/1	6918	földút	településüzemeltetés
0167	6116	földút	településüzemeltetés
0172	4.4808	földút	településüzemeltetés
0175	1746	földút	településüzemeltetés
0177	1.4564	földút	településüzemeltetés
0182/1	2288	földút	településüzemeltetés
0183	751	földút	településüzemeltetés
0185/2	832	földút	településüzemeltetés
0201	2.5180	földút	településüzemeltetés
0202	5487	földút	településüzemeltetés
0209	526	földút	településüzemeltetés
0213	1759	földút	településüzemeltetés
0231	5.7348	földút	településüzemeltetés
0237	3187	földút	településüzemeltetés
0271	4232	földút	településüzemeltetés
0272/2	4722	földút	településüzemeltetés
0283	6658	földút	településüzemeltetés
0285/2	2029	földút	településüzemeltetés
0287/2	4844	földút	településüzemeltetés
0289	3345	földút	településüzemeltetés
0297	736	földút	településüzemeltetés
1050/39	795	földút(bel)	településüzemeltetés
1052/11	255	földút(bel)	településüzemeltetés
1050/34	398	földút(bel)	településüzemeltetés
1050/20	1826	földút(bel)	településüzemeltetés
1051	6479	földút(bel)	településüzemeltetés
			0201-es földút folytatása

Árkok

Hrsz.	Terület m ²	Megnevezés	Közfeladat megnevezése
112/3	335	árok, zöldterület	településüzemeltetés
215/3	1699	Dózsa Gy. út mellett	településüzemeltetés
455	1572	Petőfi út végét a Kossuth	úttal köt. tel.üzemeltetés
485	502	Állatvásár helye melletti	településüzemeltetés
498/2	465	Ivádi úton	településüzemeltetés
499/2	1480	Ivád úton	településüzemeltetés

505	1725	Petőfi úttal párhuzamos	településüzemeltetés
556/2	479	Kossuth úttal párhuzamos	településüzemeltetés
645	479	Kossuth és Hársfa út közötti	
településüzemeltetés			
716	705	Hársfa és Nefelejcs út közötti	településüzemeltetés
751/2	642	Honvéd és Nefelejcs út közötti	településüzemeltetés
770	963	Tisztisor u. párhuzamos	településüzemeltetés
868	2093	Petőfi út végén jobbra	településüzemeltetés
972	244	Szőlő u. 3. sz. melletti	településüzemeltetés
1049	1.6080	csatorna (bel)	településüzemeltetés
1055	1397	Kossuth út 49. sz. melletti	településüzemeltetés
1135	1070	Szent M. út jobb oldalán	településüzemeltetés
1155/2	978	árok, zöldterület	településüzemeltetés
1202/11	156	árok	településüzemeltetés
1226	2379	Sportpálya melletti	településüzemeltetés
1236	2761	Szent M. út 4-6. sz. között indul	
		településüzemeltetés	
1237	840	Tsz. telep mögötti	településüzemeltetés
1351	476	Vízfolyás	településüzemeltetés
03	778	csatorna (kül)	településüzemeltetés
05	248	árok (kül)	településüzemeltetés
09	4055	árok (kül)	településüzemeltetés
027	1.1472	árok (kül)	településüzemeltetés
025	557	árok (kül)	településüzemeltetés
036	1028	árok (kül)	településüzemeltetés
038	1.2679	árok (kül)	településüzemeltetés
052	2136	árok (kül)	településüzemeltetés
060	7171	árok (kül)	településüzemeltetés
062	1.2676	árok (kül)	településüzemeltetés
067	8097	árok (kül)	településüzemeltetés
068/12	920	árok (kül)	településüzemeltetés
068/17	541	árok (kül)	településüzemeltetés
070/13	1.2877	árok (kül)	településüzemeltetés
073	3.6450	árok (kül)	településüzemeltetés
095	2153	árok (kül)	településüzemeltetés
0104	2731	árok (kül)	településüzemeltetés
0107	8440	árok (kül)	településüzemeltetés
0123	541	árok (kül)	településüzemeltetés
0152	2123	árok (kül)	településüzemeltetés
0170	1.7706	árok (kül)	településüzemeltetés
0189	301	árok (kül)	településüzemeltetés
0192	3026	árok (kül)	településüzemeltetés
0194	3840	árok (kül)	településüzemeltetés
0195/8	2650	árok (kül)	településüzemeltetés
0196	3330	árok (kül)	településüzemeltetés
0197	3605	árok (kül)	településüzemeltetés
0205	3601	árok (kül)	településüzemeltetés
0207/2	1930	árok (kül)	településüzemeltetés
0223	1719	árok (kül)	településüzemeltetés
0233	4570	árok (kül)	településüzemeltetés

0239	1386	árok (kül)	településüzemeltetés
0241	1076	árok (kül)	településüzemeltetés
0245	1197	árok (kül)	településüzemeltetés
0280	2813	árok (kül)	településüzemeltetés
0286	1856	árok (kül)	településüzemeltetés
0290/1	1.0780	árok (kül)	településüzemeltetés
0295	5675	árok (kül)	településüzemeltetés

Közterületek:

Hrsz.	Terület m²	Megnevezés	Közfeladat
<u>megnevezése</u>			
2	4187	Templom környéke	településüzemeltetés
111	5998	Park és a Szabadság tér	Hivatal
településüzemeltetés			
		felőli oldala	
112/1	1217	járda	településüzemeltetés
212	9	Kálvária (az Ady közben)	településüzemeltetés
215/1	1253	járda	településüzemeltetés
3	4928	Kegyeleti park	településüzemeltetés
415/1	835	járda	településüzemeltetés
415/2	1021	járda	településüzemeltetés
415/3	122	járda	településüzemeltetés
415/5	915	járda	településüzemeltetés
415/6	1017	járda	településüzemeltetés
574	2025	Park az E. ü. Központnál	településüzemeltetés
1030/1	1561	járda	településüzemeltetés
1030/3	384	járda	településüzemeltetés
1030/4	4297	járda	településüzemeltetés
1030/5	631	járda	településüzemeltetés
1030/6	206	járda	településüzemeltetés
1030/7	599	járda, parkoló	településüzemeltetés
1053/1	2251	Kossuth úton beépítetlen	településüzemeltetés
1053/2	2747	Kossuth úton beépítetlen	településüzemeltetés
1155/1	758	járda	településüzemeltetés
1155/4	937	járda	településüzemeltetés
1158	6	Kálvária (a Táncsics út elején)	
		településüzemeltetés	
1202/9	867	járda	településüzemeltetés
339	17.959	Temető	településüzemeltetés
0178/2	12.462	Temető	településüzemeltetés
1228	29.687	Sporttelep	sport, ifjúsági ügyek

¹⁰2. sz. melléklet a 8/2001. (IV. 27.) rendelethez

Korlátozottan forgalomképes TÖRZSVAGYON

Hrsz.	Terület m²	Megnevezés	Közfelelő megnevezése
57	2607	Általános Iskola 54/100 arányban	oktatás
86	5987	Idősek Otthona	szociális szolgáltatás
104	672	Idősek Otthona konyha	szociális szolgáltatás
110	834	Polgármesteri Hivatal 54/100 arányban	
369	874	Tűzoltószertár	polgári védelem
564/2	4826	Tornacsarnok	sport, ifjúsági ügyek
575	2105	Egészségügyi központ, Orvosi ügyelet 54/100 arányban	egészségügyi alapellátás
1062	2189	Városi Könyvtár	kulturális szolgáltatás
1106	8019	Óvoda, konyha,	óvodai ellátás
1112	1267	Művelődés Háza	kulturális szolgáltatás
1227	1046	Családsegítő, és Gyermekjóléti Szolgálat	gyermekjóléti szolg. a vagyon a kistérségnek van átadva hasznosításra
560	1864	Vízműtelep (vastalanító)	ivóvízellátás
0288	1599	Vízműtelep	ivóvízellátás
0119	21.097	Külterület	településüzemeltetés
075/6	4488	Szennyvíztisztítómű telek 1159/4488 arányban	szennyvízkezelés, ártalmatlanítás
0101/1	1.4688	Szeméttelp	környezet-egészségügy

Továbbá külön helyrajzi számokon nem szerepel, de ide tartozik a csatolt kimutatásban lévő víz-közművagyon.

- 15 km elosztóvezeték
- 4.1 km bekötővezeték
- 809 db ingatlanbekötés

(ivóvíz-szolgáltatás)

¹⁰ Módosította az 3/2012. (III.7.) rendelet. Hatályos: 2012. március 1-től.

¹¹3. sz. melléklet a 8/2001. (IV. 27.) rendelethez**ÜZLETI VAGYON (korlátozás nélkül forgalomképes)***Belterületként nyilvántartott ingatlanok*

<i>Hrsz.</i>	<i>Terület m²</i>	<i>Megnevezés</i>	<i>Értéke (eFt-ban)</i>
8	122	Vár u. 7. sz. alatti telek	1.100 e
101	1450	Szabadság tér 4. sz. alatti telek	2.450 e
102		Szabadság tér 3. sz. alatti lakás	7.500 e
109	571	Keglevich út 2. sz. alatti telek	286 e
190/1	134	Dózsa Gy. út 46-48. telek	2.000 e
190/2	90		1.700 e
190/4	1789	276/838 hányada	198 e
222	2194	Ady-köz 18. lakás	878 e
227	1212	beépítetlen terület	61 e
236	580	beépítetlen terület 960/23040 részben	1 e
237	730	beépítetlen terület 960/23040 részben	1 e
238	888	beépítetlen terület 960/23040 részben	1 e
244	1212	beépítetlen terület	61 e
249	1447	beépítetlen terület	30 e
309	713	beépítetlen terület	14 e
315/3	2225	beépítetlen terület	90 e
411	1060	Keglevich út 26. lakás	4.729 e
441	5905	Vásártér	590 e
442/4	81.892	19.65 AK erdő (Mogyoróska)	29.000 e
443	10.159	2.44 AK erdő (Mogyoróska)	856 e
447	2017	Vásártér parkoló	202 e
484	4807	beépítetlen terület (állatvásár helye)	481 e
502	47	beépítetlen terület	2 e
523	513	beépítetlen terület	21 e
559	27	Vastalanító üzem bejárata	11 e
604	2477	Kossuth út 26. sz. mögötti terület	124 e
767/22	1161	beépítetlen terület (Széchenyi utca végén)	58 e
858	2978	beépítetlen terület	90 e
861	2840	beépítetlen terület	90 e
864	2395	beépítetlen terület	90 e
875	4276	beépítetlen terület	115 e
876	6158	beépítetlen terület	250 e
894	1888	beépítetlen terület	60 e
896	2251	beépítetlen terület	113 e
897	2260	beépítetlen terület	113 e
899	3848	beépítetlen terület	115 e
900	3893	beépítetlen terület	116 e
911	9041	beépítetlen terület	180 e
965	8126	beépítetlen terület	406 e
973/3	1763	beépítetlen terület	106 e
<i>Hrsz.</i>	<i>Terület m²</i>	<i>Megnevezés</i>	<i>Értéke (eFt-ban)</i>
986	697	Szőlő u. 12.	35 e

¹¹ Módosította az 3/2012. (III.7.) rendelet. Hatályos: 2012. március 1-től.

990	627	beépítetlen terület	31 e
993	562	beépítetlen terület (Szőlő u. 15.)	28 e
995	606	beépítetlen terület	30 e
973/2	743	beépítetlen terület	105 e
974	761	beépítetlen terület	110 e
998	543	beépítetlen terület	27 e
1002	521	beépítetlen terület	10 e
1040/27	3.581	beépítetlen terület 28/125-öd rész	24 e
1216	1223	beépítetlen terület	245 e
1229	16.297	18.09 AK szántó (sportpálya)	489 e
1233	5951	beépítetlen terület	298 e
1352	3570	beépítetlen terület	169 e

Földhasználati joggal terhelt telkek:

Hrsz.	Terület m²	Megnevezés	Értéke (e Ft-ban)
--------------	------------------------------	-------------------	--------------------------

975	151	Szőlő u. 2.	8 e
977	796	Szőlő u. 4.	40 e
979	418	Szőlő u. 29.	21 e
982	709	Szőlő u. 27.	35 e
984	635	Szőlő u. 25.	32 e
985	643	Szőlő u. 23.	32 e
988	553	Szőlő u. 21.	28 e
989	498	Szőlő u. 19.	25 e
991	632	Szőlő u. 16.	32 e
999	535	Szőlő u. 9.	27 e
1000	719	Szőlő u. 7.	36 e
1001	401	Szőlő u. 5.	20 e
1003	1541	Szőlő u. 3.	77 e

Külterületi ingatlanok:

Hrsz.	Terület m²	Megnevezés	Értéke (e Ft-ban)
--------------	------------------------------	-------------------	--------------------------

077/5	712 0.37 AK	Kisfüzesre menő út „Szurdoki rész” bal oldal szántó művelési ágú terület	7 e
077/6	897 0.47 AK	ugyanott	17 e
077/7	1434 0.75 AK	ugyanott	28 e
077/8	1156 0.60 AK	ugyanott	23 e
077/9	6802 3.54 AK	ugyanott	100 e
077/12	4714 1.32 AK	ugyanott, gyeplő (legelő)	70 e
077/13	5026 2.61 AK	ugyanott	75 e
0118	12.982	Alvég út folytatása, „Szurdok” baloldala részsű (agyagbánya)	779 e
0134/1	1396 0.04 AK	Vezekény gyeplő, legelő művelési ágú terület	15 e
0190/4	1287 1.43 AK	Repenye szántó művelési ágú terület	25 e

XI.3. Interjúk dokumentálása

Interjúalany neve, elérhetősége (e-mail, telefon):

Földi Györgyné – intézményvezető; földi.gyorgyne@hmgk.hu

Képviselet szervezete (neve, székhelye), illetékességi terület: Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ Pétervásárai Gyermekotthona

▪ „Gyermekmosolyért Alapítvány”

Az intézmény/alapítvány működésének összefoglalása:

Gyermekotthon:

- 3 lakásotthon Pétervására területén (mindegyik a szociális városrehabilitáció akciótérületén)
- 1 lakásotthon működtetése Istenmezején
- 4,5 dolgozó/ otthon
- 12 gyermek elhelyezése / otthon
- Ellátás típusa: átmeneti elhelyezés (éves felülvizsgálat a családba való visszahelyezésről)
- Gyermek a helyi oktatási-nevelési intézményekben jár (óvoda, iskola, szakiskola)

„Gyermekmosolyért Alapítvány”

- Működésének célja: az otthonban élő gyermekek és fiatalok kulturális, sport és szabadidős tevékenysége színvonalának emelése. Ezen belül minden gyermek részvételének biztosítása az iskola által szervezett kirándulásokon, színház és hangverseny előadásokon és üdülési lehetőségeken. A gyermekek és fiatalok szabadidejének kreatív eltöltéséhez szükséges feltételek minőségi javítása. Továbbá a gyermekotthonban dolgozók szakmai továbbképzéseken, konferenciákon való részvételének támogatása, annak érdekében, hogy a gyermekek ellátása magasabb színvonalon történjen.

Fejlesztések (múlt és tervek):

- Mindhárom pétervásárai otthon épülete felújított, jól felszerelt
- Nagyon sok soft jellegű projektet valósított meg az otthon és tervez a közeljövőben is, ezek többnyire az alapítványon keresztül történnek, pl.
 - o Az „Az új nemzedék jövőjéért” c. program keretében pályázat került benyújtásra az „Együtt a vidám gyermekarcokért” c. projektre- tartalma: januártól júliusig 2 hetente rendszeres programok, bevonva a helyi időskorúakat, rendőrséget, óvodát, védőnőt. Célja: a gyermekek számára a mindennapi életvitellel kapcsolatos ismeretek átadása
 - o Rendszerezések a gyermekek számára megrendezett vetélkedők (pl témák: Európai Unió, környezetvédelem)
 - o Szakmai napok, konferenciák megrendezése (szakmai tudásmegosztás, továbbképzés; pl. „Szociális Munka Napja”)
- Igény fogalmazódott meg arra, hogy az egyébként nagyon jól működő helyi releváns intézmények, szervezetek közötti együttműködés még hatékonyabb legyen – az érintettek ismerjék meg az egyes intézmények hatáskörét, pontos kompetenciáit, hogy a potenciális ellátottak a legjobb és leggyorsabb megoldást kaphassák. A hétköznapi kommunikációban is egymást erősíteni kell, s minden esetben pozitív az egyes intézmények pozitív szerepét erősíteni.

Együttműködés a várossal, intézményekkel:

- A kapcsolatok nagyon jók, bár nem önkormányzati fenntartású az intézményről van szó, jó és konstruktív kapcsolat alakult ki a város vezetésével. A helyi intézményekkel – különösen az óvoda és általános iskola vonatkozásában – kiemelkedően jó az együttműködés, pl. közös ünnepek!programok szervezése; egymás rendezvényein megjelenés/meghívás
- **Az intézmény szakmailag hajlandó részt vállalni a szociális városrehabilitációs projekthez kapcsolódó szociális programok megvalósításában**

Város működése, fejlesztési igények, javaslatok:

- A különböző rendezvények helyszínül legtöbbször a város művelődési házát választják, ugyanakkor ennek felszereltsége, minősége (mosdók, hangosítási rendszer, székek, asztalok, burkolatok) fejlesztésre szorul. Mivel a városi sportcsarnok sem használható ilyen célokra, s szintén fejújításra szorul, igény lenne egy nagyobb zárt rendezvényter kialakítására is.
- Hiányzik egy reprezentatív nyílt rendezvényter is a város esetében, ahol a különböző ünnepeket és a helyeket összekovácsoló eseményeket (rendezvények, karácsonyi vásár, stb.) meg lehetne tartani
- A város működésében komoly gondot okoz a központban lévő kereszteződés (Keglevich u - Kossuth u), itt egy körforgalom kialakítása javasolt hosszabb távon (a nagy átmenő forgalom miatt balesetvédelmi szempontból is indokolt)

- Parkolási kapacitás - főleg csúcsidőben és vásárok idején - kevés
- Orvosi rendelő váróterme kicsi
- Játsszótérhez, főtérhez térfigyelő kamerák kiépítése indokolt lenne, vagy valamilyen felügyelet biztosítása (rongálás visszaszorítása, ami sajnos gyakori)
- Városi sportinfrastruktúra fejlesztése javasolt (játsszótér és a mellette lévő szabadidőpark leromlott állapotú, sportszarnok jelentős felújításra szorul, ugyanakkor sem az óvodában, sem az iskolában egyelőre nincs tornaterem)
- Könyvtár és Posta épülete közötti terület – ami a funkciók miatt gyakran használt – burkolata hiányzik, szinte folyamatosan vízzel borított, saras

Kitörési pontok, fejlesztési lehetőségek a város számára:

- Turizmus fejlesztése, különösen nagy igény lenne az olcsóbb kategóriájú szálláshelyek irányába, ahol diákok, iskolások elszállásolása megoldhatóvá válna. Nagyon jó kirándulási kiindulópont (Bükk és Mátra lábánál, Eger, Szilvásvárad gyorsan megközelíthető, szép környezet)

Interjúalany neve, elérhetősége (e-mail, telefon):

Bárdos Katalin; 06/20- 264-1751

Képviselt szervezet (neve, székhelye), illetékességi terület: Pétervásárai Ifjúsági Egyesület (PETIFE)

Az egyesült működésének összefoglalása:

- 2007-ben alakult 16 alapító taggal
- Működésének célja, hogy kifejezetten a fiatal korosztály számára (14 éves kortól) szabadidő programokat szervezzen, erősítse a közösségi életet, személyes kapcsolatokat, képviselje a fiatalok érdekeit.
- Önkéntes munka keretében részt vesz a város rendezvényeinek megszervezésében, így nagyobb célcsoport számára is szolgáltat (pl. karácsonyi vásár)
- Klubhelyiséget működtet a városi művelődési ház alagsorában, ahol lehetőség van a fiatalok számára internet használatra, beszélgetésre, klubjellegű elfoglaltságokra (társasjátékok).

Fejlesztések (múlt és tervek):

- A művelődési ház biztosította klubhelyiség felújított, ugyanakkor nagyobb helyiségigényű foglalkoztatásra nincs lehetőség (pl. asztalitenisz)
- Megyei TÁMOP pályázat keretében részt vettek a civil szervezetek szervezetfejlesztésére irányuló projektben

Együttműködés a várossal, intézményekkel:

- Jó kapcsolat mind az intézményekkel (mint pl. a szervezetet befogadó művelődési házzal, óvodával, iskolával), továbbá a város egyéb civil szervezeteivel, vállalkozásaival és az önkormányzattal..
- **Az intézmény szakmailag hajlandó részt vállalni a szociális városrehabilitációs projekthez kapcsolódó programok megvalósításában.**

Város működése, fejlesztési igények, javaslatok:

- Művelődési ház bővítése, akadálymentesítés megoldása, felszereltségének, minőségének javítása
- Városi sportintézmények infrastruktúrájának fejlesztése
- Turizmus fejlesztése, műemlékek látogathatóvá tétele, szálláshelyfejlesztés olcsóbb kategóriában

Interjúalany neve, elérhetősége (e-mail, telefon):

Végh István – igazgató; 06-36 568-001

Képviselt szervezet (neve, székhelye), illetékességi terület: Tamási Áron Általános Iskola

Az intézmény/alapítvány működésének összefoglalása:

- Öt település közös intézménye (társulás tagjai: Pétervására, Erdőkövesd, Váraszó, Ivád, Kisfüzes) – eddig a tulajdon/fenntartás településarányosan történt, 2013 januárjától tankerületi rendszer,
- 421 tanuló, ebből HH:263, HHH: 171; SNI:46; bejáró: 226; roma tanuló: 202. Pedagógus létszám: 33 fő. Egy tagiskola működik 15 tanulóval és 2 pedagógussal Erdőkövesden.
- Sok hátrányos helyzetű gyerek (részletes statisztika átadva)
- Szülői jogon más településekről is járnak ide gyerekek, pl. Istenmezejéről kb. 90 gyerek, akik után az adott önkormányzat nem téríti meg a költségeket, így ezeknek a gyerekeknek az étkeztetése és a bejárás költsége is a társulást terheli

Fejlesztések (múlt és tervek):

- Utóbbi években 4 nagyobb, pályázat útján finanszírozott fejlesztés valósult meg az iskolában:
 - o TIOP-1.1.1/09/1-2010-0007: A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése (17 650 000 Ft vissza nem térítendő támogatás elnyerésével informatikai infrastruktúra fejlesztése: 130 tanulói laptop, 6 tanári laptop + szoftverek, internet csatlakozáshoz kapcsolódó berendezések)
 - o TIOP-1.1.1-07/1-2008-0020 (16 635 000 Ft vissza nem térítendő támogatás): interaktív táblák és számítógépek beszerzése
 - o TÁMOP-3.1.4/08/2.2009-0176.: Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben (24 999 000 Ft vissza nem térítendő támogatás, eszközbeszerzés és képzések)
 - o Iskola részleges felújítása
- Közeljövő tervei:
 - o Beadott pályázat (TÁMOP 4.3.1.) – iskola bővítése tornateremmel és étteremmel. Indoklás: jelenleg az iskolának csak egy tornaszobája van, a városi sportcsarnok használatát korlátozza a távolság, illetve a sportcsarnok nem megfelelő műszaki állapota, felszereltsége. A minden napos testnevelés pedagógiai program megvalósítása így alapvető nehézségekbe ütközik. Jelenleg egy kis teremben történik a gyerekek étkeztetése, a 2013-tól beálló változtatások után is az önkormányzat feladata marad a gyermekek étkeztetése, ennek megfelelő egyidejű befogadó kapacitással rendelkező étterem és a szükséges konyhai infrastruktúra kialakítása indokolt. A projekt engedélyes tervvel rendelkezik.

A projekt következményeként az iskola udvara beépítésre kerül, ezért különösen fontosnak tartanak az iskola előtti tér rendezését, iskolai funkciók (szabadidő, rendezvények) számára is hasznos átalakítását, rendezését.

Együttműködés a várossal, intézményekkel:

- Jó kapcsolat mind az öt fenntartó település vezetésével és az egyéb városban működő intézményekkel
- **Az intézmény szakmailag hajlandó részt vállalni a szociális városrehabilitációs projekthez kapcsolódó programok megvalósításában. Eddig is voltak közös kezdeményezések, elsősorban a hátrányos helyzetű (HH, HHH) és SNI gyerekek esetében indokolt külön programok indítása (életmód, felzárkóztatás, környezeti nevelés, stb.) 2013-tól a köznevelési törvény előírja, hogy a tanulók számára 16 óráig az intézményben értelmes elfoglaltságot kell biztosítani. Ennek keretében szívesen megvalósítanának a szociális városrehabilitációs projekt céljaihoz illeszkedő soft programokat, amely iránt - a tapasztalatok alapján – nagy az érdeklődés a gyerekek körében.**

Város működése, fejlesztési igények, javaslatok:

- Munkahelyteremtés (régén laktanya és TSZ + környéken található bányák, kompresszor gyár biztosította a foglalkoztatási lehetőséget – gyakorlatilag mindegyik megszűnt)
-

Interjúalany neve, elérhetősége (e-mail, telefon):

Dobi Istvánné, óvodavezető, +36(36)368-111, óvoda.petervasara@citromail.hu

Képviselt szervezet (neve, székhelye), illetékességi terület: Pétervásárai Napköziotthonos Óvoda

1. **Melyek Pétervására Város kulcsfontosságú fejlesztési kihívásai/szükségelei a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?**

Fejlesztési kihívás/szükséglet	Indok, elmúlt évek tapasztalatai, várható trend	Kapcsolódó városrész, terület
Sportcsarnok felújítása, fejlesztése	Ieromlott állapotú, nem fűthető	városközpont
Művelődési Ház felújítása	kicsi, kevés a hely (óvodai farsangkor sem férnek el a szülők)	városközpont
Parkolók létrehozása a belvárosban	kevés, leromlott parkolóhely	városközpont

2. **Az Ön által képviselt intézmény illetékességi/ellátási területén melyek a legfontosabb fejlesztési**

kihívások/szükségletek a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?

Fejlesztési kihívás/szükséglet	Indok, elmúlt évek tapasztalatai, várható trend	Kapcsolódó városrész, terület
Bölcsőde vagy 4. csoport létrehozása (van hely a fejlesztéshez)	Sok a 3 éven aluli gyerek, akinek a szülei mennének dolgozni, de nincs lehetőségük a gyerekeket elhelyezni.	egész város
Udvar rendbe hozása, új udvari játékok	rossz állapotúak, elhasználódtak az udvari játékok	óvoda
Belső felújítás	kívülről pályázati pénzből felújították, de belső felújítás nem volt. A linóleumot szeretnék laminált padlóra cserélni, bent kifesteni stb.	óvoda

Kapcsolódó megjegyzések:

3 csoport működik, 78 gyerekekkel, ebből 43 fő halmozottan hátrányos helyzetű, és 11 fő hátrányos helyzetű. Sok a munkanélküli szülő, akinek csak 8 osztályos végzettsége van. Vegyes csoportokban működik az óvoda, amit jónak tartanak, mert így a testvérek egy csoportba járhatnak, a nagyobbak tanulnak a kisebbektől. A konyháról 600 főre főznek az óvodának, iskolának, időseknek, tagintézményeknek, és a környéki óvodáknak, időseknek.

Gyermekkert Alapítványt hoztak létre az óvoda támogatására. Az 1 %-okból, valamint a farsangi támogatójegyekből, tombolákból befolyt összeget óvodai eszközök és játékok megvásárlására költik.

3. Milyen konkrét – a következő 7-8 évben megvalósítható illetve megvalósítandó – fejlesztési elképzelésekkel rendelkezik az Ön által képviselt intézmény?

TÁMOP-ban pályáztak óvodafejlesztésre (augusztusban lett beadva, de még nem tudnak eredményt). A pályázat pozitív elbírálása esetén az udvari játékokat cserélik le, illetve továbbképzéseket, jó gyakorlatok megtekintését finanszírozzák. Megpályázott összeg: 10 millió Ft.

Szintén TÁMOP keretein belül pályáztak esélyegyenlőséggel kapcsolatban. 02 tagintézménnyel együtt pályáztak a hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatására. Szakemberek segítségével szeretnék minél több gyereket bevonni az óvodai nevelésbe. A pályázati pénzből pl. az orvos, védőnő megbízása is szerepelne, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket felkutassák, és segítsék. Ezen kívül programok, fejlesztő eszközök, továbbképzések is szerepelnek a pályázatban.

Kapcsolódó megjegyzések:

Az óvoda támogatja a környezeti nevelést. A gyerekek közül páran minden évben részt vesznek környezetvédelmi versenyben, amit nagyon szeretnek, és készülnek rá. A PETIFE és a Gyermekotthon együttműködésével környezetvédelmi játszóházat is csináltak már. Sokat kirándulnak Váraszón és a környéken. Szeretnék a környezetvédelmi programokat továbbvinni, a versenyeket, díjakat finanszírozni. Nagyon szeretnék eljutni Ipolytamócra, ahol sétautak és 3 D mozi kereteiben meg lehet ismerkedni a miocén kori erdővel, őslényekkel stb.

Együttműködések, kapcsolatok:

Nagyon jó a kapcsolatuk az általános iskolával. IPR program keretein belül közös szervezéseik, rendezvényeik vannak. A védőnő havonta jár. Nagyon jól működik az Aranykapuval kiépített jelzőrendszer. A Cigány Kisebbségi Önkormányzattal is együttműködési megállapodásuk van, havonta össze is ülnek megbeszélni a problémákat. A szülői munkaközösség elnöke is cigány, jó az együttműködés.

Egri egyesületben tagok, melynek keretein belül továbbképzéseken, szakmai napokon vesznek részt. Feled, szlovák településsel is tartják a kapcsolatot: ők is jönnek, és az óvoda is megy (IPR-ből finanszírozzák).

4. Véleménye szerint elégségesek-e, korszerűek-e a gazdasági és szociális tevékenységek, szolgáltatások számára szükséges infrastruktúrák (biztosított területek) pl. ipari területek, óvodai férőhelyek stb.?

Kellene még óvodai férőhely: 4. csoport létrehozása. Jó lenne egy nagyobb Művelődési Ház, ahol az óvodai rendezvényeknek elégséges hely van.

5. Véleménye szerint milyen képzéstípusokra, szakképzésre van szükség a városban? Ezt milyen

szükségletek, igények indokolják?

Eladó képzés jó lenne, mert van rá kereslet.

Fizikai szakmunkás képzések is kellenének, ugyanis kevés a szakember (kőműves, asztalos). Vannak olyan területek pl. cipész, üveges, melyek teljesen hiányoznak, pedig kereslet lenne rá.

6. Véleménye szerint a város kulturális életét, sportolási és szórakozási lehetőségeit milyen rendezvényekkel, programokkal lenne érdemes bővíteni?

Sportcsarnok felújítása után biztosan lenne mindig sportprogram. Az iskolából hetente átjön a tornatanár, és átviszi a gyerekeket focizni, tornázni. Hetente zumba óra, havonta mesejoga is van az oviban. A gyerekek mindkettőt nagyon élvezik és szeretik. Pom-pom táncsoport is volt régen, amit szeretnének újra kezdeni. Debrecenben van pom-pom oktatóképzés: jó lenne, ha ezt az egyik óvónőnek finanszírozni tudnák, és utána újra indulhatna a táncoktatás az oviban.

Évente van gyermeknap, melyet együttműködésben szerveznek az iskolával, Aranykapuval, Művelődési Házsal, önkormányzattal.

A Művelődési Házban és a Könyvtárban jó programok vannak.

7. Az Ön által képviselt intézmény szakmailag hajlandó részt vállalni a projekthez kapcsolódó szociális programok megvalósításában?

IGEN

Interjúalany neve, elérhetősége (e-mail, telefon):

Tóth Zsolt, +36(30)719-2280, Pál Beatrix

Képviselt szervezet (neve, székhelye), illetékességi terület: Aranykapu, Pétervásárai Kistérség

1. Melyek Pétervására Város kulcsfontosságú fejlesztési kihívásai/szükségei a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?

Fejlesztési kihívás/szükséglet	Indok, elmúlt évek tapasztalatai, várható trend	Kapcsolódó városrész, terület
Központi kereszteződésbe körforgalom	balesetveszélyes közlekedés	városmagközpont
Bicikliút (településen)	sokan bicikliznek, és nincs kerékpárút	egész város
Ivóvíz minőség javítása	rossz ivóvízminőség	egész város
Szülő utca rehabilitációja	közegészségügyi problémák	szegregátum
Közbiztonság	megélhetési bűnözés	egész város

2. Az Ön által képviselt intézmény illetékességi/ellátási területén melyek a legfontosabb fejlesztési kihívások/szükségei a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?

Fejlesztési kihívás/szükséglet	Indok, elmúlt évek tapasztalatai, várható trend	Kapcsolódó városrész, terület
Szolgálati autó	rossz műszaki állapotú autóval kell a kistérséget látogatni	kistérség
Számítógép, laptop	keves számú számítógép van (4 fő használ egyet), takarékosabb az e-ügyintézés	kistérség
Krisis lakás kialakítása	szükség lenne egy átmeneti helyre, ahol a rendkívüli helyzetekből kikerülő személyeket ideiglenesen el tudják helyezni	kistérség

Kapcsolódó megjegyzések:

Kistérségi szociális szolgáltatásokat nyújt az intézmény. Kötelező önkormányzati feladatokat látnak el. Normatívákból és állami támogatásokból tartják fent magukat. Gyermekevédelmi és családsegítő szolgáltatásokat nyújtanak 17 településen. Házi segítségnyújtás keretében 220 ellátottat gondoznak. 150 készülékkel jelzőrendszert működtetnek. Támogató szolgálatot csinálnak 50 fogyatékkal élő személy segítésére, szállítására. 1000-1100 fős ügyfélszámuk van a 17 településről. 47 fő a dolgozói létszám.

3. Milyen konkrét – a következő 7-8 évben megvalósítható illetve megvalósítandó – fejlesztési elképzelésekkel rendelkezik az Ön által képviselt intézmény?

Benedek napot szoktak tartani, melynek helyi vállalkozók a támogatói. Ennek kereteiben tombolát húznak, ajándékoznak a rászorultaknak.

Az iskolában most indult egy projekt, melynek keretein belül osztályfőnöki órákon részt vesznek konfliktuskezelés, problémamegoldás, megelőzés céljából.

A fenti programot felnőttek részére is meg szeretnék csinálni: bántalmazók részére csoportfoglalkozások, bántalmazottak segítése.

Az intézmény részére nagyobb nyilvánosságot szeretnének biztosítani, mert nem elégséges a tájékoztatása szolgáltatásokról. Az emberek nincsenek tisztában a működési területeikkel, a segítségnyújtás folyamatával stb.

A helyi intézményekkel a szociális hálót teljes körűen ki kellene építeni. Nem elég jó a partnerségi viszony a település intézményei között, kommunikációs gát van. .

4. Véleménye szerint milyen képzéstípusokra, szakképzésre van szükség a városban? Ezt milyen szükségletek, igények indokolják?

Életmód vezetési tanácsadás, pénzügyi tanácsadás kellene a rászorultaknak, kis jövedelemből élőknek.

5. Véleménye szerint a város kulturális életét, sportolási és szórakozási lehetőségeit milyen rendezvényekkel, programokkal lenne érdemes bővíteni?

Elég program van.

6. Az Ön által képviselt intézmény szakmailag hajlandó részt vállalni a projekthez kapcsolódó szociális programok megvalósításában?

IGEN

Vállalkozás neve:

Remand-Invest Kft.

Vállalkozás székhelye, e-mail címe, telefonszáma:

3250 Pétervására, Szt. Márton út 4., info@aranykakasfogado.hu; 36/568-070, 071

Főtevékenységének gazdasági ág szerinti besorolása:

Szállodai szolgáltatás

A vállalkozás mérete (mikro-, kis-, közép vagy nagyvállalkozás):

kisvállalkozás

1. Véleménye szerint melyek Pétervására Város kulcsfontosságú fejlesztési kihívásai/szükségei a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?

- munkahelyteremtés
- turizmus fejlesztése
- több városi rendezvény megtartása
- körforgalom kiépítése
- parkolók bővítése a központban
- közbiztonság javítása – járési központ lesz, rendőrök létszáma nő

- központi városrész rendezése

2. Az Ön által képviselt vállalkozás működési területén (földrajzi és szakterület) melyek a legfontosabb fejlesztési kihívások/szükségletek a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?

Fejlesztési szükségletek:

- A szálláshely felújítás, bővítése – megújuló energia alkalmazása, szigetelés, fűtése korszerűsítés
- Tevékenység bővítése – wellness részleg kialakítása
- Kerékpárkölcsonzó
- Apartman építése

3. Milyen konkrét – a következő 7-8 évben megvalósítható illetve megvalósítandó – fejlesztési elképzelésekkel rendelkezik az Ön által képviselt szervezet?

- A szálláshely felújítás, bővítése – megújuló energia alkalmazása, szigetelés, fűtése korszerűsítés
- Tevékenység bővítése – wellness részleg kialakítása
- Kerékpárkölcsonzó
- Apartman építése

Önerőből nem tudják megvalósítani, viszont nincs, vagy kevés a pályázati forrás.

4. A fenti fejlesztési elképzelések

- kapcsolódnak-e a község általi fejlesztésekhez, ha igen, hogyan?

Több rendezvény megtartása több látogatót, turistát vonzhat, ebből adódóan több fizetővendége lehet a fogadónak is. Fontos lenne a helyi programok erősítése.

- község általi fejlesztések hatásaként következnek-e be, ha igen, hogyan?

Lásd az előző bekezdésben.

- teljesen független a község fejlesztéseitől?

Nem releváns az előzőek tükrében.

5. Ön a városi problémák megoldását célzó következő fejlesztések közül melyeket tartja a legfontosabbnak a felsoroltak közül? Kérjük, hogy fontossági sorrendben írjon fel maximum 3 db-ot (előre véve a legfontosabbat), ha lehet, minél konkrétan!

Városközpont rehabilitációja, főtér felújítása közösségi térré alakítása, parkosítása – 1.

Művelődési ház felújítása, bővítése új szárnyal – 3.

Társasházak felújítása, energiaracionalizálása – 5.

Játszóter felújítása – 4.

Parkolók, kerékpártárolók kialakítása főtér szomszédságában – 2.

6. Hogyan értékeli Ön a település és az önkormányzat által a helyi vállalkozásoknak nyújtott szolgáltatásokat?

Megfelelőnek tartja az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokat. Vállalkozóbarát, nincs negatív tapasztalata.

7. Véleménye szerint milyen szabályozási környezetet nyújt az önkormányzat, megfelelőek-e az önkormányzat belső adminisztratív folyamatai, kérvények elbírálása, engedélyek kiadása?

Megfelelő a szabályozási környezet, engedélyek kiadása megfelelő módon történik, az önkormányzat hozzáállása vállalkozóbarátnak mondható.

8. Véleménye szerint elégségesek-e, korszerűek-e a gazdasági tevékenységek számára szükséges infrastruktúrák (biztosított területek)?

- Kevés a parkolók száma, ennek bővítése szükséges a központban – parkolási díj bevezetése
- Vízvezetést tavaly építették ki
- Utak rendezettek
- A központi részt a közmunkások tisztán tartják
- Alapvetően elégségesek az infrastrukturális szolgáltatások, melyeket az önkormányzat nyújt

9. Ön szerint mit tehet az önkormányzat annak érdekében, hogy javítsa a vállalkozások számára nyújtott szolgáltatásokat, hogy ösztönözze az üzleti szolgáltatások választékának bővülését a településen? Milyen konkrét feltételeket kellene biztosítani a beruházókat vonzó vállalkozóbarát környezet kialakítása, illetve a vállalkozói készség növelése érdekében?

- Iparűzési adó csökkentése, esetleges elengedése
- Lak tanya területén – jelenleg magánkézben van, de tárgyalnak az esetleges visszavásárlásról – több kisebb vállalkozás is megtelepedhetne.

Interjúalany neve, elérhetősége (e-mail, telefon):

Karnis Pálné, mezoszaki@gmail.com; 30/488-5609

Képviselt szervezet (neve, székhelye), illetékességi terület:

VMA SzK Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium

3250 Pétervására, Keglevich út 19.

1. Melyek Pétervására Város kulcsfontosságú fejlesztési kihívásai/szükségei a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?

- Munkahelyteremtés a legfontosabb
- Infrastruktúra fejlesztése – egészséges városkép kialakítása, városközpont rendezése. Ha a városkép igényesebb lenne, az több turistát vonzhat. Falusi vendéglátás beindítása kitörési pont lehet, akár munkahelyteremtést is eredményezhet.
- Kőrforgalom kialakítása a városközpontban
- Művelődési ház, játszótér felújítása – a fiataloknak értelmes szórakozási lehetőséget biztosítani; programok biztosítása a fiataloknak
- Kastély helyzetének a rendezése – az Önkormányzat vagyonkezelésébe fog kerülni. Fontos az állagmegóvásáról gondoskodni, de ez csak akkor hatékony, ha funkciót kap az épület (pl: közhivatalok, múzeum)
- A város járásközpont lesz, azonban nem biztosított minden a járáshoz tartozó településről az egész napos tömegközlekedés. (pl: Parádról nagyon rossz)

2. Az Ön által képviselt intézmény illetékességi/ellátási területén melyek a legfontosabb fejlesztési kihívások/szükségei a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?

- Gyereklétszám – a tanulók kb 70% hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű. Rendkívül motiválatlanok, alulszocializáltak, külön bánásmódot igényelnek. Legnagyobb probléma, hogy minimális az esély az iskola elvégzése után a környéken való elhelyezkedésre.
- Oktatás tárgyi feltételeinek a biztosítása
- Kevés támogatás a tárgyi eszközök fejlesztésére, pedig a gyakorlati oktatásban ennek fontos szerepe van. Elvárás lenne a legkorszerűbb technika, technológia alkalmazása, ezt azonban nagyon sok esetben nem tudja az iskola biztosítani – ennek negatív kihatása lehet.

3. Milyen konkrét – a következő 7-8 évben megvalósítható illetve megvalósítandó – fejlesztési elképzelésekkel rendelkezik az Ön által képviselt intézmény?

- KEOP 5.2. pályázat keretében *megvalósult* ablakcsere, hőszigetelés
- Megvalósítandó:
- Az intézmény referencia intézménnyé válik (szakiskola és kollégiumi feladat ellátási hely). (TÁMOP-3.1.7.-11/2) Felsőoktatási gyakorló helyé válhat.
- Pedagógusok folyamatos képzése: ez jelenti egyrészt a másoddiplomás képzéseket és az új oktatási módszerek elsajátítását is.
- Kollégium energia racionlizálása: ablakcsere, kazáncsere
- Felnőttképzés kiterjesztése: az agrár szakoktatási felnőttképzés kiterjesztése az Észak Magyarországi régióra.
- Fűtőkorszerűsítés, padlózat-felújítás, festés, villamoshálózat felújítása.

4. Véleménye szerint elégségesek-e, korszerűek-e a gazdasági és szociális tevékenységek, szolgáltatások számára szükséges infrastruktúrák (biztosított területek) pl. ipari területek, óvodai férőhelyek stb.?

- Ipar megszűnt, mezőgazdaságnak nincs hagyománya. Kevés a munkalehetőség. Az emberek a saját kertjeiket sem művelik, amivel a megélhetésüket megkönnyíthetnék. Kitörési pont lehetne az állattartás, a falusi turizmus felé nyitni.
- Alapvető probléma a nagyarányú alulképzettség – alacsony az érdeklődés a felnőttképzés iránt

5. Véleménye szerint milyen képzéstípusokra, szakképzésre van szükség a városban? Ezt milyen szükségletek, igények indokolják?

Mivel ipar nincs, így a mezőgazdaság marad alternatívaként, erdőgazdálkodás illetve a turizmus.

- Gazdasszonyképzés – fiatalok számára alapvető ismeretek és képességek elsajátítása, melyek a mindennapi életben használható tudást adnak. (növénytermesztés, állattenyésztés, falusi vendéglátás, betegápolás, csecsemőgondozás)
- Állattenyésztő képzés
- Erdész képzés
- Ipari, élelmiszeripari szakmák felé nyitás (a környék üzemének munkaerő igényét feltérképezve)

6. Véleménye szerint a város kulturális életét, sportolási és szórakozási lehetőségeit milyen rendezvényekkel, programokkal lenne érdemes bővíteni?

- Olyan rendezvények szervezése, ahol minden réteg megtalálhatja a saját szórakozását, akár óvodástól a nyugdíjasig.
- Legyenek kizárólag csak szórakoztató rendezvények (pl.:vendégművészek), de legyenek foglalkoztató jellegűek is (pl: táncház)
- Szabadtéri sport rendezvények pl: futóverseny
- Alapvető probléma a város életében a sportcsarnok kicsi és elavult, magas a bérleti díja, nincs sportpálya. Egyedül a megyei foci, amely működik.
- Szükség lenne egy normális méretű sportcsarnokra, melyet délelőtt az iskolák, délután a lakosság tudna használni. Erre építve több sportági szakosztály is működhethetne pl: kézilabda, röplabda, futball. Helyet adhatna akár többnapos sport rendezvényeknek, kulturális rendezvényeknek.
- Szintén probléma, hogy nincs egy nagyobb méretű, több száz ember befogadására alkalmas rendezvényház. Az iskola rendelkezik egy 150 fő befogadására alkalmas nagyobb teremmel.

7. Az Ön által képviselt intézmény szakmailag hajlandó részt vállalni a projekthez kapcsolódó szociális programok megvalósításában?

Megfelelő finanszírozás mellett az iskola hajlandó részt venni a szociális programok megvalósításában. Képzés esetén terembérlés, az oktatók díja terhelné a projektet, a tanulók bevonása ingyen biztosított az iskola részéről, azonban a felmerülő anyagköltség térítését elvárják

Interjúalany neve, elérhetősége (e-mail, telefon): Tóthné Utasi Ilona (utasi.ilona@citromail.hu, +3620/9810116)

Képviselt szervezet (neve, székhelye), illetékességi terület: Pétervására, Szakiskola, Kollégium

1. Melyek Pétervására Város kulcsfontosságú fejlesztési kihívásai/szükségei a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?

- Központi útkereszteződés közlekedési problémájának megoldása körforgalommal, egyéb forgalomcsillapító eszközzel. A központban két főút találkozik, nehézkes és balesetveszélyes a gyalogosok átkelése.
- Belváros, városközpont rendezése, parkolók kiépítése. A belváros leromlott állapotú, programok rendezéséhez nincs meg a megfelelő infrastruktúra. Kevés a parkolóhely.
- Játsszótér felújítása
- Fiataloknak közösségi tér kialakítása: kevés a fiataloknak szervezett közösségi program. Nincs számukra semmilyen klubhelyiség, ahol hasznosan, sportolva, beszélgetve tölthetnék el a szabadidejüket.
- Művelődési Ház felújítása: a jelenlegi épület nagyon kicsi a városnak. Több kulturális és fiataloknak szervezett program kellene.

2. Az Ön által képviselt intézmény illetékességi/ellátási területén melyek a legfontosabb fejlesztési kihívások/szükségek a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?

- Hátrányos helyzetű gyerekek segítése: a rossz otthoni körülmények ellenére sem jelentkeznek a rászoruló gyerekek a kollégiumba, mert az ételt nem tudják kifizetni. (Még a támogatott árral sem.)
- Tervben van az Arany János Tehetséggondozó Kollégiumban való részvétel, hogy a rászoruló gyerekeket segítsék.
- Nyílászárók cseréje: rossz állapotúak a nyílászárók. Próbálnak spórolni a fűtésen, de a rossz ablakok miatt sok meleg elmegy.
- Számítógép, internet hozzáférés fejlesztése: kevés és leromlott állapotú a számítógép állomány.
- Szükség lenne egy mosószoba kialakítására, ugyanis jelenleg nincs lehetőség a mosásra, így a gyerekeknek hétfőig haza kell vinniük a szennyesüket. (Ahol vagy kimossák nekik, vagy nem.)
- Életvezetési tanácsok kellenének a gyerekeknek és a szüleiknek egyaránt. (Pénzbeosztás, állat- és növénytermesztés, spórolási lehetőségek, háztartásvezetés.)
- Helyi intézményi háló kialakítása: kapcsolatépítés, közös gondolkodás hiánya miatt szükség lenne a helyi intézmények kapcsolatainak megerősítésére, jobbá tételére.
- Nagy a gyerekekben az agresszivitás: sok a verekedés, a fenyegetőzés. Szükség lenne valamilyen agressziókezelő képzésre a tanároknak.
- Vannak alkohol –és drogproblémák, melyekkel a kollégiumban szembesülnek a tanárok, nevelők. A gyermekek részére jó lenne szervezni valamilyen „elrettető”, megelőző oktatást. Az intézményi dolgozók részére pedig a teendőkről, jogokról, kötelességekről kellene oktatást tartani.

Kapcsolódó megjegyzések:

A kollégiumban 40 gyerek van elhelyezve (31 fiú és 9 lány). Rendelkezésre állna még férőhely a kollégium és az iskola épületében is. (Régebben az iskola épületében voltak a lánykollégium, a jelenlegi kollégiumban a fiú. Országos hírű iskola volt.) Dupla ennyi, vagyis összesen 80 gyereket tudnának elhelyezni kollégistaként. Lenne is

jelentkező, de nem tudják kifizetni a menzát, így nem is jelentkeznek a kollégiumba. Pedig a kollégiumban jobb és több lehetőségük van a tanulásra, odafigyelnek rájuk, meg van oldva a tisztálkodási, tanulási lehetőség. Míg otthon, sok helyen fürdeni sem tudnak.

3. Milyen konkrét – a következő 7-8 évben megvalósítható illetve megvalósítandó – fejlesztési elképzelésekkel rendelkezik az Ön által képviselt intézmény?

- Arany János Tehetséggondozó Programban szeretnének részt venni.
- A sportban tehetséges gyerekek támogatása: sok a sportban tehetséges gyerek, de a szülők nem tudják őket anyagilag támogatni.

Kapcsolódó megjegyzések:

A kollégium teljes egészében a szakiskolához tartozik, nincs önálló döntéshozatal. A szakiskolával együtt vesz részt a projektekben.

4. Véleménye szerint elégségesek-e, korszerűek-e a gazdasági és szociális tevékenységek, szolgáltatások számára szükséges infrastruktúrák (biztosított területek) pl. ipari területek, óvodai férőhelyek stb.?

Elég a kollégiumi férőhely, de kevés a jelentkező, aki ki tudja fizetni az ebédet. Így sokan inkább otthonról, rossz körülmények közül járnak be.

5. Véleménye szerint milyen képzéstípusokra, szakképzésre van szükség a városban? Ezt milyen szükségletek, igények indokolják?

Nagy szükség lenne a mezőgazdasági képzésekre, tanfolyamokra felnőttek részére is. Sokaknak megoldást jelenthetne a jelenlegi élethelyzetükre az önfenntartás növénytermesztésből, és állattartásból. Nagyon sok a műveletlen terület, konyhakert stb.

A közmunkaprogram jó, mert magatartásformáló hatása van nem csupán a szülőknek, de a gyerekeknek is. (Látják, hogy reggel a szülők munkába indulnak.)

6. Véleménye szerint a város kulturális életét, sportolási és szórakozási lehetőségeit milyen rendezvényekkel, programokkal lenne érdemes bővíteni?

A focit nagyon szeretik a fiúk. A röplabda csapatok is szépen szerepelnek (általános iskolai, felnőtt).

A focipálya mellett jó lenne, ha más sportokra is lenne terep. Egy sportcentrum kialakítása megoldás lehetne arra, hogy a foci mellett más sportok is teret kapjanak (kosárpálya, ping-pong stb).

Hiányzik a mozi. Nyáron elképzelhető lenne egy szabadtéri mozi is a főtéren.

A városnap, a gyereknap és a Péter-Pál nap mellett kellenének még további rendezvények, melyek közösségformáló erővel bírhatnak.

7. Az Ön által képviselt intézmény szakmailag hajlandó részt vállalni a projekthez kapcsolódó szociális programok megvalósításában?

IGEN (a szakiskola vezetősége dönti el)

Vállalkozás neve: Szent Márton Gyógyszertár, Szegedi József

Vállalkozás székhelye, e-mail címe, telefonszáma: Pétervására, Szent Márton utca 4., +36(36)368-119

Főtevékenységének gazdasági ág szerinti besorolása: gyógyszerár

A vállalkozás mérete (mikro-, kis-, közép vagy nagyvállalkozás): 7 fő foglalkoztatott

1. Véleménye szerint melyek Pétervására Város kulcsfontosságú fejlesztési kihívásai/szükségletei a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?

Fejlesztési kihívás/szükséglet	Indok, elmúlt évek tapasztalatai, várható trend	Kapcsolódó városrész, terület
Belváros átalakítása, főtér felújítása	leromlott állapotok, nem városi színvonalú állapotok, közösségi tér hiánya	városközpont
Utcák rendben tartása	A közmunkások nem végzik elégségesen a munkájukat, neki kell összesöpörni a járdán, buszmegállóban	városközpont
Központi kereszteződésbe forgalomcsillapítás, körforgalom	Balesetveszélyes közlekedés, sok a gyorsajtó, kamionforgalom is van	városközpont
Parkolók kialakítása a központban	A városközpontban van minden szolgáltatás, így mindenki helyben szeretne parkolni, minél közelebb a szolgáltatás helyéhez. Kevés és leromlott állapotú parkolóhely van, nem megoldott a parkolási rend	városközpont
Buszmegálló felújítása	Leromlott állapotú, rossz burkolatú a buszmegálló	városközpont
Szelektív hulladékátroló kibővítése, felvigyázása	Hamar megtelik a lerakó, nem megfelelően használják, kitűrik a szemetet belőle	városközpont
Korlátok elhelyezése az árkok mellé	Mély árkok vannak korlát nélkül. Balesetveszélyes a gyalogosok számára.	

2. Az Ön által képviselt vállalkozás működési területén (földrajzi és szakterület) melyek a legfontosabb fejlesztési kihívások/szükségletek a következő 7-8 év vonatkozásában, ezeknek milyen okai vannak?

Fejlesztési kihívás/szükséglet	Indok, elmúlt évek tapasztalatai, várható trend	Kapcsolódó városrész, terület
Kisebb belső felújítások	A nagy felújításból maradtak ki részek, ezek csak apró dolgok, amiket szeretnének megvalósítani a közeljövőben	városközpont, gyógyszerár épülete
Számítógépes rendszerek felújítása	Lépést kell tartani a legújabb technológiákkal, a gyors üzletvitelt segítő informatikai lehetőségekkel	városközpont, gyógyszerár épülete

3. Milyen konkrét – a következő 7-8 évben megvalósítható illetve megvalósítandó – fejlesztési elképzelésekkel rendelkezik az Ön által képviselt szervezet?

Kapcsolódó megjegyzések:

Nemrégiben újjátették fel és bővítették ki a gyógyszerár egész területét, és a hozzá kapcsolódó raktárt stb., így a közeljövőben nem terveznek nagyobb felújításokat.

4. Ön a városi problémák megoldását célzó következő fejlesztések közül melyeket tartja a legfontosabbnak a felsoroltak közül? Kérjük, hogy fontossági sorrendben írjon fel maximum 3 db-ot (előre véve a legfontosabbat), ha lehet, minél konkrétan!

2.Városközpont rehabilitációja, főtér felújítása közösségi térré alakítása, parkosítása

3.Művelődési ház felújítása, bővítése új szárnyal

Társasházak felújítása, energiaracionalizálása

Játszóter felújítása

1.Parkolók, kerékpártárolók kialakítása főtér szomszédságában

A parkolás problémájának megoldása lenne a legfontosabb, mert a mindennapok során ez jelenti a legnagyobb problémát a központban. Fontos a főter rendbe tétele is, hiszen fontos szerepet tölt be a város életében., hozzájárul a városképhez. A Művelődési ház túl kicsi a város számára.

5. Hogyan értékeli Ön a település és az önkormányzat által a helyi vállalkozásoknak nyújtott szolgáltatásokat?

Az önkormányzatnál mindig készségesek, rendelkezésre állnak.

6. Véleménye szerint milyen szabályozási környezetet nyújt az önkormányzat, megfelelőek-e az önkormányzat belső adminisztratív folyamatai, kérvények elbírálása, engedélyek kiadása?

Vállalkozóbarát az önkormányzat. Erkölcseileg támogatja a vállalkozásokat. Fejlesztések esetén semmilyen akadályt nem gördítenek a vállalkozás elé.

7. Véleménye szerint elégségesek-e, korszerűek-e a gazdasági tevékenységek számára szükséges infrastruktúrák (biztosított területek)?

Teljesen együttműködők, segítőkészek.

8. Ön szerint mit tehet az önkormányzat annak érdekében, hogy javítsa a vállalkozások számára nyújtott szolgáltatásokat, hogy ösztönözze az üzleti szolgáltatások választékának bővülését a településen? Milyen konkrét feltételeket kellene biztosítani a beruházókat vonzó vállalkozóbarát környezet kialakítása, illetve a vállalkozói készség növelése érdekében?

Eger-Pétervására utat felújították, így a rossz útviszonyokra nem lehet fogni a vállalkozások hiányát. Főútvonalon fekszik a település, jók a közlekedési viszonyok.

Vannak nagy, üres területek: ipari létesítmény idevonzására lenne szükség, mely munkahelyeket teremtené.

A város jól ellátott: közigazgatási ügyek könnyen elérhetőek. Közösségmegtartó erő is van.

XI.4. Községi tervezés meghívója és egyeztetések jelenléti ívei

„PÉTERVÁSÁRA MA ÉS HOLNAP!”

Mondja el, írja le, mutassa meg, hogy
mit jelent az Ön számára Pétervására!

Kedves pétervásárai lakosok!

Szeretnénk Önöket meghívni egy közös, játékos műhelymunkára, párbeszédre, melynek témája a VÁROS JÖVŐJE.

Egy város élete, lehetőségei és problémái folyton változnak, ezért időnként szükséges ezekre rátekinteni, a célokat a megváltozott körülményekhez igazítani.

Pétervására Város Önkormányzata ezért úgy döntött, hogy felülvizsgálja a város fejlesztési elképzeléseit, és megalkotja az EU által támogatott módszertan alapján a város **Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS)**. Az IVS-t széles körű partnerségben kívánja megalkotni, és a döntéseket a **civil lakosság és a helyi vállalkozói szféra véleményének megismerésével** kívánja megalapozni.

Legyen Ön is partnerünk Pétervására fejlesztési stratégiájának megalkotásában!

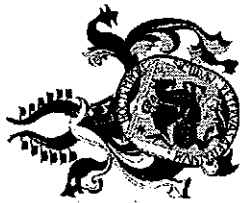
**Az esemény időpontja és helyszíne:
2012. december 10. (hétfő) 17 óra
Művelődés Háza**

Bízunk aktív részvételükben és várjuk Önöket szeretettel!

Eged István
Polgármester

**A részvételi szándékát kérjük péntek estig szíveskedjék jelezni a
következő elérhetőségek valamelyikén:**

**Tel: 06 20 931 8012
petervasaraholnap@gmail.com**

Észak-Magyarországi Operatív Program: Szociális célú városrehabilitáció

ÉMOP-3.1.1.-12

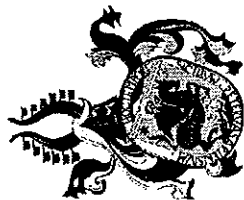
JELLENLÉTI ÍV

Rendezvény: Városfejlesztési Alkotóműhely – lakossági közösségi tervezés

Helyszín: Pétervársára

Időpont: 2012. december 10., 17⁰⁰

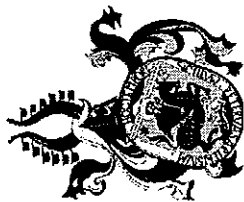
Név	Cím	Telefon; e-mail	Aláírás
Szent István Drotár János	3250 Pétervársára Gyabcsalsányi út 27.	30/427-8676 szantonc@egeri.tker.hu	
VEGH ISTVÁN	3250 Pétervársára Párylár út 26	30/740-7786	
EGED ISTVÁN	3250 Pétervársára Párylár út 26	30 4547567	
BEKINTŐ GYÖKÖGYI É	3250 Pétervársára Párylár út 26	70/2391312	
Szente Árpád	3250 Pétervársára Párylár út 26	30/5715199	

Észak-Magyarországi Operatív Program: Szociális célú városrehabilitáció

ÉMOP-3.1.1.-12

Név	Cím	Telefon; e-mail	Aláírás
EÖR PÁL	7200 Pétervárosa, Hosszú út 4/A	06-70-2999910 36-368215	
SIÁNTÓ LÁSZLÓ	3250 Pétervárosa, Kossuth út 49/A	06/20-2158908 kotoczon@gmail.com	Siántó László
SIÁNTÓ LÁSZLÓ	3250 Pétervárosa, Kossuth út 49/A	06/20-3160875 avisbt@gmail.com	Siántó László
TELEK BALÁZS	3250 Pétervárosa, Kossuth út 1	06/30-430457 tathy.elektro@gmail.com	Telek Balázs
TELEK BALÁZS	3250 Pétervárosa, Kossuth út 1	06/20-4307452 gombregyipman.hu	Telek Balázs
TELEK BALÁZS	3250 Pétervárosa, Kossuth út 1	06/30-572-2054 572072@freemove.hu	Telek Balázs
TELEK BALÁZS	3250 Pétervárosa, Kossuth út 1	30/935-6295 nemeth-barbara@freemove.hu	Telek Balázs

Észak-Magyarországi Operatív Program: Szociális célú városrehabilitáció

ÉMOP-3.1.1.-12

Név	Cím	Telefon; e-mail	Aláírás
TÓTH GUSZTÁV	PÉTERVÁSÁRKA HÓRVAKÓRSKA U.5.	20-9547330	Tóth Gusztáv
BRANN JÓZSEF	PÉTERVÁSÁRKA KÖZTÁRSASÁG UT.2.	30/542-6959	Brann József
TÓTH ZSOLT	ISTENHECSE BÉKE UT.143.	25480@freemove.hu 20/4334609	Tóth Zsolt
VÁRÓ MAGDOLNA	P. VÁSÁRKA MÁNDOKA U.	30/262-8454	Váro Magdolna